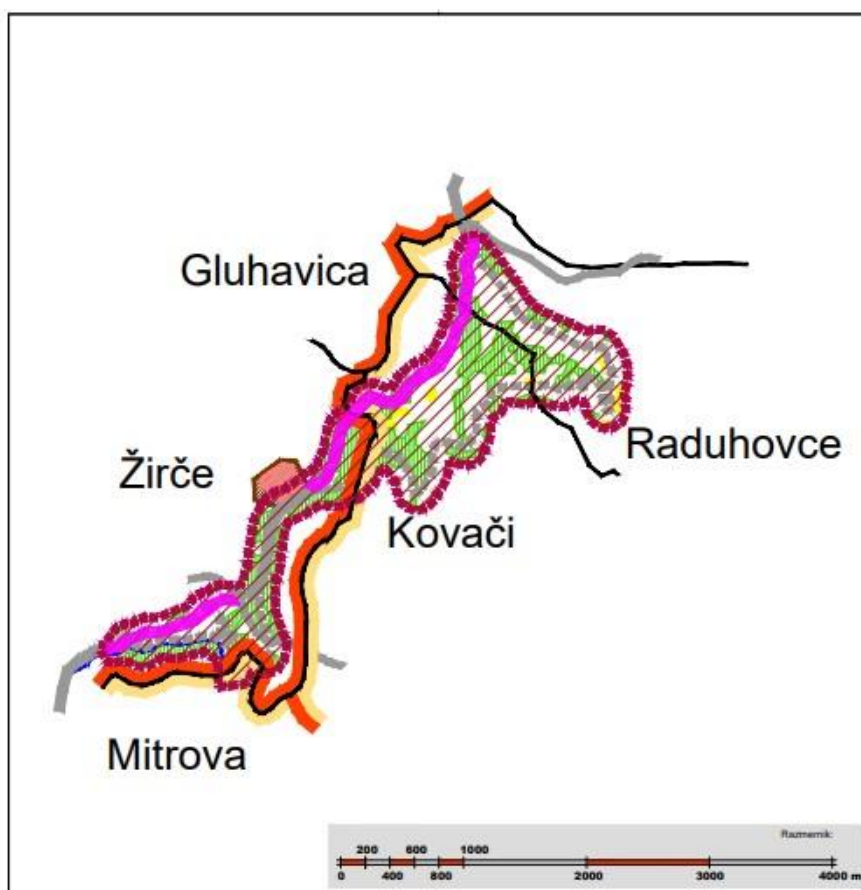




OPŠTINA TUTIN

**IZVEŠTAJ
O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE
TUTIN**



Kragujevac, januar 2023. godine



ECOlogica URBO DOO




ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC
Vid. br. 2022819
Company/Vid. E.O., 15.11.2017

ECOlogica URBO DOO
Kragujevac
Save kovačevića br. 1

Tel: +381 (0) 34 331 332
Fax: +381 (0) 34 337 237
e-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

<p>NARUČILAC STRATEŠKE PROCENE UTICAJA</p>	<p>OPŠTINA TUTIN Tutin, ul. Bogoljuba Čukića br. 7</p>	
---	---	--

<p>IZRADA STRATEŠKE PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU</p>	<p>ECOlogica URBO DOO Kragujevac Ul. Save Kovačevića br. 1</p>	
<p>DIREKTOR</p>	<p>Evica Rajić, direktor</p>	

<p>RADNI TIM</p>	<p>Evica Rajić, dipl. ekolog</p>	
	<p>Tijana Cvetković Milovanović, master ekolog</p>	
	<p>Marin Rajić, dipl. inž. elektrotehnike</p>	
	<p>Marija Babić, master biolog - ekolog</p>	
	<p>Svetlana Đoković, dipl. ekolog</p>	
	<p>Sanja Andrejić, master ekolog</p>	
	<p>Zvezdana Novaković, master inž. tehnologije</p>	

Sadržaj:

UVOD	1
1.0. POLAZNE OSNOVE STRATEŠKE PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN.....	4
1.1. PRAVNI I PLANSKI OSNOV STRATEŠKE PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN.....	7
1.1.1. Sadržaj i ciljevi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin	10
1.1.2. Postojeća i planirana namena površina.....	11
1.1.3. Hijerarhijski odnos sa drugim planovima – planska usklađenost.....	12
1.2. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA I KVALITETA ŽIVOTNE SREDINE NA PODRUČJU PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN.....	14
1.2.1. Prikaz postojećeg stanja životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin	14
1.2.2. Prikaz postojećeg stanja zaštićenih prirodnih dobara	14
1.2.3. Prikaz postojećeg stanja kulturnih dobara	15
1.2.4. Prikaz postojećeg stanja biodiverziteta	16
1.2.5. Klimatske karakteristike i meteorološki pokazatelji	16
1.2.6. Klimatske promene	17
1.2.7. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta vazduha	18
1.2.8. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta voda (površinskih i podzemnih)	20
1.2.9. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta zemljišta	20
1.2.10. Prikaz postojećeg stanja emisije buke u životnu sredinu	21
1.2.11. Prikaz geomorfoloških, geoloških i mineralnih karakteristika terena	22
1.2.12. Prikaz hidrografskih i hidroloških karakteristika područja	23
1.2.13. Prikaz seizmičnosti terena	23
1.2.14. Prikaz demografskih karakteristika područja	24
1.3. PRIKAZ POSTOJEĆEG I PLANIRANOG STANJA INFRASTRUKTURNE OPREMLJENOSTI U OBUHVATU PRVIH IZMENA I DOPUNA PLANA..	24
1.3.1. Saobraćajna infrastruktura	24
1.3.2. Vodoprivredna infrastruktura.....	25
1.3.3. Elektroenergetska infrastruktura	25
1.3.4. Telekomunikaciona infrastruktura	26
1.4. KARAKTERISTIKE ŽIVOTNE SREDINE U ZONAMA GDE POSTOJI MOGUĆNOST DA BUDE IZLOŽENA ZNAČAJNIM UTICAJIMA	26
1.5. RAZMATRANA PITANJA I PROBLEMI ŽIVOTNE SREDINE U OBUHVATU PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN	28
1.6. PRIKAZ VARIJANTNIH REŠENJA PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN.....	28
1.6.1. Prikaz varijantnog rešenja ne usvajnja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin – Varijanta I.....	29
1.6.2. Prikaz varijantnog rešenja usvajanja i implementacije Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin – Varijanta II.....	30
1.6.3. Prikaz najpovoljnijeg varijantnog rešenja sa aspekta zaštite životne sredine.....	30
1.7. REZULTATI PRETHODNIH KONSULTACIJA SA NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA, ZAINTERESOVANIM ORGANIMA, ORGANIZACIJAMA I PREDUZEĆIMA, IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA	34
2.0. OPŠTI I POSEBNI CILJEVI I INDIKATORI STRATEŠKE PROCENE UTICAJA.....	36
3.0. PROCENA MOGUĆIH UTICAJA PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU	40
3.1. PRIKAZ PROCENJENIH UTICAJA VARIJANTNIH REŠENJA PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN	40
3.2. EKOLOŠKA VALORIZACIJA PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN	41
3.3. EKOLOŠKA KOMPENZACIJA	43
3.4. PRIKAZ PROCENJENIH UTICAJA PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTONOG PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	44
3.5. NAČIN VREDNOVANJA ČINIoca ŽIVOTNE SREDINE U POSTUPKU STRATEŠKE PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN, MERE ZA SPREČAVANJE, OGRANIČAVANJE I KOMPENZACIJU NEGATIVNIH UTICAJA	51
3.5.1. Zaštita vazduha	51
3.5.2. Zaštita voda	53
3.5.3. Zaštita zemljišta	56

3.5.4. <i>Zaštita i unapređenje prirode, prirodnih dobara, biodiverziteta i predela</i>	58
3.5.5. <i>Zaštita kulturnih dobara</i>	61
3.5.6. <i>Zaštita od buke i vibracija</i>	62
3.5.7. <i>Zaštita od nejonizujućeg zračenja</i>	64
3.5.8. <i>Upravljanje otpadom</i>	66
3.5.9. <i>Zaštita zdravlja stanovništva</i>	67
3.5.10. <i>Zaštite od udesa i udesnih situacija</i>	68
4.0. SMERNICE ZA NIŽE HIJERARHIJSKE NIVOE	70
5.0. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE U TOKU SPROVOĐENJA PRVIH IZMENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN (MONITORING)	71
5.1. <i>INDIKATORI ZA PRAĆENJE STANJA ŽIVOTNE SREDINE</i>	72
5.2. <i>PRAVA I OBAVEZE NADLEŽNIH ORGANA</i>	73
5.3. <i>POSTUPANJE U SLUČAJU NEOČEKIVANIH NEGATIVNIH UTICAJA</i>	74
6.0. PRIKAZ KORIŠĆENE METODOLOGIJE I TEŠKOĆE U IZRADI STRATEŠKE PROCENE UTICAJA PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN	76
7.0. PRIKAZ NAČINA ODLUČIVANJA ZA IZBOR PREDLOŽENE PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN	77
8.0. ZAKLJUČCI O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	78
9.0. DRUGI PODACI OD ZNAČAJA ZA STRATEŠKU PROCENU UTICAJA	79



Republika Srbija
Opština Tutin
Odeljenje za urbanizam, imovinsko – pravne
i komunalno stambene poslove
Br : SL
Dana 31.01.2023. god.
Tutin

Opštinska uprava opštine Tutin, Odeljenje za urbanizam, imovinsko – pravne i komunalno stambene poslove u postupku ocene izveštaja o Strateškoj proceni na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 na zahev Odeljenja za urbanizam, imovinsko- pravne i komunalno stambene poslove od 10.01.2020 godine na osnovu čl.22. Zakona o strateškoj proceni uticaja na Životnu sredinu („Sl. glasnik RS", br. 135/04 i 88/10), čl. 136. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RS", br. 18/16), donosi

REŠENJE

I - DAJE SE SAGLASNOST na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, od Novembra 2022. godine koji je izradila ECOlogikaURBO DOO Kragujevac.

II - Mere za sprečavanje i ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu, definisane su u Izveštaju o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203

III - Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, iz stava prvog ovog rešenja, sastavni je deo dokumentacione osnove navedenog plana.

O b r z l o ž e n j e

Odeljenje za urbanizam i imovinsko –pravne i komunalno stambene poslove opštine Tutin dostavilo je zahtev Br. 06-55/22-2 od 26.01.2023. godine za davanje saglasnosti na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 Uz zahtev su dostavljeni:

- Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203
- Izveštaj komisije za planove o obavljenom javnom uvidu u nacrt Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

U skladu sa odredbama čl. 21 Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, Odeljenje za urbanizam imovinsko – pravne, komunalno stambene poslove je detaljno razmotrilo dostavljenu dokumentaciju i pozitivno ocenilo Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Ocena izveštaja je urađena na osnovu kriterijuma sadržanih u prilogu II koji je odštampan uz ovaj Zakon i to :

I KARAKTERISTIKE PLANA I PROGRAMA

1.1. Sadržaj i ciljevi plana, područje za koji se priprema plan, prostorni obuhvat

Sadržaj Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, urađen je u skladu sa odredbama i metodologijom Zakona o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09- isp., 64/10–odluka US, 24/11, 121/12, 42/13–odluka US, 50/13–odluka US, 98/13–odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr. zakon, 9/20 i 52/21).

Cilj izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin za Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203:

- vrši se izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin;
- izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km;
- redefinisane postojećih namena u granicama obuhvata Prve izmene i dopune Plana, kao i dopuna pravila uređenja i građenja za predmetno područje;
- racionalna organizacija i uređenje prostora Područja usklađivanje planiranih sadržaja sa mogućnostima realizacije.

Obuhvat Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Prostorni plan obuhvata teritoriju opštine Tutin površine 739,79 km² u njenim administrativnim granicama. Područje Prve izmene i dopune Plana obuhvata teritoriju površine oko 330 ha, odnosno delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova. Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin obuhvata planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203 na teritoriji katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

Hijerarhijski odnos sa drugim planovima – planska usklađenost

Smernice planova višeg reda, planova šireg područja i planova od značaja za predmetni planski dokument, su obavezujuće i moraju se uzeti u obzir pri proceni mogućih strateških uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, u skladu sa načelom hijerarhije i koordinacije na svim nivoima. Ekološki izveštaj o mogućim značajnim uticajima na životnu sredinu Prvih izmena i dopuna Plana mora da obezbedi i informacije o vezi sa drugim planovima od značaja i ciljevima zaštite životne sredine datim u tim planovima, kao i način na koji su ti ciljevi uzeti u obzir pri izradi Strateške procene uticaja predmetnog planskog dokumenta (Izveštaja o SPU). Opšti ciljevi PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPRS, sadrže strateška pitanja zaštite životne sredine na nacionalnom nivou, kao i ciljeve i zahteve u oblasti zaštite životne sredine relevantnih sektorskih dokumenata. U tom kontekstu, kao opšti cilj PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPR Srbije, definisana je:

- zaštita osnovnih činilaca životne sredine;

- održivo korišćenje prirodnih vrednosti i resursa;
- unapređenje upravljanja otpadnim vodama i otpadom;
- smanjivanje zagađenja i pritisaka od antropogenih aktivnosti, sve sa ciljem smanjivanja zagađenja i antropogenih pritisaka na prirodu i životnu sredinu. Posebni ciljevi PPR Srbije i SPU PPR Srbije:
- zaštita i održivo korišćenje voda i zemljišta;
- zaštita vazduha; • zaštita biodiverziteta i staništa;
- zaštita i održivo korišćenje prirodnih dobara i predela;
- unapređenje upravljanja otpadom (smanjenje količine, ponovna upotreba (reciklaža) i deponovanje);
- veće korišćenje obnovljivih izvora energije (biomase, hidroenergije, solarne, geotermalne i energije vetra);
- smanjenje zagađivanja u urbanim, industrijskim, poljoprivrednim i drugim ekološki ugroženim područjima i
- smanjenje pritiska od privrednih, saobraćajnih i stambenih aktivnosti na životnu sredinu.

II POLAZNE OSNOVE STRATEŠKE PROCENE UTICAJA PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU

Izveštaj Strateške procene uticaja na životnu sredinu se radi u cilju obezbeđenja zaštite životne sredine i održivog razvoja integrisanjem osnovnih načela zaštite životne sredine u postupak pripreme i usvajanja. Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin obuhvata planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203. Postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu izmena i dopuna Plana zasnovana je na:

***načelu održivog razvoja** - obuhvata razmatranje i uključivanje bitnih aspekata životne sredine, prirodnih i stvorenih vrednosti u fazi Nacrta plana i usvajanja Plana i utvrđivanje uslova za zaštitu, čuvanje i unapređenje kvaliteta životne sredine, kao preduslov za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja područja izmena i dopuna Plana.

***načelu integralnosti** - podrazumeva uključivanje u izmenu i dopunu Plana, uslove zaštite životne sredine, svih zainteresovanih organa, organizacija u cilju održivog korišćenja zemljišta, vode i ostalih resursa.

***načelu predostroinosti** - koje podrazumeva pažljivo planiranje prostora na način da se spreči ili smanje negativni uticaji na životnu sredinu, u granicama izmena i dopuna Plana, obezbedi racionalno korišćenje resursa i svede na minimum rizik po životnu sredinu;

***načelo hijerarhije i koordinacije** – što podrazumeva usvajanje smernica Prostornog plana Republike Srbije i Izveštaja o SPU PPR Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 88/10), Regionalnog prostornog plana za područje Šumadijskog, Pomoravskog, Raškog i Rasinskog upravnog okruga („Službeni glasnik RS”, broj 39/14), kao obavezujućih, što predstavlja uslov za obezbeđivanje uzajamne koordinacije bitne planske dokumentacije, imalaca javnih ovlašćenja, nadležnih i zainteresovanih organa, preduzeća i pojedinaca, u postupku procene uticaja strateškog karaktera, izrade Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Plana i ishodovanje saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni, kroz konsultacije, obaveštavanja i pribavljanja mišljenja na Prve izmene i dopune Plana i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opština Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203;

***načelu javnosti** - u cilju informisanja javnosti o izmenama i dopunama prostornog plana opštine Tutin za planiranu izmenu trase i njegovom mogućem uticaju na životnu sredinu, uslovima života stanovništva, treba obezbediti rani uvid Nacrta izmene i dopune plana, postupak donošenja (usvajanja)

plana, jer javnost mora imati pristup informacijama pre donošenja bilo kakve odluke, kao i posle usvajanja Plana, imati pristup informacijama koje se odnose na Plan i Stratešku procenu uticaja.

Razmatrana pitanja i problemi životne sredine u obuhvatu Prvih Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu.

Na prostoru obuhvaćenom Prvim izmenama i dopunama Prostornog plana opštine Tutin, vrednovana su i razmatrana sledeća pitanja životne sredine:

- maksimalno očuvanje prirodnih i stvorenih, ekološki prihvatljivih vrednosti prostora;
- stanje i kvalitet vazduha;
- stanje površinskih i podzemnih voda;
- nivo buke i vibracija;
- upravljanje otpadom i otpadnim vodama.

Opšti i posebni ciljevi i indikatori Strateške procene uticaja

Opšti i posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, definisani su i izvedeni iz opštih i posebnih ciljeva i zahteva zaštite prostora i životne sredine utvrđenih u planovima i sektorskim dokumentima višeg reda. Ekološkom procenom Prve izmene i dopune Prostornog plana će, u cilju ostvarivanja opštih i posebnih ciljeva zaštite prostora i životne sredine, biti obezbeđen prikaz mogućih uticaja planiranih namena na životnu sredinu, kao i smernice za dalje postupanje pri implementaciji Prvih izmena i dopuna Prostornog plana. Definisani opšti ciljevi za granice planskog dokumenta kao i u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i Izveštaju o SPU su:

- kvalitet vazduha;
- kvalitet voda, površinskih i podzemnih;
- kvalitet zemljišta;
- stanje buke;
- stanje prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja (Izveštaja o SPU), omogućavaju formiranje ekološke matrice na principima održivosti i ekološke prihvatljivosti planirane namene prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, utvrđeni su na osnovu analize stanja životne sredine, značajnih i bitnih pitanja, problema, ograničenja i potencijala područja u obuhvatu planskog dokumenta, kao i prioriteta za rešavanje ekoloških konflikta.

Izbor indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu planskog dokumenta (Izveštaj o SPU) vrši se na osnovu karakteristika prostora i stanja životne sredine u granicama Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Definisani indikatori predstavljaju kvalitativne pokazatelje na osnovu kojih se prati stepen dostignutosti postavljenih ciljeva. Na osnovu definisanih indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaja o SPU) dobijaju se podaci o stanju i upravljanju prostorom i životnom sredinom u granicama planskog dokumenta, odnosno, o:

- kvalitetu vazduha;
- kvalitetu voda stanju površinskih i podzemnih voda;
- stanju i kvalitetu zemljišta;
- stanju buke;
- stanju prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom.

Karakteristike životne sredine u zonama gde postoji mogućnost da bude izložena značajnim uticajima

Područje Plana, odnosno Prve izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, koje je predmet ekološke analize odnosno vrednovanja postojećeg i planiranog stanja, nalazi se u prostornoj celini bez izrazito značajnih negativnih utica. Značajniji uticaji na životnu sredinu mogu se očekivati pre svega:

- u Području - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, u fazi pripremnih radova, fazi realizacije i fazi eksploatacije saobraćajnice i to na kvalitet vazduha, emisije buke, vizuelne percepcije u zoni planirane trase, i intenziteta saobraćajnih aktivnosti;
- u zonama površinskih i podzemnih voda, kako sa aspekta mogućeg uticaja na kvalitet površinskih voda, tako i sa aspekta uticaja površinskih voda na okruženje, na kvalitet i nivoa podzemnih voda.

U postojećem načinu korišćenja prostora dominiraju prirodni, bliskoprirodni, delimično izmenjeni i izmenjeni predeli, sa neujednačenim gustinama naseljenosti i stanovanja, opremljenosti i uređenosti, u širem okruženju. Opšte smernice i posebne mere zaštite su obavezne kako bi se predupredili negativni uticaji i negativni efekti na životnu sredinu u zonama, odnosno širem pojasu planirane saobraćajnog koridora gde postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu u svim fazama realizacije i eksploatacije planirane saobraćajnice. Zaštita životne sredine u Planu obuhvata:

- opšte smernice za obavezno provođenje postupaka procene uticaja na životnu sredinu planiranih linijskih, saobraćajnih koridora pri implementaciji Prve izmene i dopuna Plana, sve u cilju propisivanja mera zaštite prostora i životne sredine i njihove primene u daljim fazama realizacije i eksploatacije putnog koridora;
- plan mera i posebnih pravila za prevenciju, smanjenje, sprečavanje i kompenzaciju negativnih uticaja planiranih promena u prostoru, u cilju održivog razvoja lokalne zajednice u planskom obuhvatu;
- plan mera za unapređenje i poboljšanja stanja u prostoru i životnoj sredini;
- plan mera i posebnih pravila zaštite i monitoringa životne sredine.

Razmatrana pitanja i problemi životne sredine u obuhvatu Prvih Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu.

Za ocenu stanja životne sredine izvršena je procena, na osnovu postojećeg stanja, postojećih namena i sadržaja, uslova nastalih u proteklom periodu, prirodnih karakteristika prostorne celine, potencijala i ograničenja, uslova nadležnih institucija, postojeće dokumentacije, kao i podataka postojeće studijske, projektne i druge dostupne dokumentacije.

Na osnovu mogućih ekoloških konflikata namena u prostoru u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, neposrednom i širem okruženju i postojećih uslovljenosti stanjem na terenu, uslovljenosti dokumentacije višeg reda i šireg prostora, obavezujućih uslova nadležnih institucija i imalaca javnih ovlašćenja, kao i zahteva svih zainteresovanih strana, postojećih i budućih korisnika prostora, izvršena je procena stanja u prostoru i procena kvaliteta životne sredine, što predstavlja i osnov za ekološku podlogu i dalje planiranje i organizaciju prostora, sa smernicama i merama za uređenje, korišćenje i zaštitu prostora i životne sredine.

III STANJE ŽIVOTNE SREDINE, POSTOJEĆE I BUDUĆE

1.2. Pregled postojećeg stanja i kvaliteta životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

1.2.1. Prikaz postojećeg stanja životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Područje procene uticaja predstavlja pretežno prirodnu i bliskoprirodnu sredinu, bez značajnih ekoloških konflikata u prostoru.

1.2.2. Prikaz postojećeg stanja zaštićenih prirodnih dobara

Prema Rešenju Zavoda za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine., i uvidom u Centralni registar zaštićenih prirodnih dobara, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, područje se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite. U cilju zaštite, obavezne su preventivne mere, odnosno ukoliko se tokom izvođenja zemljanih radova pri realizaciji planirane saobraćajne linijske infrastrukture naiđe na 15 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin geološko-paleontološke ili minerološko-petrološke objekte, za koje se predpostavlja da imaju svojstvo prirodnog dobra, izvođač radova je dužan da radove obustavi i o istom obavesti Ministarstvo zaštite životne sredine, odnosno preduzme mere kako se prirodno dobro ne bi oštetilo do dolaska ovlašćenog lica.

1.2.3. Prikaz postojećeg stanja kulturnih dobara

Prema Uslovima za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine., u okviru granica predmetnog Plana, a na osnovu terenskih istraživanja, referentne stručne literature i podataka koje poseduje nadležna ustanova zaštite kulturnih dobara u svojoj dokumentaciji, nalaze se sledeća dobra od interesa za službu zaštite:

- Tumul, kp.br. 475 KO Žirče;
- Tumul (objekat), kp.br. 415 KO Žirče;
- Turska džada (glavni zemljani put kroz Kaluđere);
- Crveni krš, kp.br. 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326 i 328 KO Kovači; • Dolovi, kp.br. 369, 370/1, 370/2, 377, 378 i 379 KO Kovači;
- Naselje ispod groblja, kp.br. 256 i 257 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 258 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 388 KO Raduhovce;
- Grčko groblje, kp.br. 387/1 KO Raduhovce.

Radi zaštite kulturnog nasleđa neophodno je ispoštovati sledeće mere tehničke zaštite prilikom korišćenja predmetnog područja u okvirima granice Plana:

- za izvođenje bilo kakvih radova u okviru gore parcela dobara pod prethodnom zaštitom neophodno je pribaviti posebne uslove Zavoda;
- ukoliko se u toku izvođenja građevinskih ili bilo kakvih zemljanih radova, naiđe na nova arheološka nalazišta ili arheološke predmete (dobra koja uživaju prethodnu zaštitu po sili Zakona), izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja, prekine radove i preduzme mere zaštite, kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen, i kako bi se sačuvao na mestu i u položaju u kome je otkriven, kao i da pismenim putem, u toku istog dana obavesti nadležnu službu zaštite, koja će u hitnom postupku izvršiti uvid na terenu;
- ukoliko se na osnovu zakona utvrdi da je odnosna nepokretnost ili stvar kulturno dobro, dalje izvođenje građevinskih i drugih radova, kao i promene oblika terena mogu se dozvoliti nakon prethodno obezbeđenih zaštitnih arheoloških istraživanja, uz adekvatnu prezentaciju nalaza i uz uslove i saglasnost službe zaštite;
- ukoliko se prilikom građevinskih (zemljanih) radova naiđe na arhitektonske ostatke iz prošlosti, od interesa za Republiku Srbiju, nadležni Zavod će u dogovoru sa Republičkim zavodom za zaštitu spomenika kulture i nadležnim Ministarstvom kulture i informisanja, izraditi mere tehničke zaštite otkrivenih ostataka;
- zabranjuje se neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala i dislociranje nadgrobničkih spomenika; • troškove istraživanja, zaštite, čuvanja, publikovanja i izlaganja dobra koje uživa prethodnu zaštitu, sve do predaje na čuvanje ovlašćenoj ustanovi zaštite, snosi investitor;
- ukoliko dođe do bilo kakve promene granica izmena i dopuna plana, neophodno je da investitor nabavi dodatne uslove Zavoda;

1.2.4. Prikaz postojećeg stanja biodiverziteta

Uvidom u postojeću plansku i ostalu dokumentaciju, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, ne postoje posebno ugrožene vrste flore i faune.

1.2.5. Klimatske karakteristike i meteorološki pokazatelji

Područje obuhvata izmene i dopune plana pripada umereno kontinentalnoj klimi sa elementima hladnim zimama i prohladnim letima.

1.2.6. Klimatske promene

Klimatske promene imaju negativne socioekonomske posledice I jedan od bitnih ciljeva jesta unapređenje održivog upravljanja prirodnim resursima.

1.2.7. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta vazduh

Na osnovu izvršene kategorizacije može se zaključiti da područje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin pripada I kategoriji (I kategorija, čist vazduh ili neznatno zagađen vazduh (gde nisu prekoračene granične vrednosti nivoa ni za jednu zagađujuću materiju); Koncentracija ovih materija je najviša u neposrednoj blizini saobraćajnice i u direktnoj je zavisnosti od intenziteta saobraćaja, karakteristika saobraćajnice i abiotičkih faktora okruženja. Individualna ložišta i toplane predstavljaju značajne izvore emisije zagađujućih materija u vazduh koje zbog gustine naseljenosti mogu dovesti do opterećenja životne sredine naročito u zimskom delu godine

1.2.8. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta voda

Većina vodotoka na području opštine je u vrlo dobrom stanju (klase I i I/II). Zaštita kvaliteta površinskih i podzemnih voda zasniva se na merama i aktivnosti kojima se njihov kvalitet štiti preko mera zabrane, prevencije, obaveznih mera zaštite, kontrole i monitoringa, u cilju očuvanja živog sveta, postizanja standarda kvaliteta životne sredine, sprečavanje zagađenja, površinskih voda, podzemnih voda i obezbeđenje nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

1.2.9. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta zemljišta

Zagađivanje zemljišta na teritoriji opštine Tutin i analiziranom području nije značajna pojava, izražena je samo na pojedinim lokalitetima, kao što su: industrijske zone i lokaliteti (u gradskom i naseljskim centrima i pojedinačne, izdvojene lokacije i kompleksi), nekontrolisana smetlišta, kao i frekventnije saobraćajnice.

1.2.10. Prikaz postojećeg stanja emisije buke u životnu sredinu

U cilju zaštite od pojave prekomerne buke u zonama potencijalnih uticaja, obavezne su mere prevencije, mere za sprečavanje i otklanjanje izvora i mere zaštite od štetnih efekata buke na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203

1.2.11. Prikaz geomorfoloških, geoloških i mineralnih karakteristika terena

1.2.12. Prikaz hidrografskih i hidroloških karakteristika područja

1.2.13. Prikaz seizmičnosti terena

1.2.14. Prikaz demografskih karakteristika područja

1.3. Prikaz postojećeg i planiranog stanja infrastrukturne opremljenosti u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana

1.3.1. Saobraćajna infrastruktura

U granici obuhvata Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nalazi se postojeća trasa DP II A reda br. 203, na kojoj je nedavno izvedena rekonstrukcija i zemljište koje je planirano za nove deonice ovog državnog puta, odnosno površina od oko 330 ha i obuhvata delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova. Kolovozna konstrukcija - zadovoljava uslove lakog saobraćajnog opterećenja (osovinsko optrećenje od najmanje 80 kN po osovini). Na saobraćajnicama i priključcima lokalnih i 25 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nekategorisanih puteva kolovozna konstrukcija će se prilagoditi saobraćajnim opterećenjima.

1.3.2. Vodoprivredna infrastruktura

Izmena i dopuna Prostornog plana grada Novi Pazar je rađena u skladu sa Prostornim planom Republike Srbije i Prostornim planom opštine Tutin, sa mogućnošću tehnički ispravnih rešenja i razvijanja ekonomski opravdane vodoprivredne infrastrukture na planskom području.

1.3.3. Elektroenergetska infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana i u neposrednom okruženju, nalaze se:

- trasa dalekovoda (DV) 110 kV br. 1184 TS "Novi Pazar" - TS "Tutin" (radi na nivou 35 kV) – tangira predmetno područje;
 - DV 10 kV pravac Crkvine – Delimeđe;
 - niskonaponska mreža sa TS 10/0,4 kV "Crkvine 1 i 2", "Raduhovce", "Kovače 1" i "Kovače repetitor".
- Svaka gradnja ispod i u blizini dalekovoda i razvodnog postrojenja uslovljena je poštovanjem važećih zakonskih propisa i standarda iz predmetne oblasti.

1.3.4. Telekomunikaciona infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana, prolazi postojeća elektronska komunikaciona (EK) infrastruktura, koja potencijalno može biti ugrožena planiranom izgradnjom. U Prvoj izmeni i dopuni Plana, duž koridora državnog puta, planiran je koridor za polaganje elektronske komunikacije (EK) infrastrukture sa polaganjem odgovarajućih cevi (PE/PVC odgovarajućeg preseka) za naknadno provlačenje EK kablova.

IV VARIJANTNA RESENJA

U procesu izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i u postupku procene mogućih uticaja strateškog karaktera Plana na životnu sredinu, analizirani su sledeći aspekti:

- odnos prirodnih i stvorenih karakteristika planskog obuhvata, postojeće namene prostora, stvorenih uslova nastalih kao posledica postojećih namena, odnosno dosadašnji način korišćenja prostora, postojeće stanje životne sredine i ekološki uslovi u prostoru;
- stanje uređenosti područja;
- postojeći način korišćenja prirodnih resursa; 29 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin
- propisani uslovi imalaca javnih ovlašćenja i nadležnih institucija u postupku izrade Prvih izmena i dopuna Plana i Strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- ciljevi planskih dokumenata višeg hijerarhijskog nivoa, ciljevi sektorskih planova od značaja za ostvarivanje ciljeva Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- nivo dostignutog razvoja i mogućnosti daljeg održivog razvoja

Strateškom procenom uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, koje se odnose na Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaj o SPU), razmatrana su moguća varijantna rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i to:

- **Varijanta - I** - da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ne usvoji, odnosno da se nastavi sa dosadašnjim trendom upravljanja prostorom u usvojenim granicama važećeg planskog dokumenta;
- **Varijanta - II** – da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, usvoji i implementira na ekološki prihvatljiv način, primenom i poštovanjem integrisanih mera zaštite i monitoringa životne sredine.

Prihvatanjem varijante I, ne usvajanje izmene i dopune Prostornog plana dovelo bi do neizmeštanja saobraćajnih koridora prema smernicama dokumenata višeg reda i šireg područja.

Prihvatanjem varijante II, usvajanje izmene i dopune Prostornog plana obezbeđuje mehanizame savremenog, kontrolisanog i ekološki održivog upravljanja prostorom i životnom sredinom.

V PROCENA MOGUĆIH UTICAJA IZMENE I DOPUNE PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ocenjene su prema mogućim uticajima (saglasno kriterijumima za ocenjivanje veličine, značaja i verovatnoće uticaja - modifikovana PADC metodologija i „MeV Urban” model) na:

- stanje u prostoru - postojeća i planirana namena i očekivane promene u prostoru;
- stanje infrastrukturne i komunalne opremljenosti, odnos postojećeg i planiranog stanja;
- stanje prirodnih vrednosti, prirodnih i kulturnih dobara, i biodiverziteta;
- stanje kulturnih dobara i tradicionalnih vrednosti lokalne zajednice;
- postojeći i planirani stepen upravljanja otpadom i otpadnim vodama;
- postojeće i planirano stanje i kvalitet životne sredine;
- postojeći i planirani stepen efikasnosti zaštite životne sredine;
- stanje monitoringa životne sredine.

3.1. Prikaz procenjenih uticaja varijantnih rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su negativni uticaji i negativni efekti zbog:

- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatnog (nekontrolisanog) upravljanja prostorom i mogućih emisija u životnu sredinu;
- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatne infrastrukturne i komunalne opremljenosti prostora (generisanje otpadnih voda bez prethodnog tretmana, otpada, pojave buke, zagađenja vazduha, zemljišta, nekontrolisana devastacija okolne vegetacije, pojava erozionih procesa);
- rizika od narušavanja predeonih karakteristika prostorne celine.

Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su pozitivni efekti i razmatrani su sa aspekta:

- zaštite i unapređenja prirodnih vrednosti na planskom području sprečavanjem zagađivanja, odnosno minimiziranje i svođenje uticaja u zakonske okvire;
- zaštite i unapređenja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrole emisija u vazduh;
- unapređenja životne sredine, sa aspekta upravljanja otpadnim vodama, zaštite površinskih, podzemnih voda i zemljišta, zaštita izvorišta vodosnabdevanja od zagađivanja direktno, i zaštite zdravlja stanovništva direktno i indirektno;
- realizacije planiranog koridora infrastrukture (nova trasa državnog puta IIA reda broj 203) na području Plana;
- smanjenja izloženosti stanovništva zagađenoj životnoj sredini;

- investiranja u zaštitu životne sredine; 41 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin
- zaštite od pojava prekomerne buke, posebno u zonama osetljivih receptora;
- obaveznog kontrolisanog upravljanja otpadom

3.2. Ekološka valorizacija Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Na osnovu utvrđenih potencijala i evidentiranih ograničenja u prostoru na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja na životnu sredinu na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, karakteristika postojećeg stanja i karakteristika planiskih rešenja, odnosno postojeće i planirane namene, izvršena je ekološka valorizacija prostora u obuhvatu planskog dokumenta. Opšti ciljevi ekološkog vrednovanja prostora Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin:

- utvrđivanje i valorizovanje ključnih potencijala prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana;
- identifikacija postojećih konflikata i ograničenja (prostornih, ekoloških);
- procena prostorno-ekoloških kapaciteta područja Prvih izmena i dopuna Plana;
- definisanje prostorno-ekološke matrice područja Prvih izmena i dopuna Plana za održivi razvoj.

3.3. Ekološka kompenzacija

Mere ekološke kompenzacije:

- u procesu implementacije planskog dokumenta maksimalno očuvati vredno rastinje i uklopiti ga u planirani izgled predela;
- na svim degradiranim površinama, nastalim u prethodnom periodu ili u procesu realizacije putne infrastrukture u skladu sa Planom ozelenjavanja, izvršiti ozelenjavanje do dostizanja optimalnog stepena zelenila/šumovitosti;
- u cilju ublažavanja štetnih posledica prilikom realizacije planskih rešenja u cilju kompenzacije preduzeti mere sanacije, primarne rehabilitacije i/ili uspostavljanja novih lokaliteta zasada;
- izvršiti biološku rekultivaciju svih degradiranih lokacija u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i kontaktnim zonama uticaja prema zonama stanovanja i ostalim osetljivim receptorima;
- u zonama intenzivnog uticaja buke, merama kompenzacije uz granice parcela, opciono, formirati „zelene barijere” i antizvučne panele;
- formirati pojas zelenila duž planiranih i postojećih saobraćajnica u skladu sa uslovima na lokaciji i okruženju;
- odabir vrsta, prilikom formiranja zaštitnog pojasa, vršiti na osnovu analize i valorizacije postojećeg zelenila na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju;
- prilikom formiranja zaštitnog zelenila, izbor vrsta zasnovati isključivo na autohtonim, bez uvođenja i korišćenja alohtonih, invazivnih i alergenih vrsta biljaka.

3.4. Prikaz procenjenih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na životnu sredinu

Ključni izvori pozitivnih i potencijalno negativnih uticaja su planska rešenja za realizaciju:

- ekološki prihvatljivih trasa projekata – infrastrukturnih koridora i pratećih sadržaja;

- planirane infrastrukture za potpuno opremanje prostora na koji će novi planski dokument uticati, direktno ili indirektno;
- planova upravljanja otpadom i otpadnim vodama, koji/koje nastaje/nastaju ili mogu nastati u svim fazama realizacije;
- plana zaštite od udesa

3.5. Način vrednovanja činioca životne sredine u postupku Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, mere za sprečavanje, ograničavanje i kompenzaciju negativnih uticaja

S obzirom na obavezu očuvanja ekološkog kapaciteta prostora za bezbedan život lokalnog stanovništva i očuvanje zastupljenih ekosistema i raznovrsnosti biodiverziteta u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju, za potrebe održivog planiranja izvršena je detaljna analiza, procena potencijalnih ograničenja i valorizacija potencijala;

3.5.1- Zaštita vazduha

3.5.2- Zaštita voda

3.5.3 - Zaštita zemljišta

3.5.4- Zaštita i unapređenje prirode, prirodnih dobara i predela

3.5.5- Zaštita kulturnih dobara

3.4.6- Buka i vibracija

3.4.7- Zaštita od nejonizujućeg zračenja

3.5.8- Upravljanje otpadom

3.5.9 - Zaštita zdravlja stanovništva

3.5.10- Mere zaštite od udesa i udesnih situacija

VI PROGRAM PRACENJA STANJA ZTVOTNP SREDINE (MONITORING)

Osnovni cilj monitoring sistema je da se obezbedi, pravovremeno reagovanje i upozorenje na moguće negativne procese i akcidentne situacije, kao i potpuniji uvid u stanje osnovnih činilaca životne sredine i utvrđivanje potreba za preduzimanjem dodatnih mera zaštite u zavisnosti od stepena ugroženosti i vrste zagađenja. Program praćenja stanja životne sredine koji obuhvata:

- kontrolu kvaliteta vazduha;
- kontrolu kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrolu kvaliteta zemljišta;
- kontrolu nivoa buke;
- kontrolu upravljanja otpada.

Nosioci projekta su u obavezi da:

- * vrše praćenje emisije zagađujućih materija ;
- * preduzimaju mere za sprečavanje, ublažavanje i zaštitu činioca životne sredine, posebno u zonama i pojasevima gde se mogu očekivati prekoračenja GVE. Monitoring se mora vršiti preko ovlašćenih akreditovanih laboratorija i institucija.

VII IZVEŠTAJ O STRATEŠKOJ PROCENI

U procesu analize i ocene izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203,, Odeljenje za urbanizam imovinsko pravne – komunalno stambene poslove, da su nadležni organi postupili u skladu sa svojim ovlašćenjima, kao i:

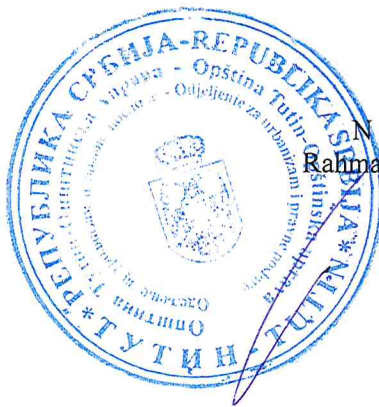
- da je izveštaj o strateškoj proceni uticaja urađen na jasan i precizan način,
- da sadrži obrađene sve elemente propisane članom 12. Zakona o strateškoj proceni na životnu sredinu,
- da su zaključci do kojih se došlo tokom strateške procene predstavljeni na način koji je razumljiv javnosti,
- da je izveštaj o strateškoj proceni dostavljen zainteresovanim organima i organizacijama i izložen na javni uvid javnosti, u trajanju od 30 dana, u skladu sa Zakonom o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.
- da je prikazan način na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program, način na koji se vršilo odlučivanje i opisani razlozi odlučujući za izbor datog plana i programa sa aspekta varijantnih rešenja koja su bila razmatrana,

Obavezujuće smernice Strateške procene (Izveštaja o strateškoj proceni uticaja Plana na životnu sredinu) za niži hijerarhiski nivo je obaveza nosioca projekta, da za svaki planirani projekat, za koji se zahteva procena pokrene postupak pred nadležnim organom.

Sa gore napred iznetog, ovaj organ je primenom čl. 21. i 22. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i čl. 136. Zakona o opštem upravnom postupku odlučio kao u dispozitivu.

POUKA O PRAVNOM SREDSTVU: Protiv ovog rešenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite životne sredine, Republike Srbije u Beogradu u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se podnosi neposredno taksirana odgovarajćim iznosom administrativne takse.

Obrađivač,
Aldin Drekočić



NAČELNIK
Rahman Fekić dipl.pravnik

U skladu sa Članom 10. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS”, br.135/04 i 88/10) donosim

R E Š E N J E

o imenovanju multidisciplinarnog tima za izradu Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin –Područja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Vođa tima: Evica Rajić, dipl. ekolog

Članovi tima: Tijana Cvetković Milovanović, master ekolog

Marija Babić, master biolog-ekolog

Marin Rajić, dipl. inž. elektrotehnike

Svetlana Đoković, dipl. ekolog

Sanja Andrejić, master ekolog

Zvezdana Novaković, master inž. tehnologije

Imenovani su dužni da, pri izradi Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin –Područja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, poštuju odredbe Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS”, br.135/04 i 88/10), Zakon o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS“, br.72/09, 81/09- ispravka, 64/10-odluka US, 24/11, 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13-odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20 i 52/21), Zakona o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 135/04, 36/09, 36/09 (dr. zakon), 72/09 (dr. zakon), 43/11 (US), 14/16, 76/18 i 95/18 (dr. zakon)), ostalu sektorsku zakonsku regulativu i podzakonske akte, u skladu sa Odlukom o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20), kojom je Članom 10. definisana izrada Izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Rešenjem o izradi Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine.

Kragujevac, novembar 2022. godine

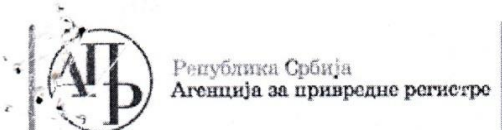
ECOlogica URBO DOO

Direktor:

Evica Rajić



OPŠTA DOKUMENTACIJA



Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена

Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов





Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021



5000188041265

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC**

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Милатин Мартов

TEKSTUALNI DEO

Uvod

Odlukom o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20), pristupilo se izradi Prvim izmenama i dopunama Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Članom 1. ove Odluke definisana je izrada Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Članom 10. ove Odluke propisana je izrada Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (Izveštaj o SPU) i u skladu sa Rešenjem o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine., pristupilo se izradi Izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (u daljem tekstu Izveštaj o SPU).

Područje ekološke analize, odnosno vrednovanja karakteristika postojećeg i planiranog stanja, sa aspekta mogućih i očekivanih promena i uticaja u prostoru i životnoj sredini, predstavlja obuhvat Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu (SEA - Strategic Environmental Assessment) predstavlja mehanizam kojim se, u procesu planiranja, obezbeđuje održivo korišćenje prostora i zaštita životne i društvene sredine:

- u postupku pripreme planskog dokumenta i donošenju Odluke o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Plana i Rešenja o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana;
- u toku ranog javnog uvida i upoznavanju javnosti o predmetu Prve izmene i dopune planskog dokumenta;
- u procesu izrade Nacrta Prva izmena i dopuna Plana i javnog uvida, javne rasprave i stručne kontrole planskog dokumenta;
- u fazi usvajanja Prve izmene i dopune Plana kojim se planira nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, uz planiranje, primenu i poštovanje integralnih mera zaštite prirode, životne sredine i prostora, predmeta analize i strateške procene uticaja.

Kao kompleksan i proces i postupak, koji omogućava i obezbeđuje ukupno sagledavanje promena u prostoru, životnoj i društvenoj sredini, Strateška procena obezbeđuje:

- vrednovanje varijantnih planskih rešenja linijskih koridora i
- izbor najprihvatljivijeg, sa uslovima i merama kojima će zaštita životne i društvene sredine biti ostvarena na optimalan i racionalan način.

Kroz proces strateške procene uticaja, sve planskim dokumentom planirane promene u prostoru, se kritički razmatraju sa stanovišta uticaja na životnu sredinu, tradicionalne navike i vrednosti lokalnog stanovništva, nakon čega se donosi odluka o:

- usvajanju i implementaciji izmenjenog planskog dokumenta sa propisanim uslovima i merama prevencije i sprečavanja negativnih uticaja, merama kompenzacije i zaštite prostora, životne sredine i zdravlja lokalnog stanovništva

ili

- o odustajanju od planiranih promena u prostoru uz obrazloženje da postoji procenjena opasnost od značajnog ugrožavanja kvaliteta životne sredine, zdravlja stanovništva i tradicionalnih vrednosti lokalne zajednice.

Strateška procena uticaja Prvim izmenama i dopunama planskog dokumenta:

- integriše i bio-fizičke i socijalno-ekonomske segmente životne sredine;
- povezuje, analizira i procenjuje planirane, izmene linijskih koridora u prostoru i zahteve svih interesnih sfera i zainteresovanih strana;
- usmerava Prve izmene i dopune Plana ka rešenjima koja su, pre svega, od interesa za životnu sredinu, odnosno zaštitu zdravlja stanovništva i prirodne vrednosti prostora.

Koncepcija tehničkog rešenja za Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203:

- vrši se izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin;
- izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km;

Postupak procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin kojim se planira nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, i izrada Izveštaja o Strateškoj proceni na životnu sredinu planskog dokumenta, definisani su Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10).

Primena Zakona o strateškoj proceni uticaja predstavlja usklađivanje nacionalne zakonske regulative sa evropskom Direktivom 2001/42/EC o „Proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu”. Cilj ove Direktive je da obezbedi visok stepen zaštite životne sredine i da doprinese integraciji zahteva za zaštitom životne sredine pri izradi i usvajanju planova i programa u cilju promocije održivog razvoja. Ekološka procena je važan instrument za integraciju zahteva za zaštitom životne sredine pri izradi i usvajanju planova i programa za koje se ustanovi da imaju ili mogu imati značajan uticaj na prirodu i životnu sredinu.

Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin predstavlja osnovu za utvrđivanje obavezujućih, hijerarhijski usaglašenih smernica (ekoloških zahteva) i integrisanje mera zaštite životne sredine u sve faze izrade Prvih izmena i dopuna Plana, kao i definisanje uslova i rešenja zaštite životne sredine pri implementaciji planirane nove trase državnog puta IIA reda broj 203.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu (Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja) se radi istovremeno sa izradom Nacrta Prva Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, čime su stvoreni uslovi za blagovremeno integrisanje zahteva vezanih za zaštitu prirodnih vrednosti prostora, zaštitu biodiverziteta, zaštitu životne i društvene sredine u postupak izrade, izlaganja javnosti, usvajanja kao i, po usvajanju, u procesu implementacije Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin.

Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja i procena mogućih strateških uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, obuhvata:

- analizu prirodnih karakteristika i stvorenih vrednosti prostorne celine u granicama Prve izmene i dopune Plana, sa neposrednim i širim okruženjem, od značaja za predlog integralne zaštite, prezentacije i održivog korišćenja prostora;
- analizu potencijala i ograničenja u prostoru od značaja za postupak procene uticaja na životnu i društvenu sredinu;

- analizu uslova i smernica dokumentacije višeg reda i šireg područja od bitnog značaja i uticaja za postupak strateške procene uticaja - hijerarhijska uslovljenost;
- analizu uslova imalaca javnih ovlašćenja, nadležnih institucija i ostalih relevantnih uslova i zahteva;
- analizu postojećeg stanja medijuma životne sredine (analiza postojeće baze podataka o stanju životne sredine), analizu trenutnog („nultog“) stanja životne sredine i očekivanih, procenjenih budućih trendova sa definisanjem ciljeva zaštite životne i društvene sredine;
- definisanje opštih i posebnih ciljeva integralne zaštite prostora i životne sredine za procenu uticaja planskog dokumenta;
- identifikaciju i utvrđivanje svih činilaca prostora i ekoloških elemenata na analiziranom području (lokalno stanovništvo, prirodne vrednosti, medijumi životne sredine) koji već trpe izvesne uticaje i za koje je verovatno da će na njih uticati donošenje Prvih izmena i dopunama Plana;
- analizu zahteva zainteresovane javnosti, pojedinaca i ostalih korisnika prostora u granicama planskog dokumenta;
- organizovanje konsultacija sa zainteresovanim stranama, organima i institucijama, neposrednim korisnicima prostora, o obimu i obuhvatu analize i procene uticaja Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu;
- procenu uticaja predloženih strateških odluka na elemente životne sredine, procena kumulativnih, sinergetskih, direktnih, indirektnih, lokalnih, ireverzibilnih i drugih uticaja predložene strateške odluke za novu trasu državnog puta IIA reda broj 203;
- definisanje strateških smernica i ključnih mera zaštite životne sredine, mera potencijalne ekološke kompenzacije u postupku implementacije Prvih izmena i dopuna Plana;
- učešće javnosti (imaoca javnih ovlašćenja, stručne, ostale javnosti, NVO i zainteresovanih pojedinaca) u postupku strateške procene uticaja na životnu i društvenu sredinu Prve izmene i dopune Plana;
- definisanje smernica i mera zaštite i monitoringa životne sredine za postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune planskog dokumenta i za niži hijerarhijski nivo, odnosno postupak procene planiranog projekta – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, na životnu i društvenu sredinu;
- ekološku valorizaciju područja Prve izmene i dopune Plana, vrednovanje područja, neposrednog i područja šireg okruženja sa aspekta mogućih ograničenja, načina i uslova korišćenja prostora i realizacije planirane namene.

1.0. Polazne osnove Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Strateška procena uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je proces koji će obezbediti:

- prikaz sadržaja i ciljeva Prvih izmena i dopuna planskog dokumenta i odnos sa drugim planovima, strategijama, programima i ostalom dokumentacijom od značaja za postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- analizu obavezujućih smernica, mera i uslova dokumentacije višeg reda i šireg područja od bitnog značaja i uticaja za postupak strateške procene uticaja predmetne Prve izmene i dopune Plana na životnu sredinu i održivi razvoj - hijerarhijska uslovljenost;
- analizu prirodnih karakteristika i stvorenih vrednosti prostorne celine u granicama Prvih izmenama i dopunama Plana sa neposrednim i širim okruženjem, od značaja za predlog integralne zaštite prirode, prirodnih i stvorenih vrednosti životne sredine i održivog korišćenja prostora;
- analizu potencijala i ograničenja u prostoru od značaja za postupak procene uticaja na životnu i društvenu sredinu, odnosno analizu prirodnih vrednosti, stanja biodiverziteta, karakteristika predela, odnos lokalnog stanovništva i zona stanovanja, odnosno svih zastupljenih osetljivih receptora;
- analizu postojećeg stanja i stvorenih uslova na analiziranom području i životnoj sredini, što obuhvata analizu baze podataka o kvalitetu i stanju životne sredine, kao i očekivanih, procenjenih budućih trendova, definisanje ciljeva zaštite prirode, životne i društvene sredine;
- analizu uslova nadležnih institucija, imalaca javnih ovlašćenja, uslova i zahteva ostalih relevantnih organa, organizacija i institucija;
- konsultacije sa svim zainteresovanim stranama, organima, organizacijama, institucijama, imalocima javnih ovlašćenja, zainteresovane javnosti (udruženja, NVO, pojedina) o obimu i obuhvatu analize i procene uticaja Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu;
- definisanje opštih i posebnih ciljeva integralne zaštite prostora, prirodnih vrednosti i životne sredine, sa definisanjem indikatora za procenu i monitoring uticaja Prvih izmena i dopuna planskog dokumenta na prirodne vrednosti, životnu i društvenu sredinu;
- identifikaciju i utvrđivanje svih činilaca prostora i ekoloških elemenata na analiziranom području, za koje je verovatno da će na njih uticati donošenje Prve izmene i dopune Plana;
- procenu uticaja kumulativnih, sinergetskih, indirektnih, lokalnih i drugih uticaja predložene strateške odluke za planiranje na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- definisanje strateških smernica za niži hijerarhijski nivo sa ključnim merama zaštite i monitoringa životne sredine za postupak implementacije Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- učešće javnosti (stručne, ostale javnosti, udruženja, nevladinih organizacija i zainteresovanih pojedina) u postupku strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin;
- definisanje smernica i mera kojima se mogu prevenirati, sprečiti, smanjiti, ublažiti ili otkloniti svi značajni negativni uticaja na prirodu i životnu sredinu, u ranim fazama procesa planiranja i odlučivanja, fazi Nacrta Prve izmene i dopune Plana i izlaganja javnosti i fazi implementacije izmenjenog planskog dokumenta;
- definisanje mera ekološke kompenzacije;

- definisanje mera zaštite i monitoringa životne sredine;
- vrednovanje predmetnog područja, neposrednog i područja šireg okruženja sa aspekta mogućih ograničenja, načina i uslova korišćenja prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana, na ekološki prihvatljiv način uz poštovanje principa održivog razvoja (ekološka valorizacija prostora);
- usvajanje obavezujućih smernica i mera zaštite životne sredine u postupku izrade i usvajanja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu se radi u cilju obezbeđivanja zaštite životne sredine i održivog razvoja integrisanjem osnovnih načela zaštite životne sredine u postupak pripreme i usvajanja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Izrada SPU obuhvata pripremu Izveštaja o stanju životne sredine, sprovođenje postupka konsultacija, usvajanje Izveštaja i rezultata konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja, odnosno usvajanja Prvih izmena i dopuna Plana, kao i pružanje informacija i podataka o donetoj odluci, u skladu sa Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10). Postupak Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Plana zasnovan je na:

- **načelu održivog razvoja**, odnosno razmatranju i uključivanju svih bitnih aspekata životne i društvene sredine, prirodnih i stvorenih vrednosti i medijuma životne sredine u analiziranoj prostornoj celini, u fazi Ranog javnog uvida, Nacrta i fazi usvajanja Prvih izmena i dopuna planskog dokumenta i utvrđivanju uslova za zaštitu, očuvanje i unapređenje kvaliteta životne sredine, odnosno održivo i racionalno korišćenje prostora, kao preduslova za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja područja Prvih izmena i dopuna Plana i područja na koje planska rešenja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, može uticati;
- **načelu integralnosti**, što predstavlja obavezno uključivanje u Prvim izmenama i dopunama Plana uslova zaštite, odnosno uslova svih zainteresovanih organa, organizacija i imalaca javnih ovlašćenja, u cilju održivog korišćenje zemljišta kao prirodnog, teško obnovljivog resursa, vode i vodnih resursa i ostalih resursa;
- **načelu predostrožnosti**, koje uključuje pažljivo planiranje namene u funkciji zaštite i prihvatljivog korišćenja prostora u granicama Prvih izmena i dopuna Plana i njegovom povezivanju sa okruženjem, na način da se preveniraju, spreče ili smanje negativni uticaji na životnu i društvenu sredinu, sa svođenjem na minimum rizika pojave negativnih uticaja;
- **načelu hijerarhije i koordinacije** što podrazumeva usvajanje smernica Prostornog plana Republike Srbije i Izveštaja o SPU PPR Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 88/10), Regionalnog prostornog plana za područje Šumadijskog, Pomoravskog, Raškog i Rasinskog upravnog okruga („Službeni glasnik RS”, broj 39/14), kao obavezujućih, što predstavlja uslov za obezbeđivanje uzajamne koordinacije bitne planske dokumentacije, imalaca javnih ovlašćenja, nadležnih i zainteresovanih organa, preduzeća i pojedinaca, u postupku procene uticaja strateškog karaktera, izrade Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Plana i ishodovanje saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni, kroz konsultacije, obaveštavanja i pribavljanja mišljenja na Prve izmene i dopune Plana i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opština Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203;
- **načelu javnosti**, kao ključnom delu procesa, sve u cilju informisanja javnosti o izradi Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin za planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203, merama i aktivnostima i njegovom mogućem uticaju na životnu i društvenu sredinu, uslove života stanovništva, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka pripreme Nacrta Prva izmena i dopuna Plana i donošenje

(usvajanje) Prvih izmena i dopuna Plana, gde javnost mora, pre donošenja bilo kakve odluke, kao i posle usvajanja Prvih izmena i dopuna Plana, imati pristup informacijama koje se odnose na Prve izmene i dopune Plana.

1.1. Pravni i planski osnov Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Pravni osnov za izradu Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja) je:

- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10);
- Zakon o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09, 64/10-odluka US i 24/11 i 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13-odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20 i 52/21);
- Pravilnik o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS”, br. 32/19);
- Odluka o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20);
- Rešenjem o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine.

U navedenoj Odluci, u Članu 1. definisano je da se pristupa se izradi Prvim izmenama i dopunama Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

U navedenoj Odluci, u Članu 10. definisano je da se pristupa izradi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, definisano je i Rešenjem o izradi Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana grada opštine Tutin, od 10.01.2020. godine., (u daljem tekstu Izveštaj o SPU).

Planski osnov, odnosno prostorno planska, strateška i ostala dokumentacija od značaja za postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin:

- Prostorni plan Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Sl. glasnik RS”, br. 88/10) i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prostornog plana Republike Srbije;
- Regionalni prostorni plan za područje Šumadijskog, Pomoravskog, Raškog i Rasinskog upravnog okruga („Službeni glasnik RS”, broj 39/14).

Strateška i ostala značajna dokumentacija za postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu:

- Nacionalna strategija održivog razvoja („Sl. glasnik RS”, br. 57/08);
- Odluka o utvrđivanju Nacionalnog programa zaštite životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 12/10);
- Strategija upravljanja otpadom za period 2010-2019. godine („Sl. glasnik RS”, br. 29/10);
- Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022-2031.godine („Sl. glasnik RS”, br. 12/22).

Ostala korišćena dokumentacija, uslovi institucija, imalaca javnih ovlašćenja i podaci od značaja za Izveštaj o SPU na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin:

- Uslovi nadležnih organa, organizacija i imalaca javnih ovlašćenja:
 - Rešenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine;
 - Mišljenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/4 od 15.12.2022. godine;

- Uslovi, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine;
- Mišljenje na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 1659/2-2022 od 11.01.2023;
- Obaveštenje, Ministarstvo odbrane; Sektor za materijalne resurse; Uprava za infrastrukturu, br. 9641-4 od 21.06.2022. godine;
- Mišljenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova; Sektor za vanredne situacije; Odeljenje za vanredne situacije u Novom Pazaru, br. 217-7856/22 od 23.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Ministarstvo rudarstva i energetike, br. 350-01-59/2022-02 od 26.08.2022. godine;
- Vodni uslovi, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička direkcija za vode, br. 325-05-394/2022-07 od 27.06.2022. godine;
- Odgovor, JP za gazdovanje šumama „SRBIJAŠUME“, br. 8275 od 06.06.2022. godine.;
- Uslovi za izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Akcionarsko društvo „ELEKTROMREŽA SRBIJE“ Beograd, br. 130-00-UTD-003-611/2022 od 27.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Elektro distribucija Srbije, Ogranak Novi Pazar, br. A.09.26 232633/1-2022 od 27.05.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin i Strateške procene Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Telekom Srbija, br. 204751/2-2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, CETIN, br. 20/278/22 od 05.10.2022. godine;
- Obaveštenje, RATEL, br. 1-0-3491-145/22-1 od 7.05.2022. godine;
- Obaveštenje, JP Emisiona tehnika veze Beograd, ETB, br. 2595/22-1 od 15.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno komunalno stambeno preduzeće „Gradac“, br. 195 od 26.05.2022. godine;
- Uslovi za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Srbija gas, br. 06-07-11/1642/1 od 14.06.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Naftna industrija Srbije „NIS Gazprom Njeft“, br. NM-444000/iz do/003000/2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-10366/22-1 od 17.06.2022. godine;
- Mišljenje na stratešku procenu uticaja, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-906 od 12.01.2023;
- Hidrometeorološke uslove za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin, br. 922-3-46/2022 od 24.05.2022. godine;
- Seizmološki uslovi za Prvu izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin, br.02-269-1/2022 od 10.06.2022. godine.

Za izradu Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja), vrednovanje planiranih aktivnosti za realizaciju linijskog infrastrukturnog, saobraćajnog koridora, sa aspekta održivosti i ekološke prihvatljivosti, izbor najprihvatljivijeg varijantnog planskog rešenja sa predlogom smernica i mera zaštite i monitoringa životne sredine, predlogom smernica i mera za niži hijerarhijski nivo, korišćena je i poštovana sledeća zakonska regulativa:

- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10);

- Zakon o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09, 64/10-odluka US i 24/11 i 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13-odluka US, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr. zakon, 9/20 i 52/21);
- Zakon o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 135/04, 36/09, 36/09-dr. zakon, 72/09-dr. zakon, 43/11-odluka US, 14/16 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br.135/04 i 36/09);
- Zakon o energetici („Sl. glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 i 40/21);
- Zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije („Sl. glasnik RS”, br. 40/21);
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10,14/16, 95/18 (dr. zakon) i 71/21);
- Zakon o kulturnim dobrima („Sl. glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 (dr. zakon), 99/11 (dr. zakon), 6/20 (dr. zakon), 35/21 (dr. zakon) i 129/21 (dr. zakon));
- Zakon o klimatskim promenama („Sl. glasnik RS”, br. 26/21);
- Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Sl. glasnik RS”, br. 36/09);
- Zakon o vodama („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 dr. zakon);
- Zakon o zaštiti zemljišta („Sl. glasnik RS”, br. 112/15);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl. glasnik RS”, br. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 i 95/18 (dr. zakon));
- Zakon o šumama („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 93/12, 89/15 i 95/18 (dr. zakon));
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 10/13 i 26/21 (dr. zakon));
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 96/21);
- Zakon o zaštiti od požara („Sl. glasnik RS”, br. 11/09, 20/15, 87/18 i 87/18 dr. zakon);
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 (dr. zakon));
- Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Sl. glasnik RS”, br. 87/18);
- Zakon o potvrđivanju Konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine („Sl. glasnik RS - Međunarodni dokumenti”, br. 38/09);
- Uredba o ekološkoj mreži („Sl. glasnik RS”, br. 102/10);
- Uredba o učešću javnosti u izradi određenih planova i programa u oblasti zaštite životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 117/21);
- Pravilnik o kompenzacijskim merama („Sl. glasnik RS”, br. 20/10);
- Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Sl. glasnik RS”, br. 5/10, 47/11, 32/16 i 98/16);
- Pravilnik o kriterijumima za izdvajanje tipova staništa, o tipovima staništa, osetljivim, ugroženim, retkim i za zaštitu prioritetnim tipovima staništa i o merama zaštite za njihovo očuvanje („Sl. glasnik RS”, br. 35/10);
- Pravilnik o specijalnim tehničko-tehnološkim rešenjima koja omogućavaju nesmetanu i sigurnu komunikaciju divljih životinja („Sl. glasnik RS”, br. 72/10);
- Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati prihvatilišta za zbrinjavanje zaštićenih divljih životinja („Sl. glasnik RS”, br. 15/12);
- Pravilnik o načinu određivanja i održavanja zona sanitarne zaštite izvorišta vodosnabdevanja („Sl. glasnik RS”, br. 92/08);
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i vodi za navodnjavanje i metodama njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS”, br. 23/94);
- Pravilnik o opasnim materijama u vodama („Sl. glasnik SRS”, br. 31/82);
- Pravilnik o utvrđivanju vodnih tela površinskih i podzemnih voda („Sl. glasnik RS”, br. 96/10);
- Pravilnik o načinu i uslovima za merenje količine i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda i sadržini izveštaja o izvršenim merenjima („Sl. glasnik RS”, br. 33/16);

- Pravilnik o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. glasnik RS”, br. 74/11);
- Pravilnik o načinu i uslovima za merenje količine i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda i sadržini izveštaja o izvršenim merenjima („Sl. glasnik RS”, br. 33/16);
- Pravilnik o listi mera prevencije stvaranja otpada („Sl. glasnik RS”, br. 7/19);
- Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Sl. glasnik RS”, br. 56/10, 93/19 i 39/21);
- Pravilnik o obrascima izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 21/10, 10/13 i 44/18 (dr. zakon));
- Pravilnik o godišnjoj količini ambalažnog otpada po vrstama za koje se obavezno obezbeđuje prostor za preuzimanje, sakupljanje, razvrstavanje i privremeno skladištenje („Sl. glasnik RS”, br. 70/09);
- Pravilnik o uslovima i načinu sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije („Sl. glasnik RS”, br. 98/10);
- Pravilnik o obrascu Dokumenta o kretanju otpada i uputstvu za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS”, br. 114/13);
- Pravilnik o obrascu Dokumenta o kretanju opasnog otpada, obrascu prethodnog obaveštenja, načinu njegovog dostavljanja i uputstvu za njihovo popunjavanje („Sl. glasnik RS”, br. 17/17);
- Pravilnik o obrascu dnevne evidencije i godišnjeg izveštaja o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS”, br. 7/20 i 79/21);
- Pravilnik o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS”, br. 92/10 i 77/21);
- Pravilnik o metodama merenja buke, sadržini i obimu izveštaja o merenju buke („Sl. glasnik RS”, br. 72/10);
- Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Sl. glasnik RS”, br. 104/09);
- Pravilnik o izvorima nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS”, br. 104/09);
- Pravilnik o nacionalnoj listi indikatora zaštite životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 37/11).

Poštovani su uslovi i smernice ostale relevantne regulative:

- EU Direktiva o pristup javnosti informacijama o životnoj sredini (2003/4/EK);
- EU Direktiva o učešće javnosti (2003/35/EZ);
- EU Direktiva o odgovornost za štetu u životnoj sredini (2004/35/CE);
- Okvirna direktiva o buci (2002/49/EK).

1.1.1. Sadržaj i ciljevi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Sadržaj Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, urađen je u skladu sa odredbama i metodologijom Zakona o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09- isp., 64/10–odluka US, 24/11, 121/12, 42/13–odluka US, 50/13–odluka US, 98/13–odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr. zakon, 9/20 i 52/21).

OPŠTA DOKUMENTACIJA
TEKSTUALNI DEO
UVOD
I POLAZNE OSNOVE

1.	IZVOD IZ TEKSTUALNOG DELA USVOJENOG KONCEPTA PROSTORNOG PLANA			
	1.1.	OBUHVAT I GRANICA PROSTORNOG PLANA		
	1.2.	PLANSKI I PRAVNI OSNOV ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA		
	1.4.	PREGLED PRIKUPLJENIH PODATAKA I USLOVA NADLEŽNIH INSTITUCIJA		
II PLANSKI DEO				
1.	PLANSKA REŠENJA			
	1.5.	PROSTORNI RAZVOJ SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURNIH SISTEMA I POVEZIVANJE SA REGIONALNIM INFRASTRUKTURNIM MREŽAMA		
		1.5.1.	Saobraćaj i saobraćajna infrastruktura	
			1.5.1.2.	Državni putevi I i II reda
	1.6.	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE, PREDELA, PRIRODNIH I NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA		
		1.6.4.	Zaštita nepokretnih kulturnih dobara	
			1.6.4.1.	Utvrdjivanje i zaštita nepokretnih kulturnih dobara
2.	PROPOZICIJE PROSTORNOG RAZVOJA OPŠTINE TUTIN			
	2.2.	IMPLEMENTACIJA PROSTORNOG PLANA		
2.3.		2.2.1.	Smernice za izradu planske dokumentacije i sprovođenje Prostornog plana	
			2.2.1.1.	Smernice za izradu urbanističkih planova i sprovođenje Prostornog plana
GRAFIČKI DEO				

Cilj izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin:

- za Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203:
 - vrši se izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin;
 - izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km;
- redefinisane postojećih namena u granicama obuhvata Prve izmene i dopune Plana, kao i dopuna pravila uređenja i građenja za predmetno područje;
- racionalna organizacija i uređenje prostora Područja usklađivanje planiranih sadržaja sa mogućnostima realizacije.

1.1.1.1. Obuhvat Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Prostorni plan obuhvata teritoriju opštine Tutin površine 739,79 km² u njenim administrativnim granicama.

Područje Prve izmene i dopune Plana obuhvata teritoriju površine oko **330 ha**, odnosno delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin obuhvata planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203 na teritoriji katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

1.1.2. Postojeća i planirana namena površina

Postojeća namena površine

Prema važećem referentnom sistemu upravljača državnog puta, kroz područje Prve izmene i dopune Plana, prolazi državni put IIA reda br. 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin – Bregovi,

koji pripada deonici 20302, definisanoj početnim čvorom 20301 "Pazarište" u km 3+373 i krajnjim čvorom 20202 „Tutin“ u km 28+365. U obuhvatu Plana prolazi deonica od stacionaže oko km 14+590 do stacionaže oko km 24+340. Trasa predmetnog državnog puta, prolazi kroz brdskoplaninski i planinski prostor, sa izrazito malim gustinama naseljenosti.

Za postojeću trasu predmetnog državnog puta, u 2020. godini, usvojen je Plan detaljne regulacije za rekonstrukciju putnog pravca Novi Pazar – Tutin za deonicu putnog pravca na teritoriji Tutina (odlukom br. 350-44/2020 od 05.03.2020. godine i objavljen u „Službenom listu opštine Tutin“, br. 2/2020 od 06.03.2020. godine).

U granici obuhvata Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nalazi se postojeća trasa DP II A reda br. 203, na kojoj je nedavno izvedena rekonstrukcija i zemljište koje je planirano za nove deonice ovog državnog puta, odnosno površina od oko 330 ha i obuhvata delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

Uz planirani koridor državnog puta, na kp.br. 258 KO Kovači, nalazi se groblje, dok se na kp.br.594/1 i 596/2, kao i delovima kp.br. 593, 594/2, 595/1, 595/2 i 596/1 KO Kovači nalazi nekadašnja eksploatacija kamena, a trenutno separacija agregata i asfaltna baza, koja je korišćena za potrebe radova na rekonstrukciji državnog puta.

Planirana namena površine

U Prvoj izmeni i dopuni Plana vrši se izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin.

Izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km.

Definitivan položaj koridora i trase planiranog državnog puta sa raskrsnicama, utvrdiće se odgovarajućim urbanističkim planom, na osnovu na osnovu tehničke dokumentacije na nivou studije opravdanosti sa idejnim projektom i procenom uticaja na životnu sredinu.

Koridor planiranog državnog puta obuhvata pojas širine oko 40 m, koji obuhvata:

- putno zemljište sa propisanom granicom eksproprijacije na odstojanju od 3 m, mereno od granice putnog zemljišta na spoljnu stranu, okvirne širine 20 m;
- zaštitni pojas, širine 10 m sa obe strane strane putnog zemljišta (koji istovremeno i određuje položaj građevinske linije pored predmetnog državnog puta).

U okviru putnog zemljišta, uspostavlja se režim zabrane izgradnje svih objekata koji nisu u funkciji izgradnje trase i objekata puta i raskrsnica sa putevima nižeg ranga.

U skladu sa navedenim opredeljenjima, kao i što se za trasu planiranog državnog puta, u većoj meri, koriste trase postojećih nekategorisanih puteva, u Prvoj izmeni i dopuni Plana ne vrše se izmene bilansa površina građevinskog, šumskog, vodnog i poljoprivrednog zemljišta.

1.1.3. Hijerarhijski odnos sa drugim planovima – planska usklađenost

Smernice planova višeg reda, planova šireg područja i planova od značaja za predmetni planski dokument, su obavezujuće i moraju se uzeti u obzir pri proceni mogućih strateških uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, u skladu sa načelom hijerarhije i koordinacije na svim nivoima. Ekološki izveštaj o mogućim značajnim uticajima na životnu sredinu Prvih izmena i dopuna Plana mora da obezbedi i informacije o vezi sa drugim planovima od značaja i ciljevima zaštite životne sredine datim u tim planovima, kao i način na koji su ti ciljevi uzeti u obzir pri izradi Strateške procene uticaja predmetnog planskog dokumenta (Izveštaja o SPU).

Planski dokumenti višeg reda, odnosno šireg područja, od značaja za procenu uticaja strateškog katraktera i opštih ciljeva zaštite životne sredine pri izradi Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja):

- Prostorni plan Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Sl. glasnik RS”, br. 88/10) i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja Prostornog plana Republike Srbije na životnu sredinu;

Prostorni plan Republike Srbije („Sl. glasnik RS”, br. 88/10) i Strateška procena uticaja na životnu sredinu Prostornog plana Republike Srbije – predstavljaju hijerarhijski važnu dokumentaciju višeg reda, od značaja, pre svega, za opšte ciljeve zaštite prostora i životne sredine.

Opšti ciljevi PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPRS, sadrže strateška pitanja zaštite životne sredine na nacionalnom nivou, kao i ciljeve i zahteve u oblasti zaštite životne sredine relevantnih sektorskih dokumenata. U tom kontekstu, kao opšti cilj PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPR Srbije, definisana je:

- zaštita osnovnih činilaca životne sredine;
- održivo korišćenje prirodnih vrednosti i resursa;
- unapređenje upravljanja otpadnim vodama i otpadom;
- smanjivanje zagađenja i pritisaka od antropogenih aktivnosti,

sve sa ciljem smanjivanja zagađenja i antropogenih pritisaka na prirodu i životnu sredinu.

Posebni ciljevi PPR Srbije i SPU PPR Srbije:

- zaštita i održivo korišćenje voda i zemljišta;
- zaštita vazduha;
- zaštita biodiverziteta i staništa;
- zaštita i održivo korišćenje prirodnih dobara i predela;
- unapređenje upravljanja otpadom (smanjenje količine, ponovna upotreba (reciklaža) i deponovanje);
- veće korišćenje obnovljivih izvora energije (biomase, hidroenergije, solarne, geotermalne i energije vetra);
- smanjenje zagađivanja u urbanim, industrijskim, poljoprivrednim i drugim ekološki ugroženim područjima i
- smanjenje pritiska od privrednih, saobraćajnih i stambenih aktivnosti na životnu sredinu.

1.2. Pregled postojećeg stanja i kvaliteta životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Za postupak strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin korišćeni su podaci o prostoru i životnoj sredini iz postojeće planske i ostale raspoložive dokumentacije, podaci postojećeg monitoringa životne sredine opštine Tutin kao baze podataka, podaci dobijeni uvidom, evidentiranjem i identifikacijom izvora zagađivanja u obuhvatu Izmena i dopuna planskog dokumenta, na osnovu čega je izvršena analiza i procena stanja životne sredine i procena stepena ugroženosti medijuma životne sredine, prirodnih vrednosti i ekološkog kapaciteta prostora u granicama Prvih izmena i dopuna Plana.

1.2.1. Prikaz postojećeg stanja životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Područje procene uticaja predstavlja pretežno prirodnu i bliskoprirodnu sredinu, bez značajnih ekoloških konflikata u prostoru.

Analizom obuhvata Prvih izmena i dopuna Plana, može se zaključiti sledeće:

- u analiziranim granicama nema evidentiranih zaštićenih prirodnih dobara;
- u analiziranim granicama nalazi se utvrđeno nepokretno kulturno dobro;
- evidentirana je emisija buke u životnu sredinu kao posledica saobraćajnih aktivnosti na postojećim saobraćajnicama neposrednog i šireg okruženja.

1.2.2. Prikaz postojećeg stanja zaštićenih prirodnih dobara

Prema Rešenju Zavoda za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine., i uvidom u Centralni registar zaštićenih prirodnih dobara, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, područje se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite.

U cilju očuvanja i zaštite postojećih prirodnih dobara treba sprovesti određeni broj mera zaštite u okviru planiranih koridora.

- u cilju izbegavanja nepotrebnog gubitka biotopa, kao i negativnih uticaja, gradilište se ne sme locirati u zonama sa izraženim karakteristikama flore i faune. Gradilište organizovati na minimalnoj površini potrebnoj za njegovo funkcionisanje. Odlaganje svih potrebnih materijala mora se vršiti samo u okviru gradilišta. Građevinske mašine se ne smeju kretati van gradilišta zbog mogućnosti zbijanja tla;
- smanjiti na minimum degradacija prostora tokom zemljanih radova i sve negativne posledice se moraju korigovati;
- radi sprečavanja zarastanja slobodnog prostora sa obe strane puta neophodno je kositi najmanje 2 puta godišnje celom dužinom trase i odstraniti svu žbunastu vegetaciju.

Mere zaštite obuhvataju:

- primenu mera i odgovarajućih tehničko-tenholoških i drugih rešenja kojima se eliminišu ili ublažavaju negativni uticaji planiranog koridora na na živi svet;
- primenu mera zabrane unošenja i širenja invazivnih vrsta iz okruženja;
- primenu mera za očuvanje hidrološkog režima neophodnog za funkcionalnost ekološki značajnog područja i/ili ekološkog koridora;
- podizanje zaštitnog zelenila duž granica ekološkog koridora, u skladu sa potrebama vrsta i stanišnih tipova predmetnog područja.

U cilju zaštite, obavezne su preventivne mere, odnosno ukoliko se tokom izvođenja zemljanih radova pri realizaciji planirane saobraćajne linijske infrastrukture naiđe na

geološko-paleontološke ili minerološko-petrološke objekte, za koje se predpostavlja da imaju svojstvo prirodnog dobra, izvođač radova je dužan da radove obustavi i o istom obavesti Ministarstvo zaštite životne sredine, odnosno preduzme mere kako se prirodno dobro ne bi oštetilo do dolaska ovlašćenog lica.

1.2.3. Prikaz postojećeg stanja kulturnih dobara

Prema Uslovima za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine., u okviru granica predmetnog Plana, a na osnovu terenskih istraživanja, referentne stručne literature i podataka koje poseduje nadležna ustanova zaštite kulturnih dobara u svojoj dokumentaciji, nalaze se sledeća dobra od interesa za službu zaštite:

- Tumul, kp.br. 475 KO Žirče;
- Tumul (objekat), kp.br. 415 KO Žirče;
- Turska džada (glavni zemljani put kroz Kaluđere);
- Crveni krš, kp.br. 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326 i 328 KO Kovači;
- Dolovi, kp.br. 369, 370/1, 370/2, 377, 378 i 379 KO Kovači;
- Naselje ispod groblja, kp.br. 256 i 257 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 258 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 388 KO Raduhovce;
- Grčko groblje, kp.br. 387/1 KO Raduhovce.

Radi zaštite kulturnog nasleđa neophodno je ispoštovati sledeće mere tehničke zaštite prilikom korišćenja predmetnog područja u okvirima granice Plana:

- za izvođenje bilo kakvih radova u okviru gore parcela dobara pod prethodnom zaštitom neophodno je pribaviti posebne uslove Zavoda;
- ukoliko se u toku izvođenja građevinskih ili bilo kakvih zemljanih radova, naiđe na nova arheološka nalazišta ili arheološke predmete¹ (dobra koja uživaju prethodnu zaštitu po sili Zakona), izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja, prekine radove i preduzme mere zaštite, kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen, i kako bi se sačuvao na mestu i u položaju u kome je otkriven, kao i da pismenim putem, u toku istog dana obavesti nadležnu službu zaštite, koja će u hitnom postupku izvršiti uvid na terenu;
- ukoliko se na osnovu zakona utvrdi da je odnosna nepokretnost ili stvar kulturno dobro, dalje izvođenje građevinskih i drugih radova, kao i promene oblika terena mogu se dozvoliti nakon prethodno obezbeđenih zaštitnih arheoloških istraživanja, uz adekvatnu prezentaciju nalaza i uz uslove i saglasnost službe zaštite;
- ukoliko se prilikom građevinskih (zemljanih) radova naiđe na arhitektonske ostatke iz prošlosti, od interesa za Republiku Srbiju, nadležni Zavod će u dogovoru sa Republičkim zavodom za zaštitu spomenika kulture i nadležnim Ministarstvom kulture i informisanja, izraditi mere tehničke zaštite otkrivenih ostataka;
- zabranjuje se neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala i dislociranje nadgrobničkih spomenika;
- troškove istraživanja, zaštite, čuvanja, publikovanja i izlaganja dobra koje uživa prethodnu zaštitu, sve do predaje na čuvanje ovlašćenoj ustanovi zaštite, snosi investitor;
- ukoliko dođe do bilo kakve promene granica izmena i dopuna plana, neophodno je da investitor nabavi dodatne uslove Zavoda;

¹ To podrazumeva i ostatke starih rudarskih i metalurških aktivnosti, kao i tragove ranije eksploatacije kamena i dr.

- Nacrt Prve izmene i dopune predmetnog plana dostaviti zavodu za zaštitu spomenika kulture Kraljevo na mišljenje.

1.2.4. Prikaz postojećeg stanja biodiverziteta

Uvidom u postojeću plansku i ostalu dokumentaciju, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, ne postoje posebno ugrožene vrste flore i faune.

Na osnovu Uslova Srbijašume, br. 8275 od 06.06.2022. godine., nakon izvršenog uvida u granicu obuhvata Plana, utvrđeno je sledeće:

- Granica Plana obuhvata deo Gazdinskih jedinica: „Žara-Orljanske šume“ i „Crni vrh-Kamine“, kojima gazduje Šumsko gazdinstvo „Šumarstvo“ Raška;
- Osnovna namena šuma je proizvodnja tehničkog drveta, stalna zaštita šuma (izvan gazdinskog tretmana i zaštita zemljišta od erozije);
- Na obuhvaćenim površinama se nalazi sastojine: graba, cera, bukve, sibljac, šikare i veštački podignute sastojine smrče. Stepenn ugroženosti šuma od požara obuhvata II, IV, V i VI stepenn ugroženosti, u zavisnosti od sastojine;
- na predmetnom području nalaze se šume visoke zaštitne vrednosti HCVF-4 (zaštita zemljišta od erozije i stalna zaštita šuma).

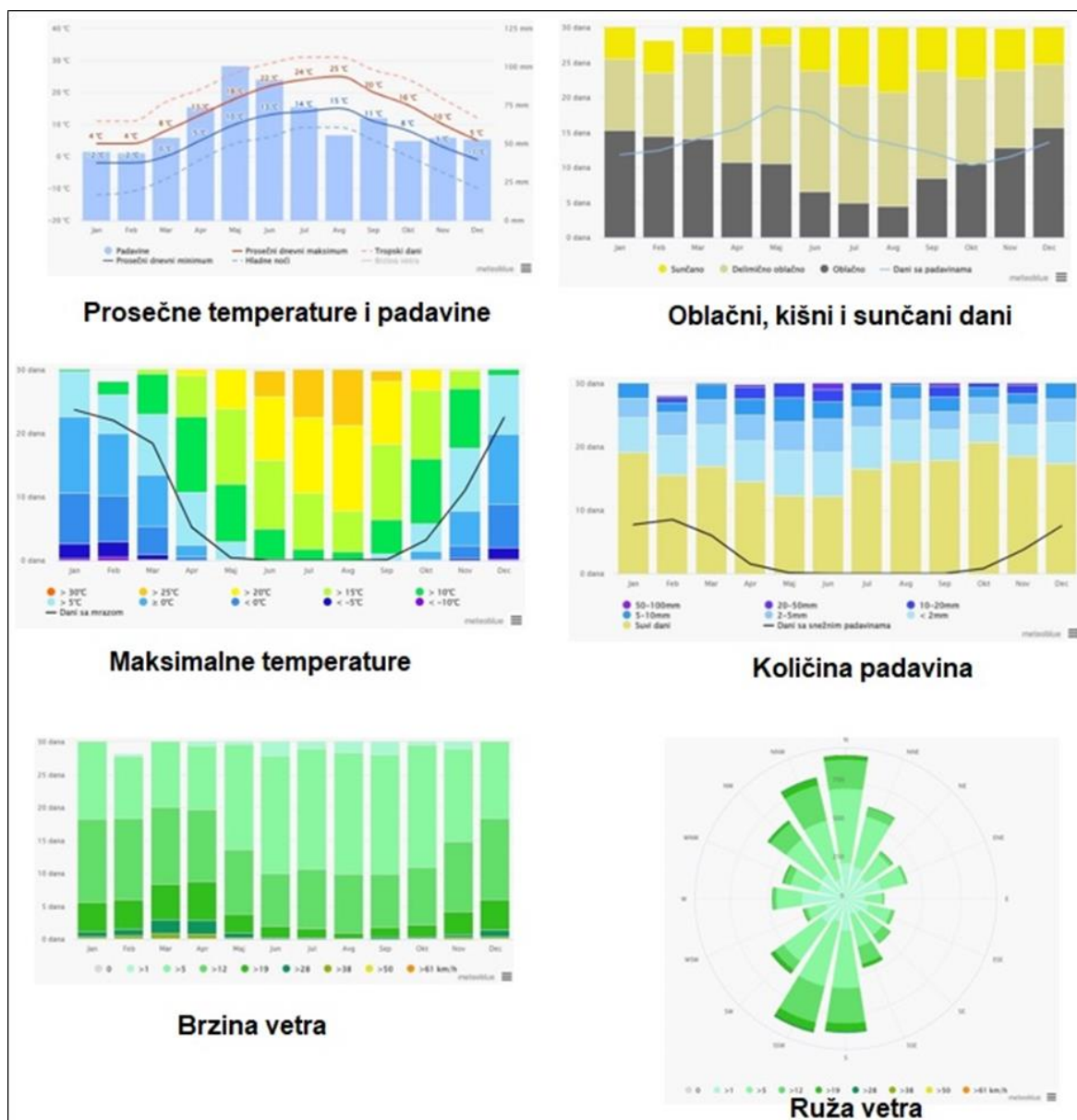
1.2.5. Klimatske karakteristike i meteorološki pokazatelji

Klima opštine Tutin je umereno-kontinentalna. Međutim, obzirom na visinske razlike, postoje i određene temperaturne razlike. U predelima sa nadmorskom visinom većom od 1000 m zime su duge, oštre, sa obilnim snežnim padavinama, leta su kratka i često prohladna, a proleća i jesen hladni, sa čestim padavinama. U nižim predelima klima je blaža.

Klimatske karakteristike - na celom području opštine dominantna je planinska klima, sa dugim i snežnim zimama i kraćim i svežim letima, osim dolina Ibra i Vidrenjaka u kojima klima ima karakteristike subplaninskog tipa.

Peštarska visoravan poseduje izražene karakteristične klimatske osobenosti. Pripada subplaninskoj klimi i zahvaljujući morfologiji kraškog polja poznato je po veoma niskim temperaturama vazduha tokom zimskih meseci, pa se po tome Peštarska visoravan može smatrati jednim od najizraženijih polova hladnoće u Srbiji. Na stanici Karajukića bunari je 26. januara 2006. izmereno $-39,0^{\circ}\text{C}$, što predstavlja apsolutno najnižu temperaturu vazduha ikad zabeleženu u Srbiji.

- najhladniji mesec - januar - prosečna temperatura $3-4^{\circ}\text{C}$;
- najtopliji mesec - avgust - prosečna temperatura 17°C ;
- prosečna godišnja temperatura $7-8^{\circ}\text{C}$;
- najvlažniji mesec - januar i decembar - prosečna vlažnost 85%;
- najsušniji mesec - maj - prosečna vlažnost 69%;
- prosečne godišnje padavine 610 l/m^2 ;
- broj dana preko 25°C je 74;
- broj dana sa jako niskom temperaturom (ispod nule) – 132;
- broj dana pod snegom – 85;
- najviše padavina – mesec jun - prosek 68 l/m^2 ;
- najmanje padavina – mesec januar - prosek 31 l/m^2 ;
- prosečan broj sunčanih sati – 5,13 h/dan.



Slika br. 1: Prosečne temperature i padavine; oblačni, sunčani i kišni dani; maksimalne temperature i količina padavina; brzina vetra i ruža vetrova - Tutin (Izvor: Meteoblue климатска бујаерама - www.meteoblue.com/)

Po kotlinama je česta pojava magle. U Štavičkoj kotlini, kojoj pripada i gradsko naselje Tutin, u jesenjem i prolećnom periodu magle su veoma guste, a često se zadrže tokom celog dana. Prvi mrazevi se javljaju, u zonama sa nadmorskim visinama većim od 1000 m, u prvoj polovini oktobra i često traju do početka maja. Broj mraznih dana u toku godine u višim predelima iznosi 244, a u nižim predelima 212 dana.

1.2.6. Klimatske promene

Klimatske promene predstavljaju promene klime koje se direktno ili indirektno pripisuju ljudskim aktivnostima, koje menjaju sastav atmosfere i koje se, za razliku od klimatskih varijabilnosti, beleže tokom dužeg vremenskog perioda.

Klimatske promene imaju značajne negativne socioekonomske posledice i jedan od bitnih ciljeva jeste unapređenje održivog upravljanja prirodnim resursima, sa fokusom na funkcionalnost različitih ekosistema. Klimatske promene kao generalna pretnja, zahteva prilagodljiv način upravljanja, koji omogućava uključivanje svih važnih sektora, prvenstveno

saobraćaja, poljoprivrede, upravljanja vodama, šumarstva, zaštite prirode, javnog zdravlja i energetike.

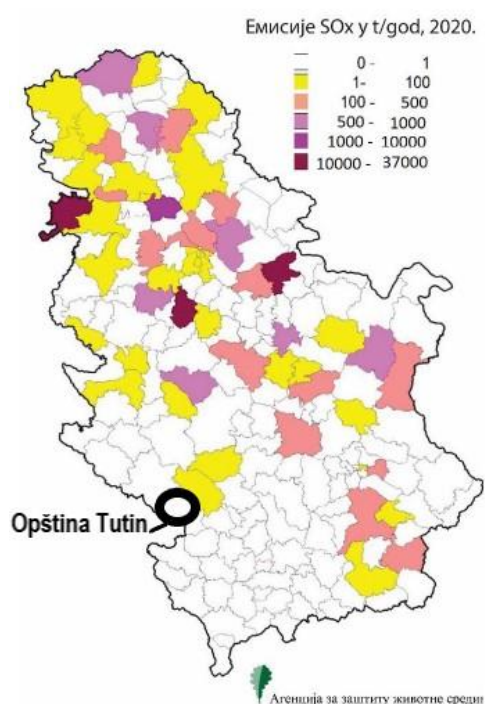
Klimatske promene predstavljaju vrlo značajan zadatak i interes i to lokalni, nacionalni i međunarodni. Prema podacima i procenama Svetske meteorološke organizacije (WMO), procenjeni efekti klimatskih promena na Republiku Srbiju biće srednjeg dometa – toplija leta, smanjene količine padavina i povećan rizik od letnjih suša. Prema trendu, a na osnovu podataka u poslednjih 35 godina, na teritoriji Republike Srbije u poslednjih 100 godina primećeno je povećanje prosečne godišnje temperature vazduha za 1°S. Takođe, procene su da će atmosferske - kišne padavine biti ekstremnije što implicira da će dolaziti do pojava većeg broja poplava u toku godine.

Iz navedenog razloga, obaveza lokalnih i nacionalnih zajednica je da primene sve preventivne mere zaštite životne sredine.

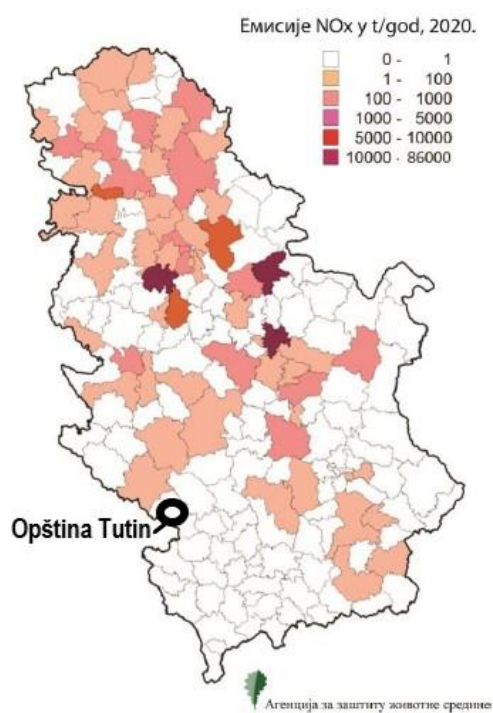
1.2.7. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta vazduha

Kvalitet vazduha na području opštine Tutin i u granicama Prvih izmena i dopuna Plana može se proceniti na osnovu postojećih podataka delimičnog monitoringa kao i opservacijom na terenu i identifikacijom izvora zagađivanja. Svi izvori zagađenja su svrstani prema fizičkim i prostornim karakteristikama u tri osnovne kategorije izvora (tačkasti, površinski i linijski), a prema vrsti zagađujućih materija na izvore sa produktima sagorevanja fosilnih goriva i na industrijske izvore. Tačkasti izvori predstavljaju izolovane tačke sa velikom emisijom zagađujućih materija (industrijski pogoni, toplane, kotlarnice) ili industrijske pogone sa određenim specifičnim tehnologijama proizvodnje. Površinski izvori predstavljaju grupu određenog broja malih izvora, raspoređenih po određenim zonama. To su prostori sa ložištima za zagrevanje stambenih prostorija ili područja na kojima je zastupljen automobilski saobraćaj sa malom gustinom. Linijski izvori zagađenja predstavljaju drumski, železnički i avio saobraćaj.

Na osnovu godišnjeg izveštaja o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji za 2020. godine, Agencije za zaštitu životne sredine, urađena je analiza emisije zagađujućih materija (emisija oksida sumpora i emisija oksida azota). Na sledećim slikama data je prostorna raspodela emisije oksida sumpora i azota u Republici Srbiji.



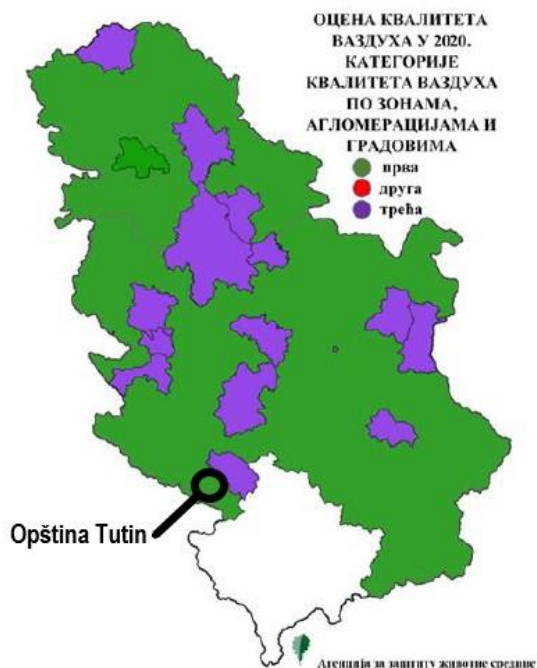
Slika br. 2: Prostorna raspodela emisije oksida sumpora – opština Tutin



Slika br. 3: Prostorna raspodela emisije oksida azota – opština Tutin

Na osnovu prostorne raspodele emisije oskida sumpora, kao i emisije oksida azota može se zaključiti da u opštini Tutin nisu prekoračene granične vrednosti emisije ovih oksida. Ocena kvaliteta vazduha, po zonama i aglomeracijama, za 2020. godinu, prikazana je na Slici br. 4.

Tako izvršena kategorizacija predstavlja zvaničnu ocenu kvaliteta vazduha za 2020. godinu i ona glasi:



- I kategorija, čist vazduh ili neznatno zagađen vazduh (gde nisu prekoračene granične vrednosti nivoa ni za jednu zagađujuću materiju);
- II kategorija, umereno zagađen vazduh u 2020. godini nije bio ni u jednoj aglomeraciji;
- III kategorija, prekomerno zagađen vazduh (gde su prekoračene granične vrednosti, GV, za jednu ili više zagađujućih materija).

Na osnovu ovako izvršene kategorizacije može se zaključiti da područje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin pripada I kategoriji.

Slika br. 4: Kategorije kvaliteta vazduha u 2020. godine za teritoriju opštine Tutin

Saobraćajne aktivnosti koje se odvijaju na teritoriji opštine Tutin, na gradskim saobraćajnicama od značaja na lokalitete koji su predmet izmene planskog dokumenta, predstavljaju dominantan izvor emisije zagađujućih materija u atmosferu. Emisija nastaje kao posledica sagorevanja fosilnih goriva u motorima sa unutrašnjim sagorevanjem, pri čemu se oslobađaju:

- oksidi azota (NO_x),
- sumpordioksid (SO₂),
- ugljenmonoksid (CO),
- ugljendioksid (CO₂),
- ugljovodonici (C_xH_x),
- formaldehidi (HCHO),
- oksidi olova (Pb_xO_x),
- praškaste materije (PM_{2.5}, PM₁₀),
- čađ.

Koncentracija ovih materija je najviša u neposrednoj blizini saobraćajnice i u direktnoj je zavisnosti od intenziteta saobraćaja, karakteristika saobraćajnice i abiotičkih faktora okruženja.

Individualna ložišta i toplane predstavljaju značajne izvore emisije zagađujućih materija u vazduh. Toplane kao energente koriste tečna (teško lož ulje - mazut) i čvrsta goriva, čijim se sagorevanjem u atmosferu oslobađaju pepeo, SO, SO₂, i CO₂.

Individualna ložišta stambenih objekata predstavljaju tačkaste izvore zagađenja sa sezonskim karakterom emisije. Sagorevanjem čvrstih goriva u ložištima dolazi do emisije

sumpordioksida (SO_2), praškastih materija ($\text{PM}_{2.5}$, PM_{10}) i čađi, koji zbog gustine naseljenosti mogu dovesti do opterećenja životne sredine naročito u zimskom delu godine.

1.2.8. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta voda (površinskih i podzemnih)

Teritoriju opštine Tutin i susednih opština na zapadu preseca Lim, na severozapadu i centralnim delovima Uvac i Vapa, na istoku i jugu Ibar sa pritokama Vidrenjak i Raška, a na severu manje rečice u izvoristu Moravice i Studenice. Ibar na području opštine Tutin prima reku Vidrenjak, koja dovodi vode sa južnog dela Pešterske visoravni i planine Jarut. Najznačajnija pritoka Ibra je Raška. Najznačajnije desne pritoke Raške su Sebečevska reka i Jošanica, a leve Ljudska i Deževska reka.

Najznacajniji vodotoci su reke Ibar, Vidrenjak i Pecaonica. Reke Ibar i Vidrenjak svrstane su u vodotoke I reda, a reka Pecaonica, Dubovski potok i svi ostali manji vodotoci u vodotoke II reda.

Vecina vodotoka na području opštine je u vrlo dobrom stanju (klase I i I/II). Vidrenjak se naglo zagađuje na potezu toka kroz Tutin, prelazeci iz IIa klase u III, povremeno i IV klasu. Na taj način se ugrožava i akumulacija „Gazivode“. Posebno zabrinjava zagađivanje Delimečke i Tocilovske reke, koje poniru u Koštan polju i pojavljuju se na udaljenosti od oko 7 km od vrela Raške, koje od vitalnog značaja za snabdevanje vodom Novog Pazara – sada i u budućnosti.

Prioritet ima zaštita kvaliteta voda vodotoka u slivovima izvorista republičkog i regionalnog značaja.

Kvalitet površinskih i podzemnih voda je bitan parametar u oceni stanja životne sredine. Zagađivanje površinskih i podzemnih voda posledica je niza faktora, pre svega zbog:

- upuštanja i izlivanja neprečišćenih komunalnih otpadnih voda iz naselja u prirodne recipijente bez odgovarajućeg tretmana;
- nekontrolisanog upuštanja, izlivanja ili prosipanja neprečišćenih tehnoloških otpadnih voda iz proizvodnih procesa i razlivanje zauljenih atmosferskih otpadnih voda u životnu sredinu kao recipijent (vodotokove, zemljište, javnu kanalizacionu mrežu);
- nedovoljna pokrivenost područja kanizacionom infrastrukturom (posebno seoskih naselja), odnosno nepropisno izgrađenih septičkih jama;
- nekontrolisanog odlaganja svih vrsta i kategorija otpada, nekontrolisanog deponovanja otpada na nesanitarnim deponijama i smetlištima (u forlandima rečnih tokova, u putnim pojasevima, utrinama);
- lokalna pojava, povremene prekomerne nekontrolisane upotrebe agrohemijskih sredstava (pesticidi, herbicidi, sredstva za zaštitu bilja) u poljoprivrednoj proizvodnji;
- neadekvatnog načina odlaganja tečnog i čvrstog otpada sa stočnih farmi.

Zaštita kvaliteta površinskih i podzemnih voda zasniva se na merama i aktivnosti kojima se njihov kvalitet štiti preko mera zabrane, prevencije, obaveznih mera zaštite, kontrole i monitoringa, u cilju očuvanja živog sveta, postizanja standarda kvaliteta životne sredine, sprečavanje zagađivanja, površinskih voda, podzemnih voda i obezbeđenje nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

1.2.9. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta zemljišta

Zemljište kao važan prirodni resurs, čiji je sastav veoma raznovrstan, pa su zastupljeni: škriljci, peščari i konglomerati, krečnjaci, flišni sedimenti, dijabaz-rožnaci, magmatske stene, serpentini i peridotiti, neogeni i kvartalni sedimenti. Paleozojski škriljci se sastoje od pločastih zelenih filita, glinastih škriljaca, glinaca i argilošista. Pokazuju savršenu škriljavost. Boja im je najčešće plavičasto crna. Sadrže u sebi minerale kvarca, okside gvožđa, turmalin, rutil i liskune. Ove stene se lako raspadaju pa se zemljište na njima brzo stvara i obnavlja. Uticaji na kvalitet zemljišta mogu biti:

- direktni - kao posledica direktnih uticaja ljudskih aktivnosti i

- indirektni - posredno, kao posledica taloženja zagađujućih materija iz vazduha poreklom od saobraćajnih aktivnosti, proizvodnje toplotne energije i proizvodnih procesa u okviru radnih i industrijskih kompleksa kao i zagađenih atmosferskih voda i površinskih tokova.

Antropogene aktivnosti koje negativno utiču na kvalitet zemljišta su:

- promena namene zemljišta, pojava bespravne gradnje;
- neadekvatno korišćenje poljoprivrednog zemljišta;
- smanjenje površina pod šumskim zemljištem, intenzivna seča šuma;
- nedovoljna infrastrukturna i komunalna opremljenost;
- neadekvatno upravljanje otpadom;
- saobraćajne aktivnosti.

Zagađivanje zemljišta na teritoriji opštine Tutin i analiziranom području nije značajna pojava, izražena je samo na pojedinim lokalitetima, kao što su: industrijske zone i lokaliteti (u gradskom i naseljskim centrima i pojedinačne, izdvojene lokacije i kompleksi), nekontrolisana smetlišta, kao i frekventnije saobraćajnice.

1.2.10. Prikaz postojećeg stanja emisije buke u životnu sredinu

Buka je jedan od značajnih faktora uticaja i ugrožavanja životne sredine i zdravlja stanovništva, pre svega u gradskoj zoni, zonama uticaja radnih kompleksa i frekventnih saobraćajnica. Buka je najizraženija u radnim zonama i duž značajnih saobraćajnica. Najznačajniji izvori buke su intenzivan saobraćaj, industrijski procesi, građevinske i druge mašine i tehnički uređaji.

U zonama uticaja saobraćajnih aktivnosti, buka predstavlja permanentnu pojavu i faktor ugrožavanja životne sredine. Iz tih razloga, u cilju zaštite od štetnih efekata buke po životnu sredinu i zdravlje stanovništva u zonama uticaja, obavezna je primena mera zaštite, odnosno mera za sprečavanje emisije buke, posebno impulsne, u toku pripremnih radova, u fazi izvođenja zemljanih i građevinskih radova i za vreme redovne eksploatacije saobraćajnica svih kategorija i to:

- maksimalnim očuvanjem postojećeg zelenila i podizanjem drvorednog zelenila i/ili zaštitnih pojaseva u zonama uticaja;
- postavljanjem zaštitnih ograda i/ili zaštitnih, antizvučnih panela u zonama ugroženih receptora.

U cilju zaštite životne sredine i zdravlja lokalnog stanovništva i svih osetljivih receptora, uticaji buke moraju biti svedeni u propisane granice ekološke prihvatljivosti.

Tabela br. 2: Granične vrednosti indikatora buke na otvorenom prostoru

Zona	Namena prostora	Nivo buke u dB (A)	
		Za dan i veče	Za noć
1	Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavilišta, kulturno-istorijski lokaliteti, veliki parkovi	50	40
2	Turistička područja, kampovi i školske zone	50	45
3	Čisto stambena područja	55	45
4	Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta	60	50

5	Gradski centar, zanatska, trgovačka, administrativno-upravna zona sa stanovima, zona duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica	65	55
6	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali bez stambenih zgrada	Na granici ove zone buka ne sme prelaziti graničnu vrednost u zoni sa kojom se graniči	

U cilju zaštite od pojave prekomerne buke u zonama potencijalnih uticaja, obavezne su mere prevencije, mere za sprečavanje i otklanjanje izvora i mere zaštite od štetnih efekata buke na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

1.2.11. Prikaz geomorfoloških, geoloških i mineralnih karakteristika terena

Prema pogodnosti geološke podloge područja opštine Tutin i susednih opštine/grada za razvoj i izgradnju, kao i za održanje i razvoj biocenoza najpogodniji su tereni izgrađeni od eruptiva i pešcara na oko 9% teritorije. Slede tereni izgrađeni od fliša i laporovitih krečnjaka (18%), masivnih i dolomitičnih krečnjaka (31%), zatim paleozojskih škriljaca, terasnih sedimenata i koluvijalno-glacijalnih naslaga (42% teritorije). U ovako izdvojenim zonama pogodnosti podrazumevaju se međuzonski varijeteti, kao i unutrašnje razlike usled dejstva unutrašnjih i spoljašnjih sila.

Reljef je veoma nepovoljan za odvijanje i izgradnju komunikacija svih vrsta. Dolinski delovi područja su uski, tako da nema dovoljno raspoloživog prostora za izgradnju različitih vrsta saobraćajnih i komunikacionih sistema. Velika disekcija reljefa uslovljava teškoće kod izgradnje i eksploatacije elektroenergetske mreže, telefonskih komunikacija, gasovoda, kod prenosa televizijske slike, radijskog zvuka i internet komunikacija.

Najpovoljnije za izgradnju su površine nagiba do 2°, kojih ima samo na prostoru Pešterske površi i čine 28% teritorije opštine Tutin i susednih opština. Uslovno povoljno za izgradnju je 22% teritorije (tereni nagiba 2–7°), dok je otežana izgradnja na 20% teritorije (tereni nagiba 7–12°). To znači da je oko 30% teritorije nepovoljno za izgradnju.

Reljef je veoma raznovrstan i izdvaja se pet veoma atraktivnih kanjona i klisura. Na teritoriji opštine Tutin i susednih opština nalaze se najduže i najatraktivnije pećine u Srbiji. Registrovano je oko 350 speleoloških objekata, što je u odnosu na površinu teritorije speleološki najbogatiji deo Srbije. Oko 40% teritorije iz aspekta nagnutosti terena veoma je pogodno za sve namene, u prvom redu za ratarenje, stočarstvo (intenzivno) i šumarstvo. Povoljno za pašnjačko stočarstvo, šumarstvo i rekreativne namene (nordijsko skijanje i šetnju rekreaciju) je oko 25–30% teritorije. Manju pogodnost za razvoj aktivnosti imaju tereni povećanih nagiba na oko 10–12% teritorije, dok veoma malu pogodnost imaju tereni velikih nagiba na oko 10% teritorije, koji se mogu koristiti za ekstenzivno pašnjačko stočarstvo, a delom i za alpsko skijanje. Kategorija neupotrebljivih terena čini oko 5% teritorije, koji se mogu koristiti samo za organizovanje ekstremnih sportova i za posebne vidove zaštite prirode.

U području intenzivnih tektonskih i erozivnih procesa, formirao se reljef Tutina koji se odlikuje velikom raznolikošću. U njegovoj geološkoj građi zastupljene su i veoma rasprostranjene eruptivne stene s tufovima, koje su posledica dugotrajne i snažne vulkanske aktivnosti.

Geološku građu čine: dijabaz-rožne formacije, paleozojski škriljci, trijaski i kredni krečnjaci, formacija gornjokrednog fliša, serpentini, dacito-andeziti i njihovi tufovi, neogeni jezerski sedimenti i diluvijalne naslage i aluvijalni nanosi.

Na prostoru Prve izmene i dopune Plana, Ministarstvo rudarstva i energetike, Sektor za geologiju i rudarstvo je odobrilo izvođenje geoloških istraživanja mineralnih resursa, i to sledeća istražna polja, aplikante za istraživanje, eksploataciona polja i overene rezerve:

- privrednom društvu „NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE“ a.d. - Novi Sad odobreno izvođenje geoloških istraživanja nafte i gasa, južno od Save i Dunava, na istražnom prostoru koji se u registru istražnih prostora vodi pod brojem 1915 (rešenje br: 310-02-0059/2010-06 od 01.04.2010.god.). Odobreni istražni prostor obuhvata teritoriju Republike Srbije južno od Save i Dunava i isti je omeđen koordinatama:
42°15' 22" i 45°03 '06" severne geografske širine i
19°00' 54" i 23°00' 43" istočne geografske dužine.
- eksploataciono polje (koje je prikazano na grafičkom prilogu), preduzeće “Tasyapi” D.O.O. Beograd, datum izdavanja 2020. godina;
- overene rezerve (polje je prikazano na grafičkom prilogu), preduzeće “Tasyapi” D.O.O. Beograd, datum izdavanja 11.04.2019. godina.

1.2.12. Prikaz hidrografskih i hidroloških karakteristika područja

Teritoriju opštine Tutin i susednih opština na zapadu preseca Lim, na severozapadu i centralnim delovima Uvac i Vapa, na istoku i jugu Ibar sa pritokama Vidrenjak i Raška, a na severu manje rečice u izvoristu Moravice i Studenice. Ibar na području opštine Tutin prima reku Vidrenjak, koja dovodi vode sa južnog dela Pešterske visoravni i planine Jarut. Najznačajnija pritoka Ibra je Raška. Najznačajnije desne pritoke Raške su Sebečevska reka i Jošanica, a leve Ljudska i Deževska reka.

Analizirano područje karakterišu krečnjačke stenske mase koje su najrasprostranjenije na teritoriji opštine Tutin. Kraški pokrivač, od koga su izgrađeni vrhovi Pogleda, Belega i Ponora sa puno pukotina, uvala i vrtača, sve do kanjona Ibra, čini veliku vodosabirnu površinu na razvođu Sandžaka i Kosova. Na krečnjačkim površinama nema većih tokova, osim Ibra čija dolina mestimično prelazi u klisuru.

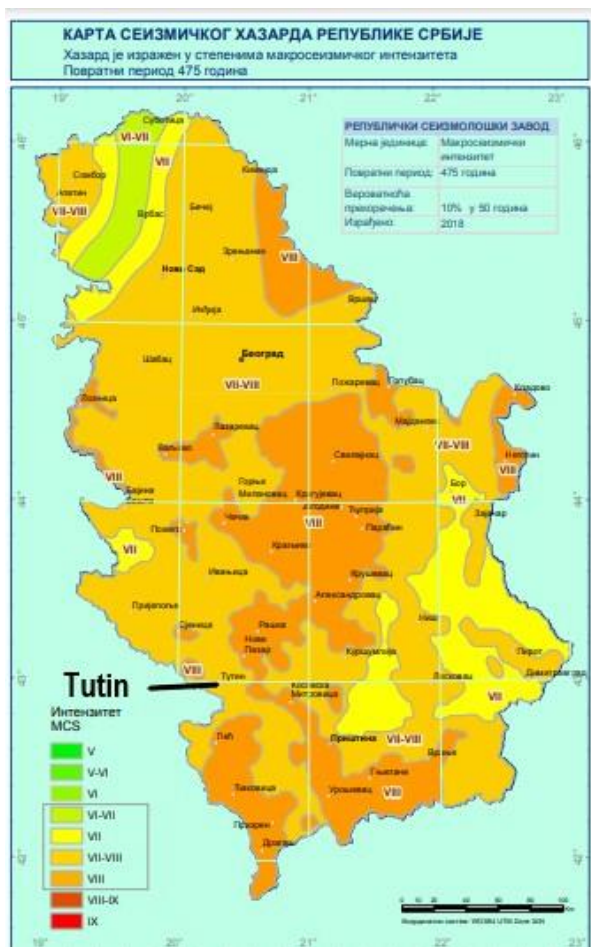
Osim kraških, izdani koje su se formirale u drugim stenama uglavnom su siromašne vodom. Lokalni izvori u neogenu ili dijabaz-rožnačkoj formaciji, odnosno paleozojskim škriljcima, daju skromne količine vode, uglavnom za lokalne potrebe. Vodom su bogati permski konglomerati na Mokroj gori i okolnim terenima (Savina voda). Karakteristično je da se voda odlikuje vrlo niskim temperaturama od 5 do 7°C, jer pripada rejonu gde se duže zadržava sneg i led.

Podzemna hidrografija je razgranata, ali malo poznata. Nedovoljno su ispitane jame i pećine na ovom području. Bojenjem Savine vode na ponoru kod Jerebinja, dokazano je da ova ponornica podzemno otiče do vrela Istok kod istoimenog mesta. Delimično je ispitana pećina Đerekarskog vrela i vrela Raške, kao i pećine kod naselja Godovo i Glogovik.

1.2.13. Prikaz seizmičnosti terena

Na osnovu dosadašnje seizmičke aktivnosti i dostupnih podataka seizmičkih hazarda, objavljenih od strane Republičkog seizmološkog zavoda (RZS), plansko područje se nalazi u zoni od 7-8° po skali MCS za povratni period od 475 godina, te se može zaključiti da područje opštine Tutin nije podložano razornim zemljotresima.

Zaštita od zemljotresa se sprovodi kroz primenu važećih seizmičkih propisa za izgradnju nove trase, i kroz trasiranje koridora komunalne i tehničke infrastrukture duž saobraćajnica i zelenih površina na odgovarajućem rastojanju od objekata. U cilju zaštite od zemljotresa, planirani objekti mora da budu realizovani i kategorisani prema propisima i tehničkim normativima za izgradnju objekata u seizmičkim područjima.



Слика br. 5: Положај општине Tutin на сеизмолошкој карти

1.2.14. Prikaz demografskih karakteristika područja

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, Popisa stanovnika iz 2011. godine, na teritoriji opštine Tutin ukupno je registrovano 31.155 stanovnika, u gradskom centru 10.094 stanovnika, a u ostalim naseljima 21.061 stanovnika.

Prema optimističkom scenariju prognoze razvoja stanovništva u Raškom okrugu prosečna gustina naseljenosti 2020. godine iznosila bi 85 st/km², a prema pesimističkom scenariju 82 st/km², u odnosu na procenjenih 80 st/km² u 2008. godini.

Opština Tutin je u obuhvatu funkcionalnog urbanog područja Novog Pazara, koji je utvrđen za centar nacionalnog značaja. Novi Pazar je svrstan u gradove koji imaju kapacitet da prerastu u „čvorište” sa značajnim uticajem na razvoj okruženja, te će biti podržavan posebnim podsticajnim merama na regionalnom nivou

1.3. Prikaz postojećeg i planiranog stanja infrastrukturne opremljenosti u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana

1.3.1. Saobraćajna infrastruktura

U granici obuhvata Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nalazi se postojeća trasa DP II A reda br. 203, na kojoj je nedavno izvedena rekonstrukcija i zemljište koje je planirano za nove deonice ovog državnog puta, odnosno površina od oko 330 ha i obuhvata delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

Kolovozna konstrukcija - zadovoljava uslove lakog saobraćajnog opterećenja (osovinsko opterećenje od najmanje 80 kN po osovini). Na saobraćajnicama i priključcima lokalnih i

nekategorisanih puteva kolovozna konstrukcija će se prilagoditi saobraćajnim opterećenjima.

U obuhvatu Prve izmene i dopune Plana je deonica predmetnog državnog puta u dužini od oko 10 km, koja se, posmatrano iz pravca Novog Pazara ka Tutinu, proteže preko kp.br. 1032 KO Raduhovce, kp.br. 992 KO Kovači, kp.br. 992 KO Žirče i kp.br. 1071/1 KO Mitrova. Sve ove parcele su u javnoj svojini, čiji je vlasnik Republika Srbija.

Nekategorisani putevi, na kojima se planira trasa državnog puta, takođe posmatrano iz pravca Novog Pazara ka Tutinu, protežu se delom na kp.br. 1025/3 i 1025/2, zatim na kp.br. 95, delom na kp.br. 1033, sve u KO Raduhovce, potom na kp.br. 990 KO Kovači i na kp.br. 381/1 i 381/2 KO Žirče, u dužini od oko 2,8 km za prvu deonicu i na kp.br. 418/2 i 418/1, zatim delom na kp.br. 431/3 (opštinski put O-1) i kp.br. 993/1 i 993/2, sve u KO Žirče, u dužini od oko 1,4 km za drugu deonicu. Svi ovi nekategorisani putevi su u javnoj svojini, čiji vlasnik je opština Tutin. Sve ostale parcele pripadaju ili nekategorisanim putevima (u javnoj svojini opštine Tutin) ili su to parcele koje pripadaju poljoprivrednom ili šumskom zemljištu i uglavnom su u privatnoj svojini fizičkih lica.

Izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km.

1.3.2. Vodoprivredna infrastruktura

Izmena i dopuna Prostornog plana grada Novi Pazar je rađena u skladu sa Prostornim planom Republike Srbije i Prostornim planom opštine Tutin, sa mogućnošću tehnički ispravnih rešenja i razvijanja ekonomski opravdane vodoprivredne infrastrukture na planskom području.

Predviđeno je da se odvodnjavanje površinskih voda sa kolovoza vrši asfaltnim rigolom koji je uvek postavljen na strani u useku. Odvodnjavanje posteljice će se vršiti drenažnim cevima koje se uvek postavljaju na strani kolovoza u useku. Zbog pojave procednih voda i ostataka atmosferskih voda iz zaleđa stenskih masa koje mogu da dospeju do kolovoza u vidu curenja i/ili kapanja, predviđa se da ispod rigola uvek bude drenažni rov bez obzira na poprečni nagib kolovoza. Na pojedinim mestima odvođenje atmosferskih voda se odvija putem putnih obodnih zemljanih i betonskih kanala, kao i prelivanjem preko bankine nasipa.

1.3.3. Elektroenergetska infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana i u neposrednom okruženju, nalaze se:

- trasa dalekovoda (DV) 110 kV br. 1184 TS "Novi Pazar" - TS "Tutin" (radi na nivou 35 kV) – tangira predmetno područje;
- DV 10 kV pravac Crkvine – Delimeđe;
- niskonaponska mreža sa TS 10/0,4 kV "Crkvine 1 i 2", "Raduhovce", "Kovače 1" i "Kovače repetitor".

Prema Planu razvoja prenosnog sistema i Planu investicija, planirana su dva projekta:

- priključni vod za TS 110/35/20 kV "Tutin", gde će nova TS "Tutin" biti priključena na prenosni sistem podizanjem postojećeg DV br. 1184 na 110 kV naponski nivo;
- priključni vod za TS 110/20 kV "Novi Pazar 3", pri čemu će ova TS biti priključena, po principu "ulaz – izlaz" na DV br. 1184, nakon njegovog podizanja na 110 kV naponski nivo.

Usvojena je i studija priključenja solarne elektrane "Adria Solea Sjenica" na prenosni sistem – sistemski deo – prva faza – u kojoj je definisan priključak solarne elektrane "Adria Solea Sjenica" na prenosni sistem, preko PRP 110 kV "Adria Solea", po principu "ulaz-izlaz" na DV

110 kV br. 189 TS "Sjenica" - TS "Novi Pazar 1", uz izgradnju novog 110 kV dalekovoda od PRP 110 kV "Adria Solea" do TS "Tutin", kao jednosistemski dalekovod.

Planirani priključni dalekovod za TS 110/20 kV "Novi Pazar 3" i priključak za solarnu elektranu "Adria Solea Sjenica" se ne ukrštaju sa obuhvatom Plana, već se nalaze u blizini, ali će njihova izgradnja (priključnog dalekovoda za TS 110/20 kV "Novi Pazar 3" i priključka za solarnu elektranu "Adria Solea Sjenica") uticati na promenu električnih parametara postojećeg dalekovoda (DV) br. 1184, koji utiču na proračune induktivnog i galvanskog uticaja dalekovoda na sve planirane objekte u obuhvatu Plana.

Svaka gradnja ispod i u blizini dalekovoda i razvodnog postrojenja uslovljena je poštovanjem važećih zakonskih propisa i standarda iz predmetne oblasti.

1.3.4. Telekomunikaciona infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana, prolazi postojeća elektronska komunikaciona (EK) infrastruktura, koja potencijalno može biti ugrožena planiranom izgradnjom.

U Prvoj izmeni i dopuni Plana, duž koridora državnog puta, planiran je koridor za polaganje elektronske komunikacije (EK) infrastrukture sa polaganjem odgovarajućih cevi (PE/PVC odgovarajućeg preseka) za naknadno provlačenje EK kablova.

1.4. Karakteristike životne sredine u zonama gde postoji mogućnost da bude izložena značajnim uticajima

Područje Plana, odnosno Prve izmena i dopuna Prostornog plana opštineTutin, koje je predmet ekološke analize odnosno vrednovanja postojećeg i planiranog stanja, nalazi se u prostornoj celini bez izrazito značajnih negativnih utica. Značajniji uticaji na životnu sredinu mogu se očekivati pre svega:

- u Području - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, u fazi pripremnih radova, fazi realizacije i fazi eksploatacije saobraćajnice i to na kvalitet vazduha, emisije buke, vizuelne percepcije u zoni planirane trase, i intenziteta saobraćajnih aktivnosti;
- u zonama površinskih i podzemnih voda, kako sa aspekta mogućeg uticaja na kvalitet površinskih voda, tako i sa aspekta uticaja površinskih voda na okruženje, na kvalitet i nivoa podzemnih voda.

U postojećem načinu korišćenja prostora dominiraju prirodni, bliskoprirodni, delimično izmenjeni i izmenjeni predeli, sa neujednačenim gustinama naseljenosti i stanovanja, opremljenosti i uređenosti, u širem okruženju.

Opšte smernice i posebne mere zaštite su obavezne kako bi se predupredili negativni uticaji i negativni efekti na životnu sredinu u zonama, odnosno širem pojasu planirane saobraćajnog koridora gde postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu u svim fazama realizacije i eksploatacije planirane saobraćajnice. Zaštita životne sredine u Planu obuhvata:

- opšte smernice za obavezno provođenje postupaka procene uticaja na životnu sredinu planiranih linijskih, saobraćajnih koridora pri implementaciji Prve izmene i dopuna Plana, sve u cilju propisivanja mera zaštite prostora i životne sredine i njihove primene u daljim fazama realizacije i eksploatacije putnog koridora;
- plan mera i posebnih pravila za prevenciju, smanjenje, sprečavanje i kompenzaciju negativnih uticaja planiranih promena u prostoru, u cilju održivog razvoja lokalne zajednice u planskom obuhvatu;
- plan mera za unapređenje i poboljšanja stanja u prostoru i životnoj sredini;
- plan mera i posebnih pravila zaštite i monitoringa životne sredine.

Opšte smernice za provođenje postupaka pri implementaciji Prvih izmena i dopuna Plana u cilju zaštite prostora i životne sredine, obavezuje nosioca projekta da izvrši postupak

procene uticaja na životnu sredinu za planirani projekat, koji predstavljaju ili mogu predstavljati izvor narušavanja ekološke ravnoteže ili može uticati na zdravlje lokalnog stanovništva i svih korisnika prostora ili može uticati na tradicionalne navike i vrednosti lokalnog stanovništva.

Plan mera za unapređenje i poboljšanja stanja, obuhvata mere infrastrukturnog uređenja i komunalnog opremanja analiziranog područja, posebno celine i lokacije planirane promene namene na koje realizacija planiranog koridora može uticati.

Plan mera i posebnih pravila zaštite i monitoringa životne sredine, obuhvata poštovanje i primenu mera za zaštitu vazduha, površinskih i podzemnih voda, zemljišta od zagađivanja, zaštitu od buke i vibracija, nejonizujućeg zračenja i nekontrolisanog generisanja otpada.

1.5. Razmatrana pitanja i problemi životne sredine u obuhvatu Prvih Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu.

Za ocenu stanja životne sredine izvršena je procena, na osnovu postojećeg stanja, postojećih namena i sadržaja, uslova nastalih u proteklom periodu, prirodnih karakteristika prostorne celine, potencijala i ograničenja, uslova nadležnih institucija, postojeće dokumentacije, kao i podataka postojeće studijske, projektne i druge dostupne dokumentacije. Kroz postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, razmatrani su potencijalni uticaji u procesu dalje transformacije predmetnog prostora i izbor najprihvatljivije trase planirane saobraćajnice.

Na prostoru obuhvaćenom Prvim izmenama i dopunama Prostornog plana opštine Tutin, vrednovana su i razmatrana sledeća pitanja životne sredine:

- maksimalno očuvanje prirodnih i stvorenih, ekološki prihvatljivih vrednosti prostora;
- stanje i kvalitet vazduha;
- stanje površinskih i podzemnih voda;
- nivo buke i vibracija;
- upravljanje otpadom i otpadnim vodama.

Na osnovu mogućih ekoloških konflikata namena u prostoru u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, neposrednom i širem okruženju i postojećih uslovljenosti stanjem na terenu, uslovljenosti dokumentacije višeg reda i šireg prostora, obavezujućih uslova nadležnih institucija i imalaca javnih ovlašćenja, kao i zahteva svih zainteresovanih strana, postojećih i budućih korisnika prostora, izvršena je procena stanja u prostoru i procena kvaliteta životne sredine, što predstavlja i osnov za ekološku podlogu i dalje planiranje i organizaciju prostora, sa smernicama i merama za uređenje, korišćenje i zaštitu prostora i životne sredine.

Razmatrani su problemi i postojeći ekološki konflikti u granicama izmenjenog planskog dokumenta, odnos Plana i okruženja, odnosno uticaji Plana na okruženje i uticaji iz okruženja na područje Plana. Analizom postojećih i potencijalnih, sinergetskih i kumulativnih uticaja i konflikata u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, izvršena je procena stanja i kvaliteta životne sredine, što predstavlja osnov za definisanje ekološke celine, ekološkog pojasa saobraćajnih koridora i lokacija, sa smernicama i merama za uređenje, korišćenje i zaštitu prostora i životne sredine.

1.6. Prikaz varijantnih rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i u postupku procene mogućih uticaja strateškog karaktera Plana na životnu sredinu, analizirani su sledeći aspekti:

- odnos prirodnih i stvorenih karakteristika planskog obuhvata, postojeće namene prostora, stvorenih uslova nastalih kao posledica postojećih namena, odnosno dosadašnji način korišćenja prostora, postojeće stanje životne sredine i ekološki uslovi u prostoru;
- stanje uređenosti područja;
- postojeći način korišćenja prirodnih resursa;

- propisani uslovi imalaca javnih ovlašćenja i nadležnih institucija u postupku izrade Prvih izmena i dopuna Plana i Strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- ciljevi planskih dokumenata višeg hijerarhijskog nivoa, ciljevi sektorskih planova od značaja za ostvarivanje ciljeva Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- nivo dostignutog razvoja i mogućnosti daljeg održivog razvoja.

Na osnovu višekriterijumske analize i vrednovanja postojećeg stanja, planirane namene, sa usvojenim pravilima uređenja i pravilima građenja, realizacije planiranog saobraćajnog koridora je moguća uz integrisanje mera zaštite životne sredine. Za proces implementacije Prve izmene i dopune Plana, sve propisane smernice i mere zaštite životne sredine, predstavljaju uslov za realizaciju planirane nove trase državnog puta IIA reda broj 203, odnosno za definisanje ekološke celine, ekološkog pojasa saobraćajnog koridora i lokacija.

Strateškom procenom uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, koje se odnose na Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaj o SPU), razmatrana su moguća varijantna rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i to:

- **Varijanta - I** - da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ne usvoji, odnosno da se nastavi sa dosadašnjim trendom upravljanja prostorom u usvojenim granicama važećeg planskog dokumenta;
- **Varijanta - II** – da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, usvoji i implementira na ekološki prihvatljiv način, primenom i poštovanjem integrisanih mera zaštite i monitoringa životne sredine.

Uticaji strateškog karaktera i ukupni efekti Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 na životnu sredinu, mogu se utvrditi kroz procenu i poređenje postojećeg stanja, postojeće namene, sadržaja i funkcija prostora, ciljeva i planskih rešenja, odnosno poređenjem razmatranih mogućih varijantnih rešenja Prvih izmena i dopuna Plana.

1.6.1. Prikaz varijantnog rešenja ne usvajanja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin – Varijanta I

Varijantno rešenje ne usvajanja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (Varijanta I), može za posledicu imati:

- zadržavanje postojećeg koncepta razvoja saobraćajnih koridora, odnosno ne realizovanje nove trase državnog puta IIA reda broj 203, odnosno ne izmeštanje na deonicu 1 i deonicu 2, prema smernicama planskog dokumenta višeg reda i šireg područja;
- ograničavanje potencijalnih razvojnih programa zbog ne izbora najprihvatljivije trase planiranog koridora, sa primenom savremenih mera zaštite životne i društvene sredine;
- mogućnost nerazumnog korišćenja prostora, pojave neplanske realizacije pojedinačnih projekata i delatnosti na lokacijama koje ne ispunjavaju prethodne uslove zaštite prostora i životne sredine;
- posledice po životnu sredinu i zdravlje stanovništva zbog nedostajućeg infrastrukturnog opremanja i uređenja, odnosno pojavu nedovoljne i neadekvatne infrastrukturne opremljenosti predmetnog područja;
- nedostatak i nemogućnost primene savremenih tehnika i tehnologija pri realizaciji saobraćajne i ostale prateće infrastrukture u cilju zaštite prostora i životne sredine.

1.6.2. Prikaz varijantnog rešenja usvajanja i implementacije Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin – Varijanta II

Varijantno rešenje usvajanja i realizacije (implementacije) Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Varijanta II), obezbeđuje mehanizme savremenog, kontrolisanog i ekološki održivog upravljanja prostorom i životnom sredinom, u skladu sa planom višeg reda i šireg područja i omogućava:

- poštovanje urbanističkih parametara, pravila uređenja i pravila građenja, smernica i obaveznih mera zaštite prostora, zaštite zdravlja stanovništva, zaštite i monitoringa životne sredine;
- ostvarivanje koncepta dugoročnog održivog i ekološki prihvatljivog i kontrolisanog razvoja planskog područja;
- plansku realizaciju saobraćajnog koridora, prateće infrastrukture, pojedinačnih projekata, objekata, pratećih sadržaja u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana, u skladu sa uslovima zaštite životne sredine, zdravlja i tradicionalnih vrednosti lokalnog stanovništva;
- optimalno infrastrukturno i komunalno opremanje i uređenje planskog područja, ali i šire prostorne celine;
- plansku, ekološki prihvatljivu realizaciju pojedinačnih projekata, u skladu sa posebnim uslovima zaštite životne sredine, zaštite vazduha, vode i zemljišta od zagađivanja, zaštite od prekomerne buke, elektromagnetnih zračenja i potencijalnih akcidenata;
- akustičko zoniranje prostora i primena mera zaštite od buke;
- plansko i tehnički prihvatljivo upravljanje otpadnim vodama, komunalnim, i atmosferskim;
- upravljanje otpadom na lokalnom nivou i mogućnost priključenja na pripadajući Region.

Izbor Varijante II, odnosno varijantnog rešenja - usvajanje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavlja bolje, ekološki prihvatljivije ponuđeno rešenje sa aspekta upravljanja prostorom, zaštite zdravlja stanovništva i sociološkog aspekta, zaštite prirodnih resursa i životne sredine (kvaliteta površinskih i podzemnih voda, vazduha, zemljišta), koje je u skladu sa ekološkim načelima i principima održivog razvoja. Predlog Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je u saglasnosti sa postavljenom ekološkom matricom i omogućava uspostavljanje ekološke kontrole u prostoru planskog obuhvata i šire prostorno posmatrano.

1.6.3. Prikaz najpovoljnijeg varijantnog rešenja sa aspekta zaštite životne sredine

U postupku procene strateških uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i planskih rešenja, razmatrana su varijantna rešenja (usvajanje i ne usvajanje Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin) kako bi se izvršilo poređenje i vrednovanje za izbor bolje ponuđene varijante, sa aspekta zaštite prostora, zaštite stanovništva i životne sredine. Predložena varijantna rešenja vrednovana su sa aspekta:

- mogućnosti uspostavljanja integralne zaštite u prostoru;
- mogućnosti realizacije planirane nove trase državnog puta IIA reda broj 203, na principima održivosti, ekonomske i ekološke prihvatljivosti;
- mogućnosti kontrole, monitoringa i zaštite životne sredine.

Poređenje varijantnih rešenja izvršeno je na osnovu očekivanih pozitivnih i potencijalno negativnih uticaja koje bi varijantna rešenja imala u prostoru. Efekti su vrednovani sa aspekta uticaja na:

- status lokalnog stanovništva, sa aspekta potencijalnih uticaja na zdravlje i sigurnost, uticaje na tradicionalne vrednosti i navike;
- prirodne vrednosti - medijume životne sredine (vazduh, površinske i podzemne vode, zemljište, biodiverzitet);
- stvorene vrednosti (demografske karakteristike, privredne aktivnosti, kulturno nasleđe);
- predeone i pejzažne karakteristike područja;
- infrastrukturu i komunalnu opremljenost područja;
- prostorne i urbanističke uslove i parametre i mogućnost kontrolisanog upravljanja i zaštite prostora.

Ekološki je prihvatljivije rešenje koje omogućava:

- primenu mera za otklanjanje, sprečavanje i kompenzaciju svih značajnih uticaja u prostoru i životnoj sredini;
- racionalno korišćenje i očuvanje prirodnih resursa u planskoj postavci;
- sprovođenje kontrole i monitoringa životne sredine;
- poštovanje ekoloških načela i principa održivog razvoja.

Tabela br. 3: Poređenje varijantnih rešenja

VARIJANTNA REŠENJA	PRIRODNE VREDNOSTI	
	Pozitivni	Negativni
Varijanta I		Ograničenja daljeg privrednog razvoja; izostanak primene savremenih mera zaštite životne sredine; opasnost od pojave neracionalnog korišćenja prirodnih resursa; uticaji na biodiverzitet
Varijanta II	Mogućnost privrednog, turističkog i svakog drugog razvoja opštine Tutin i šireg područja; bolja saobraćajna dostupnost gravitacionog i šireg područja, nacionalnog i međunarodnog značaja; plansko kontrolisano građenje i uređenje; infrastrukturu opremanje na savremen način uz primenu mera zaštite prostora, životne i društvene sredine	
	STVORENE VREDNOSTI	
	Pozitivni	Negativni
Varijanta I		Pretnja i opasnost od pojave neplanskog zauzimanja prostora, realizacije projekata bez poštovanja uslova i mera zaštite životne sredine
Varijanta II	Realizacija planirane namene prema propisanim urbanističkim parametrima, na racionalan i ekološki prihvatljiv i održiv način; primena i poštovanje uslova imalaca javnih ovlašćenja; primena i poštovanje mera zaštite i monitoringa životne sredine	
	PREDEONE VREDNOSTI	
	Pozitivni	Negativni

Varijanta I		Zadržavanje postojećeg stanja vizuelne percepcije i stanja predeonih karakteristika, u slučaju ne izvođenja bilo kakvih radova i ne realizaciji projekata (infrastrukturnih i ostalih)
Varijanta II	Uklapanje i maksimalno ublažavanje uticaja planiranih koridora u prostoru; ublažavanje vizuelnih percepcija, predeonih i pejzažnih karakteristika i vrednosti planskog područja kroz očuvanje i unapređenje prirodnih i blisko prirodnih lokacija, zona i posebnih ekosistema	
	INFRASTRUKTURA	
	Pozitivni	Negativni
Varijanta I		Nerealizovanje planiranog koridora prema uslovima planskog dokumenta višeg reda i šireg područja; Nedovoljni kapaciteti infrastrukturnih sistema i planski nedostatak za proširenje, u skladu sa zahtevima za ekološki održiv dalji razvoj lokalne zajednice; nedovoljna saobraćajna povezanost sa gravitacionim područjem i šire prostorno, nacionalnog i međunarodnog značaja
Varijanta II	Realizacija planirane saobraćajne infrastrukture i kapaciteta za bolju lokalnu, gravitacionu, nacionalnu i međunarodnu povezanost predmetnog područja; povećanje bolje dostupnosti područja; ekonomski razvoj i korišćenje prostora uz očuvanje kapaciteta životne sredine na planskom području	
	USLOVI I PARAMETRI	
	Pozitivni	Negativni
Varijanta I		Zadržavanje urbanističkih parametara, pravila uređenja i građenja postojećeg planskog dokumenta; opasnost od pojave neplanske izgradnje, neracionalnog korišćenja zemljišta i ugrožavanja životne sredine.
Varijanta II	Poštovanje propisanih urbanističkih parametara omogućuje dalji održivi razvoj planskog područja uz uključivanje mera zaštite, mera sprečavanja, otklanjanja, sprečavanja i minimiziranja negativnih uticaja i povećanje pozitivnih efekata u životnoj i društvenoj sredini.	

Na osnovu višekriterijumskog vrednovanja ponuđenih i analiziranih varijantnih rešenja rezultat je:

- **Izbor Varijante II** – koja predstavlja usvajanje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavlja bolje ponuđeno varijantno rešenje sa aspekta kontrolisanog, racionalnog, održivog upravljanja prostorom i aspekta kontrole i monitoringa stanja u prostoru i životnoj sredine;
- **Izbor Varijante II**, odnosno usvajanje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je u saglasnosti sa postavljenom ekološkom matricom i omogućava uspostavljanje ekološke kontrole u prostoru sa ciljem daljeg prihvatljivog i održivog razvoja lokalne zajednice i šire prostorne celine.

1.7. Rezultati prethodnih konsultacija sa nadležnim institucijama, zainteresovanim organima, organizacijama i preduzećima, imaoocima javnih ovlašćenja

U postupku izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaja o strateškoj proceni uticaja Prve izmene i dopune Plana), obavljene su konsultacije sa zainteresovanim i nadležnim institucijama, organizacijama i organima, imaoocima javnih ovlašćenja, u toku kojih su pribavljeni podaci, uslovi i mišljenja. Konsultacije su obavljene i pribavljeni su uslovi, mišljenja i saglasnosti sledećih nadležnih i zainteresovanih institucija, organa, organizacija, imalaca javnih ovlašćenja:

- Rešenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine;
- Mišljenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/4 od 15.12.2022. godine;
- Uslovi, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine;
- Mišljenje na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 1659/2-2022 od 11.01.2023;
- Obaveštenje, Ministarstvo odbrane; Sektor za materijalne resurse; Uprava za infrastrukturu, br. 9641-4 od 21.06.2022. godine;
- Mišljenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova; Sektor za vanredne situacije; Odeljenje za vanredne situacije u Novom Pazaru, br. 217-7856/22 od 23.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Ministarstvo rudarstva i energetike, br. 350-01-59/2022-02 od 26.08.2022. godine;
- Vodni uslovi, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička direkcija za vode, br. 325-05-394/2022-07 od 27.06.2022. godine;
- Odgovor, JP za gazdovanje šumama „SRBIJAŠUME“, br. 8275 od 06.06.2022. godine.;
- Uslovi za izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Akcionarsko društvo „ELEKTROMREŽA SRBIJE“ Beograd, br. 130-00-UTD-003-611/2022 od 27.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Elektrodistribucija Srbije, Ogranak Novi Pazar, br. A.09.26 232633/1-2022 od 27.05.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin i Strateške procene Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Telekom Srbija, br. 204751/2-2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, CETIN, br. 20/278/22 od 05.10.2022. godine;
- Obaveštenje, RATEL, br. 1-0-3491-145/22-1 od 7.05.2022. godine;
- Obaveštenje, JP Emisiona tehnika veze Beograd, ETB, br. 2595/22-1 od 15.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno komunalno stambeno preduzeće „Gradac“, br. 195 od 26.05.2022. godine;
- Uslovi za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Srbija gas, br. 06-07-11/1642/1 od 14.06.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Naftna industrija Srbije „NIS Gazprom Njeft“, br. NM-444000/iz do/003000/2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-10366/22-1 od 17.06.2022. godine;
- Mišljenje na stratešku procenu uticaja, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-906 od 12.01.2023;
- Hidrometeorološke uslove za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin, br. 922-3-46/2022 od 24.05.2022. godine;

- Seizmološki uslovi za Prvu izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin, br.02-269-1/2022 od 10.06.2022. godine.

Sve konsultacije i uslovi imalaca javnih ovlašćenja su relevantni za proces Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i izradu Strateške procene uticaja, a uslovi i mere nadležnih organa, institucija i preduzeća su, kroz proces procene vrednovani i implementirani u planska rešenja i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

2.0. Opšti i posebni ciljevi i indikatori Strateške procene uticaja

Opšti i posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, definisani su i izvedeni iz opštih i posebnih ciljeva i zahteva zaštite prostora i životne sredine utvrđenih u planovima i sektorskim dokumentima višeg reda, uslova nadležnih organa i institucija i imalaca javnih ovlašćenja, kao i značajnih pitanja, postojećih prostornih i ekoloških potencijala i prostorno-ekoloških konflikata u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana. Ekološkom procenom Prve izmene i dopune Prostornog plana će, u cilju ostvarivanja opštih i posebnih ciljeva zaštite prostora i životne sredine, biti obezbeđen prikaz mogućih uticaja planiranih namena na životnu sredinu, kao i smernice za dalje postupanje pri implementaciji Prvih izmena i dopuna Prostornog plana.

Opšti ciljevi Strateške procene uticaja se definišu na osnovu smernica, zahteva i ciljeva zaštite životne sredine proisteklih iz planskih dokumenata višeg reda i šireg područja, postojećeg stanja i kapaciteta prostora i zahteva za upravljanje životnom sredinom za planirani razvoj planskog područja. Strateški ciljevi zaštite životne sredine, dati odredbama planova višeg reda, predstavljaju polazne osnove za definisanje opštih ciljeva Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Opšti ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, obuhvataju definisanje uslova za kontrolisani, održivi razvoj planskog područja uz maksimalno očuvanje ekološke stabilnosti i ravnoteže, sprečavanje rizika po kvalitet životne sredine primenom mera prevencije, sprečavanja i ublažavanja svih značajnih uticaja, kao i zaštite i kontrole (monitoringa) stanja.

Takođe, obuhvataju planski, kontrolisani razvoj područja uz poštovanje principa održivog razvoja i obaveznih mera zaštite životne sredine, zaštitu zdravlja i poboljšanje kvaliteta života lokalnog stanovništva i svih korisnika prostora. Obuhvataju i zaštitu i maksimalno očuvanje autohtonih, prirodnih i bliskoprirodnih ekosistema, staništa i ukupnog biodiverziteta, zaštitu i očuvanje poljoprivrednog i šumskog zemljišta, optimalno komunalno i infrastrukturno opremanje područja i održivo i kontrolisano upravljanje otpadom i otpadnim vodama. Definisani opšti ciljevi za granice planskog dokumenta kao i u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i Izveštaju o SPU su:

- kvalitet vazduha;
- kvalitet voda, površinskih i podzemnih;
- kvalitet zemljišta;
- stanje buke;
- stanje prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom.

Opštim ciljevima je postavljen okvir za dalju razradu i definisanje posebnih ciljeva i izbor indikatora za merenje i praćenje njihovog ostvarivanja, sve u cilju upravljanja životnom sredinom i ostvarivanja održivog prostornog i funkcionalnog razvoja područja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, utvrđeni su na osnovu analize stanja životne sredine, značajnih i bitnih pitanja, problema, ograničenja i potencijala područja u obuhvatu planskog dokumenta, kao i prioriteta za rešavanje ekoloških problema, u skladu sa opštim ciljevima i načelima zaštite životne sredine. Ekološki odgovorno planiranje i korišćenje prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavljaju uslov preventivne zaštite stanja u prostoru i životnoj sredini.

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 su:

- definisanje namene površina u planskom obuhvatu;
- definisanje ekološki prihvatljivih trasa saobraćajnih koridora i ekološki prihvatljivih ostalih projekata, objekata, pratećih sadržaja i planiranih aktivnosti u prostoru;
- očuvanje i održivo korišćenje prirodnih vrednosti u obuhvatu planskog dokumenta, od značaja za ekološku ravnotežu, predeone i pejzažne vrednosti planirane namene na planskom području;
- sprečavanje emisija u vazduh i vode, u skladu sa propisanim graničnim vrednostima;
- zaštita površinskih vodotokova i podzemnih voda;
- zaštita od buke, posebno u zonama osetljivih receptora;
- upravljanje otpadom, zabranom deponovanja svih vrsta i kategorija otpada van prostora namenjenih za tu namenu;
- prepoznavanje i delovanje na neočekivane i neplanirane situacije kako bi se izbegle ili sprečile okolnosti koje vode do akcidenata na lokacijama u obuhvatu planskog dokumenta i zonama potencijalnih uticaja;
- poštovanje planskih mera, pravila uređenja, pravila građenja, načina korišćenja prostora u granicama planskog dokumenta;
- uspostavljanje sistema kontrole životne sredine u obuhvatu planskog dokumenta, kao dela šire mreže monitoringa;
- prečišćavanja svih otpadnih voda koje nastaju u granicama planskog dokumenta (komunalnih, tehnoloških, atmosferskih) do zahtevanih nivoa pre ispuštanja u recipijent;
- uvođenje ekološke kompenzacije na planskom području, neposrednom i širem okruženju;
- pokretanje postupka procene uticaja na životnu sredinu za planirane projekte, potencijalne izvore negativnih uticaja na prirodu i životnu sredinu, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/08).

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja (Izveštaja o SPU), omogućavaju formiranje ekološke matrice na principima održivosti i ekološke prihvatljivosti planirane namene prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Izbor indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu planskog dokumenta (Izveštaj o SPU) vrši se na osnovu karakteristika prostora i stanja životne sredine u granicama Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Definisani indikatori predstavljaju kvalitativne pokazatelje na osnovu kojih se prati stepen dostignutosti postavljenih ciljeva. Na osnovu definisanih indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaja o SPU) dobijaju se podaci o stanju i upravljanju prostorom i životnom sredinom u granicama planskog dokumenta, odnosno, o:

- kvalitetu vazduha;
- kvalitetu voda stanju površinskih i podzemnih voda;
- stanju i kvalitetu zemljišta;
- stanju buke;
- stanju prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom.

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, utvrđeni su na osnovu analize stanja životne sredine, značajnih i bitnih pitanja, problema, ograničenja i potencijala područja u obuhvatu planskog dokumenta, kao i prioriteta za rešavanje ekoloških konflikta.

Tabela br. 4: Prikaz receptora životne sredine, posebnih ciljeva i indikatora

Receptori životne sredine	Posebni ciljevi	Izbor indikatora
KVALITET VAZDUHA	Smanjiti emisije zagađujućih materija u atmosferu	Broj dana sa prekoračenim graničnim vrednostima za čađ, SO _x , NO _x , PM10, O ₃ , CO, C _x H _x , HCHO Broj dana sa prekoračenim graničnim vrednostima za teške metale Cd, Hg, Pb, As, Cu, Ni, Se, Zn
	Smanjiti izloženost stanovništva štetnim materijama iz vazduha	Broj stanovnika izloženih zagađenjima iz vazduha Broj ljudi obolelih od bolesti respiratornih organa
KVALITET VODA površinskih i podzemnih	Zaštita podzemnih i unapređenje kvaliteta površinskih voda i sprovođenje monitoringa na rekama Očuvanje kvaliteta vode u površinskim vodotocima u skladu sa zahtevanom klasom Zaštita izvorišta vodosnabdevanja, izvora i vrela	Fizičko-hemijski i biološki pokazatelji kvaliteta voda
	Obezbeđivanje zahtevanog kvaliteta otpadnih voda pre upuštanja u recipijent	% generatora otpadnih voda priključenih na uređaje (postrojenja) za prečišćavanje otpadnih voda Broj ugrađenih uređaja za prečišćavanje voda
KVALITETU ZEMLJIŠTA	Revitalizacija (remedijacija) i unapređenje stanja životne sredine na degradiranim lokacijama i zonama	Zastupljenost i procentualno učešće revitalizovanih zona i površina
	Zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišnog fonda	% učešća poljoprivrednih parcela visoke bonitetne klase u realizaciji infrastrukturnih projekata
	Pošumljavanje i ozelenjavanje svih površina pod većim nagibom, lokaliteta i zona ugroženih jačim stepenom erozije	% zastupljenih aktivnih erozionih lokacija i zona % pošumljenih, ozelenjenih lokacija i zona ugroženih erozionim procesima
BUKA	Smanjenje nivoa buke i vibracija u ugroženim zonama sa osetljivim receptorima	Broj ljudi izloženih povećanom nivou buke Broj postojećih i potencijalnih izvora buke Broj mernih mesta

PRIRODNA DOBRA, BIODIVERZITET, PREDEO I KULTURNO NASLEĐE	Zaštita prirodnih ekosistema, biodiverziteta, izgleda predela i kulturnog nasleđa Sprečavanje nekontrolisane seče vrednog rastinja, Sprečavanje unošenja alohtonih i invazivnih vrsta	% učešća veštackih površina u zoni realizacije projekata % očuvanog autohtonog zelenila % revitalizovanih i predeono unapređenih površina
	Zaštita i valorizacija kulturnog nasleđa	Broj evidentiranih i zaštićenih spomenika kulture, arheoloških nalazišta i ostalog kulturnog i tradicionalnog nasleđa
UPRAVLJANJE OTPADOM	Zatvaranje, sanacija i rekultivacija svih postojećih nesanitarnih deponija i smetlišta	Broj radova na rekultivaciji postojećih nesanitarnih deponija i smetlišta Broj uklonjenih nesanitarnih deponija i smetlišta % učešća rekultivisane
	Sakupljanje reciklabilnog i opasnog otpada	Količine razvrstanog i sakupljenog otpada
Socio-ekonomski razvoj	Zaštita od udesa	Rizik nastanka udesa Površina obuhvaćena mogućim akcidentima Izloženost stanovništva, objekata, flore i faune mogućim akcidentnim situacijama
	Podsticaj ekonomskog razvoja lokalne samouprave Bolji kvalitet života lokalnog stanovništva	Broj zaposlenih na izgradnji i u eksploataciji saobraćajnih puteva Prihodi gradu od realizacije projekta Benefiti lokalne zajednice Lokalno infrastrukturno opremanje i komunalno uređenje

Opšti i posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu na životnu sredinu Prve izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavljaju uslov za ostvarivanje zaštite i unapređenja stanja na planskom području. Zaštita životne i društvene sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana mora biti hijerarhijski usklađena sa opštim smernicama, uslovima i merama za zaštitu životne sredine šire prostorne celine.

3.0. Procena mogućih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na životnu sredinu

Na osnovu i u skladu sa ciljevima i smernicama prostornog razvoja i uslova zaštite životne sredine iz planova višeg reda i šireg područja, od značaja za Prvu izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, definisani su opšti i posebni ciljevi Strateške procene uticaja planskog dokumenta (Izveštaja o SPU).

Osnovni cilj, sa ekološkog aspekta, je integralna zaštita i razvoj uz poštovanje ekoloških principa i principa održivosti u granicama Plana, izbegavanje konflikata, postizanja kompromisa i kompenzacije u prostoru.

Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ocenjene su prema mogućim uticajima (saglasno kriterijumima za ocenjivanje veličine, značaja i verovatnoće uticaja - modifikovana PADC metodologija i „MeV Urban” model) na:

- stanje u prostoru - postojeća i planirana namena i očekivane promene u prostoru;
- stanje infrastrukturne i komunalne opremljenosti, odnos postojećeg i planiranog stanja;
- stanje prirodnih vrednosti, prirodnih i kulturnih dobara, i biodiverziteta;
- stanje kulturnih dobara i tradicionalnih vrednosti lokalne zajednice;
- postojeći i planirani stepen upravljanja otpadom i otpadnim vodama;
- postojeće i planirano stanje i kvalitet životne sredine;
- postojeći i planirani stepen efikasnosti zaštite životne sredine;
- stanje monitoringa životne sredine.

3.1. Prikaz procenjenih uticaja varijantnih rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Predložena varijantna rešenja su vrednovana sa aspekta mogućih negativnih uticaja i efekata u prostoru i kapaciteta za njihovo sprečavanje i ograničavanje. U Nacrtu Plana definisana je namena i organizacija prostora, prostorni kapaciteti, uslovi za realizaciju planiranih namena, smernice, mere i uslovi zaštite životne sredine. Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su negativni uticaji i negativni efekti zbog:

- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatnog (nekontrolisanog) upravljanja prostorom i mogućih emisija u životnu sredinu;
- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatne infrastrukturne i komunalne opremljenosti prostora (generisanje otpadnih voda bez prethodnog tretmana, otpada, pojave buke, zagađenja vazduha, zemljišta, nekontrolisana devastacija okolne vegetacije, pojava erozionih procesa);
- rizika od narušavanja predeonih karakteristika prostorne celine.

Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su pozitivni efekti i razmatrani su sa aspekta:

- zaštite i unapređenja prirodnih vrednosti na planskom području sprečavanjem zagađivanja, odnosno minimiziranje i svođenje uticaja u zakonske okvire;
- zaštite i unapređenja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrole emisija u vazduh;
- unapređenja životne sredine, sa aspekta upravljanja otpadnim vodama, zaštite površinskih, podzemnih voda i zemljišta, zaštita izvorišta vodosnabdevanja od zagađivanja direktno, i zaštite zdravlja stanovništva direktno i indirektno;
- realizacije planiranog koridora infrastrukture (nova trasa državnog puta IIA reda broj 203) na području Plana;
- smanjenja izloženosti stanovništva zagađenoj životnoj sredini;
- investiranja u zaštitu životne sredine;

- zaštite od pojava prekomerne buke, posebno u zonama osetljivih receptora;
- obaveznog kontrolisanog upravljanja otpadom.

3.2. Ekološka valorizacija Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Na osnovu utvrđenih potencijala i evidentiranih ograničenja u prostoru na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja na životnu sredinu na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, karakteristika postojećeg stanja i karakteristika planiskih rešenja, odnosno postojeće i planirane namene, izvršena je ekološka valorizacija prostora u obuhvatu planskog dokumenta. Opšti ciljevi ekološkog vrednovanja prostora Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin:

- utvrđivanje i valorizovanje ključnih potencijala prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana;
- identifikacija postojećih konflikata i ograničenja (prostornih, ekoloških);
- procena prostorno-ekoloških kapaciteta područja Prvih izmena i dopuna Plana;
- definisanje prostorno-ekološke matrice područja Prvih izmena i dopuna Plana za održivi razvoj.

Posebni ciljevi ekološkog vrednovanja prostora Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin:

- definisanje ekološke celine i ekološkog pojasa;
- utvrđivanje uslova za planiranje namene prostora u ekološkoj celini i ekološkim pojasevima;
- definisanje ekološki prihvatljivih projekata, objekata, pratećih sadržaja i infrastrukture;
- definisanje uslova i mera za planiranje projekata, uslova za sprečavanje prostornih i ekoloških konflikata, kao i uslova ekološke kompenzacije u prostoru;
- utvrđivanje obaveznih ekoloških smernica i mera za realizaciju planirane namene prostora;
- utvrđivanje obaveznih ekoloških mera i uslova za realizaciju projekata u procesu implementacije planskog dokumenta;
- utvrđivanje obaveznih smernica i mera zaštite i monitoringa životne i društvene sredine.

Područje Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je valorizovano na osnovu postojećeg, odnosno zatečenog stanja, procenjenih značajnih uticaja u granicama planskog dokumenta kao i iz neposrednog i šireg okruženja, karakteristika planiranih namena, objekata, sadržaja i infrastrukture, kao i identifikovanih ograničenja, specifičnosti i uslovljenosti u prostoru.

Valorizacija je izvršena u cilju usklađivanja razvoja planskog područja prema kriterijumima ekonomske opravdanosti i održivosti i ekološke prihvatljivosti. Koncept zaštite i unapređenja životne sredine za područje Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin zasnovan je na:

- zaštiti i unapređenju prostora, prirodnih vrednosti i kulturnih dobara u području izmena i zoni od značaja za životnu sredinu šire prostorne celine;
- sanaciji i revitalizaciji svih degradiranih površina, postojećih i onih koje će nastati i unapređenju ekoloških uslova područja Plana;
- infrastrukturnom opremanju i komunalnom uređenju, pre svega zona koje trpe uticaje od planiranih aktivnosti kao kompenzaciona mera, u cilju unapređenja stanja životne sredine i života lokalnog stanovništva (pre svega u cilju upravljanja otpadnim vodama i otpadom);
- maksimalno ozelenjavanje prostora, očuvanje i zaštita postojećeg zelenila, popravljavanje i unapređenje predeonih karakteristika područja planiranih aktivnosti;

- zaštititi kvaliteta površinskih, podzemnih voda i zaštititi zemljišta u zonama planiranih radova i neposrednom okruženju (zonama lokalnih puteva, zona stanovanja, potencijalnih pozajmišta);
- zaštititi kvaliteta vazduha, kontrola emisija iz emitera i površina koje predstavljaju izvore emisija u vazduh (izduvni gasovi, prašina);
- akustičkom zoniranju, zaštiti i sprečavanju prekomerne emisije buke u povredivim zonama i objektima, u zonama osetljivih receptora;
- organizovanom sistemu i planovima upravljanja otpadom i otpadnim vodama;
- prevenciji i kontroli svih izvora zagađivanja vode, vazduha, zemljišta;
- prevenciji udesa i udesnih situacija;
- monitoringu stanja životne sredine, u toku izvođenja radova i fazi redovne eksploatacije putnog koridora.

U cilju održivog i ekološki prihvatljivog upravljanja prostorom, prirodnim vrednostima, životnom i društvenom sredinom u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, Strateškom procenom uticaja je izvršena valorizacija prostora. Da bi se procenili mogući uticaji strateškog i ostalog karaktera, efekti i posledice po životnu i društvenu sredinu, zdravlje i bezbednost stanovništva i svih korisnika prostora, izvršeno je vrednovanje planskog obuhvata sa aspekta zaštite životne sredine, kao podloga za najbolje ponuđeno varijantno rešenje za realizaciju planiranog saobraćajnog koridora za održivi i ekološki najprihvatljiviji razvoj.

Na osnovu prostorno-položajnih karakteristika analiziranog područja Prvih izmena i dopuna planskog dokumenta, postojećih ograničenja i ekoloških konflikata, postojeće namene, obavezujućih smernica i mera zaštite životne sredine koje su uslov za planiranu namenu i implementaciju Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, odnosno realizaciju planiranih sadržaja, infrastrukture, područje Plana se vrednuje kao:

Ekološka celina „Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin“ sa pripadajućim ekološkim pojasem:

- Ekološki pojas **„Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203“**.

Kako bi se stvorili uslovi za dalji održivi razvoj u granicama ekološke celine i ekološkog pojasa, neophodno je da realizaciju projekta prati primena obaveznih mera za sprečavanje i ublažavanje potencijalno negativnih uticaja na stanje u prostoru i životnoj sredini, odnosno izvrši obavezan postupak procene uticaja na životnu sredinu na hijerarhijski nižem nivou.

Definitivan položaj koridora i trase planiranog državnog puta sa raskrscnicama, utvrdiće se odgovarajućim urbanističkim planom, na osnovu na osnovu tehničke dokumentacije na nivou studije opravdanosti sa idejnim projektom i procenom uticaja na životnu sredinu.

Ekološki pojas **„Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203“** obuhvata izmenu saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin. Izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km. Koridor planiranog državnog puta obuhvata pojas širine oko 40 m, koji obuhvata:

- putno zemljište sa propisanom granicom eksproprijacije na odstojanju od 3 m, mereno od granice putnog zemljišta na spoljnu stranu, okvirne širine 20 m;
- zaštitni pojas, širine 10 m sa obe strane strane putnog zemljišta (koji istovremeno i određuje položaj građevinske linije pored predmetnog državnog puta).

U okviru putnog zemljišta, uspostavlja se režim zabrane izgradnje svih objekata koji nisu u funkciji izgradnje trase i objekata puta i raskrsnica sa putevima nižeg ranga.

Posebne mere zaštite za ekološki pojas:

- u zaštitnom pojasu pored javnog puta van naselja, zabranjena je izgradnja građevinskih ili drugih objekata, kao i građenje i postavljanje postrojenja, uređaja i instalacija, osim izgradnje saobraćajnih površina pratećih, funkcionalnih, sadržaja javnog puta, kao i postrojenja, uređaja i instalacija koji služe potrebama javnog puta i saobraćaja na javnom putu;
- u zaštitnom pojasu može da se gradi, odnosno postavlja linijski infrastrukturni objekat: železnička infrastruktura, elektroenergetski vod, naftovod, gasovod, objekat visinskog prevoza, linijska infrastruktura elektronskih komunikacija, vodovodna i kanalizaciona infrastruktura, ako su za izvođenje tih radova pribavljeni uslovi i rešenje iz člana 17. stav 1. tačka 2) Zakona o putevima („Sl. glasnik RS“, br. 41/18 i 95/18 (dr. zakon));
- dozvoljava se izgradnja, odnosno postavljanje komunalne/tehničke infrastrukture po prethodno pribavljenim uslovima i saglasnosti upravljača državnog puta;
- dozvoljava se rekonstrukcija (u postojećem gabaritu i volumenu) i sanacija postojećih objekata, ukoliko ne ugrožavaju funkciju puta i ukoliko tehničkim rešenjima može da se obezbediti adekvatna zaštita od negativnih uticaja puta (od buke, vibracija i aerozagađenja), a sve u skladu sa uslovima upravljača državnog puta.

3.3. Ekološka kompenzacija

Mere ekološke kompenzacije se definišu sa ciljem ublažavanja štetnih posledica realizacije planskih rešenja na životnu sredinu i zdravlje ljudi, u skladu sa Pravilnikom o kompenzacijskim merama („Sl. glasnik RS“, br. 20/10). Kako je cilj kompenzacije na području Plana zaštita životne sredine, zdravlja lokalnog stanovništva i ostalih korisnika prostora, zbog direktnih i indirektnih uticaja planiranih namena, lokaliteti za formiranje novih zelenih površina su definisani i planirani na osnovu procene verovatnoće, obima i karaktera mogućih negativnih uticaja planirane trase, odnosno planiranih projekata, putnih i ostalih objekata na životnu sredinu. Kompenzaciju zelenila treba sprovesti tako da doprinese smanjenju nivoa buke, emisije zagađujućih materija, poboljšanju mikroklimatskih karakteristika prostora i poboljšanu predeonih i pejzažnih karakteristika područja. Mere ekološke kompenzacije:

- u procesu implementacije planskog dokumenta maksimalno očuvati vredno rastinje i uklopiti ga u planirani izgled predela;
- na svim degradiranim površinama, nastalim u prethodnom periodu ili u procesu realizacije putne infrastrukture u skladu sa Planom ozelenjavanja, izvršiti ozelenjavanje do dostizanja optimalnog stepena zelenila/šumovitosti;
- u cilju ublažavanja štetnih posledica prilikom realizacije planskih rešenja u cilju kompenzacije preduzeti mere sanacije, primarne rehabilitacije i/ili uspostavljanja novih lokaliteta zasada;
- izvršiti biološku rekultivaciju svih degradiranih lokacija u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i kontaktnim zonama uticaja prema zonama stanovanja i ostalim osetljivim receptorima;
- u zonama intenzivnog uticaja buke, merama kompenzacije uz granice parcela, opciono, formirati „zelene barijere“ i antizvučne panele;
- formirati pojas zelenila duž planiranih i postojećih saobraćajnica u skladu sa uslovima na lokaciji i okruženju;
- odabir vrsta, prilikom formiranja zaštitnog pojasa, vršiti na osnovu analize i valorizacije postojećeg zelenila na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju;
- prilikom formiranja zaštitnog zelenila, izbor vrsta zasnovati isključivo na autohtonim, bez uvođenja i korišćenja alohtonih, invazivnih i alergenih vrsta biljaka.

U slučaju da se, u toku realizacije planiranih projekata izazovu oštećenja delova prirode, planirane su kompenzacijske mere za obnavljanje ili zamenu oštećenih delova prirode, staništa, sve u skladu sa Pravilnikom o kompenzacijskim merama („Sl. glasnik RS“, br. 20/10). Izbor

mera za ublažavanje štetnih posledica na prirodu i životnu sredinu, za slučaj takvog događaja, vršiće se u skladu sa uslovima zaštite prirode, odnosno primeniće se mere sanacije, rehabilitacije ili uspostavljanje novog lokaliteta:

- mere sanacije podrazumevaju prirodni oporavak oštećenih delova prirode i njihove funkcije;
- mere rehabilitacije podrazumevaju prirodni oporavak, koji može uključiti sprovođenje određenih aktivnosti kao što su: uklanjanje faktora koji utiču na pogoršanje stanja prirode, aktivno intervenisanje za ubrzavanje prirodnog oporavka, obnova oštećenih ili ponobno uvođenje zaštićenih vrsta, obnavljanje postojećih staništa, setva ili ponovna sadnja vegetacija;
- uspostavljanje novog lokaliteta se mora primeniti za slučaj takvog događaja kada se merama sanacije i primarne rehabilitacije ne dostiže prirodni oporavak i obnova delova prirode.

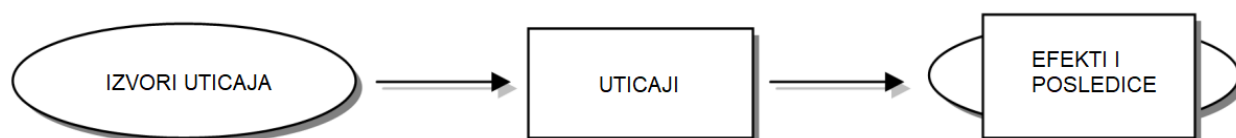
Kompenzacijske mere će se odrediti i primeniti, za slučaj potrebe i u zavisnosti od predviđenih, procenjenih ili prouzrokovanih oštećenja prirode, odnosno stanja delova prirode u zoni potencijalnih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana grada opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Cilj ekološke kompenzacije na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin je sanacija i revitalizacija svih degradiranih površina koje nastaju ili mogu nastati u toku intervencija u prostoru planiranim za izvođenje radova na realizaciji planiranih projekata, odnosno planiranog koridora putne infrastrukture. Osnovne mere ekološke kompenzacije, koje treba primeniti, u svim zonama intervencije i izvođenja radova na realizaciji planiranog projekta:

- posle završenih radova, izvršiti biološku revitalizaciju površina na prostoru koji je degradiran i neplanski oštećen;
- preporuka je da se sprovedu sve aktivnosti koje doprinose vizuelno estetskom poboljšanju vrednosti područja, kroz rekultivaciju, odnosno obnovu pedološkog i vegetacionog pokrivača;
- sve aktivnosti na sprovođenju ekološke kompenzacije vršiti u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS” br. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 i 95/18 (dr. zakon) i 71/21) i Pravilnikom o kompenzacijskim merama („Sl. glasnik RS”, br. 20/10).

3.4. Prikaz procenjenih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na životnu sredinu

Uticaji Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, analizirani su na relaciji: **izvori uticaja - uticaji - efekti i posledice**. Izvori uticaja na kvalitet životne sredine mogu biti planska rešenja, u pozitivnom i negativnom smislu. Vrednovanjem planskih rešenja moguće je izvršiti vrednovanje uticaja Plana na životnu sredinu i dati procenu efekata u prostoru i životnoj sredini.



Od značaja za životnu sredinu su rešenja koja se odnose na prostorni položaj planiranih namena prostora i planirane infrastrukture. Ključni izvori pozitivnih i potencijalno negativnih uticaja su planska rešenja za realizaciju:

- ekološki prihvatljivih trasa projekata – infrastrukturnih koridora i pratećih sadržaja;
- planirane infrastrukture za potpuno opremanje prostora na koji će novi planski dokument uticati, direktno ili indirektno;

- planova upravljanja otpadom i otpadnim vodama, koji/koje nastaje/nastaju ili mogu nastati u svim fazama realizacije;
- plana zaštite od udesa.

Od značaja za životnu sredinu su rešenja koja se odnose na izbor planiranih projekata i planiranih infrastrukturnih i komunalnih opremanja na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin. Uticaji na životnu sredinu, generalno, mogu biti mehanički, fizički, hemijski, a objekat uticaja su medijumi životne sredine preko kojih se uticaji prenose ili na koja se odražavaju.

U Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaja o SPU) analizirani su sledeći činioci životne sredine:

- prirodne vrednosti životne sredine (vazduh, površinske i podzemne vode, zemljište, biodiverzitet, predeono-pejzažne vrednosti, morfološke i orografske karakteristike prostora);
- karakteristike planirane namene i planiranog projekta.

Posledice uticaja u prostoru i životnoj sredini su promene osobina, izgleda ili funkcije prostornih karakteristika i činioca životne sredine, a efekti mogu biti pozitivni ili negativni ili stanje bez promena, što predstavlja karakteristike uticaja.

Procena uticaja na životnu sredinu za predmetni obuhvat, izvršena je u odnosu na karakteristike uticaja koje planska rešenja mogu imati na životnu sredinu, u odnosu na: vrstu uticaja, dužinu trajanja, izvor i razvoj uticaja, reverzibilnost, mogućnost anuliranja uticaja, trajnost, kontinuitet, važnost (značaj) uticaja i stepen i karakter potrebnih intervencija. U odnosu na vreme trajanja uticaja, definisani su: privremeni - povremeni, dugotrajni efekti i posledice. Efekti odnosno posledice, saglasno navedenoj kategorizaciji, mogu biti:

- u odnosu na vrstu uticaja - pozitivni (povoljan, vrlo povoljan), negativni (vrlo negativan, veći, manji), nulti/bez uticaja;
- u odnosu na vreme (dužinu) trajanja - privremeni/povremeni, dugotrajni/dugoročni;
- u odnosu na razvoj uticaja - jednostavni, kumulativni, sinergetski;
- u odnosu na izvor uticaja - direktni, indirektni;
- u odnosu na reverzibilnost - reverzibilni, ireverzibilni;
- u odnosu na trajnost uticaja - dugotrajan, incidentan;
- u odnosu na kontinuitet - kontinualan, diskontinualan;
- u odnosu na značaj - izrazito mali značaj, mali značaj, srednji značaj, vrlo veliki značaj.

Postupak ocenjivanja kvaliteta životne sredine i očekivanih efekata Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, vršen je na osnovu vrednovanja mogućih ekoloških uticaja (pozitivnih i negativnih). Veličina uticaja predstavlja prikaz štete ili koristi od procenjenog delovanja na kvalitet podzemnih i površinskih voda, vazduha, zemljišta, pejzažne karakteristike prostornih celina i pojasa, prirodna i kulturna dobra, odnosno ukupni kapacitet i kvalitet životne sredine.

Značaj uticaja predstavlja razmere fizičkog prostora koji može biti izložen delovanju promena u prostoru i životnoj sredini. Uticaji, odnosno posledice, prema karakteristikama ocenjeni su negativnim ili pozitivnim predznakom. Uticaji, odnosno posledice, prema veličini promena se ocenjuju brojevima od -3 do +3, gde se znak minus odnosi na negativne, a znak plus na pozitivne promene.

Tabela br. 5: Kriterijumi za ocenjivanje veličine uticaja (modifikovana PADC metodologija)

Veličina uticaja	Oznaka	Značenje simbola
kritičan, vrlo negativan	-3	značajno opterećuje kapacitet prostorne i životne sredine
veći	-2	u većoj meri narušava stanje životne sredine
manji	-1	u manjoj meri narušava životnu sredinu

nema uticaja		0	u manjoj meri narušava životnu sredinu
pozitivan		+1	manje pozitivne promene i uticaji u životnoj sredini
povoljan		+2	povoljne promene i uticaji na kvalitet životne sredine
vrlo povoljan		+3	promene bitno poboljšavaju kvalitet životne sredine

Značaj uticaja procenjen je u odnosu na prostorne razmere na kojima se može očekivati ili ostvariti uticaj planiranih namena i očekivanih aktivnosti u prostoru područja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ali i neposrednog i šireg okruženja koje može trpeti uticaje. Kriterijumi za ocenjivanje razmera uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin su:

- lokalni – lokacijski – uticaji na nivou obuhvata izmena planskog dokumenta;
- opštinski - uticaji od značaja za područje cele opštine Tutin;
- regionalni – uticaji od značaja za širu prostornu celinu regionalnog značaja;
- nacionalni – uticaji od značaja na nivou Republike Srbije.

Tabela br. 6: Značaj uticaja

Značaj uticaja	Oznaka	Opis
Nacionalni	IV	moгуći uticaji na nivou Republike Srbije
Regionalni	III	moгуći uticaji na region, kao širu prostornu celinu
Gradski/Opštinski	II	moгуći uticaji na nivou opštine Tutin
Lokalni (lokacijski)	I	moгуći uticaji na nivou Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine

Tabela br. 7: Skala za procenu verovatnoće uticaja

Verovatnoća %	Oznaka	Opis
100	I	uticaj vrlo izvestan
više od 50	V	uticaj verovatan
manje od 50	M	uticaj moguć
manje od 1	N	uticaj nije verovatan

Tabela br. 8: Dodatni/dopunski kriterijumi prema vremenu trajanja i tipu uticaja

Trajanje uticaja	Oznaka	Opis
Privremeni-Povremeni	Po/Pr	vreme trajanja uticaja
Dugotrajni-Dugoročni	Dt/Dr	
Direktni	Di	tip uticaja
Indirektni	Id	

Procena mogućih uticaja na životnu i društvenu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, obuhvata:

- vrednovanje činilaca životne sredine u postupku procene uticaja strateškog karaktera (uključujući kvalitet vazduha, površinskih i podzemnih voda, zemljišta, mikroklimatskih karakteristika, buke i vibracija, karakteristika biodiverziteta, karakteristika zelenila);
- smernice i mere za preventivno delovanje, sprečavanje i ograničavanje svih značajnih negativnih i potencijalno negativnih uticaja, sprečavanje prostornih konflikata (konflikti planiranih namena, funkcija, sadržaja) i uvođenje ekološke kompenzacije za uvećanje pozitivnih efekata Plana na životnu i društvenu sredinu;
- način na koji su, pri proceni, uzete u obzir karakteristike uticaja Prvih izmena i dopuna Plana (verovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija, lokacija, prostorno-geografska oblast, prirodna i kulturna dobra, broj izloženih stanovnika, kumulativna i sinergetska priroda uticaja).

Cilj ekološkog vrednovanja prostora (prostorno ekološke celine i ekološkog pojasa) je:

- procena mogućih uticaja strateškog karaktera u planskom obuhvatu;
- procena mogućih uticaja strateškog karaktera ekološke celine i pojasa na okruženje;
- utvrđivanje opštih i specifičnih uticaja i pojava u analiziranom prostoru;

- procena pozitivnih uticaja u prostoru, životnoj i društvenoj sredini;
- procena mogućih negativnih efekata po životnu sredinu, koji postoje ili mogu nastati zbog karakteristika postojećeg stanja i planiranih projekata i aktivnosti, postojećih konflikata i ograničenja u prostoru i karakteristika planiranih promena.

Strateška procena Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 sa aspekta ekološke prihvatljivosti i održivosti, predstavlja važan korak u postupku donošenja odluke za usvajanje:

- planirane namene, načina korišćenja i uređenja prostora;
- planirane infrastrukture;
- prihvatljivog (dozvoljenog) stepena uticaja na prirodu, životnu i društvenu sredinu.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaj o SPU) predstavlja vrednovanje sa aspekta:

- primenjenih mera prevencije, mera za sprečavanje i minimiziranje potencijalno štetnih uticaja na stanje i kvalitet vazduha, površinskih voda, zemljišta, podzemnih voda i pojave buke i vibracija, nejonizujućeg zračenja, biodiverziteta, zelenila i predeonih vrednosti, generisanja otpadnih voda i otpada i ukupan kapacitet i kvalitet životne sredine na planskom nivou;
- racionalnog, ekološki prihvatljivog izbora planiranih koridora, pratećih objekata i sadržaja i ostalih planiranih projekata;
- obavezne implementacije svih mera za sprečavanje i otklanjanje mogućih značajnih uticaja i posledica strateškog karaktera u prostoru i životnoj sredini područja Prvih izmena i dopuna PPO Tutin.

Za potrebe procene uticaja, kao okvir graničnih kapaciteta životne sredine područja Prvih izmena i dopuna Plana, korišćeni su uslovi i podaci nadležnih institucija i imalaca javnih ovlašćenja, Nacrt Plana, dok je postojeće stanje dato kao procena na osnovu uvida na terenu i evidentiranja potencijalnih izvora zagađivanja i potencijalnih rizika, od značaja za predmetnu prostornu celinu.

Planska rešenja vrednovana sa aspekta procene uticaja

Nova trasa državnog puta IIA reda broj 203

Ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu

1. Smanjiti emisije zagađujućih materija u atmosferu
2. Smanjiti izloženost stanovništva štetnim materijama iz vazduha
3. Zaštita podzemnih i unapređenje kvaliteta površinskih voda i sprovođenje monitoringa na rekama Očuvanje kvaliteta vode u površinskim vodotocima u skladu sa zahtevanom klasom Zaštita izvorišta vodosnabdevanja, izvora i vrela
4. Obezbeđivanje zahtevanog kvaliteta otpadnih voda pre upuštanja u recipijent
5. Revitalizacija (remedijacija) i unapređenje stanja životne sredine na degradiranim lokacijama i zonama
6. Zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišnog fonda
7. Pošumljavanje i ozelenjavanje svih površina pod većim nagibom, lokaliteta i zona ugroženih jačim stepenom erozije
8. Smanjenje nivoa buke i vibracija u ugroženim zonama sa osetljivim receptorima
9. Zaštita prirodnih ekosistema, biodiverziteta, izgleda predela i kulturnog nasleđa Sprečavanje nekontrolisane seče vrednog rastinja Sprečavanje unošenja alohtonih i invazivnih vrsta
10. Zaštita i valorizacija kulturnog nasleđa

11. Zatvaranje, sanacija i rekultivacija svih postojećih nesanitarnih deponija i smetlišta
12. Sakupljanje reciklabilnog i opasnog otpada
13. Zaštita od udesa
14. Podsticaj ekonomskog razvoja lokalne samouprave Bolji kvalitet života lokalnog stanovništva

Tabela br. 10: Vrednovanje primenjenih indikatora

Plansko rešenja	Posebni ciljevi Strateške procene uticaja													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Namena	0	0	0	0	+1	-2	+1	-1	-1	0	+1	+1	+1	+2
	M	M	M	M	M	I	M	V	V	N	V	I	M	I
	I/II	I/II	I	I	I	I/II	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II
	Po/Dr	Po/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Po/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr
	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di	Di	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Id	Di	Di	Di/Id	Di/Id
Infrastruktura: Nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 - Izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2.	-2	-1	-1	+1	+1	-2	+1	-2	0	0	+1	+1	+2	+3
	I	V	M	V	V	I	M	I	N	N	V	V	V	I
	I/II	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II/III
	Po/Dr	Po/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr
	Di	Di	Di/Id	Di/Id	Di	Di	Di/Id	Di/Id	Id	Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id
Predeo i vizuelna percepcija	0	0	0	0	+1	-1	+1	0	0	0	+1	+1	0	+1
	N	N	N	N	B	B	B	N	N	N	V	V	N	V
	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I		
	Dt/Dp	Dt/Dp	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr
	Id	Id	Id	Id	Di/Id	Di/Id	Di	Id	Id	Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id
Upravljanje otpadom	+1	+1	+1	+1	+2	+1	+1	0	+1	+1	+2	+1	+1	+2
	V	V	V	V	I	M	V	N	M	M	V	V	M	V
	I	I	I	I	I/II	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II
	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr	Dt/Dr
	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Di/Id	Id	Id	Id	Di	Di	Di/Id	Di/Id

3.5. Način vrednovanja činioca životne sredine u postupku Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, mere za sprečavanje, ograničavanje i kompenzaciju negativnih uticaja

U cilju zaštite i unapređenja životne sredine na planskom području kao i u zonama na koje namene planskog dokumenta mogu uticati, Strateškom procenom uticaja planskih rešenja na životnu sredinu, definisane su mere za sprečavanje i ograničenje negativnih i povećanje pozitivnih uticaja na životnu i društvenu sredinu. Smernice i mere su definisane na osnovu procene postojećeg stanja, prirodnih i stvorenih vrednosti, procenjenog kapaciteta životne sredine, planiranih namena i identifikacije mogućih negativnih uticaja i izvora zagađenja na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin.

Prilikom definisanja mera zaštite životne sredine uzeta je u obzir hijerarhijska uslovljenost Plana i Strateške procene uticaja, pa su u mere zaštite ugrađene smernice dokumenata višeg hijerarhijskog nivoa koje se odnose na plansko područje. U mere su integrisani uslovi i mere od značaja za zaštitu životne i društvene sredine propisane od imalaca javnih ovlašćenja, pribavljenih za potrebe izrade Prve izmene i dopune Plana i Strateške procene uticaja na životnu sredinu.

Smernice i mere zaštite, kao obavezujuće, imaju za cilj da sve značajne uticaje na životnu sredinu svedu u okvire i granice prihvatljivosti, odnosno spreče ugrožavanje životne sredine i kvalitet života lokalnog stanovništva i svih korisnika prostora. Smernice i mere zaštite prostora i životne sredine sprečavaju ekološke konflikte, omogućavaju razvoj i realizaciju planirane namene u granicama Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

S obzirom na obavezu očuvanja ekološkog kapaciteta prostora za bezbedan život lokalnog stanovništva i očuvanje zastupljenih ekosistema i raznovrsnosti biodiverziteta u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju, za potrebe održivog planiranja izvršena je detaljna analiza, procena potencijalnih ograničenja i valorizacija potencijala.

3.5.1. Zaštita vazduha

Zaštita kvaliteta vazduha na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, obuhvata mere prevencije i kontrole emisije zagađujućih materija iz svih izvora zagađenja (pokretnih i stacionarnih), kako bi se sprečio njihov uticaj na kvalitet vazduha i minimizirali potencijalno negativni efekti na zdravlje stanovništva i životnu sredinu.

Zaštita vazduha obuhvata planiranje mera za implementaciju Plana koje mogu imati složeni karakter, kumulativno i sinergijsko dejstvo na kvalitet vazduha. Sve smernice i mere zaštite vazduha moraju se sprovoditi u skladu sa:

- *Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 10/13 i 26/21 (dr. zakon));*
- *Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za sagorevanje („Sl. glasnik RS”, br. 6/16 i 67/21);*
- *Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha („Sl. glasnik RS”, br. 11/10, 75/10 i 63/13);*
- *Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađivanja, osim postrojenja za sagorevanje („Sl. glasnik RS”, br. 111/15 i 83/21);*
- *Uredbom o merenjima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora zagađivanja („Sl. glasnik RS”, br. 5/16);*

U cilju zaštite kvaliteta vazduha potrebno je:

- povećati energetske efikasnosti i povećati stepen korišćenja ekološki prihvatljivih izvora energije;

- permanentno održavati visok stepen komunalne higijene;
- uspostaviti monitoring kvaliteta vazduha prema programu, sa mernim mestom za praćenje kvaliteta vazduha;
- za sve postojeći i planirane projekte, objekte, prateće sadržaje i radove, koji predstavljaju izvore zagađivanja vazduha, obavezn je postupak procene uticaja na životnu sredinu i primene najbolje dostupne tehnike i tehnologije u cilju sprečavanja i smanjena emisije štetnih i opasnih materija u životnu sredinu;
- u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br.114/08) pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu..

Opšte smernice i obavezne mere zaštite vazduha:

- obavezna je kontrola svih emisija u vazduh, u granicama planskog dokumenta, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima i propisanim graničnim vrednostima na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- očuvanje i unapređenje postojećih pojaseva zaštitnog zelenila i prilagođavanje funkciji zaštite od aerozagađenja projektom pejzažnog uređenja, uz korišćenje pretežno autohtonih vrsta, uklopljenih u ambijent i predeo;
- podizanje nivoa komunalne higijene na području Plana;
- rekonstrukcija postojećih saobraćajnica za merodavno saobraćajno opterećenje;
- podsticanje korišćenja ekološki prihvatljivijih energenata, obnovljivih izvora energije i uvođenje energetske efikasnosti;
- obostrano/jednostrano ozelenjavanje saobraćajnica svih rangova i kategorija i ozelenjavanje svih površina u funkciji saobraćaja (parking-prostora, platoa);
- za slučaj prekoračenja graničnih vrednosti nivoa zagađujućih materija u vazduhu, preduzeti dodatne tehničko-tehnološke mere kako bi se koncentracije zagađujućih materija svele u zakonom propisane vrednosti;
- u cilju sprečavanja nekontrolisanog raznošenja građevinskog materijala transportnim sredstvima potrebno je sprovoditi čišćenje vozila pre izlaska na javne površine kao i obavezno prekrivanje ili vlaženje materijala koji se transportuje kako ne bi došlo do njegovog razvejavanja; po suvom i vetrovitom vremenu sprovoditi redovno vlaženje površina sa kojim može doći do razvejavanja prašine;
- izvršiti ozelenjavanje planskog područja, autohtonim drvenastim i žbunastim, brzorastućim vrstama, otpornim na zagađenje, pri čemu treba izbegavati alergene vrste;
- rekonstrukcija postojećih i realizacija novih projekata (objekata, tehnologija, infrastrukture) potencijalnih zagađivača vazduha, moguća je uz postupak procene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br. 114/08);
- zaštitu vazduha od zagađivanja sprovoditi na osnovu programa monitoringa, sa mernim mestima za praćenje kvaliteta vazduha, koji mora biti integralni deo monitoringa kvaliteta vazduha na području opštine Tutin;
- u cilju sprečavanja negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje stanovništva i poboljšanja postojećeg stanja u okviru ove ekoloških celina, zona i pojasa potrebno je sprovoditi mere zaštite životne sredine: realizacija projekta (objekata, sadržaja i izvođenje radova) mora sadržati instrumente direktne zaštite životne sredine (sprečavanje i minimiziranje potencijalno štetnih uticaja i negativnih efekata po životnu sredinu), zbog čega je obavezno pokretanje postupka procene uticaja za projekte, radove i objekte koji mogu uticati na kvalitet i kapacitet životne sredine u skladu sa važećom zakonskom regulativom i Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je

obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/08).

3.5.2. Zaštita voda

Mere zaštite površinskih i podzemnih voda će se sprovoditi u skladu sa ciljevima zaštite prirodne i životne sredine, odnosno očuvanja života i zdravlja ljudi, sprečavanja zagađivanja voda na planskom području, obezbeđenja vodosnabdevanja i nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

Zaštita i unapređenje kvaliteta površinskih i podzemnih voda zasnovana je na merama i aktivnostima kojima se njihov kvalitet štiti i unapređuje, preko mera zabrane, prevencije, obavezujućih mera zaštite, kontrole i monitoringa, u cilju očuvanja kvaliteta života, živog sveta, postizanja standarda kvaliteta životne sredine, smanjenja zagađenja, sprečavanja daljeg pogoršanja stanja voda i obezbeđenje neškodljivog i nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu daje osnovne mere zaštite voda koje je neophodno dalje sprovesti na hijerarhijski nižem nivou (razrada i konkretizacija kroz postupak procene uticaja na životnu sredinu i Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu za svaki projekat za koji se zahteva procena uticaja).

U cilju sprečavanja, ograničenja i kompenzacije negativnih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na površinske i podzemne vode, neophodno je sprovoditi stroge mera zaštite za realizaciju planiranih projekata, objekata, pratećih sadržaja i dozvoljenih tehnologija i delatnosti. Sve smernice i mere zaštite voda moraju se sprovoditi u skladu sa:

- *Zakonom o vodama („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 (dr. zakon));*
- *Uredbom o utvrđivanju Vodoprivredne osnove RS („Sl. glasnik RS”, br. 11/02);*
- *Uredbom o klasifikaciji voda („Sl. glasnik SRS”, br. 5/68);*
- *Uredbom o kategorizaciji vodotoka („Sl. glasnik SRS”, br. 5/68);*
- *Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS”, br. 67/11, 48/12 i 1/16);*
- *Uredbom o graničnim vrednostima prioriternih i prioriternih hazardnih supstanci koje zagađuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS”, br. 24/14);*
- *Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS”, br. 50/12);*
- *Pravilnikom o utvrđivanju vodnih tela površinskih i podzemnih voda („Sl. glasnik RS”, br. 96/10);*
- *Pravilnikom o određivanju granica podslivova („Sl. glasnik RS”, br. 54/11);*
- *Pravilnikom o opasnim materijama u vodama („Sl. glasnik SRS”, br. 31/82);*
- *Pravilnikom o načinu i uslovima za merenje količine i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda i sadržini izveštaja o izvršenim merenjima („Sl. glasnik SR”, br. 33/16);*
- *Pravilnikom o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. glasnik RS”, br. 74/11);*

Opšte smernice i obavezne mere zaštite voda:

- obavezno je očuvanje kvaliteta voda vodotokova, izvora, vrela, bunara i održavanje zona zaštite površinskih vodotokova i izvorišta vodosnabdevanja;
- prilikom izrade projektne dokumentacije voditi računa o posrednom ili neposrednom uticaju na već izgrađene vodne objekte, kao i o aktuelnom režimu površinskih i podzemnih voda;
- za potrebe gradnje na katastarskim parcelama u zoni obuhvata plana investitor/nosilac projekta je u obavezi da reši imovinsko-pravne odnose za angažovanje zemljišta na katastarskim parcelama;

- na mestima ukrštanja novoplanirane deonice državnog puta sa vodotocima u obuhvatu Plana mora se uraditi hidrološko - hidraulička analiza kako bi se odabrao odgovarajući proticajni profil (propust ili mostovska konstrukcija), a na svim mestima gde postoje jaruge, prirodne vodojaže, kanali;
- na svim mestima gde postoji skupljanje površinske vode sa saobraćajnice, predvideti postavljanje cevastih propusta;
- potrebno je regulisati odvođenje vode iz propusta do recipijenta kako ne bi došlo do erozije i ugrožavanja okolnog terena i objekata u sastavu puta i pored puta;
- svi budući putni objekti, moraju biti zaštićeni od štetnog dejstva vode izgradnjom zaštitnih objekata (kamene obaloutvrde, potporni zidovi, stabilizacioni pragovi);
- ukoliko budu planirani i mostovi preko vodotokova koji su u obuhvatu predmetnog plana predvideti tehnička rešenja kojima će se eliminisati negativno hidrauličko dejstvo suženja njihovih otvora;
- potrebno je rešiti oslanjanje mostova tako da se ne smanjuje postojeći proticajni profil vodotokova;
- tehničkom dokumentacijom predvideti osiguranje mostova uzvodno i nizvodno u minimalnoj dužini od 10 metara;
- prilikom izgradnje nije dozvoljeno deponovanje bilo kakvog materijala u koritu stalnih i povremenih vodotokova;
- u postupku razrade tehničke dokumentacije na mestima ukrštanja trase sa vodotocima treba predvideti postavljanje odgovarajućih objekata (mostovi, propusti) za potrebe odvođenja atmosferskih voda;
- u blizini vodotokova koristiti samo kvalitetan materijal za nasip kao što je šljunak bez primesa zemlje ili drugih nečistoća.
- zabranjeno je upuštanje svih vrsta otpadnih voda koje sadrže hazardne i zagađujuće supstance iznad propisanih graničnih vrednosti emisije, a koje mogu dovesti do pogoršanja trenutnog stanja svih površinskih i podzemnih voda na analiziranom području, kao i nizvodnom području;
- obavezne su mere zaštite voda rečnog korita i priobalja (forlanda) svih vodotokova u analiziranom području Prvih izmena i dopuna Plana;
- zabranjeno je ispuštanje svih otpadnih voda u stajaće vode, ako je ta voda u kontaktu sa podzemnom vodom, koja može prouzrokovati ugrožavanje dobrog ekološkog ili hemijskog statusa stajaće vode;
- pri izvođenju svih radova na realizaciji planirane infrastrukture, objekata, pratećih sadržaja i ostale infrastrukture, obavezne su mere tehničke i ekološke zaštite od zagađivanja površinskih voda, podzemnih voda i zemljišta;
- da se planirana saobraćajna infrastruktura predvidi u funkciji zaštite od poplava. Izgradnja saobraćajnica ne sme da remeti protok vode, nanosa i leda;
- zabranjeno je ispuštanje u javnu kanalizacionu mrežu svih otpadnih voda koje sadrže hazardne supstance iznad propisanih vrednosti, koje mogu štetno delovati na mogućnost prečišćavanja voda koje mogu oštetiti kanalizacioni sistem i postrojenje za prečišćavanje voda, koje mogu negativno uticati na zdravlje lica koja održavaju kanalizacioni sistem;
- zabranjeno je deponovanje, prosipanje i ostavljanje u zoni forlanda i korita za veliku vodu reka i ostalih prirodnih i veštačkih vodotokova, bilo kakvih materijala koji mogu zagaditi vode;

- sve otpadne vode se, pre upuštanja u recipijent, moraju prečišćavati do kvaliteta propisanog Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS“, br. 67/11, 48/12 i 1/16);
- utvrditi karakteristike recipijenta u zonama ispusta prečišćenih otpadnih voda iz planskog obuhvata, izvršiti hidrološko-hidrauličke proračune i odrediti njihove kvantitativne i kvalitativne parametre;
- kvalitet prečišćenih voda, pre ispuštanja u recipijent, mora da odgovara zahtevanom nivou kvaliteta, u skladu sa zakonskom regulativom;
- obavezna je rekonstrukcija i izgradnja kanalizacione mreže u delovima planskog područja koji nisu pokriveni kanalizacionom mrežom;
- u delovima planskog područja koji nisu pokriveni kanalizacionom mrežom, dozvoljene su isključivo vodonepropusne septičke jame ili postrojenja za tretman fekalnih otpadnih voda, kao prelazno rešenje do izgradnje kanalizacione mreže;
- kanalizacionu mrežu planirati separatnog tipa, posebno za atmosferske otpadne vode i posebno za sanitarne otpadne vode;
- zabranjeno je pranje vozila, mašina, opreme i uređaja u površinskim vodama i na vodnom zemljištu;
- generalno, za sve površine, objekte, saobraćanu infrastrukturu, obavezno je dimenzionisanje kanala (rigola sa rešetkama) cevovoda i separatora ulja i masti, za merodavnu količinu vode;
- čišćenje taložnika-separatora ulja i masti se mora poveriti isključivo, ovlašćenom operateru koji ima dozvolu za upravljanje opasnim otpadom na dalji tretman; upravljanje opasnim otpadom mora pratiti dokument o kretanju opasnog otpada;
- obavezna je kontrola kvaliteta otpadnih voda pre i posle prečišćavanja u taložnicima separatorima ulja i masti; ispitivanje kvaliteta otpadnih voda vrši se preko akreditovane laboratorije; svaki separator taložnik ulja i masti mora biti opremljen mestom za uzorkovanje i meračem protoka;
- posle prečišćavanja, a pre upuštanja u recipijent, obavezna je ugradnja uređaja za merenje i registrovanje količina ispuštenih prečišćenih otpadnih voda i definisanje mernog mesta za uzimanje uzoraka za ispitivanje kvaliteta prečišćenih otpadnih voda;
- u slučaju havarijskog izlivanja, prosipanja opasnih i štetnih materija, obavezna je hitna sanacija ugrožene lokacije - odgovor na udes, u skladu sa planom zaštite od udesa;
- u zonama gde je potencijalno generisanje raznih kategorija otpada, obavezno je uspostaviti upravljanje svim vrstama otpada i otpadnih voda;
- u cilju kontrole životne sredine, zaštite vode i vodnih tela od zagađivanja, potrebno je, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br.114/08) pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

Mere zaštite izvorišta vodosnabdevanja

Zemljište i vodene površine u području zaštite postojećih i planiranih izvorišta vodosnabdevanja, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, štite se od namernog ili slučajnog zagađivanja i svih drugih uticaja koji mogu nepovoljno uticati na izdašnost izvorišta, prirodni sastav, kvalitet i zdravstvenu ispravnost vode:

- obaveznim uređivanjem i održavanjem zona sanitarne zaštite;

- primenom i provođenjem mera zabrane, prevencije, sanacije, sprečavanja, kontrole i nadzora, zaštite i monitoringa stanja;

Za zaštitu izvorišta vodosnabdevanja potrebno je:

- uraditi elaborat o zonama sanitarne zaštite;
- utvrditi površinu i prostorno pružanje zona sanitarne zaštita.

U cilju zaštite voda u izvorištu vodosnabdevanja, definišu se zone zaštite izvorišta podzemne vode.

3.5.3. Zaštita zemljišta

Opšte mere zaštite zemljišta obuhvataju sistem zaštite zemljišnog prostora i njegovo održivo korišćenje, koje se ostvaruje zaštitom poljoprivrednog visokobonitetnog zemljišta, racionalnim korišćenjem građevinskog zemljišta i primenom mera sistemskog praćenja kvaliteta zemljišta i poljoprivrednog zemljišta od značaja za proizvodnju zdravstveno bezbednih proizvoda:

- praćenje indikatora za ocenu rizika od zagađivanja i degradacije zemljišta;
- sprovođenje remedijacionih programa za otklanjanje posledica kontaminacije i degradacije zemljišnog prostora, izazvanih prirodno, udesom ili drugim antropogenim aktivnostima.

Sve smernice i mere zaštite zemljišta moraju se sprovoditi u skladu sa:

- *Zakonom o zaštiti zemljišta („Sl. glasnik RS“, br. 112/15);*
- *Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl. glasnik RS“, br. 62/06, 65/08 (dr. zakon), 41/09, 112/15, 80/17, 95/18 (dr. zakon));*
- *Uredba o sistematskom praćenju stanja i kvaliteta zemljišta („Sl. glasnik RS“, br. 88/20);*
- *Uredba o graničnim vrednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu („Sl. glasnik RS“, br. 30/18 i 64/19);*
- *Pravilnik o sadržini projekata remedijacije i rekultivacije („Sl. glasnik RS“, br. 35/19);*
- *Pravilnikom o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i vodi za navodnjavanje i metodama njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS“, br. 23/94);*

Smernice i obavezne mere racionalnog korišćenja i zaštite zemljišta od zagađivanja i degradacije:

- realizacija planirane namene, odnosno planiranog infrastrukturnog koridora i putnih objekata, pratećih sadržaja i ostale infrastrukture, se mora sprovesti u skladu sa propisanim urbanističkim parametrima, pravilima uređenja i pravilima građenja u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- obavezno je, uz propisane urbanističke parametre, poštovati i mere zaštite zemljišta;
- zabranjeno je izlivanje, ispuštanje i prosipanje začađenih voda i svih otpadnih voda na zemljište;
- zabranjeno je odlaganje i skladištenje otpada i otpadnih materija, na zemljištu, građevinskom i poljoprivrednom, van lokacija koje su definisane i uređene za upravljanje otpadom, u skladu sa Lokalnim planom upravljanja otpadom;
- obavezno je planiranje i sprovođenje preventivnih mera zaštite prilikom korišćenja zemljišta za realizaciju saobraćajne infrastrukture i ostalih projekata za koje se očekuje da će znatno oštetiti funkcije zemljišta;
- zabranjeno je ispuštanje i odlaganje opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom i građevinskom zemljištu;
- zabranjeno je korišćenje biološki nerazgradive folije na obradivom poljoprivrednom zemljištu;

- realizacija planiranog projekta se mora sprovesti u skladu sa propisanim urbanističkim parametrima, pravilima uređenja i pravilima građenja i ekološkim uslovima i merama;
- kako bi se sprečilo dodatno nepotrebno zauzimanje zemljišta, potrebno je u daljoj razradi tehničke dokumentacije tačno definisati mesta gradilišta, sprečiti nastanak neplaniranih pristupnih puteva, sprečiti odlaganje materijala van prostora gradilišta ili za to unapred utvrđenih mesta, sprečiti nastanak novih neplaniranih pozajmišta;
- humusni materijal koji se skida u procesu izgradnje iskoristiti za humuziranje kosina nasipa i useka novog puta. Poželjno je, ukoliko je to moguće, ne vršiti skladištenje skinutog humusa, u suprotnom, skladištenje obaviti na tačno određenim mestima gde nivo podzemne vode ne može da utiče na dodatno vlaženje humusa. Humuziranje kosina poželjno uraditi u sloju od 20 cm, jer se tako dobijaju pogodniji uslovi za razvoj travnatih površina;
- prilikom izrade projektne dokumentacije tačno utvrditi mesta kretanja i parkiranja voznog parka. Ovo se obezbeđuje radi sprečavanja dodatnog zbijanja tla. Uz to, mesta na kojima je došlo do izlivanja nafte ili sličnih materija se moraju fizički otkloniti i odneti na mesta predviđenja za odlaganje takve vrste otpada. Pranje mašina i ostale radove izvršiti na tačno određenim mestima u okviru granica gradilišta;
- zabranjeno otvaranje nekontrolisanih pristupnih puteva gradilištu;
- van pojasa eksproprijacije određene površine se ne mogu koristiti kao privremena ili stalna mesta odlaganja, parkiranja, opravke mašina, pozajmišta;
- otpadni materijal koji nastaje na samom gradilištu odneti na određenu registrovanu deponiju;
- prilikom uređenja terena evidentirati mesta koja zahtevaju posebnu zaštitu od erozije i primeniti propisane mere sprečavanja tog procesa. Ovo se odnosi na mesta ispod mostova;
- radi sprečavanja zaslanjivanja zemljišta, količinu soli potrebnu za zimsko održavanje puta svesti na najmanju moguću meru;
- travni otkos duž puta ne koristiti za ishranu stoke - ukoliko dođe do neželjenog izlivanja određenih materija na već izgrađenom putu, zagađeno zemljište skinuti, odneti do deponije i zameniti novim slojem izbegavati upotrebu jakih hemijskih sredstava radi fitološko-entomološke zaštite biljaka;
- izbegavati upotrebu herbicida za uklanjanje korova u okviru putnog pojasa;
- ozeleniti kosine useka i nasipa radi sprečavanja erozije;
- ukoliko dođe do zagađenja zemljišta teškim metalima usled eksploatacije puta, zabranjeno je na udaljenosti 10 m od ivice puta saditi kulture koje će se koristiti za ishranu ljudi i životinja;
- izvršiti sakupljanje, transport i deponovanje na najbližu komunalnu deponiju;
- na mestima predviđenim za odmorišta postaviti posude/sudove za sakupljanje komunalnog otpada u skladu sa uslovima javno komunalnog preduzeća;
- obavezna je zaštita zemljišta od erozionih procesa; zemljane radove vršiti tako da se ne ugrozi stabilnost terena na lokaciji i u okruženju uz obavezne mere zaštite od erozija i pojave klizišta;
- zaštitu zemljišta ostvariti sprovođenjem mera i aktivnosti za zaštitu od zagađenja i degradacije radi očuvanja njegovih prirodnih osobina i funkcija, saglasno odredbama Člana 12. Zakona o zaštiti zemljišta („Sl. glasnik RS“, br. 112/15);

- u cilju kontrole životne sredine i zaštite zemljišta od zagađivanja, u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, pri implementaciji i realizaciji planiranog saobraćajnog koridora, putnih i ostalih objekata, površina i potrebno je, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/08) pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

3.5.4. Zaštita i unapređenje prirode, prirodnih dobara, biodiverziteta i predela

Zaštita, očuvanje i unapređenje prirode, prirodnih dobara, biodiverziteta, odnosno biološke i predeone raznovrsnosti kao dela životne sredine, ostvaruje se usklađivanjem aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa, projekata sa održivim korišćenjem obnovljivih i neobnovljivih resursa i dugoročnim očuvanjem prirodnih ekosistema i prirodne ravnoteže.

Prema Rešenju Zavoda za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine., i uvidom u Centralni registar zaštićenih prirodnih dobara, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, područje se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite.

Prema Uslovima Srbijašume, br. 8275 od 06.06.2022. godine., nakon izvršenog uvida u granicu obuhvata Plana, utvrđeno je sledeće:

- Granica Plana obuhvata deo Gazdinskih jedinica: „Žara-Orljanske šume“ i „Crni vrh-Kamine“, kojima gazduje Šumsko gazdinstvo „Šumarstvo“ Raška;
- Osnovna namena šuma je proizvodnja tehničkog drveta, stalna zaštita šuma (izvan gazdinskog tretmana i zaštita zemljišta od erozije);
- Na obuhvaćenim površinama se nalazi sastojine: graba, cera, bukve, siblijaci, šikare i veštački podignute sastojine smrče. Step en ugroženosti šuma od požara obuhvata II, IV, V i VI step en ugroženosti, u zavisnosti od sastojine;
- na predmetnom području nalaze se šume visoke zaštitne vrednosti HC VF-4 (zaštita zemljišta od erozije i stalna zaštita šuma).

Mere zaštite prirode će se sprovoditi u skladu sa:

- *Zakonom o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS” br. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 i 95/18 (dr. zakon) i 71/21);*
- *Zakonom o šumama („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 93/12, 89/15 i 95/18 (dr. zakon));*
- *Uredbom o ekološkoj mreži („Sl. glasnik RS”, br. 102/10);*
- *Pravilnik o šumskom redu („Sl. glasnik RS”, br. 38/11, 75/16, 94/17 i 87/21).*

Opšte smernice i obavezne mere zaštite prirode, prirodnih dobara, biodiverziteta i predela:

- upravljanje prostorom mora biti održivo, uz racionalno korišćenje, uređenje, zaštitu raspoloživih prirodnih resursa;
- obavezno je očuvanje i zaštita postojećih prirodnih i blisko-prirodnih ekosistema i elemenata u obuhvatu definisanog ekološkog pojasa, vrednog zelenila (grupacija, pojedinačnih primeraka visokog zelenila) i njihovo integrisanje u planirane namene;
- izvođenjem radova na rekonstrukciji i izgradnji puteva, ne smeju biti ugrožene prirodne vrednosti ekološki značajnog područja;

- rešiti imovinsko-pravne odnose na katastarskim parcelama predviđenim za izgradnju i rekonstrukciju puteva, kao i status šumskih površina definisan važećom šumskom osnovom;
- definisati inženjerskogeološke uslove kojima će se omogućiti stabilnost tla u toku izgradnje i korišćenja saobraćajnice. Sprečiti pojavu erozije i inženjerskogeoloških procesa u neposrednom okruženju;
- odvodjavanje saobraćajnice je planirano gravitacionim oticanjem površinskih voda i po potrebi izgradnjom otvorenih kanala za njihov prihvata;
- obavezna ugradnja taložnika i separatora masti i ulja za vode koje nastaju spiranjem kolovoza i opterećene su uljima i naftnim derivatima, pre upuštanja u recipijent ili kanalizaciju, obavezna je kontrola njihovog kvaliteta;
- definisati da se kao kolovozni zastor koriste materijali koji mogu, sa aspekta zaštite, obezbediti smanjenje novoa buke i vibracija i omogućiti efikasno dreniranje vode sa površine kolovoza;
- širinu infrastrukturnih koridora i tehničko rešenje paralelnog vođenja i načina ukrštanja sa drugim infrastrukturnim mrežama i vodovima usaglasiti sa važećim propisima;
- pribaviti saglasnost važećih institucija za izvođenje radova koji iziskuju eventualnu seču odraslih vrednih primeraka dendroflora, kako bi se uklanjanje vegetacije svelo na najmanju moguću meru;
- prilikom ozelenjavanja prostora, prednost imaju autohtone vrste (minimalno 50% vrsta), koje imaju gustu i dobro razvijenu krošnju, a kao dekorativne vrste mogu se koristiti i vrste egzota koje se mogu prilagoditi lokalnim uslovima a da nisu alergene. Zabranjeno je sadenje invazivnih (agresivnih, alohtonih) vrsta u Srbiji kao što su *Acer negundo* (jasenoliki javor ili negundovac), *Amorpha fruticosa* (bagremac), *Robinia pseudoacacia* (bagrem), *Ailanthus altissima* (kiselo drvo), *Fraxinus americana* (američki jasen), *Fraxinus pennsylvanica* (pensilvanski jasen), *Celtis occidentalis* (američki koprivić), *Ulmus pumila* (sitnolisni ili sibirski brest), *Prunus padus* (sremza), *Prunus serotina* (kasna spremza), kao i alergeni vrsta topole;
- plansko podizanje zelenih pojaseva uz državni i autoput sa pratećim saobraćajnicama i objektima treba da se odvija u skladu sa predeonim karakteristikama područja. Formirati i održavati pojaseve zaštitnog višespratnog autohtonog zelenila (drvoređi u kombinaciji sa žbunjem i zelenim površinama) od vrsta otpornih na aerozagađenje, sa izraženom funkcijom zaštite od vetra i srednjeg i visokog efekta redukcije buke;
- zabranjeno je uništavanje i/ili uklanjanje gnezda retkih i ugroženih vrsta ptica (rode, ptice grabljivice, vrane) prečnika 50 cm i veća, naročito u periodu gnežđenja od 20. februara do 15. juna, a predvideti i očuvanje njihovih odmorista i zimovaništa;
- ukoliko mora doći do izvesnih intervencija u prostoru u smislu seče šumskih površina, potrebno je planirati podizanje šumskih zasada kao meru kompenzacije za uklonjenu vegetaciju;
- prema Uslovima Srbijašume:
 - planirati namene tako da se očuvaju šume i šumsko zemljište kao dobro od opšteg interesa;
 - da se granica ne širi na račun šuma i šumskog zemljišta;

- radi očuvanja šuma zabranjena je seča stabala zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća; samovoljno zauzimanje šuma; uništavanje ili oštećenje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova, kao i izgradnja objekata koji nisu u funkciji gazovanja šumama; odlaganje smeća, otvornih supstanci i ostalog opasnog otpada u šumi, na šumskom zemljištu na udaljenosti manjoj od 200 m od ruba šume, kao i izgradnja objekata za skladištenje, preradu ili uništavanje smeća; preduzimanje drugih radnji kojima se slabi prinosna snaga šume ili ugrožavaju funkcije šume; odvođnjavanje i izvođenje drugih radova kojima se vodni režim u šumi menja tako da se ugrožava opstanak ili vitalnost šume;
- u skladu sa Pravilnikom o šumskom redu („Sl. glasnik RS”, br. 38/11, 75/16, 94/17 i 87/21), seča stabala, izrada, izvod, iznošenje i privlačenje drveta i drugi način pomeranja drveta sa mesta seče, vrše se u vreme i na način kojim se obezbeđuje najmanje oštećenje okolnih stabala, podmlatka, zemljišnog pokrivača, ostale flore, faune i objekata, kao i sprečavanje zagađivanja zemljišta organskim goivima i motornim uljem. Za bilo kakvu aktivnost u šumi i na šumskom zemljištu potrebno je pribaviti saglasnost JP „Srbijašume“.
- radovi na ozelenjavanju treba da obuhvate prostor između putnog zastora i granice eksproprijacije, radi sprečavanja erozije, vizuelnog vođenja trase i uklapanja puta u prirodno okruženje;
- ozelenjavanje treba da bude u skladu sa potrebama zaštite divljih vrsta, smanjujući privlačnost putnog pojasa za životinje;
- preduzeti sve neophodne mere zaštite prirode u akcidentnim situacijama uz obavezu obaveštavanja nadležnih inspeksijskih službi;
- u cilju izbegavanja nepotrebnog gubitka biotopa, kao i negativnih uticaja, gradilište se ne sme locirati u zonama sa izraženim karakteristikama flore i faune. Gradilište organizovati na minimalnoj površini potrebnoj za njegovo funkcionisanje. Odlaganje svih potrebnih materijala mora se vršiti samo u okviru gradilišta. Građevinske mašine se ne smeju kretati van gradilišta zbog mogućnosti zbijanja tla;
- smanjiti na minimum degradacija prostora tokom zemljanih radova i sve negativne posledice se moraju korigovati;
- radi sprečavanja zarastanja slobodnog prostora sa obe strane puta neophodno je kositi najmanje 2 puta godišnje celom dužinom trase i odstraniti svu žbunastu vegetaciju;
- Mere zaštite ekološke mreže obuhvataju:
 - zabranu uništavanja i narušavanja staništa kao i uništavanje i uznemiravanje divljih vrsta;
 - zabranu promene namena površina pod prirodnom i poluprirodnom vegetacijom (livade, pašnjaci, tršćaci);
 - zabranu promena morfoloških i hidroloških osobina područja od kojih zavisi funkcionalnost ekološkog koridora;
 - primenu mera aktivne zaštite za očuvanje i unapređenje prirodnih i poluprirodnih elemenata koridora, u skladu sa predeonim i vegetacijskim karakteristikama područja;
 - primenu mera za očuvanje tradicionalnih vidova korišćenja prostora koje doprinose očuvanju i unapređivanju biodiverziteta;

- primenu mere kojima se obezbeđuju sprečavanje, odnosno smanjenje, kontrola i sanacija svih oblika i vidova zagađivanja.
- Mere zaštite za zaštitnu zonu obuhvataju:
 - primenu mera i odgovarajućih tehničko-tenholoških i drugih rešenja kojima se eliminišu ili ublažavaju negativni uticaji planiranog infrastrukturnog koridora na živi svet;
 - primenu mera zabrane unošenja i širenja invazivnih vrsta iz okruženja;
 - primenu mera za očuvanje hidrološkog režima neophodnog za funkcionalnost ekološki značajnog područja i/ili ekološkog koridora;
 - podizanje zaštitnog zelenila duž granica ekološkog koridora, u skladu sa potrebama vrsta i stanišnih tipova predmetnog područja;
- ukoliko se, tokom izvođenja zemljanih radova pri realizaciji planiranih radova, naiđe na geološko-paleontološke ili mineraloško-petrološke ostatke i objekte, za koje se pretpostavlja da imaju svojstvo prirodnog dobra, izvođač radova je dužan da, saglasno čl. 99 Zakona o zaštiti prirode, u roku od 8 dana obavesti Ministarstvo zaštite životne sredine, kao i da preduzme sve mere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe dolaska ovlašćenog lica;
- u cilju kontrole životne sredine na planskom području, propisivanja, sprovođenja i kontrole mera za zaštitu životne sredine, obavezno je pokretanje postupka procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine i donošenje odluke o potrebi procene uticaja, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu za projekte potencijalne značajne izvore zagađivanja površinskih voda, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/08).

3.5.5. Zaštita kulturnih dobara

Prema Uslovima za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine., u okviru granica predmetnog Plana, a na osnovu terenskih istraživanja, referentne stručne literature i podataka koje poseduje nadležna ustanova zaštite kulturnih dobara u svojoj dokumentaciji, nalaze se sledeća dobra od interesa za službu zaštite:

- Tumul, kp.br. 475 KO Žirče;
- Tumul (objekat), kp.br. 415 KO Žirče;
- Turska džada (glavni zemljani put kroz Kaluđere);
- Crveni krš, kp.br. 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326 i 328 KO Kovači;
- Dolovi, kp.br. 369, 370/1, 370/2, 377, 378 i 379 KO Kovači;
- Naselje ispod groblja, kp.br. 256 i 257 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 258 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 388 KO Raduhovce;
- Grčko groblje, kp.br. 387/1 KO Raduhovce.

Smernice i mere zaštite zaštite kulturnog nasleđa:

- za izvođenje bilo kakvih radova u okviru gore parcela dobara pod prethodnom zaštitom neophodno je pribaviti posebne uslove Zavoda;
- ukoliko se u toku izvođenja građevinskih ili bilo kakvih zemljanih radova, naiđe na nova arheološka nalazišta ili arheološke predmete² (dobra koja uživaju prethodnu zaštitu po sili Zakona), izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja, prekine radove i

2 To podrazumeva i ostatke starih rudarskih i metalurških aktivnosti, kao i tragove ranije eksploatacije kamena i dr.

preduzme mere zaštite, kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen, i kako bi se sačuvao na mestu i u položaju u kome je otkriven, kao i da pismenim putem, u toku istog dana obavesti nadležnu službu zaštite, koja će u hitnom postupku izvršiti uvid na terenu;

- ukoliko se na osnovu zakona utvrdi da je odnosna nepokretnost ili stvar kulturno dobro, dalje izvođenje građevinskih i drugih radova, kao i promene oblika terena mogu se dozvoliti nakon prethodno obezbeđenih zaštitnih arheoloških istraživanja, uz adekvatnu prezentaciju nalaza i uz uslove i saglasnost službe zaštite;
- ukoliko se prilikom građevinskih (zemljanih) radova naiđe na arhitektonske ostatke iz prošlosti, od interesa za Republiku Srbiju, nadležni Zavod će u dogovoru sa Republičkim zavodom za zaštitu spomenika kulture i nadležnim Ministarstvom kulture i informisanja, izraditi mere tehničke zaštite otkrivenih ostataka;
- zabranjuje se neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala i dislociranje nadgrobnih spomenika;
- troškove istraživanja, zaštite, čuvanja, publikovanja i izlaganja dobra koje uživa prethodnu zaštitu, sve do predaje na čuvanje ovlašćenoj ustanovi zaštite, snosi investitor;
- ukoliko dođe do bilo kakve promene granica izmena i dopuna plana, neophodno je da investitor nabavi dodatne uslove Zavoda;
- Nacrt Prve izmene i dopune predmetnog plana dostaviti zavodu za zaštitu spomenika kulture Kraljevo na mišljenje.

3.5.6. Zaštita od buke i vibracija

Zaštita životne sredine od buke i vibracija za područje Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203:

- planiranje mera i uslova zaštite od buke i vibracija u životnoj sredini;
- merenje buke u životnoj sredini;
- slobodan pristup informacijama o stanju buke u životnoj sredini.

Opšte mere zaštite stanovništva od buke u životnoj sredini obuhvataju određivanje akustičkih zona u skladu sa namenom prostora i graničnim vrednostima indikatora buke u tim zonama:

- tihe zone – zaštićene celine i zone sa propisanim graničnim vrednostima od 50 dB(A) u toku dana i 40 dB(A) u toku noći u kojima je zabranjena upotreba izvora buke koji mogu povisiti nivo buke;
- ostale zone – sa merama za otklanjanje izvora buke i merama zaštite od buke.

Detaljno akustičko zoniranje mora se izvršiti na nivou prostornog obuhvata jedinice lokalne samouprave da bi se utvrdila akustička zona za saobraćajni koridor. Generalno se definišu:

- tihe zone, zone individualnog stanovanja, zone i lokacije sporta i rekreacije i zelenila, lokacije vrtića i školskih objekata i kompleksa, turističke zone i lokacije, lokacije objekata zdravstva;
- ostale zone, industrijske zone, kompleksi i lokacije, zone višeporodičnog i individualnog stanovanja sa privređivanjem, pojasevi državnih puteva i gradskih saobraćajnica.

Ostale zone, odnosno ostalo područje čini mreža naselja, infrastrukturni koridori, poljoprivredno zemljište i šume.

Akustičkim zoniranjem, za obuhvat Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, vrednovane su:

- tihe zone - kompleksi, lokacije i objekti javno-socijalne infrastrukture (obrazovanje, dečja zaštita, ambulanta, tereni za sport i rekreaciju), zone individualnog stanovanja niskih gustina, izletničko-turističke zone i lokacije;

- ostale zone – koridori državnih puteva i ostale saobraćajnice, zone naselja i građevinska područja, objekti i kompleksi i lokacije privređivanja, industrijske, radne i komunalne zone, eksploatacione površine, u kojima se moraju primenjivati mere za sprečavanje i otklanjanje buke i mere zaštite od uticaja buke na okruženje sa posebnim merama zaštite prema i u neposrednom okruženju tih zona.

Pojasevi i zone duž saobraćajnih koridora i ostalih saobraćajnica su zone u kojima se primenjuju tehničke i/ili biološke mere zaštite od buke prema okruženju i tihim zonama. Nosioci projekata/upravljači dužni su da:

- obezbede zaštitu od buke u životnoj sredini u okviru investicionih i tekućih troškova;
- obezbede praćenje uticaja na nivoe i intenzitete buke i vibracija u životnoj sredini;
- obezbede sprovođenje i primenu odgovarajućih mera zaštite od buke i vibracija u životnoj sredini.

Planovi, projekti i programi za koje je propisan postupak strateške procene uticaja i/ili postupak procene uticaja projekata na životnu sredinu, moraju sadržati procenu nivoa buke i mere zaštite od buke u životnoj sredini.

Zaštita od buke na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, mora biti integralni deo akustičkog zoniranja područja opštine Tutin i sprovodiće se u skladu sa:

- *Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 96/21);*
- *Uredbom o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 75/10);*
- *Pravilnikom o dozvoljenom nivou buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 72/10);*
- *Pravilnikom o metodama merenja buke, sadržini i obimu izveštaja o merenju buke („Sl. glasnik RS”, br. 72/10).*

Opšte smernice i mere zaštite od buke i vibracija:

- nosioci projekata koji u obavljanju delatnosti emituju buku, odgovorni su za svaku aktivnost kojim se prouzrokuje nivo buke viši od propisanih graničnih vrednosti;
- nosioci projekata, generatori buke, su u obavezi da primenjuju mere tehničke zaštite od buke za sve objekte i delatnosti generatore buke;
- nosioci projekta generatori buke obavezni su da sprovedu uslove i mere kojima se štetni efekti buke mogu sprečiti, smanjiti ili otkloniti (u postupku procene uticaja projekata na životnu sredinu vrednuju se mogući neposredni i posredni štetni efekti buke na životnu sredinu i zdravlje stanovništva i utvrđuju se uslovi i mere kojima se štetni efekti buke mogu sprečiti, smanjiti ili otkloniti);
- ukoliko se nalaze objekti u neposrednoj blizini gradilišta potrebno je sprovoditi redovan monitoring buke;
- izvođači radova su u obavezi da poštuju mere ublažavanja od buke;
- prilikom izvođenja radova koristiti modernu opremu sa prugušivačima buke (oprema koja zadovoljava zahteve Direktive EC/2000/14);
- pridržavati se uobičajnih radnih sati u toku dana;
- u blizini naselja rad sa bučnom opremom treba da bude ograničen;
- nosioci projekta, generatori buke, obavezni su da sprovedu mere zaštite od buke u skladu sa zakonom kojim se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja životne sredine, kao uslov za rad postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola;
- u postupku tehničkog pregleda za linijsku infrastrukturu i ostale objekte mora se utvrditi ispunjenost uslova i mera zaštite od buke odnosno zvučne zaštite.
- na mestima gde dolazi do prekoračenja saobraćajne buke, u blizini nasečenih mesta i objekata, potrebno je planirati tehničke mere zaštite – konstrukcije za zaštitu od buke;

- merenje buke vrše stručne organizacije, ovlašćene od strane resornog Ministarstva zaduženog za poslove zaštite životne sredine koje ujedno i propisuje uslove i metodologiju merenja buke.

3.5.7. Zaštita od nejonizujućeg zračenja

Uslovi i mere zaštite zdravlja ljudi i zaštite životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja, predstavljaju obavezne mere i uslove pri planiranju, korišćenju i uređenju prostora. Izvor nejonizujućih zračenja je uređaj, instalacija ili objekat koji emituje ili može da emituje nejonizujuće zračenje. Nejonizujuća zračenja su elektromagnetska zračenja koja imaju energiju fotona manju od 12,4 eV. Ona obuhvataju:

- ultraljubičasto ili ultravioletno zračenje (talasne dužine 100 - 400 nm),
- vidljivo zračenje (talasne dužine 400 - 780 nm),
- infracrveno zračenje (talasne dužine 780 nm - 1 mm),
- radio - frekvencijsko zračenje (frekvencije 10 kHz - 300 GHz),
- elektromagnetska polja niskih frekvencija (frekvencije 0 - 10 kHz),
- lasersko zračenje. obuhvataju i
- ultrazvuk ili zvuk čija je frekvencija veća od 20 kHz (i ako se ne radi o EM zračenju).

Zaštita od nejonizujućeg zračenja sprovodiće se u skladu sa odredbama:

- *Zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja („Sl. glasnik RS”, br.36/09);*
- *Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Sl. glasnik RS”, br. 104/09);*
- *Pravilnik o izvorima nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS”, br. 104/09);*

Obavezne mere zaštite od nejonizujućih zračenja:

- propisivanje granica izlaganja nejonizujućim zračenjima;
- otkrivanje prisustva i određivanje nivoa izlaganja nejonizujućim zračenjima;
- određivanje uslova za korišćenje izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa;
- obezbeđivanje organizacionih, tehničkih, finansijskih i drugih uslova za sprovođenje zaštite od nejonizujućih zračenja;
- vođenje evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa;
- označavanje izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa i zone opasnog zračenja na propisani način;
- sprovođenje kontrole i obezbeđivanje kvaliteta izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa na propisani način;
- primena sredstava i opreme za zaštitu od nejonizujućih zračenja;
- kontrola stepena izlaganja nejonizujućem zračenju u životnoj sredini;
- obezbeđivanje materijalnih, tehničkih i drugih uslova za sistematsko ispitivanje i praćenje nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini;
- obrazovanje i stručno usavršavanje kadrova u oblasti zaštite od nejonizujućih zračenja u životnoj sredini;
- informisanje stanovništva o zdravstvenim efektima izlaganja nejonizujućim zračenjima;
- informisanje stanovništva o merama zaštite i obaveštavanje o stepenu izloženosti nejonizujućim zračenjima u životnoj sredini.

Izvori nejonizujućih zračenja od posebnog interesa su stacionarni i mobilni izvori elektromagnetnog zračenja koji mogu da budu opasni po zdravlje ljudi, čije elektromagnetno polje u zoni povećane osetljivosti, dostiže barem 10% iznosa referentne, granične vrednosti propisane za tu frekvenciju.

Zone povećane osetljivosti su zone stanovanja, zone i lokacije u kojima se osobe mogu zadržavati i 24 sata dnevno (škole, domovi, predškolske ustanove, porodilišta, bolnice, turistički objekti, dečja igrališta, površine neizgrađenih parcela planirane za navedene namene (u skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije).

Opština Tutin je u obavezi da vrši inspekcijski nadzor nad izvorima nejonizujućih zračenja za koje odobrenje za izgradnju i početak rada izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Operater je u obavezi da:

- primeni mere i ispunjava uslove za korišćenje izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa;
- da izradi procenu uticaja na životnu sredinu, u skladu sa Zakonom;
- vodi propisanu evidenciju;
- obezbedi ispitivanje zračenja izvora nejonizujućih zračenja u životnoj sredini;
- u određenom roku obavesti nadležni organ o vanrednom događaju;
- sprovodi sve mere zaštite od nejonizujućih zračenja.

Operater je u obavezi da sprovede utvrđene mere i uslove zaštite životne sredine usled:

- opasnosti od direktnog dodira delova koji su pod stalnim naponom;
- opasnosti od direktnog dodira provodljivih delova koji ne pripadaju strujnom kolu;
- opasnosti od požara i eksplozija;
- statičkog elektriciteta usled rada uređaja;
- opasnosti od uticaja berilijum oksida;
- atmosferskog elektricitet;
- nestanka napona u mreži;
- nedovoljne osvetljenost prostorija;
- neopreznog rukovanja;
- opasnosti pri radu na visini (montiranje antena na antenskim stubovima);
- mehaničkih oštećenja;
- uticaja prašine, vlage i vode.

Posebne mere zaštite:

- obezbediti sigurnosnu visinu dalekovoda iznad kolovoza od najmanje 7,00-9,00 metara (i više u zavisnosti od napona voda prema posebnim propisima koji regulišu tu materiju), računajući od površine, odnosno gornje kote kolovoza državnog puta do lančanice pri najnepovoljnijim temperaturnim uslovima, sa predviđenom mehaničkom i električnom zaštitom;
- ugao ukrštanja nadzemnog visokonaponskog dalekovoda sa državnim putem predvideti po mogućnosti od 900 (izuzetno odstupanje od 900 u skladu sa važećim propisima);
- dalekovod mora biti predviđen tako da ne ugrožava normalno odvijanje i bezbednost saobraćaja u skladu sa tehničkim i svim važećim zakonskim propisima i normativima koji regulišu ovu materiju i uslovima nadležnih institucija;
- potrebno je imati u vidu da sve buduće promene pri rekonstrukciji, građenju ili izvođenju drugih radova na predmetnoj deonici državnog puta, predstavlja stečenu obavezu za investitora, da o svom trošku izmesti objekat dalekovoda ili ga prilagodi nastalim promenama;
- ukoliko se pri izvođenju radova pričinii šteta na kolovozu ili trupu puta kao na putnom objektu državnih puteva, investitor je dužan štetu da nadoknadi;
- nakon izgradnje, odnosno postavljanja objekta koji sadrži izvor nejonizujućeg zračenja, a pre izdavanja dozvole za početak rada ili upotrebne dozvole izvrši prvo ispitivanje, odnosno merenje nivoa elektromagnetnog polja u okolini izvora;
- organ nadležan za izdavanje upotrebne dozvole za objekat koji sadrži izvor nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa, može pustiti u rad taj izvor ako je merenjem utvrđeno da nivo elektromagnetnog polja ne prekoračuje propisane granične vrednosti i da izgrađeni, odnosno postavljeni objekat neće svojim radom ugrožavati životnu sredinu;
- ako se periodičnim ispitivanjem, sistematskim ispitivanjem ili merenjem izvršenim po nalogu inspektora za zaštitu životne sredine, utvrdi da je u okolini jednog ili više izvora izmeren nivo elektromagnetnog polja iznad propisanih graničnih vrednosti, nadležni

organ može korisniku naložiti ograničenje u pogledu upotrebe, rekonstrukciju ili zatvaranje objekta do zadovoljavanja propisanih graničnih vrednosti;

- rekonstrukcija se obavlja tehnički i operativno izvedivim merama u roku od najviše godinu dana od dana kada je naložena rekonstrukcija izvora od strane nadležne inspekcije za zaštitu životne sredine;
- pri izgradnji i korišćenju izvora nejonizujućeg zračenja pridržavati se odredbi Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Sl.glasnik RS“, br. 36/09), Pravilnika o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS“, br. 104/09) i Pravilnika o izvorima nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS“, br. 104/09);
- obavezna je kontrola stepena izlaganja nejonizujućem zračenju u životnoj sredini i kontrola sprovedenih mera zaštite od nejonizujućih zračenja;
- obavezno je sistematsko ispitivanje i praćenje nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini;
- obavezno je vođenje evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa;
- obavezno je označavanje izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa i zone opasnog zračenja;
- obavezno je informisanje stanovništva o merama zaštite i obaveštavanje o stepenu izloženosti nejonizujućim zračenjima u životnoj sredini;
- u cilju kontrole životne sredine, kontrole i zaštite zdravlja stanovništva od izvora nejonizujućeg zračenja, propisivanja, sprovođenja i kontrole mera za zaštitu životne sredine i zdravlja stanovništva, za realizaciju objekata/uređaja izvora nejonizujućeg zračenja, potrebno je pokretanje postupka procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine i donošenje odluke o izradi /ne izradi Studije o proceni uticaja na životnu sredinu za planirane projekte potencijalne izvore nejonizujućeg zračenja u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna roena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS“, br.114/08).

3.5.8. Upravljanje otpadom

Koncept upravljanja otpadom na području opštine Tutin, odnosno za obuhvat Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, mora biti zasnovan na uključivanju u sistem Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Tutin kao i na primeni svih neophodnih organizacionih i tehničkih mera kojima bi se minimalizovali potencijalni negativni uticaji na kvalitet životne sredine. Upravljanje otpadom na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine mora biti deo integralnog upravljanja otpadom na lokalnom i regionalnom nivou i sprovodiće se u skladu sa:

- *Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS“, br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18-dr.zakon);*
- *Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu („Sl. glasnik RS“, br. 36/09 i 95/18-dr.zakon);*
- *Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Sl. glasnik RS“, br. 56/10, 93/19 i 39/21);*
- *Pravilnikom o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS“, br. 92/10 i 77/21);*
- *Pravilnikom o obrascu Dokumenta o kretanju opasnog otpada, obrascu prethodnog obaveštenja, načinu njegovog dostavljanja i uputstvu za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS“, br. 17/17);*
- *Pravilnikom o obrascu Dokumenta o kretanju otpada i uputstvu za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS“, br. 114/13);*
- *Pravilnikom o uslovima i načinu sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije („Sl. glasnik RS“, br. 98/10);*

Upravljanje otpadom, koji bude nastajao na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, mora biti integralni deo Lokalnog plana upravljanja otpadom i sprovoditi se u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Opšte mere upravljanja otpadom na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin:

- na koridoru linijske (saobraćajne) infrastrukture i lokacijama gde su planirani putni i ostali objekti, mora biti uspostavljeno upravljanje svim vrstama, odnosno kategorijama otpada, u fazi pripremnih radova, fazi izvođenja radova i fazi eksploatacije, u skladu sa planovima upravljanja otpadom i važećom zakonskom regulativom;
- izvođač radova je u obavezi da izradi i postuje Plan upravljanje otpadom za svako pojedinačno gradilište;
- upravljanje neopasnim i opasnim otpadom mora biti uspostavljeno na analiziranom području; da pribavi izveštaj o ispitivanju otpada; da otpad predaje operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje otpadom ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom; vrši karakterizaciju otpada za opasan otpad i za otpad koji prema poreklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad;
- upravljanje posebnim tokovima otpada, (istrošene baterije i akumulatori, otpadna ulja, otpadne gume, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, fluorescentne cevi koje sadrže živu, otpad koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim materijama (POPs otpad), otpad koji sadrži azbest, otpadna vozila, se vrši u skladu sa zakonskim odredbama i relevantnim podzakonskim aktima.

Upravljanje građevinskim otpadom - otpad od građenja i rušenja jeste otpad koji nastaje u toku obavljanja građevinskih radova na gradilištima ili pripremnih radova koji prethode građenju objekata i infrastrukture, kao i otpad nastao usled rušenja objekata, a obuhvata neopasan i opasan otpad od građenja i rušenja. Građevinski otpad je, prema Katalogu otpada, razvrstan u grupu sa indeksnim brojem otpada 17 00 00:

- neopasan otpad je otpad od građenja i rušenja, a koji ne sadrži opasne materije, a koji je po svom sastavu sličan komunalnom otpadu (reciklabilan, inertan), gde se svrstavaju: beton, zemlja, cigle, staklo, kamen, plastika, crep i keramika, bakar, bronza, mesing, olovo, gvožđe, čelik, izolacioni materijali, gips i mešani otpad;
- opasan otpad je otpad od građenja i rušenja koji zahteva posebno postupanje, odnosno koji ima jednu ili više opasnih karakteristika koje ga čine opasnim otpadom (otpad koji sadrži azbest, otpad sa visokim sadržajem teških metala) na koje se primenjuju posebni propisi, gde se svrstava: građevinski i izolacioni materijali koji sadrže azbest, zaptivači koji sadrže RSV, glazure koje sadrže RSV, otpadi od rušenja i građenja koji sadrže živu, ostali otpadi od rušenja i građenja koji sadrže opasne supstance.

Reciklaža građevinskog otpada predstavlja razdvajanje i reciklažu otpadnog materijala koji je nastao tokom izgradnje ili rekonstrukcije objekata. Ambalaža, ostaci novih materijala, stari materijali i građevinski šut, svi zajedno čine potencijalne materijale za ponovnu upotrebu. Najvažniji korak prilikom recikliranja građevinskog otpada je razdvajanje na samom gradilištu (izvoru). U početku, to zahteva dodatni napor i obučavanje građevinskog osoblja, ali kada se jednom uspostave takve navike, razdvajanje otpadnog materijala na gradilištu može se uraditi sa malo dodatnih troškova. Upravljanje građevinskim i ostalim vrstama i kategorijama otpada mora biti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br.36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 – dr. zakon).

3.5.9. Zaštita zdravlja stanovništva

Opšte mere zaštite zdravlja stanovništva:

- obavezan je monitoring uticaja zagađivača (vazduha, vode, zemljišta, buke) na zdravlje stanovništva, objavljivanje rezultata praćenja i informisanje javnosti i nadležnih institucija, u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima;

- obezbeđenje potrebne količine vode za piće za sve stanovnike sa područja Plana kao i vode za ostale potrebe/delatnosti;
- obezbeđenje ispravnosti i stalne kontrole vode koja se koristi za snabdevanje stanovništva;
- zaštita svih izvorišta vodosnabdevanja, izvora, vrela, reka i potoka od namernog ili slučajnog zagađivanja i drugih uticaja koji mogu nepovoljno delovati na izdašnost izvora i zdravstvenu ispravnost vode;
- očuvanje kvaliteta površinskih voda u skladu sa zahtevanom klasom;
- vršiti sakupljanje, razvrstavanje i bezbedno odlaganje otpada koji nastaje na planskom području u okviru svake pojedinačne funkcionalne celine, lokacije ili zone, u skladu sa namenom prostora i planom upravljanja otpadom;
- obavezno je informisanje stanovništva o merama zaštite i obaveštavanje o stepenu izloženosti nejonizujućim zračenjima u životnoj sredini.

3.5.10. Zaštite od udesa i udesnih situacija

Na planskom području postoji verovatnoća pojave udesnih situacija. U svim fazama implementacije Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opšte Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, obavezne su mere prevencije, sprečavanja, otklanjanja uzroka, kontrole i zaštite od udesa i udesnih situacija, u cilju zaštite površinskih i podzemnih voda, zemljišta, biodiverziteta, odnosno životne sredine i zdravlja lokalnog stanovništva i svih korisnika prostora.

Zaštita od udesa i udesnih situacija na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin sprovodiće se u skladu sa:

- *Zakonom o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama („Sl. glasnik RS”, br. 87/18).*

Mere zaštite životne sredine i odgovor na udes:

- u slučaju procurivanja naftnih derivata, ulja i maziva, obavezno je odmah sprovesti mere odgovora na udes, u skladu sa zahtevom udesne situacije, a sa nastalim otpadom postupati u skladu sa Pravilnikom o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS”, br. 92/10 i 77/21); tako nastali otpad privremeno skladištiti u nekorozivnoj ambalaži sa poklopcem u natkrivenom prostoru do ustupanja operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje opasnim otpadom, uz Dokument o kretanju opasnog otpada;
- ograničiti isticanje opasne materije;
- ograničiti izlivenu tečnost na prostor na koji se izlila
- zahvatiti tečnost koja ističe u intervencijske posude ili cisterne postaviti pregrade u potocima i kanalima;
- upotrebiti specijalne sorbente i druga sredstva za dekontaminaciju terena;
- izvršiti saniranje posledica na mestu izlivanja opasnih materija;
- u slučaju izlivanja zagađujućih materija zagađeni sloj zemljišta mora se hitno otkloniti i isti staviti u ambalažu koja se može prazniti samo na za tu svrhu predviđenoj deponiji. Na mesto akcidenta naneti novi, nezagađeni sloj zemljišta;
- u slučaju izlivanja zagađujućih materija na asfaltu površinu, isti pokupiti peskom koji se mora odlložiti na u tu svrhu predviđenu deponiju;
- u cilju adekvatnog upravljanja zaštitom od udesnih situacija, obavezan je Plan zaštite od udesa sa merama za odgovor na udesnu situaciju za svaki projekat posebno;
- pri reagovanju u slučajevima opasnosti, obavezno je korišćenje adekvatne zaštitne opreme (zaštitno odelo, obuća, naočare, rukavice, maske);
- u cilju kontrole životne sredine i propisivanja, sprovođenja i kontrole mera za zaštitu životne sredine, u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opština Tutin, pri implementaciji i realizaciji planirane promene, potrebno je, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br.114/08)

pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

4.0. Smernice za niže hijerarhijske nivoe

Ekološka procena Prve Izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavlja osnov za vrednovanje prostora za planirane projekte – saobraćajni koridor i putne objekte i predloga mera za zaštitu životne sredine, a u cilju daljeg održivog razvoja analiziranog prostora i cele opštine Tutin.

Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 se planira sa elementima detaljne razrade, odnosno ne zahteva se izrada planova nižeg reda.

Zaključak je:

- u slučaju direktne primene Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ne zahteva se izrada nove Strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- u slučaju da se zahteva izrada planskog dokumenta nižeg reda (urbanističkog plana – generalne ili detaljne regulacije) obavezna je Strateška procena uticaja na životnu sredinu tog urbanističkog plana;
- u slučaju obaveze izrade urbanističkog projekta (tehničkog dokumenta) ne izrađuje se Strateška procena uticaja na životnu sredinu.

Obavezujuća smernica Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 za niži hijerarhijski nivo je:

- obaveza svakog pojedinačnog nosioca projekta/operatera da se za planirane projekte (infrastrukturne koridore, putne objekte i ostale objekte) obrati Zahtevom za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, nadležnom organu za poslove životne sredine Zahtevom za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu u vezi donošenja odluke o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

Zaključak je:

- u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br. 114/08), za planirane projekte, infrastrukturu i objekte, potrebno je pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o postupku procene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi izrade/ne izrade Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

5.0. Program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin (monitoring)

Osnovni cilj monitoring sistema je da se obezbedi, pravovremeno reagovanje i upozorenje na moguće negativne procese i akcidentne situacije, kao i potpuniji uvid u stanje osnovnih činilaca životne sredine i utvrđivanje potreba za preduzimanjem dodatnih mera zaštite u zavisnosti od stepena ugroženosti i vrste zagađenja. Monitoring stanja životne sredine se vrši sistematskim merenjem, ispitivanjem i ocenjivanjem indikatora stanja i zagađenja životne sredine koje obuhvata praćenje prirodnih faktora, odnosno promena stanja i karakteristika životne sredine u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Opština Tutin donosi Program praćenja stanja životne sredine koji obuhvata:

- kontrolu kvaliteta vazduha;
- kontrolu kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrolu kvaliteta zemljišta;
- kontrolu nivoa buke;
- kontrolu upravljanja otpada.

Monitoring kvaliteta vazduha vrši se u cilju utvrđivanja koncentracija zagađujućih materija u vazduhu. Praćenje kvaliteta vazduha vrši se na osnovu podataka dobijenih sa državne i lokalne mreže mernih stanica, kao i sa mernih stanica Agencije za zaštitu životne sredine. Merna mesta za praćenje kvaliteta vazduha na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin određuje opština Tutin. Monitoring kvaliteta vazduha vršiće se u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. glasnik RS” br. 36/09, 10/13 i 26/21-dr.zakon) i relevantnih podzakonskih akata. Ukoliko dođe do povećanih koncentracija zagađujućih materija u pojasevima infrastrukturnih koridora (CO_x, SO₂, NO_x, PM10, PM2.5, ugljovodonici, čađ) potrebno je blagovremeno obavestiti nadležne organe kako bi se primenile dodatne mere zaštite životne sredine. Nosioi projekata/upravljači/organi uprave/operatori u obavezi su da:

- vrše praćenje emisije zagađujućih materija u vazduh;
- preduzimaju mere za sprečavanje, mere za ublažavanje i zaštitu vazduha od zagađivanja, posebno u zonama i pojasevima gde se mogu očekivati prekoračenja GVE, posebno u vreme nepovoljnih meteoroloških uslova.

Monitoring kvaliteta površinskih i podzemnih voda, u cilju praćenja stanja i kvaliteta voda, vršiće se sistematsko ispitivanje kvaliteta vode reke i kvaliteta podzemnih voda u zonama potencijalnih uticaja, preko ovlašćenih akreditovanih laboratorija i institucija.

Praćenje kvaliteta otpadnih voda vrši se na mestima izliva u recipijent i to pre mešanja otpadnih voda sa vodama recipijenta, u skladu sa Zakonom o vodama („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 93/12 i 101/16), Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS”, br. 67/11, 48/12 i 1/16), Pravilnikom o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. glasnik RS”, br. 74/11).

Ispitivani parametri moraju da zadovolje kriterijume propisane Uredbom o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Sl. glasnik RS”, br. 50/12). Monitoring kvaliteta podzemnih voda se utvrđuje u postupku procene uticaja na životnu sredinu. Mreža mernih mesta za pojedinačne projekte deo je monitorske mreže opštine Tutin.

Monitoring kvaliteta zemljišta obuhvata praćenje stanja zemljišta i promena u okviru fizičko-hemijskih i mikrobioloških karakteristika. Monitoring se mora vršiti preko ovlašćene, akreditovane laboratorije, a u skladu sa Uredbom o programu sistematskog praćenja kvaliteta

zemljišta, indikatorima za ocenu rizika od degradacije zemljišta i metodologiji za izradu remedijacionih programa (Sl. glasnik RS, br. 88/10 i 30/18-dr. uredba).

Monitoring nivoa buke je potrebno vršiti u zoni gde je izvor buke najveći, kako bi se utvrdilo da li vozila u okviru kontaktne zone utiču na dodatno povećanje već prisutne buke. Potreba za monitoringom buke se utvrđuje u postupku procene uticaja planiranog projekta na životnu sredinu. Monitoring buke vršiće se u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 96/21).

Monitoring otpada ima za cilj kontrolisanje količine proizvedenog otpada i stanja odlagališta kao i umanjeње negativnih uticaja na životnu sredinu izazvanih neadekvatnim postupanjem sa otpadom. Monitoring otpada obuhvata utvrđivanje količine otpada koji se odvozi na Regionalni centar za upravljanje otpadom kao i praćenje broja „divljih” deponija i neplanskih smetlišta u granicama Plana a sve u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS” br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 - dr. zakon).

5.1. Indikatori za praćenje stanja životne sredine

Tabela br. 11: Program praćenja stanja životne sredine

	Indikator	Periodičnost prikupljanja podataka	Izvor podataka	Vrednost parametara kada je potrebno sprovesti akciju
Vazduh	Koncentracija: <ul style="list-style-type: none"> • sumpor dioksida • oksida azota • ugljen monoksida • suspendovanih čestica (PM10, PM2.5) • čađi • olova • ugljovodonika • formaldehida 	Minimalno jednom u toku godine	Lokalna mreža za monitoring kvaliteta vazduha	Kada je broj dana sa prekoračenom GVE
Voda	Kvalitet površinskih voda			
	Serbian Water Quality Index (SWQI) <ul style="list-style-type: none"> • Temperatura • pH vrednost • Elektroprovodljivost • Zasićenost kiseonikom • Biološka potrošnja kiseonika • Suspendovane materije • Ukupni oksidi azota • Ortofosfati • Amonijum • Koliformne bakterije 	Četiri merenja u toku godine	Agencija za zaštitu životne sredine	Pogoršanje kvaliteta vode u odnosu na utvrđenu klasu vodotoka
	Kvalitet otpadnih voda			
	<ul style="list-style-type: none"> • Hemijska potrošnja kiseonika • Suspendovane materije 	Četiri puta u toku godine	Ovlašćena akreditovana	Svako povećanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Biološka potrošnja kiseonika • pH vrednost • Temperatura vode • Ukupan broj koliformnih organizama 		laboratorija	vrednosti parametara iznad graničnih vrednosti utvrđenih zakonskim aktom
Buka	Nivo buke u životnoj sredini	Mesečni i godišnji izveštaji	Lokalna mreža mernih stanica	Ukoliko nivo prekoračuje dozvoljene granične vrednosti
Otpad	Ukupna količina otpada koji nastaje u granicama Plana	Jednom u toku godine	Lokalno Javno komunalno preduzeće	Ukoliko dolazi do povećanja ukupne količine otpada iznad vrednosti za koje je odlagalište projektovano
	Broj neplanskih smetlišta	Jednom u toku godine	Lokalno Javno komunalno preduzeće	Ukoliko se broj neplanskih smetlišta ne smanjuje, odnosno povećava

5.2. Prava i obaveze nadležnih organa

Strateška procena uticaja na životnu sredinu (Izveštaj o SPU) predstavlja mehanizam kojim se obezbeđuje održiva i ekološki prihvatljiva zaštita prostora i životne sredine, u toku pripreme dokumenata kojima se usmerava i planira razvoj, odnosno u toku pripreme, izrade i implementacije Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Procena uticaja strateškog karaktera predstavlja kompleksan i celovit proces i postupak koji omogućava i obezbeđuje ukupno sagledavanje planskog dokumenata, sa aspekta zaštite prirode, biodiverziteta, zdravlja stanovništva i životne sredine i daje mogućnost za usvajanje najprihvatljivijih planskih rešenja sa predlogom uslova i mera kojima će zaštita životne sredine biti ostvarena na optimalan i ekološki prihvatljiv, ali racionalan način.

U procesu strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, a u skladu sa Zakonom o strateškoj proceni uticaja („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10) i Zakonom o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr. zakon, 9/20 i 52/21) definisane su obaveze nadležnih organa i nosioca planiranih projekata.

Obaveze nadležnog organa za pripremu planskog dokumenta i nadležnog organa za poslove životne sredine:

- nadležni organ zadužen za pripremu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je u obavezi da organu nadležnom za zaštitu životne sredine, zainteresovanim organima i organizacijama, dostavi na mišljenje Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203;

- nadležni organ zadužen za pripremu Prve izmene i dopune Plana je u obavezi da, pre upućivanja zahteva za dobijanje saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni, obezbedi učešće javnosti u razmatranju Izveštaja o Strateškoj proceni;
- nadležni organ zadužen za pripremu Prve izmene i dopune Plana obaveštava javnost o načinu i rokovima uvida u Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja, vremenu i mestu održavanja javne rasprave i načinu dostavljanja mišljenja;
- nadležni organ zadužen za pripremu Prve izmene i dopune Plana izrađuje Izveštaj o učešću zainteresovanih organa, organizacija i javnosti sa svim mišljenjima, mišljenjima izjavljenim u toku javnog uvida i javne rasprave o Prvim izmenama i dopunama Plana i Izveštaju o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu;
- nadležni organ zadužen za pripremu Prve izmene i dopune Plana, organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine dostavlja Stratešku procenu uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu sa Izveštajem o učešću zainteresovanih organa, organizacija i javnosti;
- nadležni organ za poslove zaštite životne sredine, po dobijanju Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin sa Izveštajem o učešću zainteresovanih organa, organizacija i javnosti, može pribaviti mišljenje drugih ovlašćenih organizacija i stručnih lica ili obrazovati stručnu komisiju za ocenu Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja;
- nadležni organ za poslove zaštite životne sredine vrši ocenu Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, na osnovu propisanih kriterijuma;
- nadležni organ za poslove zaštite životne sredine daje saglasnost na Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin ili odbija zahtev za davanje saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja;
- nadležni organ zadužen za pripremu Plana ne može uputiti Plan u dalju proceduru usvajanja bez saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni za poslove zaštite životne sredine;
- nadležni organ za poslove zaštite životne sredine dužan je da omogući dostupnost informacija o životnoj sredini zainteresovanoj javnosti.

Obaveze nosilaca/upravljača planiranih projekata:

- nosioci/upravljači planiranih projekata, po usvajanju Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i ishodovanju Informacije o lokaciji, u obavezi su da, pred nadležnim organom za poslove životne sredine, pokrenu postupak procene uticaja na životnu sredinu za svaki projekat pojedinačno, podnošenjem Zahteva za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 36/09);
- na osnovu Rešenja da je potrebna procena uticaja na životnu sredinu i izrada Studije o proceni uticaja na životnu sredinu/da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, nosioci planiranih projekata su dužni da ispoštuju proceduru na ovom hijerarhijskom nivou;
- nosioci planiranih projekata dužni su da sve mere prevencije, sprečavanja, kontrole, zaštite i monitoringa životne sredine propisane u proceduri procene uticaja, primene i poštuju;
- nadležni organ zadužen za inspekcijske poslove dužan je da vrši inspekcijski nadzor i kontrolu nad sprovođenjem mera zaštite životne sredine.

5.3. Postupanje u slučaju neočekivanih negativnih uticaja

Ako u bilo kojoj fazi implementacije Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin dođe do pojave uticaja koji su nepredviđeni ili neočekivani, a imaju negativnog efekta na realizaciju

planiranih promena ili životnu sredinu, neophodno je postupak Strateške procene uticaja na životnu sredinu proveriti i ponoviti.

6.0. Prikaz korišćene metodologije i teškoće u izradi Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Prikaz primenjene metodologije

Osnovni metodološki pristup izrade i sadržaj Strateške procene uticaja na životnu sredinu (Izveštaja o SPU) definisan je Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10). Za postupak procene uticaja i izradu Strateške procene uticaja (Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja) na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, korišćena je metodologija procene životne sredine „Rapid Urban Environmental Assessment” sa elementima ekološkog vrednovanja za održivi razvoj „MeV Urban Environmental Assessment” model:

- prikupljanje informacija i podataka o prostoru, predmetu analize i strateške procene uticaja;
- vrednovanje stanja prema mogućim, očekivanim i procenjenim uticajima i efektima po životnu sredinu i zdravlje stanovništva;
- prikaz i procena uticaja predloženih varijantnih rešenja;
- definisanje mera zaštite životne sredine i programa monitoringa;
- integracija i implementacija smernica Strateške procene uticaja u planski dokument.

Primenjena metodologija zasnovana je na vrednovanju životne sredine u granicama Prvih izmena i dopuna Plana, proceni stanja lokalnog, regionalnog, nacionalnog i globalnog značaja („MeV Urban Environmental Assessment”). Tok procene stanja životne sredine za područje Plana, predstavljen je procenom postojećeg statusa, stanja i vrednosti životne sredine u analiziranim granicama na osnovu čega je data ekološka matrica sa smernicama za prostorno-ekološko planiranje. Polazni kriterijumi za određivanje mogućih karakteristika uticaja su:

- prostorni obuhvat uticaja;
- verovatnoća pojave potencijalno negativnih uticaja;
- trajanje, učestalost i mogućnost ponavljanja uticaja;
- delovanje više različitih uticaja iz jednog ili više izvora.

Za procenu rizika za stanje osetljivih i povredljivih celina, zona, objekata i medijuma životne sredine i zdravlje stanovništva, korišćene su i metode date u preporukama i uputstvima Svetske zdravstvene organizacije (WHO).

Strateška procena uticaja se radi u fazi usvojene Odluke o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20), Rešenja o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine., i Nacrta planskog dokumenta za vrednovanje mogućih varijantnih rešenja i izbor najbolje ponuđene varijante sa aspekta zaštite kvaliteta životne sredine u granicama Izmene i dopuna Plana, očuvanja zdravlja stanovništva, zaštite biodiverziteta, ekološke mreže, kulturnih dobara, prirodnih i predeono-pejzažnih vrednosti područja.

Teškoće prilikom izrade Strateške procene uticaja na životnu sredinu

U procesu izrade Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, Izveštaja o SPU, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na životnu sredinu. Za ocenu stanja životne sredine izvršena je procena, na osnovu uvida u postojeću prostorno-plansku i stratešku dokumentaciju od značaja za analizirani obuhvat, uvida na terenu, uslova nadležnih institucija i imaoca javnih ovlašćenja, prirodnih karakteristika, stvorenih vrednosti i potencijalnih ekoloških konflikta namena u prostorno - ekološkoj celini, kao i podataka postojeće studijske, projektne i druge dostupne dokumentacije.

7.0. Prikaz načina odlučivanja za izbor predložene Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

U skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br.72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20 i 52/21), doneta je Odluka o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20), u kojoj je Članom 10. definisano pristupanje izradi Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

Članom 10. ove Odluke i Rešenjem o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine., pristupilo se izradi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin u fazi Nacrta planskog dokumenta.

Strateška procena uticaja je tekla paralelno sa izradom Nacrta Prva izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, a Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin predstavlja sastavni deo planskog dokumenta.

Obavezujuće smernice Strateške procene uticaja (Izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin) za niži hijerarhijski nivo je obaveza nosioca projekata/upravljača, da za svaki planirani projekat, pred nadležnim organom za poslove životne sredine pokrene postupak procene uticaja Zahtevom za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu, za svaki projekat posebno, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/08).

8.0. Zaključci o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu

Strateška procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, je proces koji će obezbediti:

- prikaz uticaja planiranih izmena u prostoru, planiranog izmeštanja linijskog-saobraćajnog koridora i planirane namene prostora na stanje i vrednosti životne sredine u granicama obuhvata Prvih izmena i dopuna Plana i neposrednom okruženju;
- implementaciju obavezujućih ekoloških smernica, mera prevencije i mera za sprečavanje i ublažavanje negativnih uticaja kao i plan mera zaštite i monitoringa životne sredine za predmetno područje, u postupku realizacije planiranih projekata na nižem hijerarhijskom nivou.

Izradi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaja o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, pristupilo se na osnovu Člana 10. Odluke o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20), propisana je izrada Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu, i u skladu sa i Rešenjem o pristupanju izradi Izveštaja strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, od 10.01.2020. godine. U navedenoj Odluci, u Članu 1. definisana je izrada Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područja – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Strateška procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja, integriše ekološke, socijalno - ekonomske i bio - fizičke segmente životne sredine, povezuje, analizira i procenjuje aktivnosti različitih interesnih sfera i usmerava Prve izmene i dopune Plana ka rešenjima koja su, pre svega od interesa za lokalno stanovništvo, vrednosti i kvalitet života lokalne zajednice i zaštitu životne sredine. Analiza i procena potencijalnih uticaja strateškog karaktera preventivno deluje u smislu sprečavanja ekološke štete u prostoru izmenjenog i dopunjenog planskog dokumenta.

Na nivou Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, procenjeni su potencijalni uticaji planirane namene i efekti na životnu sredinu, uključena je javnost i zainteresovane institucije i imaooci javnih ovlašćenja u proces odlučivanja, a prilikom donošenja konačne odluke biće uzeti u obzir dobijeni rezultati i uključeni u Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

Na osnovu vrednovanja Nacrta Prva izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, procenjuje se da planirane namene i implementacija Plana neće implikovati bitne nepovoljne, ekološki neprihvatljive efekte po prirodne vrednosti i životnu sredinu, uz poštovanje smernica i mera za zaštitu prostora i životne sredine, kao rezultata strateške procene uticaja planskog dokumenta. Takođe, razradu Plana pratiće obaveza ili odlučivanje o potrebi izrade Studije o proceni uticaja za sve projekte za koje se utvrdi da postoji mogućnost izazivanja negativnih uticaja na stanje u prostoru, stanje prirodnih vrednosti i kulturnih dobara, stanje životne sredine i zdravlje stanovnika.

Strateška procena uticaja, odnosno Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, predstavlja sastavni deo Plana, odnosno Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin. Uslovi zaštite životne sredine propisani u Izveštaju o Strateškoj proceni uticaja su sastavni su deo:

- Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- Lokacijskih uslova.

9.0. Drugi podaci od značaja za Stratešku procenu uticaja

U toku i za potrebe izrade Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, odnosno Izveštaja o Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu bili dostupni drugi podaci koji bi bili od značaja za procenu strateški uticaja na životnu sredinu predmetnog planskog dokumenta.

PRILOZI

Prilozi:

- Odluka o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin („Službeni list opštine Tutin”, br. 2/20);
- Rešenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine;
- Mišljenje, Zavod za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/4 od 15.12.2022. godine;
- Uslovi, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine;
- Mišljenje na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 1659/2-2022 od 11.01.2023;
- Obaveštenje, Ministarstvo odbrane; Sektor za materijalne resurse; Uprava za infrastrukturu, br. 9641-4 od 21.06.2022. godine;
- Mišljenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova; Sektor za vanredne situacije; Odeljenje za vanredne situacije u Novom Pazaru, br. 217-7856/22 od 23.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Ministarstvo rudarstva i energetike, br. 350-01-59/2022-02 od 26.08.2022. godine;
- Vodni uslovi, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička direkcija za vode, br. 325-05-394/2022-07 od 27.06.2022. godine;
- Odgovor, JP za gazdovanje šumama „SRBIJAŠUME“, br. 8275 od 06.06.2022. godine.;
- Uslovi za izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Akcionarsko društvo „ELEKTROMREŽA SRBIJE“ Beograd, br. 130-00-UTD-003-611/2022 od 27.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Elektrodistribucija Srbije, Ogranak Novi Pazar, br. A.09.26 232633/1-2022 od 27.05.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin i Strateške procene Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Telekom Srbija, br. 204751/2-2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, CETIN, br. 20/278/22 od 05.10.2022. godine;
- Obaveštenje, RATEL, br. 1-0-3491-145/22-1 od 7.05.2022. godine;
- Obaveštenje, JP Emisiona tehnika veze Beograd, ETB, br. 2595/22-1 od 15.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno komunalno stambeno preduzeće „Gradac“, br. 195 od 26.05.2022. godine;
- Uslovi za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Srbija gas, br. 06-07-11/1642/1 od 14.06.2022. godine;
- Podaci i uslovi za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune PPO Tutin na životnu sredinu, Naftna industrija Srbije „NIS Gazprom Njeft“, br. NM-444000/iz do/003000/2022 od 24.05.2022. godine;
- Obaveštenje, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-10366/22-1 od 17.06.2022. godine;
- Mišljenje na stratešku procenu uticaja, Javno preduzeće PUTEVI SRBIJE, br. 953-906 od 12.01.2023;
- Hidrometeorološke uslove za potrebe izrade Prve izmene i dopune PPO Tutin, br. 922-3-46/2022 od 24.05.2022. godine;
- Seizmološki uslovi za Prvu izmenu i dopunu Prostornog plana opštine Tutin, br.02-269-1/2022 od 10.06.2022. godine.

Grafički prilozi:

- Ekološka valorizacija prostora.



Republika Srbija
Opština Tutin
Odeljenje za urbanizam, imovinsko – pravne
i komunalno stambene poslove
Br : SL
Dana 31.01.2023. god.
Tutin

Opštinska uprava opštine Tutin, Odeljenje za urbanizam, imovinsko – pravne i komunalno stambene poslove u postupku ocene izveštaja o Strateškoj proceni na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 na zahev Odeljenja za urbanizam, imovinsko- pravne i komunalno stambene poslove od 10.01.2020 godine na osnovu čl.22. Zakona o strateškoj proceni uticaja na Životnu sredinu („Sl. glasnik RS", br. 135/04 i 88/10), čl. 136. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RS", br. 18/16), donosi

REŠENJE

I - DAJE SE SAGLASNOST na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, od Novembra 2022. godine koji je izradila ECOlogikaURBO DOO Kragujevac.

II - Mere za sprečavanje i ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu, definisane su u Izveštaju o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203

III - Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, iz stava prvog ovog rešenja, sastavni je deo dokumentacione osnove navedenog plana.

O b r z l o ž e n j e

Odeljenje za urbanizam i imovinsko –pravne i komunalno stambene poslove opštine Tutin dostavilo je zahtev Br. 06-55/22-2 od 26.01.2023. godine za davanje saglasnosti na Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 Uz zahtev su dostavljeni:

- Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203
- Izveštaj komisije za planove o obavljenom javnom uvidu u nacrt Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203.

U skladu sa odredbama čl. 21 Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, Odeljenje za urbanizam imovinsko – pravne, komunalno stambene poslove je detaljno razmotrilo dostavljenu dokumentaciju i pozitivno ocenilo Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Ocena izveštaja je urađena na osnovu kriterijuma sadržanih u prilogu II koji je odštampan uz ovaj Zakon i to :

I KARAKTERISTIKE PLANA I PROGRAMA

1.1. Sadržaj i ciljevi plana, područje za koji se priprema plan, prostorni obuhvat

Sadržaj Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje – nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, urađen je u skladu sa odredbama i metodologijom Zakona o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09- isp., 64/10–odluka US, 24/11, 121/12, 42/13–odluka US, 50/13–odluka US, 98/13–odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr. zakon, 9/20 i 52/21).

Cilj izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin za Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203:

- vrši se izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Doljeviće – Pazarište – Tutin - Bregovi, od sela Crkvine do ulaza u Tutin;
- izmeštanje predmetnog državnog puta će se vršiti na dve deonice, deonica 1 i deonica 2. Obe ove deonice, u značajnoj meri, skraćuju dužinu puta i daleko su povoljnije od postojećeg koridora u pogledu situacionih elemenata trase, jer su bez oštih i nepreglednih krivina, bez velikih nagiba i na osunčanoj strani, što je bezbednije za vožnju, naročito u zimskim uslovima. Okvirno, skraćuje se dužina državnog puta sa 8,90 km na 4,20 km;
- redefinisane postojećih namena u granicama obuhvata Prve izmene i dopune Plana, kao i dopuna pravila uređenja i građenja za predmetno područje;
- racionalna organizacija i uređenje prostora Područja usklađivanje planiranih sadržaja sa mogućnostima realizacije.

Obuhvat Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Prostorni plan obuhvata teritoriju opštine Tutin površine 739,79 km² u njenim administrativnim granicama. Područje Prve izmene i dopune Plana obuhvata teritoriju površine oko 330 ha, odnosno delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova. Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin obuhvata planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203 na teritoriji katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova.

Hijerarhijski odnos sa drugim planovima – planska usklađenost

Smernice planova višeg reda, planova šireg područja i planova od značaja za predmetni planski dokument, su obavezujuće i moraju se uzeti u obzir pri proceni mogućih strateških uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, u skladu sa načelom hijerarhije i koordinacije na svim nivoima. Ekološki izveštaj o mogućim značajnim uticajima na životnu sredinu Prvih izmena i dopuna Plana mora da obezbedi i informacije o vezi sa drugim planovima od značaja i ciljevima zaštite životne sredine datim u tim planovima, kao i način na koji su ti ciljevi uzeti u obzir pri izradi Strateške procene uticaja predmetnog planskog dokumenta (Izveštaja o SPU). Opšti ciljevi PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPRS, sadrže strateška pitanja zaštite životne sredine na nacionalnom nivou, kao i ciljeve i zahteve u oblasti zaštite životne sredine relevantnih sektorskih dokumenata. U tom kontekstu, kao opšti cilj PPR Srbije i Strateške procene uticaja PPR Srbije, definisana je:

- zaštita osnovnih činilaca životne sredine;

- održivo korišćenje prirodnih vrednosti i resursa;
- unapređenje upravljanja otpadnim vodama i otpadom;
- smanjivanje zagađenja i pritisaka od antropogenih aktivnosti, sve sa ciljem smanjivanja zagađenja i antropogenih pritisaka na prirodu i životnu sredinu. Posebni ciljevi PPR Srbije i SPU PPR Srbije:
- zaštita i održivo korišćenje voda i zemljišta;
- zaštita vazduha; • zaštita biodiverziteta i staništa;
- zaštita i održivo korišćenje prirodnih dobara i predela;
- unapređenje upravljanja otpadom (smanjenje količine, ponovna upotreba (reciklaža) i deponovanje);
- veće korišćenje obnovljivih izvora energije (biomase, hidroenergije, solarne, geotermalne i energije vetra);
- smanjenje zagađivanja u urbanim, industrijskim, poljoprivrednim i drugim ekološki ugroženim područjima i
- smanjenje pritiska od privrednih, saobraćajnih i stambenih aktivnosti na životnu sredinu.

II POLAZNE OSNOVE STRATEŠKE PROCENE UTICAJA PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU

Izveštaj Strateške procene uticaja na životnu sredinu se radi u cilju obezbeđenja zaštite životne sredine i održivog razvoja integrisanjem osnovnih načela zaštite životne sredine u postupak pripreme i usvajanja. Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin obuhvata planiranu novu trasu državnog puta IIA reda broj 203. Postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu izmena i dopuna Plana zasnovana je na:

***načelu održivog razvoja** - obuhvata razmatranje i uključivanje bitnih aspekata životne sredine, prirodnih i stvorenih vrednosti u fazi Nacrta plana i usvajanja Plana i utvrđivanje uslova za zaštitu, čuvanje i unapređenje kvaliteta životne sredine, kao preduslov za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja područja izmena i dopuna Plana.

***načelu integralnosti** - podrazumeva uključivanje u izmenu i dopunu Plana, uslove zaštite životne sredine, svih zainteresovanih organa, organizacija u cilju održivog korišćenja zemljišta, vode i ostalih resursa.

***načelu predostrojnosti** - koje podrazumeva pažljivo planiranje prostora na način da se spreči ili smanje negativni uticaji na životnu sredinu, u granicama izmena i dopuna Plana, obezbedi racionalno korišćenje resursa i svede na minimum rizik po životnu sredinu;

***načelo hijerarhije i koordinacije** – što podrazumeva usvajanje smernica Prostornog plana Republike Srbije i Izveštaja o SPU PPR Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 88/10), Regionalnog prostornog plana za područje Šumadijskog, Pomoravskog, Raškog i Rasinskog upravnog okruga („Službeni glasnik RS”, broj 39/14), kao obavezujućih, što predstavlja uslov za obezbeđivanje uzajamne koordinacije bitne planske dokumentacije, imalaca javnih ovlašćenja, nadležnih i zainteresovanih organa, preduzeća i pojedinaca, u postupku procene uticaja strateškog karaktera, izrade Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Plana i ishodovanje saglasnosti na Izveštaj o Strateškoj proceni, kroz konsultacije, obaveštavanja i pribavljanja mišljenja na Prve izmene i dopune Plana i Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opština Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203;

***načelu javnosti** - u cilju informisanja javnosti o izmenama i dopunama prostornog plana opštine Tutin za planiranu izmenu trase i njegovom mogućem uticaju na životnu sredinu, uslovima života stanovništva, treba obezbediti rani uvid Nacrta izmene i dopune plana, postupak donošenja (usvajanja)

plana, jer javnost mora imati pristup informacijama pre donošenja bilo kakve odluke, kao i posle usvajanja Plana, imati pristup informacijama koje se odnose na Plan i Stratešku procenu uticaja.

Razmatrana pitanja i problemi životne sredine u obuhvatu Prvih Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu.

Na prostoru obuhvaćenom Prvim izmenama i dopunama Prostornog plana opštine Tutin, vrednovana su i razmatrana sledeća pitanja životne sredine:

- maksimalno očuvanje prirodnih i stvorenih, ekološki prihvatljivih vrednosti prostora;
- stanje i kvalitet vazduha;
- stanje površinskih i podzemnih voda;
- nivo buke i vibracija;
- upravljanje otpadom i otpadnim vodama.

Opšti i posebni ciljevi i indikatori Strateške procene uticaja

Opšti i posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, definisani su i izvedeni iz opštih i posebnih ciljeva i zahteva zaštite prostora i životne sredine utvrđenih u planovima i sektorskim dokumentima višeg reda. Ekološkom procenom Prve izmene i dopune Prostornog plana će, u cilju ostvarivanja opštih i posebnih ciljeva zaštite prostora i životne sredine, biti obezbeđen prikaz mogućih uticaja planiranih namena na životnu sredinu, kao i smernice za dalje postupanje pri implementaciji Prvih izmena i dopuna Prostornog plana. Definisani opšti ciljevi za granice planskog dokumenta kao i u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i Izveštaju o SPU su:

- kvalitet vazduha;
- kvalitet voda, površinskih i podzemnih;
- kvalitet zemljišta;
- stanje buke;
- stanje prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom

Posebni ciljevi Strateške procene uticaja (Izveštaja o SPU), omogućavaju formiranje ekološke matrice na principima održivosti i ekološke prihvatljivosti planirane namene prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Posebni ciljevi Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, utvrđeni su na osnovu analize stanja životne sredine, značajnih i bitnih pitanja, problema, ograničenja i potencijala područja u obuhvatu planskog dokumenta, kao i prioriteta za rešavanje ekoloških konflikta.

Izbor indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu planskog dokumenta (Izveštaj o SPU) vrši se na osnovu karakteristika prostora i stanja životne sredine u granicama Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Definisani indikatori predstavljaju kvalitativne pokazatelje na osnovu kojih se prati stepen dostignutosti postavljenih ciljeva. Na osnovu definisanih indikatora Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaja o SPU) dobijaju se podaci o stanju i upravljanju prostorom i životnom sredinom u granicama planskog dokumenta, odnosno, o:

- kvalitetu vazduha;
- kvalitetu voda stanju površinskih i podzemnih voda;
- stanju i kvalitetu zemljišta;
- stanju buke;
- stanju prirodnih vrednosti, biodiverziteta, predela i pejzaža i kulturnog nasleđa;
- upravljanju otpadom.

Karakteristike životne sredine u zonama gde postoji mogućnost da bude izložena značajnim uticajima

Područje Plana, odnosno Prve izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, koje je predmet ekološke analize odnosno vrednovanja postojećeg i planiranog stanja, nalazi se u prostornoj celini bez izrazito značajnih negativnih utica. Značajniji uticaji na životnu sredinu mogu se očekivati pre svega:

- u Području - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, u fazi pripremnih radova, fazi realizacije i fazi eksploatacije saobraćajnice i to na kvalitet vazduha, emisije buke, vizuelne percepcije u zoni planirane trase, i intenziteta saobraćajnih aktivnosti;
- u zonama površinskih i podzemnih voda, kako sa aspekta mogućeg uticaja na kvalitet površinskih voda, tako i sa aspekta uticaja površinskih voda na okruženje, na kvalitet i nivoa podzemnih voda.

U postojećem načinu korišćenja prostora dominiraju prirodni, bliskoprirodni, delimično izmenjeni i izmenjeni predeli, sa neujednačenim gustinama naseljenosti i stanovanja, opremljenosti i uređenosti, u širem okruženju. Opšte smernice i posebne mere zaštite su obavezne kako bi se predupredili negativni uticaji i negativni efekti na životnu sredinu u zonama, odnosno širem pojasu planirane saobraćajnog koridora gde postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu u svim fazama realizacije i eksploatacije planirane saobraćajnice. Zaštita životne sredine u Planu obuhvata:

- opšte smernice za obavezno provođenje postupaka procene uticaja na životnu sredinu planiranih linijskih, saobraćajnih koridora pri implementaciji Prve izmene i dopuna Plana, sve u cilju propisivanja mera zaštite prostora i životne sredine i njihove primene u daljim fazama realizacije i eksploatacije putnog koridora;
- plan mera i posebnih pravila za prevenciju, smanjenje, sprečavanje i kompenzaciju negativnih uticaja planiranih promena u prostoru, u cilju održivog razvoja lokalne zajednice u planskom obuhvatu;
- plan mera za unapređenje i poboljšanja stanja u prostoru i životnoj sredini;
- plan mera i posebnih pravila zaštite i monitoringa životne sredine.

Razmatrana pitanja i problemi životne sredine u obuhvatu Prvih Izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

U procesu strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, nisu uočene bitne teškoće koje bi uticale na tok i postupak procene uticaja strateškog karaktera Prvih izmena i dopuna Plana na životnu sredinu.

Za ocenu stanja životne sredine izvršena je procena, na osnovu postojećeg stanja, postojećih namena i sadržaja, uslova nastalih u proteklom periodu, prirodnih karakteristika prostorne celine, potencijala i ograničenja, uslova nadležnih institucija, postojeće dokumentacije, kao i podataka postojeće studijske, projektne i druge dostupne dokumentacije.

Na osnovu mogućih ekoloških konflikata namena u prostoru u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, neposrednom i širem okruženju i postojećih uslovljenosti stanjem na terenu, uslovljenosti dokumentacije višeg reda i šireg prostora, obavezujućih uslova nadležnih institucija i imalaca javnih ovlašćenja, kao i zahteva svih zainteresovanih strana, postojećih i budućih korisnika prostora, izvršena je procena stanja u prostoru i procena kvaliteta životne sredine, što predstavlja i osnov za ekološku podlogu i dalje planiranje i organizaciju prostora, sa smernicama i merama za uređenje, korišćenje i zaštitu prostora i životne sredine.

III STANJE ŽIVOTNE SREDINE, POSTOJEĆE I BUDUĆE

1.2. Pregled postojećeg stanja i kvaliteta životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

1.2.1. Prikaz postojećeg stanja životne sredine na području Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Područje procene uticaja predstavlja pretežno prirodnu i bliskoprirodnu sredinu, bez značajnih ekoloških konflikata u prostoru.

1.2.2. Prikaz postojećeg stanja zaštićenih prirodnih dobara

Prema Rešenju Zavoda za zaštitu prirode Srbije, 03 br. 021-1629/2 od 20.06.2022. godine., i uvidom u Centralni registar zaštićenih prirodnih dobara, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, područje se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite. U cilju zaštite, obavezne su preventivne mere, odnosno ukoliko se tokom izvođenja zemljanih radova pri realizaciji planirane saobraćajne linijske infrastrukture naiđe na 15 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin geološko-paleontološke ili minerološko-petrološke objekte, za koje se predpostavlja da imaju svojstvo prirodnog dobra, izvođač radova je dužan da radove obustavi i o istom obavesti Ministarstvo zaštite životne sredine, odnosno preduzme mere kako se prirodno dobro ne bi oštetilo do dolaska ovlašćenog lica.

1.2.3. Prikaz postojećeg stanja kulturnih dobara

Prema Uslovima za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Zavod za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, br. 517/2 od 07.11.2022. godine., u okviru granica predmetnog Plana, a na osnovu terenskih istraživanja, referentne stručne literature i podataka koje poseduje nadležna ustanova zaštite kulturnih dobara u svojoj dokumentaciji, nalaze se sledeća dobra od interesa za službu zaštite:

- Tumul, kp.br. 475 KO Žirče;
- Tumul (objekat), kp.br. 415 KO Žirče;
- Turska džada (glavni zemljani put kroz Kaluđere);
- Crveni krš, kp.br. 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326 i 328 KO Kovači; • Dolovi, kp.br. 369, 370/1, 370/2, 377, 378 i 379 KO Kovači;
- Naselje ispod groblja, kp.br. 256 i 257 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 258 KO Kovači;
- Muslimansko groblje, kp.br. 388 KO Raduhovce;
- Grčko groblje, kp.br. 387/1 KO Raduhovce.

Radi zaštite kulturnog nasleđa neophodno je ispoštovati sledeće mere tehničke zaštite prilikom korišćenja predmetnog područja u okvirima granice Plana:

- za izvođenje bilo kakvih radova u okviru gore parcela dobara pod prethodnom zaštitom neophodno je pribaviti posebne uslove Zavoda;
- ukoliko se u toku izvođenja građevinskih ili bilo kakvih zemljanih radova, naiđe na nova arheološka nalazišta ili arheološke predmete (dobra koja uživaju prethodnu zaštitu po sili Zakona), izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja, prekine radove i preduzme mere zaštite, kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen, i kako bi se sačuvao na mestu i u položaju u kome je otkriven, kao i da pismenim putem, u toku istog dana obavesti nadležnu službu zaštite, koja će u hitnom postupku izvršiti uvid na terenu;
- ukoliko se na osnovu zakona utvrdi da je odnosna nepokretnost ili stvar kulturno dobro, dalje izvođenje građevinskih i drugih radova, kao i promene oblika terena mogu se dozvoliti nakon prethodno obezbeđenih zaštitnih arheoloških istraživanja, uz adekvatnu prezentaciju nalaza i uz uslove i saglasnost službe zaštite;
- ukoliko se prilikom građevinskih (zemljanih) radova naiđe na arhitektonske ostatke iz prošlosti, od interesa za Republiku Srbiju, nadležni Zavod će u dogovoru sa Republičkim zavodom za zaštitu spomenika kulture i nadležnim Ministarstvom kulture i informisanja, izraditi mere tehničke zaštite otkrivenih ostataka;
- zabranjuje se neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala i dislociranje nadgrobničkih spomenika; • troškove istraživanja, zaštite, čuvanja, publikovanja i izlaganja dobra koje uživa prethodnu zaštitu, sve do predaje na čuvanje ovlašćenoj ustanovi zaštite, snosi investitor;
- ukoliko dođe do bilo kakve promene granica izmena i dopuna plana, neophodno je da investitor nabavi dodatne uslove Zavoda;

1.2.4. Prikaz postojećeg stanja biodiverziteta

Uvidom u postojeću plansku i ostalu dokumentaciju, u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, ne postoje posebno ugrožene vrste flore i faune.

1.2.5. Klimatske karakteristike i meteorološki pokazatelji

Područje obuhvata izmene i dopune plana pripada umereno kontinentalnoj klimi sa elementima hladnim zimama i prohladnim letima.

1.2.6. Klimatske promene

Klimatske promene imaju negativne socioekonomske posledice I jedan od bitnih ciljeva jesta unapređenje održivog upravljanja prirodnim resursima.

1.2.7. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta vazduh

Na osnovu izvršene kategorizacije može se zaključiti da područje Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin pripada I kategoriji (I kategorija, čist vazduh ili neznatno zagađen vazduh (gde nisu prekoračene granične vrednosti nivoa ni za jednu zagađujuću materiju); Koncentracija ovih materija je najviša u neposrednoj blizini saobraćajnice i u direktnoj je zavisnosti od intenziteta saobraćaja, karakteristika saobraćajnice i abiotičkih faktora okruženja. Individualna ložišta i toplane predstavljaju značajne izvore emisije zagađujućih materija u vazduh koje zbog gustine naseljenosti mogu dovesti do opterećenja životne sredine naročito u zimskom delu godine

1.2.8. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta voda

Većina vodotoka na području opštine je u vrlo dobrom stanju (klase I i I/II). Zaštita kvaliteta površinskih i podzemnih voda zasniva se na merama i aktivnosti kojima se njihov kvalitet štiti preko mera zabrane, prevencije, obaveznih mera zaštite, kontrole i monitoringa, u cilju očuvanja živog sveta, postizanja standarda kvaliteta životne sredine, sprečavanje zagađenja, površinskih voda, podzemnih voda i obezbeđenje nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

1.2.9. Prikaz postojećeg stanja kvaliteta zemljišta

Zagađivanje zemljišta na teritoriji opštine Tutin i analiziranom području nije značajna pojava, izražena je samo na pojedinim lokalitetima, kao što su: industrijske zone i lokaliteti (u gradskom i naseljskim centrima i pojedinačne, izdvojene lokacije i kompleksi), nekontrolisana smetlišta, kao i frekventnije saobraćajnice.

1.2.10. Prikaz postojećeg stanja emisije buke u životnu sredinu

U cilju zaštite od pojave prekomerne buke u zonama potencijalnih uticaja, obavezne su mere prevencije, mere za sprečavanje i otklanjanje izvora i mere zaštite od štetnih efekata buke na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin, Područja - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203

1.2.11. Prikaz geomorfoloških, geoloških i mineralnih karakteristika terena

1.2.12. Prikaz hidrografskih i hidroloških karakteristika područja

1.2.13. Prikaz seizmičnosti terena

1.2.14. Prikaz demografskih karakteristika područja

1.3. Prikaz postojećeg i planiranog stanja infrastrukturne opremljenosti u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana

1.3.1. Saobraćajna infrastruktura

U granici obuhvata Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nalazi se postojeća trasa DP II A reda br. 203, na kojoj je nedavno izvedena rekonstrukcija i zemljište koje je planirano za nove deonice ovog državnog puta, odnosno površina od oko 330 ha i obuhvata delove katastarskih opština Raduhovce, Kovači, Žirče i Mitrova. Kolovozna konstrukcija - zadovoljava uslove lakog saobraćajnog opterećenja (osovinsko optrećenje od najmanje 80 kN po osovini). Na saobraćajnicama i priključcima lokalnih i 25 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin nekategorisanih puteva kolovozna konstrukcija će se prilagoditi saobraćajnim opterećenjima.

1.3.2. Vodoprivredna infrastruktura

Izmena i dopuna Prostornog plana grada Novi Pazar je rađena u skladu sa Prostornim planom Republike Srbije i Prostornim planom opštine Tutin, sa mogućnošću tehnički ispravnih rešenja i razvijanja ekonomski opravdane vodoprivredne infrastrukture na planskom području.

1.3.3. Elektroenergetska infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana i u neposrednom okruženju, nalaze se:

- trasa dalekovoda (DV) 110 kV br. 1184 TS "Novi Pazar" - TS "Tutin" (radi na nivou 35 kV) – tangira predmetno područje;
 - DV 10 kV pravac Crkvine – Delimeđe;
 - niskonaponska mreža sa TS 10/0,4 kV "Crkvine 1 i 2", "Raduhovce", "Kovače 1" i "Kovače repetitor".
- Svaka gradnja ispod i u blizini dalekovoda i razvodnog postrojenja uslovljena je poštovanjem važećih zakonskih propisa i standarda iz predmetne oblasti.

1.3.4. Telekomunikaciona infrastruktura

Kroz područje Prve izmene i dopune Plana, prolazi postojeća elektronska komunikaciona (EK) infrastruktura, koja potencijalno može biti ugrožena planiranom izgradnjom. U Prvoj izmeni i dopuni Plana, duž koridora državnog puta, planiran je koridor za polaganje elektronske komunikacije (EK) infrastrukture sa polaganjem odgovarajućih cevi (PE/PVC odgovarajućeg preseka) za naknadno provlačenje EK kablova.

IV VARIJANTNA RESENJA

U procesu izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 i u postupku procene mogućih uticaja strateškog karaktera Plana na životnu sredinu, analizirani su sledeći aspekti:

- odnos prirodnih i stvorenih karakteristika planskog obuhvata, postojeće namene prostora, stvorenih uslova nastalih kao posledica postojećih namena, odnosno dosadašnji način korišćenja prostora, postojeće stanje životne sredine i ekološki uslovi u prostoru;
- stanje uređenosti područja;
- postojeći način korišćenja prirodnih resursa; 29 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin
- propisani uslovi imalaca javnih ovlašćenja i nadležnih institucija u postupku izrade Prvih izmena i dopuna Plana i Strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- ciljevi planskih dokumenata višeg hijerarhijskog nivoa, ciljevi sektorskih planova od značaja za ostvarivanje ciljeva Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin;
- nivo dostignutog razvoja i mogućnosti daljeg održivog razvoja

Strateškom procenom uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, koje se odnose na Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203 (Izveštaj o SPU), razmatrana su moguća varijantna rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i to:

- **Varijanta - I** - da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ne usvoji, odnosno da se nastavi sa dosadašnjim trendom upravljanja prostorom u usvojenim granicama važećeg planskog dokumenta;
- **Varijanta - II** – da se Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, usvoji i implementira na ekološki prihvatljiv način, primenom i poštovanjem integrisanih mera zaštite i monitoringa životne sredine.

Prihvatanjem varijante I, ne usvajanje izmene i dopune Prostornog plana dovelo bi do neizmeštanja saobraćajnih koridora prema smernicama dokumenata višeg reda i šireg područja.

Prihvatanjem varijante II, usvajanje izmene i dopune Prostornog plana obezbeđuje mehanizame savremenog, kontrolisanog i ekološki održivog upravljanja prostorom i životnom sredinom.

V PROCENA MOGUĆIH UTICAJA IZMENE I DOPUNE PLANA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, ocenjene su prema mogućim uticajima (saglasno kriterijumima za ocenjivanje veličine, značaja i verovatnoće uticaja - modifikovana PADC metodologija i „MeV Urban” model) na:

- stanje u prostoru - postojeća i planirana namena i očekivane promene u prostoru;
- stanje infrastrukturne i komunalne opremljenosti, odnos postojećeg i planiranog stanja;
- stanje prirodnih vrednosti, prirodnih i kulturnih dobara, i biodiverziteta;
- stanje kulturnih dobara i tradicionalnih vrednosti lokalne zajednice;
- postojeći i planirani stepen upravljanja otpadom i otpadnim vodama;
- postojeće i planirano stanje i kvalitet životne sredine;
- postojeći i planirani stepen efikasnosti zaštite životne sredine;
- stanje monitoringa životne sredine.

3.1. Prikaz procenjenih uticaja varijantnih rešenja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin

Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su negativni uticaji i negativni efekti zbog:

- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatnog (nekontrolisanog) upravljanja prostorom i mogućih emisija u životnu sredinu;
- rizika od zagađivanja životne sredine usled neadekvatne infrastrukturne i komunalne opremljenosti prostora (generisanje otpadnih voda bez prethodnog tretmana, otpada, pojave buke, zagađenja vazduha, zemljišta, nekontrolisana devastacija okolne vegetacije, pojava erozionih procesa);
- rizika od narušavanja predeonih karakteristika prostorne celine.

Pri proceni mogućih uticaja vrednovani su pozitivni efekti i razmatrani su sa aspekta:

- zaštite i unapređenja prirodnih vrednosti na planskom području sprečavanjem zagađivanja, odnosno minimiziranje i svođenje uticaja u zakonske okvire;
- zaštite i unapređenja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrole emisija u vazduh;
- unapređenja životne sredine, sa aspekta upravljanja otpadnim vodama, zaštite površinskih, podzemnih voda i zemljišta, zaštita izvorišta vodosnabdevanja od zagađivanja direktno, i zaštite zdravlja stanovništva direktno i indirektno;
- realizacije planiranog koridora infrastrukture (nova trasa državnog puta IIA reda broj 203) na području Plana;
- smanjenja izloženosti stanovništva zagađenoj životnoj sredini;

- investiranja u zaštitu životne sredine; 41 Izveštaj o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin
- zaštite od pojava prekomerne buke, posebno u zonama osetljivih receptora;
- obaveznog kontrolisanog upravljanja otpadom

3.2. Ekološka valorizacija Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin

Na osnovu utvrđenih potencijala i evidentiranih ograničenja u prostoru na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja na životnu sredinu na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203, karakteristika postojećeg stanja i karakteristika planiskih rešenja, odnosno postojeće i planirane namene, izvršena je ekološka valorizacija prostora u obuhvatu planskog dokumenta. Opšti ciljevi ekološkog vrednovanja prostora Prvih izmena i dopuna Prostornog plana opštine Tutin:

- utvrđivanje i valorizovanje ključnih potencijala prostora u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Plana;
- identifikacija postojećih konflikata i ograničenja (prostornih, ekoloških);
- procena prostorno-ekoloških kapaciteta područja Prvih izmena i dopuna Plana;
- definisanje prostorno-ekološke matrice područja Prvih izmena i dopuna Plana za održivi razvoj.

3.3. Ekološka kompenzacija

Mere ekološke kompenzacije:

- u procesu implementacije planskog dokumenta maksimalno očuvati vredno rastinje i uklopiti ga u planirani izgled predela;
- na svim degradiranim površinama, nastalim u prethodnom periodu ili u procesu realizacije putne infrastrukture u skladu sa Planom ozelenjavanja, izvršiti ozelenjavanje do dostizanja optimalnog stepena zelenila/šumovitosti;
- u cilju ublažavanja štetnih posledica prilikom realizacije planskih rešenja u cilju kompenzacije preduzeti mere sanacije, primarne rehabilitacije i/ili uspostavljanja novih lokaliteta zasada;
- izvršiti biološku rekultivaciju svih degradiranih lokacija u granicama Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i kontaktnim zonama uticaja prema zonama stanovanja i ostalim osetljivim receptorima;
- u zonama intenzivnog uticaja buke, merama kompenzacije uz granice parcela, opciono, formirati „zelene barijere” i antizvučne panele;
- formirati pojas zelenila duž planiranih i postojećih saobraćajnica u skladu sa uslovima na lokaciji i okruženju;
- odabir vrsta, prilikom formiranja zaštitnog pojasa, vršiti na osnovu analize i valorizacije postojećeg zelenila na području Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju;
- prilikom formiranja zaštitnog zelenila, izbor vrsta zasnovati isključivo na autohtonim, bez uvođenja i korišćenja alohtonih, invazivnih i alergenih vrsta biljaka.

3.4. Prikaz procenjenih uticaja Prvih izmena i dopuna Prostornog plana na životnu sredinu

Ključni izvori pozitivnih i potencijalno negativnih uticaja su planska rešenja za realizaciju:

- ekološki prihvatljivih trasa projekata – infrastrukturnih koridora i pratećih sadržaja;

- planirane infrastrukture za potpuno opremanje prostora na koji će novi planski dokument uticati, direktno ili indirektno;
- planova upravljanja otpadom i otpadnim vodama, koji/koje nastaje/nastaju ili mogu nastati u svim fazama realizacije;
- plana zaštite od udesa

3.5. Način vrednovanja činioca životne sredine u postupku Strateške procene uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, mere za sprečavanje, ograničavanje i kompenzaciju negativnih uticaja

S obzirom na obavezu očuvanja ekološkog kapaciteta prostora za bezbedan život lokalnog stanovništva i očuvanje zastupljenih ekosistema i raznovrsnosti biodiverziteta u obuhvatu Prvih izmena i dopuna Prostornog plana i okruženju, za potrebe održivog planiranja izvršena je detaljna analiza, procena potencijalnih ograničenja i valorizacija potencijala;

3.5.1- Zaštita vazduha

3.5.2- Zaštita voda

3.5.3 - Zaštita zemljišta

3.5.4- Zaštita i unapređenje prirode, prirodnih dobara i predela

3.5.5- Zaštita kulturnih dobara

3.4.6- Buka i vibracija

3.4.7- Zaštita od nejonizujućeg zračenja

3.5.8- Upravljanje otpadom

3.5.9 - Zaštita zdravlja stanovništva

3.5.10- Mere zaštite od udesa i udesnih situacija

VI PROGRAM PRACENJA STANJA ZTVOTNP SREDINE (MONITORING)

Osnovni cilj monitoring sistema je da se obezbedi, pravovremeno reagovanje i upozorenje na moguće negativne procese i akcidentne situacije, kao i potpuniji uvid u stanje osnovnih činilaca životne sredine i utvrđivanje potreba za preduzimanjem dodatnih mera zaštite u zavisnosti od stepena ugroženosti i vrste zagađenja. Program praćenja stanja životne sredine koji obuhvata:

- kontrolu kvaliteta vazduha;
- kontrolu kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- kontrolu kvaliteta zemljišta;
- kontrolu nivoa buke;
- kontrolu upravljanja otpada.

Nosioci projekta su u obavezi da:

- * vrše praćenje emisije zagađujućih materija ;
- * preduzimaju mere za sprečavanje, ublažavanje i zaštitu činioca životne sredine, posebno u zonama i pojasevima gde se mogu očekivati prekoračenja GVE. Monitoring se mora vršiti preko ovlašćenih akreditovanih laboratorija i institucija.

VII IZVEŠTAJ O STRATEŠKOJ PROCENI

U procesu analize i ocene izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin, Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203,, Odeljenje za urbanizam imovinsko pravne – komunalno stambene poslove, da su nadležni organi postupili u skladu sa svojim ovlašćenjima, kao i:

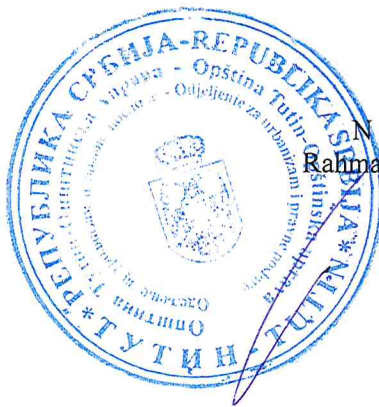
- da je izveštaj o strateškoj proceni uticaja urađen na jasan i precizan način,
- da sadrži obrađene sve elemente propisane članom 12. Zakona o strateškoj proceni na životnu sredinu,
- da su zaključci do kojih se došlo tokom strateške procene predstavljeni na način koji je razumljiv javnosti,
- da je izveštaj o strateškoj proceni dostavljen zainteresovanim organima i organizacijama i izložen na javni uvid javnosti, u trajanju od 30 dana, u skladu sa Zakonom o Strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.
- da je prikazan način na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program, način na koji se vršilo odlučivanje i opisani razlozi odlučujući za izbor datog plana i programa sa aspekta varijantnih rešenja koja su bila razmatrana,

Obavezujuće smernice Strateške procene (Izveštaja o strateškoj proceni uticaja Plana na životnu sredinu) za niži hijerarhiski nivo je obaveza nosioca projekta, da za svaki planirani projekat, za koji se zahteva procena pokrene postupak pred nadležnim organom.

Sa gore napred iznetog, ovaj organ je primenom čl. 21. i 22. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i čl. 136. Zakona o opštem upravnom postupku odlučio kao u dispozitivu.

POUKA O PRAVNOM SREDSTVU: Protiv ovog rešenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite životne sredine, Republike Srbije u Beogradu u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se podnosi neposredno taksirana odgovarajćim iznosom administrativne takse.

Obrađivač,
Aldin Drekočić



NAČELNIK
Rahman Fekić dipl.pravnik

Na osnovu člana 46. stav 1. Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 72/09, 81/09-ispis, 64/10-odluka US, 24/11, 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13-odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 i 37/19-dr.zakon), i člana 40. Statuta opštine Tutin ("Službeni list opštine Tutin", broj 1/19), Skupština opštine Tutin, na sednici održanoj 05.03..2020. godine, donela je

**ODLUKU O PRISTUPANJU IZRADI
PRVE IZMENE I DOPUNE
PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN**

Član 1.

Pristupa se izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin (u daljem tekstu: Izmena i dopuna Plana).

Član 2.

Izmenom i dopunom Plana vrši se izmena u saobraćajnom rešenju, odnosno utvrđuje se nova trasa državnog puta IIA reda broj 203. Pazarište – Tutin, a okvirno područje izmene i dopune plana je prikazano na grafičkom prilogu, koji je sastavni deo ove Odluke.

Tačan obuhvat Izmene i dopune Plana biće definisan prilikom izrade nacrtu izmene i dopune planskog dokumenta.

Član 3.

Uslovi i smernice od značaja za izradu Izmene i dopune Plana dati su u planskom dokumentu šireg područja i po hijerarhiji višeg reda - Regionalnom prostornom planu za područje Šumadijskog, Pomoravskog, Raškog i Rasinskog upravnog okruga („Službeni glasnik RS”, broj 39/14), koji je bio na snazi i u vreme izrade osnovog planskog dokumenta.

Član 4.

Principi planiranja, korišćenja, uređenja i zaštite prostora u obuhvatu Izmene i dopune Plana, zasnivaće se na principima racionalne organizacije i uređenja prostora i usklađivanju planiranih sadržaja sa mogućnostima i ograničenjima u prostoru.

Član 5.

Osnovni cilj izrade Izmene i dopune Plana je izmena saobraćajnog rešenja i određivanje trase izmeštene deonice državnog puta IIA reda broj 203. Pazarište – Tutin, od sela Crkvine do ulaza u Tutin.

Član 6.

Predmet Izmene i dopune Plana je utvrđivanje pravila uređenja i pravila građenja, za izmeštenu deonicu državnog puta IIA reda broj 203. Pazarište – Tutin.

Član 7.

Rokovi za izradu Izmene i dopune Plana, definišu se ugovorom između Naručioca i obrađivača Izmene i dopune Plana.

Član 8.

Sredstva za izradu Izmene i dopune Plana snosi Opština Tutin.

Nosilac izrade je Opštinska uprava opštine Tutin, Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i komunalno-stambene poslove.

Obrađivač Izmene i dopune Plana biće određen shodno postupku propisanom Zakonom o javnim nabavkama.

Član 9.

Shodno propisima o planiranju i izgradnji, primeniće se skraćeni postupak, koji podrazumeva da se ne sprovodi postupak ranog javnog uvida.

Pre podnošenja organu nadležnom za njegovo donošenje, Izmena i dopuna Plana podleže stručnoj kontroli i izlaže se na javni uvid.

S obzirom na to da se primenjuje skraćeni postupak, izlaganje Izmene i dopune Plana na javni uvid, oglašiće se u sredstvima informisanja i trajaće 15 dana od dana oglašavanja.

Član 10.

Na osnovu Odluke koju je doneo organ nadležan za pripremu plana i programa, po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine, za potrebe Izmene i dopune Plana, izradiće se strateška procena uticaja na životnu sredinu.

Član 11.

Izmena i dopuna Plana će se izraditi u četiri (4) istovetnih primeraka u štampanom i digitalnom obliku.

Član 12.

Ova Odluka stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u "Službenom listu opštine Tutin" i Centralnom registru planskih dokumenata.

SKUPŠTINA OPŠTINE TUTIN

REPUBLIKA SRBIJA

OPŠTINA TUTIN

I Broj :350-45/2020

Dana : 05.03.2020.godine

Tutin

PREDSJEDNIK

Pajaz Jusufović

Na osnovu člana 6. Zakona o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom

REŠENJE
O PRISTUPANJU IZRADI
IZVEŠTAJA O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN

1. Pristupa se izradi Izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

2. U okviru Strateške procene uticaja na životnu sredinu razmatraće se postojeće stanje životne sredine na području obuhvaćenom planom, značaj i karakteristike predmetnog Plana, karakteristike uticaja planiranih sadržaja na mikro i makro lokaciju i druga pitanja i problemi zaštite životne sredine, u skladu sa kriterijumima za određivanje mogućih značajnih uticaja plana na životnu sredinu, a uzimajući u obzir planirane namene.

3. Izveštaj o strateškoj proceni uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu sadržaće elemente utvrđene u članu 12. stav 2. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“ br. 135/04 i 88/10) i to:

- Polazne osnove strateške procene;
- Opšti i posebni ciljevi strateške procene i izbor indikatora;
- Procena mogućih uticaja sa opisom mera predviđenih za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu;
- Smernice za procenu uticaja projekta na životnu sredinu;
- Program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja plana (monitoring);
- Prikaz korišćene metodologije i teškoće u izradi strateške procene;
- Prikaz načina odlučivanja, opis razloga odlučujućih za izbor datog plana i programa sa aspekta razmatranih varijantnih rešenja i prikaz načina na koji su pitanja životne sredine uključena u plan;
- Zaključke do kojih se došlo tokom izrade Izveštaja o strateškoj proceni predstavljene na način razumljiv javnosti;
- Druge podatke od značaja za stratešku procenu.

U okviru polaznih osnova strateške procene utvrdiće se postojeće stanje i kvalitet činilaca životne sredine (vazduh, voda, zemljište) u granicama predmetnog Plana.

Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu predmetnog Plana, sastavni je deo i prilaže se uz predmetni Plan.

4. Nosilac izrade Izveštaja o strateškoj proceni biće određen u posebnom postupku, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Nosilac izrade će definisati metodologiju i sastav stručnog tima za izradu Izveštaja o strateškoj proceni i dužan je da isti izradi usklađeno sa dinamikom izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

5. U toku izrade Izveštaja o strateškoj proceni uticaja plana, biće obavljena saradnja sa svim nadležnim i zainteresovanim organima i organizacijama koje imaju interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine. Izveštaj o strateškoj proceni uticaja biće izložen na javni uvid

zajedno sa javnim uvidom u Nacrt plana, shodno članu 19. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10).

6. Ovo Rešenje čini sastavni deo Odluke o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

7. Ovo rešenje je sastavni deo dokumentacione osnove plana.

Obrazloženje

Izradi predmetnog Plana pristupiće se na osnovu Odluke o pristupanju izradi Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin.

Na osnovu člana 5. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS“ br.135/04 i 88/10), Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne i komunalno-stambene poslove u postupku donošenja ovog Rešenja, imajući u vidu teritoriju plana, planirane namene, činjenicu da su planirani budući razvojni projekti određeni propisima kojima se uređuju procena uticaja na životnu sredinu, utvrdilo je da izrada predmetnog Plana predstavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata i podleže obavezi strateške procene uticaja na životnu sredinu u smislu člana 5. stav 1. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS“ br. 135/04 i 88/10).

Izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadržiće elemente člana 12. stav 2. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl.glasnik RS“ br. 135/04 i 88/10).

U propisanom roku, a u skladu sa članom 11. stav 3. Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10), pristiglo je mišljenje od Organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine, koji se saglasio sa sadržinom predloženog rešenja.

Na osnovu navedenog, a uzimajući u obzir dostavljeno mišljenje, Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne i komunalno-stambene poslove, donelo je Rešenje kao u dispozitivu.



NAČELNIK,

Rahman Fekić, dipl.pravnik

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

ОПШТИНА ТУТИН - OPŠTINA TUTIN				
ПИСАРНИЦА - PISARNICA 2.				
ПРИМЉЕНО PRIMLJENO		22. 6. 2022		
ОПШТИНА OPŠTINA	БРОЈ BROJ	Датум Datum	ПРЕДЛОЖИО Predlozio	ПРЕДЛОЖИО Predlozio
	350/558	2022		

Завод за заштиту природе Србије, Београд, Ул. Јапанска бр. 35, на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016 и 95/2018-други закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву бр. 350-86/2022 од 12.05.2022. године, Општине Тутин, Општинске управе, Одељења за урбанизам, имовинско – правне и комунално – стамбене послове, ул. Хусеина Бега Градашћевића бр. 7, 36320 Тутин, за издавање услова заштите природе за израду Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин (даље: План), дана 20. 6. 2022. године под 03 бр. 021-1629/2 доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје за које се ради План на основу Одлуке о приступању изради Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин („Службени лист општине Тутин“, бр. 2/2020) се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) План се може изградити за катастарске општине: Радуховце, Ковачи, Жирче и Митрова;
- 2) Намена површина мора бити усклађена са наменама одређеним планом вишег реда (Просторни план општине Тутин „Службени лист општине Тутин“ бр. 8/2017);
- 3) Дефинисати инжењерскогеолошке услове којима ће се омогућити стабилност тла у току изградње и коришћења саобраћајнице. Спречити појаву ерозије и инжењерскогеолошких процеса у непосредном окружењу;
- 4) Планирати да се одводњавање саобраћајнице врши гравитационим отицањем површинских вода и по потреби изградњом отворених канала за њихов прихват;
- 5) Планирати изградњу таложника и сепаратора масти и уља за воде које настају спирањем са коловоза и оптерећене су уљима и другим нафтним дериватима Пре упуштања у реципијент или канализацију, обавезна је контрола њиховог квалитета;
- 6) Дефинисати да се као коловозни застор користите материјали који могу, са аспекта заштите, обезбедити смањење нивоа буке и вибрација и омогућити ефикасно дренажање воде са површине коловоза;
- 7) Предвидети прибављање сагласности надлежних институција за извођење радова који изискују сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру;
- 8) Предвидети да се приликом озелењавања простора предност да аутохтоним врстама (минимално 50% врста), које имају густу и добро развијену крошњу, а као декоративне врсте могу се користити и врсте егзота које се могу прилагодити локалним условима, а да при том нису алергене. Забрањено је сађење инвазивних (агресивних, алохтоних) врста у Србији су као што су *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза), као и алергених врста тополе и сл.

- 9) Предвидети забрану уништавања и/или уклањања гнезда ретких и угрожених врста птица (роде, птице грабљивице, вране) пречника 50 cm и већа, нарочито у периоду гнежђења од 20. фебруара до 15. јуна, а предвидети и очување њихових одморишта и зимовалишта;
 - 10) Планом предвидети да у оквиру мера заштите природе мора бити наглашено да уколико се током евентуалних планираних радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе, у року од осам дана обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица;
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 3. У поступку доношења Плана потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености датих услова из овог Решења.
 4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.
 5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог Решења.
 6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог Решења у складу са чланом 3. став 1. тачка 3. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011 и 106/2013).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије је примио дана 16.05.2022. године захтев заведен под 03 бр. 021-1629/1 Општине Тутин, Општинске управе, Одељења за урбанизам, имовинско – правне и комунално – стамбене послове, ул. Хусеина Бега Градашћевића бр. 7, 36320 Тутин, за издавање услова заштите природе за израду Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин.

Уз захтев је достављена следећа документација: Елаборат за издавање услова за Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин који садржи и Одлуку о приступању изради Плана и Решење о приступању изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину, као и границе планског обухвата у dwg формату.

На основу достављеног захтева и пратеће документације утврђено је да се израда предметног Плана ради на основу Одлуке о приступању изради Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин. Повод за израду Плана је измена саобраћајног решења и одређивање трасе измештене деонице државног пута IIА реда број 203. Пазариште – Тутин, од села Црквине до улаза у Тутин. Предмет Измене и допуне Плана је утврђивање правила уређења и правила грађења, за измештену деоницу поменутог државног пута. Прелиминарном границом Плана обухваћен је простор оквирне површине од око 330,00 ha, која обухвата делове територија катастарских општина Радуховце, Ковачи, Жирче и Митрова. Граница Плана је дефинисана као оквирна (прелиминарна), а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом припреме нацрта планског документа.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења. Граница Плана се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018–други закон и 71/2021).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003–исправка, 61/2005, 101/2005–др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013–др.закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018–исправка, 95/2018, 86/2019, 90/2019–исправка, 144/2020 и Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси – 62/2021).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије.

в.д. ДИРЕКТОРА
Марина Шибалић



Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива х 2



ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

Текући рачун: 840-518664-16, отворен код Управе за трезор ♦ ПИБ 106844260 ♦ Матични број 17798561 ♦ Шифра делатности 9104

СЕДИШТЕ
11070 Нови Београд
Јапанска 35
тел 011 20 93 800
011 20 93 801
факс 011 20 93 867
beograd@zzps.rs

КАНЦЕЛАРИЈА
У НИШУ
18000 Ниш
Војда Карађорђа 14
тел/факс 018 523 448
018 523 449
nis@zzps.rs

ПРИШТИНСКА
РАДНА ЈЕДИНИЦА
11070 Нови Београд
Јапанска 35
тел 011 20 93 800
011 20 93 801
факс 011 20 93 867
beograd@zzps.rs

03 број 021-1629/4
датум 15.12.2022.

Република Србија
ОПШТИНА ТУТИН
ОПШТИНСКА УПРАВА

Одељење за урбанизам, имовинско-правне
и комунално стамбене послове

36320 ТУТИН

ул. Хусеина Бега Градашћевића бр. 7

ОПШТИНА ТУТИН - OPŠTINA TUTIN
ПИСАРНИЦА - PISARNICA 2.

ПРИЈЕМО		21.12.2022	
ПРИЈЕМО		ПРИЈЕМО	
IV	03	1131/2022	

Завод за заштиту природе Србије, на основу члана 9. став 18. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018–други закон и 71/2021), поступајући по захтеву бр. 03-350-199-1/2022 од 02.12.2022. године, Општине Тутин, Општинске управе, Одељења за урбанизам, имовинско-правне и комунално стамбене послове, ул. Хусеина Бега Градашћевића бр. 7, 36320 Тутин, даје

МИШЉЕЊЕ

Заводу за заштиту природе Србије обратила се Општина Тутин, Општинска управа, Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално стамбене послове, ул. Хусеина Бега Градашћевића бр. 7, 36320 Тутин, Захтевом заведеним у Заводу под 03 бр. 021-1629/3 од 07.12.2022. године, за мишљење о испуњености услова заштите природе издатих Решењем 03 бр. 021-1629/2 од 20.06.2022. године за израду Нацрта Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину (даље: План).

Уз захтев је достављен Нацрт Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин израђен од стране „Архиплан“ д.о.о. из Аранђеловца и Стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину, израђена од стране „Ecologica Urbo“ д.о.о. из Крагујевца.

Увидом у приложен Нацрт Плана и Стратешку процену утицаја Плана на животну средину, утврђено је да су издати услови заштите природе уважени и инкорпорирани у достављена документа, па Завод са аспекта заштите природе нема примедби и даје позитивно мишљење о испуњености услова заштите природе из Решења 03 бр. 021-1629/2 од 20.06.2022. године за израду предметних докумената.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марина Шибалић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива х 2



Завод за заштиту споменика културе Краљево

36000 Краљево, Цара Лазара 24, ПИБ 100239951, матични број 07101104

тел. 036 331 866, e-mail: zzzskv@gmail.com

жиро рачун: 840-69664-74, 840-69668-62

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Број

517/2

04.11.

2022 год.

КРАЉЕВО

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТУТИН
ОПШТИНСКА УПРАВА

Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове

Тутин

ПРЕДМЕТ: Достава услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин

Завод за заштиту споменика културе Краљево, на основу члана 107 Закона о културним добрима (Сл. гласник РС, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон, 99/11-др. закон и 6/2020-др. закон), а у вези са чланом 476 Закона о планирању и изградњи (Сл. гласник РС 72/2009 и 81/2009 – исправка, др. закон, 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 21/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019), поступајући по вашем захтеву број 350-86-1/2022 од 12.05.2022. године, заведеном у овом Заводу по бројем 517/1 од 16.05.2022. године за издавање услова чувања, одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају претходну заштиту и утврђене мере заштите за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин, обавештава вас следеће:

I – Подносиоцу захтева, издају се услови за чување, одржавање и коришћење културних добара и добара која уживају претходну заштиту и утврђене мере заштите за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин.

У оквиру граница предметног плана, а на основу теренских истраживања, референтне стручне литературе и података које поседује Завод у Краљеву у својој документацији, налазе се следећа добра од интереса за службу заштите:

ИМЕ	КП	КО
Тумул	475	Жирче
Тумул/објекат	415	Жирче
Турска цада	(главни земљани пут кроз Калуђере)	
Црвени крш	320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 328	Ковачи
Долови	369, 370/1, 370/2, 377, 378, 379	Ковачи
Насеље испод гробља	256, 257	Ковачи
Муслиманско гробље	258	Ковачи
Муслиманско гробље	388	Радуховце
Грчко гробље	387/1	Радуховце

Поред горе наведених добара којима знамо тачне позиције, у старијој документацији постоје подаци о локалитетима које данас нисмо успели да убицирамо на терену због одсуства локалног становништва и делимичне урбанизације простора. Треба нагласити и да су археолошки локалитети специфични са становишта заштите јер се налазе испод површине земље и често није могуће знати за њихово постојање, те је могуће да се приликом било каквих земљаних радова наићи на до сада непознате остатке материјалне културе из прошлости, који у том случају уживају претходну заштиту по сили закона. Ради заштите културног наслеђа неопходно је испоштовати следеће мере техничке заштите приликом коришћења предметног подручја у оквирима граница плана:



Завод за заштиту споменика културе Краљево

36000 Краљево, Цара Лазара 24, ПИБ 100239951, матични број 07101104

тел. 036 331 866, e-mail: zzzskv@gmail.com

жирос рачун: 840-69664-74, 840-69668-62

1. За извођење било каквих радова у оквиру горе наведених парцела добара под претходном заштитом, неопходно је прибавити посебне услове Завода.
2. Уколико се у току извођења грађевинских или било каквих земљаних радова, наиђе на нова археолошка налазишта или археолошке предмете¹ (добра која уживају претходну заштиту по сили Закона), извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и предузме мере заштите како налаз не би био уништен и оштећен, и како би се сачувао на месту и у положају у коме је откривен, као и да писменим путем у току истог дана обавести надлежну службу заштите која ће у хитном поступку извршити увид на терену.
3. Уколико се на основу закона утврди да је односна непокретност или ствар културно добро, даље извођење грађевинских и других радова, као и промене облика терена могу се дозволити након претходно обезбеђених заштитних археолошких истраживања, уз адекватну презентацију налаза и уз услове и сагласност службе заштите.
4. Уколико се приликом грађевинских (земљаних) радова наиђе на архитектонске остатке из прошлости, од интереса за Републику Србију, надлежни Завод ће у договору са Републичким заводом за заштиту споменика културе и надлежним Министарством културе и информисања изградити мере техничке заштите откривених остатака.
5. Забрањује се неовлашћено прикупљање археолошког материјала и дислоцирање надгробних споменика.
6. Трошкове истраживања, заштите, чувања, публикација и излагања добра које ужива претходну заштиту све до предаје на чување овлашћеној установи заштите, сноси инвеститор.
7. Уколико дође до било какве промене граница измена и допуна плана, неопходно је да инвеститор прибави додатне услове Завода.
8. Нацрт Прве измена и допуна предметног плана доставити Заводу за заштиту споменика културе Краљево на мишљење.

Прописане мере заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, прописане за потребеизраде Прве измене и допуна Просторног плана општине Тутин се обавезно, у целисти, дословно уграђују у Нацрт прве измене и допуна Просторног плана општине Тутин, односно чине саставни део документационе основе плана. У супротном, Завод за заштиту споменика културе Краљево, у складу са обавезом из „Закона о културним добрима“, а у циљу отклањања пропуста, о томе обавештава Министарство надлежно за послове културе.

За достављање Акта о условима и мерама заштите, надлежној установи заштите припада накнада за додатне трошкове на терет органа надлежног за припремање просторног, односно урбанистичког плана чл.107, став 3. „Закона о културним добрима“ (Сл. гласник РС бр. 71/94).

С поштовањем,

Достављено:

- ☒ подносиоцу захтева
- ☐ - архиви



Директор Завода
мр Катарина Грујовић Брковић

¹ То такође подразумева и остатке старих рударских и металуршких активности, као и трагове раније експлоатације камена и др.



Завод за заштиту споменика културе Краљево

36000 Краљево, Цара Лазара 24, ПИБ 100239951, матични број 07101104

тел. 036 331 866, e-mail: zzzskv@gmail.com

жиро рачун: 840-69664-74, 840-69668-62

ММ

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Број 1653/2-2022
11.01. 2023 год.
КРАЉЕВО

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТУТИН
ОПШТИНСКА УПРАВА ТУТИН**

Хусеин Бега Градашчевића 7
Тутин

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину

Увидом у документацију коју сте нам доставили, а која се односи на нацрт Извештаја о стратешкој процени утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину, утврђено је да је обрађивач унео све потребне податке које је Завод издао кроз акт број 517/2 од 07.11.2022. год у поглављима 1.2.3 Приказ постојеће стања културних добара и 3.5.5. Заштита културних добара. С обзиром да Извештај садржи мере техничке заштите, накнадних примедби нема те се уздаје позитивно мишљење.

Срдачно,



Директор Завода
мр Катарина Грујовић Брковић

Достављено:

- подносиоцу захтева

Архиви



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 9641-4

21 JUN 2022 године
БЕОГРАД

Чувати до 2027. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 20.06.2022. г.
Обрађивач: вс Маја Крга

Обавештење у вези са израдом првих
измена и допуна Просторног плана
општине Тутин, доставља.

ОПШТИНА ТУТИН
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам, имовинско – правне и
комунално - стамбене послове

Веза: Ваш захтев бр. 350-86-2/2022 од 12.05.2022. године.

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), обавештавамо вас да за израду првих измена и допуна Просторног плана општине Тутин, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Носилац израде плана је у обавези да у процесу израде плана примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др.закон, 9/20 и 52/21) и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

МК

h

Израђено у 1 (једном) примерку, умножено
у 1 (једном) примерку и достављено:

- Општинској управи Општине Тутин и
- а/а.

ak

НАЧЕЛНИК

ПУКОВНИК

др Слободан Старчевић, дипл. инж.





РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Чувати до 2027. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 27.09.2022. год.
Обрађивач: вс Маја Крга

ХИТНО

Број 9641- 7
27 SEP 2022 године
БЕОГРАД

Обавештење у вези са изработом Прве
измене и допуне Просторног плана
Општине Тутин, доставља.

ОПШТИНА ТУТИН
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне и
комунално-стамбене послове
ул. Богољуба Чукића бр. 7, 36320 Тутин

Веза: Захтев Одељења за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове
Општинске управе Општине Тутин, бр. 03-350-190/2022 од 20.09.2022. године

На основу вашег захтева – ургенције за издавање података и услова МО за потребе израде
Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин, обавештавамо Вас да је изворни
захтев Општинске управе Тутин, акт бр. 350-86-2/2022 од 12.05.2022. године, проучен и на
исти је сачињен одговор, акт Управе за инфраструктуру СМР Министарства одбране, бр.
9641-4 од 21.06.2022. године, чију копију достављамо у прилогу дописа.

БВ 65

по ОВЛАШЋЕЊУ
МИНИСТРА ОДБРАНЕ
пуковник
доц. др Миодраг Костић

Израђено у 1 (једном) примерку,
умножено у 2 (два) примерка и достављено:

- Општинској управи Тутин,
- обрађивачу, и
- а/а.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Сектор за ванредне ситуације
Одељење за ванредне ситуације у Новом Пазару
09.20. број 217-7856/22
Дана :23.05.2022. године
Ул. 37 Санџачке бригаде б.б.
Нови Пазар

Општина Тутин-Општинска управа, Одељење за урбанизам,
имовинско-правне и комунално-стамбене послове

ТУТИН

Ул. Богољуба Чукића бр.7

Предмет: Издавање мишљења за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин

Веза: Захтев Општина Тутин-Општинска управа, Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове, број 350-06-3/2022 од 16.05.2022. године

У вези захтева достављеним од стране Општине Тутин-Општинска управа, Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послов број 350-06-3/2022 од 16.05.2022. године. године који је упућен овом Министарству за издавање услова за потребе израде потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин, у складу са одредбама чл. 29 Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), дајемо следеће мишљење:


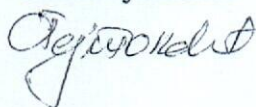
Напред наведени плански документ је неопходно израдити у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15), Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Сл. гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 и 54/15), као и важећим техничким прописима и српским стандардима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату овог планског документа.

У случају да предметни плански документ представља основ за издавање локацијских услова за изградњу, доградњу и реконструкцију објеката који су у обухвату овог плана, обавештавамо вас да исти не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија, па је потребно, пре издавања локацијских услова, прибавити посебне услове заштите од пожара у складу са чл. 54. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21) и чл. 20 став 2. Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 115/20.).

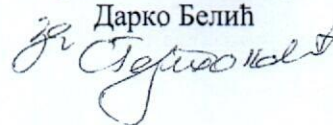
Сматрамо да је потребно овај допис проследити и другим организационим јединицама овог Сектора, ради давања мишљења из делокруга рада, а које располажу подацима које је потребно доставити ради издавања услова за израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин.

Такса није наплаћана сходно тарифном бр. 18 Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16, 61/17, 50/18, 86/19 и 90/19).

Шеф одсека
Потпуковник полиције
Сања Гајтановић



НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
пуковник полиције

Дарко Белић




Република Србија
ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 350-01-59/2022-02
Датум: 26.08.2022. године
Београд

12 SEP 2022

ОПШТИНА ТУТИН
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове

Богољуба Чукића бр. 7
36320 Тутин

Предмет: Подаци и услови за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин на животну средину

Поштовани,

У складу са Вашим дописом број 350-66-4/2022 од 12.05.2022. године којим сте нам упутили захтев за достављање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин на животну средину, а сходно делокругу рада Министарства рударства и енергетике, обавештавамо Вас следеће:

- У вези захтева за достављање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин на животну средину, достављамо следеће, са аспекта делокруга Сектора за зелену енергију посебну пажњу треба обратити на енергетске објекте који су већ изграђени или су већ стекли одређена права по питању изградње и експлоатације. Према Закону о улагањима („Службени гласник РС“, бр. 89/15 и 95/18), члан 4. став 2. „Јамчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом“. Неопходно је утврдити да ли се на предметној територији већ налази неки енергетски објекат или је стечено право по питању изградње, односно да ли у складу са Законом о енергетици и законом о планирању и изградњи неки инвеститор већ поседује:
 1. Енергетску дозволу;
 2. Грађевинску дозволу или одобрење за изградњу;
 3. Употребну дозволу или други акт којим се дозвољава употреба објекта.
- Сектор за нафту и гас указује да је Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне

Просторног плана Општине Тутин на животну средину потребно израдити у складу са одредбама следећих прописа:

1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 – др. Закон и 40/21);
2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС”, број 104/09);
3. Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 37/13 и 87/15);
4. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС”, бр. 37/13);
5. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС”, број 86/15).

У прилогу достављамо техничке услове и податке за потребе израде **Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин на животну средину**, које нам је доставио НИС АД Нови Сад.

- Напомене Сектора геологије и рударства су:
1. У наведеном плану развоја потребно је да се унесе текст са следећим садржајем: **На простору који је обухваћен предметним планом, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања минералних ресурса, и то следећа истражна поља, апликанте за истраживање, експлоатациона поља и оверене резерве:**

Привредном друштву „НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ” а.д. - Нови Сад одобрено извођење геолошких истраживања нафте и гаса, јужно од Саве и Дунава, на истражном простору који се у регистру истражних простора води под бројем 1915 (решење бр: 310-02-0059/2010-06 од 1.04.2010. год.). Одобрени истражни простор обухвата територију Републике Србије јужно од Саве и Дунава и исти је омеђен координатама:

42°15'22" и 45°03'06" северне географске ширине и
19°00'54" и 23°00'43" источне географске дужине.

ЕКСПЛОАТАЦИОНА ПОЉА

	#	X	Y
<input type="checkbox"/>	0	7449040.000	4765548.000
<input type="checkbox"/>	1	7449166.000	4765544.000
<input type="checkbox"/>	2	7449277.000	4765313.000
<input type="checkbox"/>	3	7449030.000	4765160.000
<input type="checkbox"/>	4	7448835.000	4765223.000
<input type="checkbox"/>	5	7448827.000	4765392.000

Identify


Identify from: <Top-most layer>

[-] Rezerve
 ... 310-02-00997/2019-02

Location: 7,448,988.935 4,765,359.656 Meters

Field	Value
REDNI BROJ U GIS BAZI	17963
REDNI BROJ	<null>
DATUM DONOŠENJA	11/4/2019
BROJ REŠENJA	310-02-00997/2019-02
Lokalitet	Ruđa
KMS	krečnjak
Preduzeće	Tasyapi doo, Beograd

Identified 1 feature



#	X	Y
0	7448902.000	4765409.000
1	7449058.000	4765514.000
2	7449129.000	4765502.000
3	7449205.000	4765317.000
4	7449049.000	4765212.000
5	7448890.000	4765342.000

- Сектор за електроенергетику размотрио је достављени материјал и из делокруга рада указује да се при изради Прве измене и допуне Просторног плана Општине Тутин потребно придржавати одредби Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18 – др. закон и 40/21) и техничких норматива.

Такође, у прилогу достављамо прибављене услове енергетских субјеката које је при изради предметног Плана потребно уважити:

- Јавно предузеће „Електропривреда Србије”, акт број 12.01.20/93-2022 од 03.06.2022. године,
- Акционарско друштво „Електромрежа Србије”, Београд, акт број: 130-00-UTD-003-611/2022-002 од 27.05.2022. године,
- Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд акт број: 2460800-Д.08.01-251261/1-22 од 07.06.2022. године.

С поштовањем,

Обрађивач предмета: Миљана Костић	Потпис: <i>Миљана Костић</i>
Лице које даје сагласност: Раша Којчић Помоћник министра	Потпис: <i>Раша Којчић</i>
Дејан Милијановић Помоћник министра	<i>Дејан Милијановић</i>
<i>М</i> Зоран Илић Помоћник министра	<i>Зоран Илић</i>
Наталија Луковић Помоћник министра	<i>Н. Луковић</i>
Лице које одобрава: Зоран Лакићевић Државни секретар	<i>Зоран Лакићевић</i>



**ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА**

Проф. др Зорана З. Михајловић

Прилог: 4



Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Републичка дирекција за воде
Број: 325-05-394/2022-07
Дана 27.06.2022. године
Немањина 22-26
Београд

На основу чл. 113, 115. и 117. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 30/2010), Закона о изменама Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 93/2012, 101/2016, 95/2018), члана 30. став 2. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС" бр. 79/2005 и 101/2007), члана 5. Закона о министарствима ("Сл. гласник РС" бр. 128/2020) решавајући по захтеву Општине Тутин, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, вршилац дужности директора Наташа Милић, по Решењу Владе Републике Србије 24 број: 119-4392/2022, од 02. јуна 2022. године, доноси:

ВОДНЕ УСЛОВЕ

1. Одређују се технички и други захтеви који морају да се испуне у поступку припреме и израде Просторног плана општине Тутин – прва измена и допуна (у даљем тексту: Просторни план).

2. Водни услови престају да важе по истеку 1 године од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности.

3. Акт је уведен у Уписник водних услова за водно подручје Ибар и Лепенац, под редним бројем 21. од 27.06.2022. године.

4. Планском документацијом урађеном у складу са прописима који уређују израду просторних планова, усвојити одговарајућа решења, уз испуњење следећих услова:

4.1. Потребно је да се наведени плански документ усагласи са Просторним планом Републике Србије, просторним плановима вишег реда и планском документацијом у области вода Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл. гласник РС”, број 3/2017), планом управљања водама на водном подручју са програмом мера, планом управљања ризицима од поплава са картама угрожености и картама ризика од поплава, општим и оперативним план за одбрану од поплава, планом заштите вода од загађивања и др.);

4.2. У поступку израде планске документације, на основу претходних радова, изградити документацију на нивоу Просторног плана у складу са важећим прописима, мишљењима и нормативима за ову врсту радова;

4.3. На Просторни план прибавити стручну контролу, према важећим законским прописима;

4.4. При изради Просторног плана водити рачуна о постојећим водним објектима (водним актима и техничкој документацији) и планираним водним објектима на начин који ће обезбедити заштиту њихове стабилности и заштиту режима вода;

4.5. Да се Просторним планом обухвати и прикаже водно земљиште, у оквиру граница подручја плана и прикажу постојећи и планирани водни објекти за уређење водотока, за заштиту од поплава, за коришћење вода, за сакупљање одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода и водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода. За објекте, радове и мере, чији се утицај простире ван обухвата плана, или који чине функционалу целину са објектима и радовима ван територије подручја плана, планску документацију усагласити са планском документацијом других јединица локалне самоуправе;

4.6. Нивелете евентуалних мостова, пропуста и прелаза преко водотока и канала, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину - зазор изнад нивоа меродавних рачунских великих вода у профилу водотока

Доња ивица конструкције моста мора да буде изнад коте меродавне велике воде $Q_{1\%}$ за:

$Q_{1\%} (m^3/s)$	10-50	50-100	100-200	200-300	300-500	500-1000
$\Delta h (m)$	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	1,3

4.7. Обалне стубове мостова или плочастих пропуста, лоцирати ван протицајног профила условљене меродавне велике воде. Уколико стуб моста мора да буде у кориту водотока, хидрауличким прорачуном треба доказати да смањење протицајног профила нема негативан утицај на водни режим на том сектору водотока;

4.8. Предвидети у зони моста (узводно и низводно), неопходне регулационе и друге радове, у циљу стабилизације корита и обалних стубова, како би се омогућило безбедно решење. На крајевима пројектованог осигурања корита облоге предвидети потребне консолидационе појасеве у пуном протицајном профилу, као и уливни и изливни праг у циљу стабилизације регулисаног корита.

4.9. Предвидети у зони мостова приступне саобраћајнице за потребе одржавања речног корита, водних објеката и самог моста. Такође је неопходно обезбедити довољну висину испод моста за пролаз механизације у висини од минимум 3.0м.

4.10. Утврдити све евентуалне критичне и нестабилне деонице (ерозивне, клизишта), могуће дубинске и бочне ерозије, таложење наноса, итд. и дати решења за осигурање нестабилних делова водотока, осигурања пропуста, ослонаца мостова, инфраструктурних објеката као и планираних радова и објеката при свим режимима течења, проноса наноса и леда;

4.11. Да је ширина приобалног земљишта прописана законом. У случају заштите добара посебних вредности и капиталних објеката, обављања других послова од општег интереса, других потреба за заштитом вода, акватичних и приобалних врста, уређења вода, итд. може се одредити другачија ширина одлуком надлежног органа;

4.12. Да се водно земљиште може користити за изградњу водних објеката, постављању уређаја намењених уређењу вода, одржавању корита водотока и водних објеката, спровођење заштите од штетног дејства вода, а за остале намене у складу са законом и у складу са прописаним забранама, ограничењима права и обавезама за кориснике водног земљишта и водних објеката, одлагања и депоновања дрвне масе, и сл. на водном земљишту, прања механизације и возила и сл. радови који утичу на квалитет вода, стабилност и функциоанланост водних објеката, итд.);

4.13. Да се активности у водном земљишту, предвиде у складу са прописаним забранама, ограничењима права и обавезама за кориснике водног земљишта, уз услов да се приликом спровођења активности не погоршава водни режим, не утиче на стабилност и функционалност водних објеката, не ремети пролаз великих вода и омогућава спровођење одбране од поплава;

4.14. Да се планским документом обухвате и прикажу поплавна и ерозиона подручја и прикажу границе поплавних подручја. Предвидети мере за заштиту од поплава и изградњу заштитних објеката;

4.15. Да се планирана саобраћајна инфраструктура предвиди и у функцији заштите од поплава. Изградња саобраћајница не сме да ремети проток воде, наноса и леда;

4.16. Да се обухвати намена, услови и приоритети у коришћењу вода са приказом свих водних објеката за коришћење вода (постојећи и планирани) и правцима развоја. Планским документом, у сагласности са Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, предвидети најекономичније водоснабдевање насеља на територији дела јединице локалне самоуправе, искоришћења и других постојећих и планираних изворишта, подсистема или система и утврде и прикажу водна тела подземних и површинских вода која могу да служе за снабдевање водом за пиће у количини већој од $10 m^3/dan$ (више од 50

становника). Предвидети у складу са претходно написаним коришћење вода за потребе наводњавања;

4.17. Планираном ИД ППО Тутин не смеју се нарушити усвојена планска решења за изградњу акумалација „Рибариће“ и „Тутин“.

4.18. Евентуалне нове локације за изградњу малих ХЕ не смеју нарушити концепт управљања водама дефинисан кроз претходно издата водна акта и уграђених у важећи Просторни план општине Тутин, као ни резервисан простор за изградњу вишенамских акумалација које су дефинисане стратешким плановима у области вода, Просторним планом РС и важећим Просторним планом општине Тутин.

4.19. Да се утврди међусобни положај обухвата плана и евентуалних зона заштите изворишта водоснабдевања на територији обухвата плана а активности и намену простора усагласити са забранама, ограничењима права и обавезама за кориснике простора у зонама санитарне заштите;

4.20. Да се обухвате и прикажу постојећи и планирани објекти, услови за заштиту вода од загађивања и правци развоја. Предвидети најцелисходнија и најекономичнија решења за канализацију и пречишћавање отпадних вода насеља, услове за индустријске отпадне воде, отпадне воде од депонија и сл. (реципијенти, предtretман/tретман у зависности од пријемника, итд), утврде приоритети, потребан степен пречишћавања, реципијенти пречишћених отпадних вода, мере заштите површинских и подземних вода од загађивања, положај и мере заштите од објеката које могу угрозити воде (комуналне и индустријске депоније и сл.), итд;

4.21. Да се обухвате и прикажу заштићене области у складу са регистром заштићених области;

4.22 Да се прибаве, и узму у обзир и уграде сви потребни подаци (мишљења, расположива техничка документација, издата водна акта, итд.) надлежних органа, организација и других правних лица који управљају водним објектима, врше послове осматрања и мерења природних појава, количина и квалитета вода, итд. (ЈВП „Србијаводе”, јединице локалне самоуправе, републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове, агенција за заштиту животне средине итд.);

4.23. За разне активности које су планиране у обухвату Просторног плана, а које могу утицати на водни режим потребно је исходovati водна акта у посебном поступку;

4.24. Измену и допуну Просторног плана урадити у складу са издатим водним условима, извршити стручну контролу и поднети овом министарству захтев за издавање водне сагласности на плански документ.

Образложење

Општина Тутин је поднела захтев за добијање водних услова у поступку припреме и израде прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин, овом органу преко писарнице управе за заједничке послове републичких органа.

Уз захтев је разматрана и достављена документација :

-Одлука о приступању изради прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин број 350-45/2020. од 05.03.2020.године, објављена у „Сл. Гласнику општине Тутин“ број 2/2020 од 06.03.2020. године;

- Елаборат за издавање података и услова за прву ИД ППО Тутин (урађен од обрађивача плана „Архиплан“ доо Аранђеловац.

Општина Тутин, обратила се овом Министарству ради прибављања водних услова за израду прве измене и допуне просторног плана општине.

На основу Одлуке о приступању изради Плана, сходно прописима из области планирања и изградње, примениће се скраћени поступак, који подразумева да се не спроводи поступак раног јавног увида, па је у ту сврху припремљен Елаборат који је достављен уз захтев у електронском облику.

Основни циљ израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин је измена саобраћајног решења и одређивање трасе измештене деонице државног пута IIА реда број 203. Пазариште – Тутин, од села Црквине до улаза у Тутин.

Предмет Измене и допуне Плана је утврђивање правила уређења и правила грађења, за измештену деоницу државног пута IIА реда број 203. Пазариште – Тутин.

У поступку израде Просторног плана општине Тутин издати су водни услови прибављени од овог Министарства – Републичке дирекције за воде број 325-05-462/2013-07 од 13.06.2013.године, уз претходно Мишљење ЈВП «Србијаводе» ВПЦ «Морава» Ниш РЈ «Западна Морава» Чачак. број 544/3 од 05.04.2013. године.

На основу приложене документације констатовано је следеће:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, је у оквиру својих надлежности дало услове у диспозитиву акта, у складу са одредбама чл. 113. - 118. Закона о водама.

Најзначајнији водотоци: река Ибар и Видрењак, водно подручје Ибар и Лепенац, чл.27. Закона о водама и Одлуке о одређивању граница водних подручја ("Сл. гласник РС" 75/2010), и чл.1. и 5. Правилника о одређивању подсливова ("Сл. гласник РС" бр.54/2011).

Према Одлуци о Попису вода I реда („Службени гласник РС”, број 83/10) реке Ибар и Видрењак сврстане су у воде I реда, док су сви остали водотоци на територији општине Тутин воде II реда.

Од изграђених водних објеката за заштиту од вода изведена је регулација реке Видрењак у дужини од 700 м, и водотока Печаоница (Печавница – водоток II реда) у дужини од 450 м узводно од ушћа у реку Видрењак , што чини одбрамбену линију укупне дужине 1.150 м, а што је обухваћено Оперативним планом за одбрану од поплава за 2022.годину («Сл.гласник РС» број 123/2021).

Просторним планом и плановима вишег реда предвиђене су две вишенамске акумулације: «Рибариће» на реци Ибар и «Тутин» на реци Видрењак

Најзначајнији водопривредни објекат који је планиран је акумулација «Рибарићи» на горњем току реке Ибар, узводно од успора акумулације «Газиводе» са котом нормалног успора КНУ=792 мнм, котом максималног успора КМУ=795мнм и корисном запремином од око 73×10^6 м³. Најзначајнија улога је свакако у домену водоснабдевања, а њеном реализацијом и тунелском деривацијом обезбеђује се значајан енергетски потенцијал у производњи вршне електричне енергије снаге 44 MW и просечне производње око 60 GWh.

Акумулација „Тутин” предвиђена је у профилу реке Видрењак узводно од Тутина, с оријентационом запремином од око 26×10^6 м³ при коти нормалног успора КНУ=1030 мнм. Планирана је као вишенаменска акумулација предвиђена је са следећим наменама : (водоснабдевање, одбрана од поплава, оплемењивање малих вода, рибарство и туризам).

Планирани концепт водоснабдевања базиран је на два регионална водопривредна система за водоснабдевање: (Ибарски подсистема у оквиру Ибарско-Шумадијског регионалног система за обезбеђивање воде највишег квалитета и Ибарског речног подсистема у оквиру Западноморавског система за коришћење и заштиту вода и уређење водних режима).

На основу Уредбе о категоризацији водотока река дата је категорија реке сходно ("Сл. гласник СРС" број 5/68), а максималне количине опасних материја у водама су дате Правилником о опасним материјама у водама ("Сл.гласник СРС" бр.31/82). Пречишћене отпадне воде које се испуштају у реципијент морају испунити услове граничних вредности емисије за одређене групе загађујућих супстанци, према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.67/11) и Измена Уредбе ("Сл. гласник РС" бр.48/2012). Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл. гласник РС" бр.33/2016).

Просторни план обухвата јединицу локалне самоуправе – општину Тутин..

Просторни план је потребно урадити сагласно одредбама Закона о водама, којима се утврђује водно добро, водни објекти, интегрално управљање водама, водне делатности, итд. те су дати услови бр.: 4.1.-4.4. Условима 4.8, 4.11 и 4.12. прописано је у складу са чл. чл. 8. - чл. 10; чл. 13. - чл. 19. и чл. 23. Закона о водама, којима се дефинише водно земљиште текућих и стајаћих вода, напуштених корита и спрудова, које вода повремено плави, и др; утврђује приобално земљиште и начин коришћења водног земљишта и утврђују водни објекти за уређење водотока (регулациони објекти и вештачка речна корита), водни објекти за заштиту од

поплава (насипи са припадајућим објектима, заштитним шумама и сервисним путевима, кејски и одбрамбени зидови, канали, преграде, уставе и др.), водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода-одводњавање (основна каналска мрежа, детаљна каналска мрежа), водни објекти за коришћење вода за снабдевање водом за пиће (водозахвати, постројења за припрему воде за пиће, магистрални цевоводи и резервоари са уређајима), за наводњавање (захвати, главни канали и секундарна мрежа и др.), за узгој риба (рибњаци), водни објекти за сакупљање одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода (главни колектори, постројења за пречишћавање отпадних вода, постројења за прераду отпадних муљева и процедних вода санитарних депонија, испусти из постројења у пријемник, и водни објекти за одводњавање (основна каналска мрежа и детаљна каналска мрежа), као и управљање водним објектима. Условима 4.14-4.16. диспозитива прописано је у складу са чл. 44. - чл. 48; чл. 52; чл. 61. и чл. 62. Закона о водама, којима се утврђују угрожена подручја услед поплава са прелиминарним проценама ризика од поплава, картама угрожености, картама ризика од поплава, границама поплавних подручја, планом управљања ризицима од поплава и др. Сходно чл. 58. Закона о водама потребно је предвидети изградњу саобраћајне инфраструктуре на начин да задовољи функцију локализационе одбрамбене линије на угроженим деоницама водотока, да се формирају засебне касете за ограничење утицаја од пробоја главних заштитних водних објеката и да не ремети проток воде, наноса и леда, те је дат услов 4.15. диспозитива акта. Сходно чл. 71. - чл.73; чл. 76. - чл. 77. и чл. 81. - чл. 88. Закона о водама, којима се утврђују посебни услови, обавезе и мере у погледу коришћења воде погодне за пиће, мере заштите изворишта и којима се утврђује уређење и коришћење вода, потребно је утврдити намену, услове и приоритете у коришћењу вода (опште и посебно), односно коришћење површинских и подземних вода за снабдевање водом за пиће и санитарно хигијенске потребе: јавни и сеоски водоводи, регионални системи и подсистеми и њихов развој, за потребе индустрије, за наводњавање, за рибњаке, спорт, рекреацију и туризам, и др. те су дати услови 4.19 - 4.21.. диспозитива акта.

За израду Просторног плана, потребно је прибавити и уградити, према потреби, и друге расположиве податке јавног водопривредног предузећа о водном земљишту, изграђеним и планираним водним објектима и режиму вода, као и податке других надлежних органа, организација и правних лица услов 4.22.

По завршетку израде и извршене стручне контроле, потребно је поднети овом министарству захтев за издавање водне сагласности, у складу са чланом 119. - 121. Закона о водама, те је дат услов 4.24. диспозитива.

По основу Правилника о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге ("Службени гласник РС", бр. 86/2010), овај акт је уведен у Уписник водних услова.

Сагласно чл. 18. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС" бр. 43/03, 51/03 - исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05 - др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10 и 50/11), подносилац захтева за издавање водних услова ослобођен је плаћања административне таксе.

Доставити:

- Општина Тутин
- ЈВП "Србијаводе", ВПЦ "Морава"
- Водна инспекција
- Водна књига
- Архива

В.Д. ДИРЕКТОРА

Наташа Милић, дипл.инж.шум.

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, Булевар Михајла Пупина 113.

тел: 011/711-34-10, 711-27-70

факс: 011/711-85-13

Број: 8275

Датум: 06.08.2022

Република Србија
Општина Тутин
Општинска управа
Одељење за урбанизам,
имовинско – правне и
комунално – стамбене послове
Тутин

Предмет: Одговор на предмет „Захтев за издавање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину“

Јавно предузеће „Србијашуме“ примило је Ваш захтев бр. 350-86-5/2022 за издавање услова и података, из надлежности овог предузећа, за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин (у даљем тексту: План), које достављамо у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 и 81/09 – исправка, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 54/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020 и 52/21), а који треба да буду испоштовани при изради Плана.

Након извршеног увида у границу обухвата Плана и њеног преклапања са основним картама газдинских јединица којима газдује Јавно предузеће „Србијашуме“, установили смо следеће:

- Граница Плана обухвата део Газдинских јединица: „Жара – Орљанске шуме“ и „Црни врх – Камине“ којима газдује Шумско газдинство „Шумарство“ Рашка.
- Основна намена шума је производња техничког дрвета, стална заштита шума (изван газдинског третмана) и заштита земљишта од ерозије.
- На обухваћеним површинама се налазе састојине: граба, шибљак, цера, букве, шикара и вештачки подигнуте састојине смрче. Степен угрожености шума од пожара обухвата II, IV, V и VI степен угрожености, у зависности од састојине.
- Обухвата шуме високе заштитне вредности HC VF – 4 (заштита земљишта од ерозије и стална заштита шума), представљају подручја која пружају основне природне користи у критичним ситуацијама.

При планирању намене површина на Планском подручју, њиховог коришћења, уређења и заштите, морају се узети у обзир и поштовати одредбе:

- Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон), односно Планом треба предвидети намене тако да се очувају шуме и шумско земљиште као добро од општег интереса. Посебно обратити пажњу да се граница грађевинског подручја не шири на рачун шума и шумског земљишта. Ради очувања шума забрањена је сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа; самовољно заузимање шума; уништавање или оштећење шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама; одлагање смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада у шуми, на шумском земљишту на удаљености мањој од 200 m од руба шуме, као и изградња објеката за

складиштење, прераду или уништавање смећа; предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожавају функције шуме; одводњавање и извођење других радова којима се водни режим у шуми мења тако да се угрожава опстанак или виталност шуме. Уколико се Планом предвиђа промена намене површина дефинисаних планским документом у шумарству, неопходно је, према члану 22. Закона о шумама, извршити измене и допуне овог планског документа (Основа газдовања шумама за одговарајућу газдинску јединицу). Трошкове измена и допуна сноси подносилац захтева на чију иницијативу се оне врше. Промена намене шума и шумског земљишта одређена је чланом 10. Закона о шумама. Накнада за промену намене шума и шумског земљишта дефинисана је чланом 50., а висина накнаде је уређена чланом 52. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 – усклађени дин.изн., 156/2020 - усклађени дин.изн. и 15/2021 усклађени дин.изн.).

Потребно је поштовати сву законску и подзаконску регулативу из области заштите животне средине и заштите природе тако да планска решења имају што мањи утицај на животну средину и амбијентални простор.

Сходно Правилнику о шумском реду („Сл. гласник РС“, бр. 38/11, 75/2016, 94/2017 и 87/2021) сеча стабала, израда, извоз, изношење и привлачење дрвета и други начин померања дрвета са места сече, врше се у време и на начин којим се обезбеђује најмање оштећење околних стабала, подмлатка, земљишног покривача, остале флоре, фауне и објеката, као и спречавање загађивања земљишта органским горивима и моторним уљем. За било какву активност у шуми и на шумском земљишту потребно је прибавити сагласност ЈП „Србијашуме“.

Напомена:

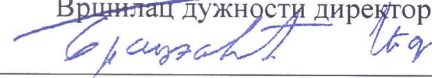
Након увида у планирану нову трасу државног пута IIА реда број 203, установили смо да пут **пролази једним делом кроз шумско земљиште**, стога је потребно Планом предвидети израду **генералног пројекта са предходном студијом оправданости за дату трасу пута**.

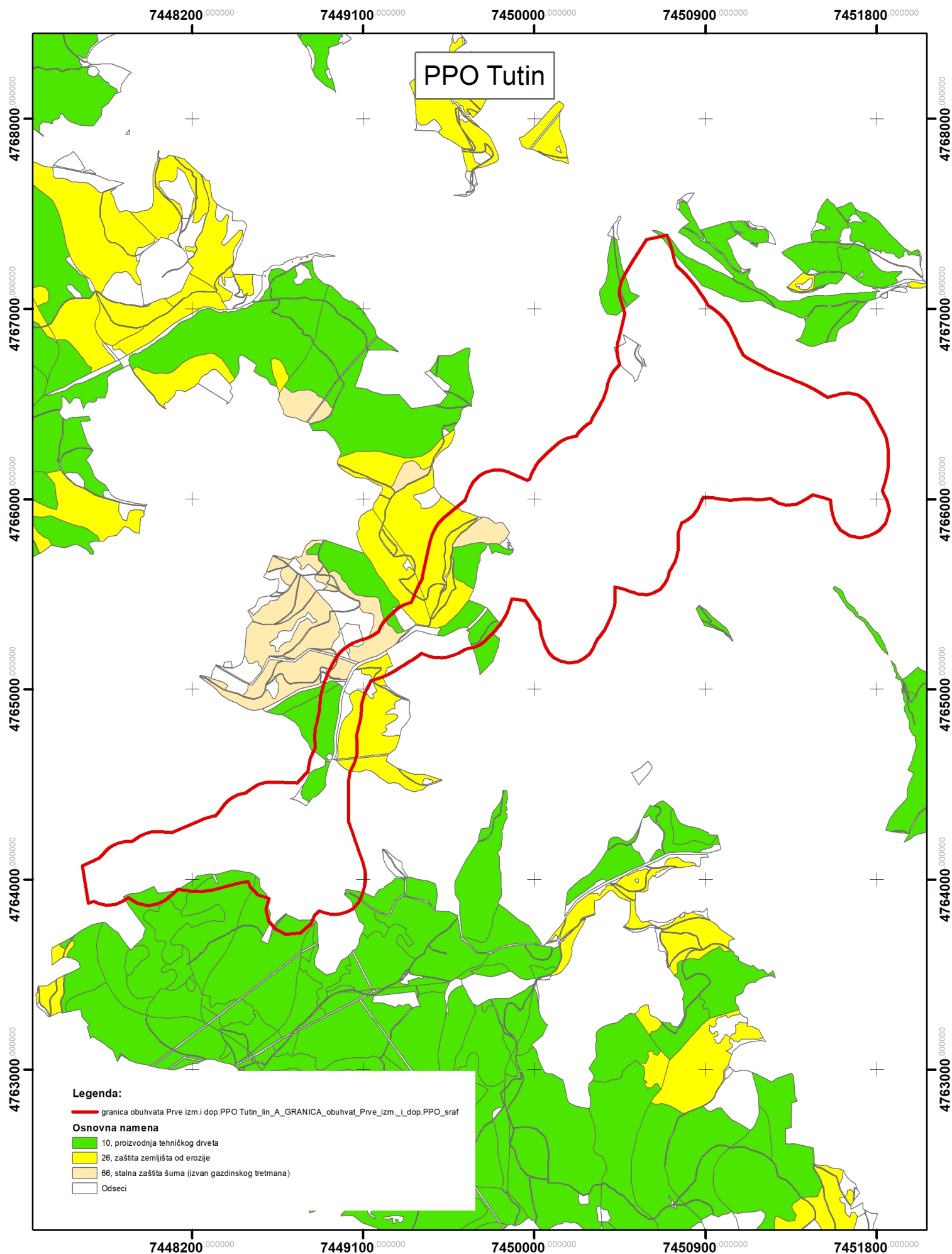
Молимо Вас да нас писаним путем обавестите о термину Јавног увида у Нацрт предметног плана. Особа за контакт: Милена Денић, дипл. про. план. тел.: 064/815 55 89.

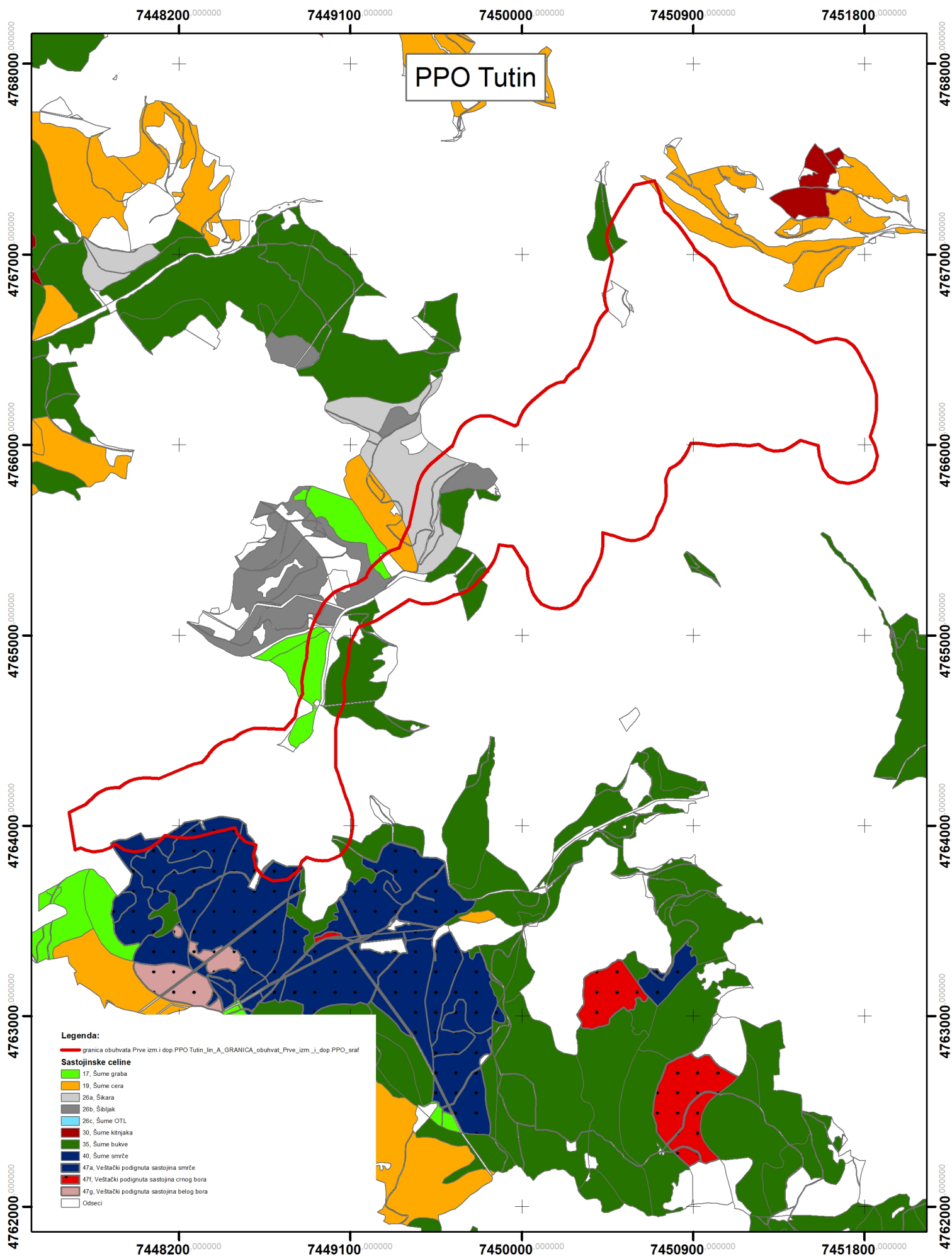
Прилог на ЦД-у:

- Тематска карта основне намене;
- Тематска карта састојинске припадности

Вршилац дужности директора


Игор Брауновић





Општина Тутин
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне
и комунално-стамбене послове
36320 Тутин

Број: 130-00-UTD-003-611/2022-002
Датум: 27-05-2022

Предмет: Услови за измену и допуну Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину

На основу вашег захтева број 350-86-6/2022 од 12.05.2022. године, и достављене документације (Елаборат и граница обухвата просторног плана у електронском облику), обавештавамо вас да се траса далековода 110 kV бр. 1184 ТС Нови Пазар – ТС Тутин (ради на нивоу 35 kV), који је у власништву „Електромрежа Србије“ А. Д., једним својим делом укршта са предметним просторним планом.

Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција планирана су два пројекта:

- Прикључни вод за ТС 110/35/20 kV Тутин, где ће нова ТС Тутин бити прикључена на преносни систем подизањем постојећег ДВ бр. 1184 на 110 kV напонски ниво;
- Прикључни вод за ТС 110/20 kV Нови Пазар 3, при чему ће ова ТС бити прикључена по принципу „улаз-излаз“ на ДВ бр. 1184, након његовог подизања на 110 kV напонски ниво.

ЕМС АД је:

- Издао Техничке услове за израду техничке документације за изградњу ТС 11035/20 kV Тутин, који су у ЕМС АД заведени 13.04.2020. под бројем 331-00-UTD-044-26/2019-002;
- Издао Допуну Техничких услова за израду техничке документације за изградњу ТС 11035/20 kV Тутин, који су у ЕМС АД заведени 13.04.2022. под бројем 331-00-UTD-044-26/2019-003;
- Усвојио Студију прикључења соларне електране Адриа Солеа Сјеница на преносни систем – системски део – прва фаза – у којој је дефинисан прикључак соларне електране Адриа Солеа Сјеница на преносни систем преко ПРП 110 kV Адриа Солеа по принципу „улаз-излаз“ на ДВ 110 kV бр. 189 ТС Сјеница – ТС Нови Пазар 1, уз изградњу новог 110 kV далековода од ПРП 110 kV Адриа Солеа до ТС Тутин, као једносистемски далековод са пресеком проводника Al/Ће 240/40 mm².

С обзиром на горе поменуте околности обавештавамо вас да је свака градња испод или у близини далековода условљена:

„Законом о енергетици“ („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021),
„Законом о планирању и изградњи“ („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС и 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, и 83/201883/2018, 31/2019, 37/2019 - др. Закон, 9/2020 и 52/2021),
„Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV“ („Сл. лист СФРЈ“ број 65 из 1988. год.; „Сл. лист СРЈ“ број 18 из 1992. год.),
„Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V“ („Сл. лист СФРЈ“ број 4/74),
„Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V“ („Сл. лист СРЈ“ број 61/95),
„Законом о заштити од нејонизујућих зрачења“ („Сл. гласник РС“ број 36/2009) са припадајућим правилницима, од којих посебно издвајамо: „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима“ („Сл. Гласник РС“, бр. 104/2009) и „Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања“ („Сл. Гласник РС“, бр. 104/2009),

„SRPS N.C0.105 Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења” („Сл. лист СФРЈ” број 68/86),
„SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности”,
„SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи” (Сл. лист СФРЈ број 68/86), као и
„SRPS N.C0.104 – Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења” (Сл. лист СФРЈ број 49/83).

У случају градње испод или у близини далековода, потребна је сагласност ЕМС АД при чему важе следећи услови:

- Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката чија је изградња планирана, уз задовољење горе поменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организација која је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката.
- Приликом израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које вам на захтев достављамо, као и податке добијене на терену геодетским снимањем који се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката.
- Елаборат доставити у минимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву ЕМС АД), као и у дигиталној форми.
- У Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици („Сл. гласник РС”, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021) обавештавамо вас да заштитни појас далековода износи 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110 kV од крајњег фазног проводника.

Претходно наведени услови важе приликом израде Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода, при чему је потребно:

- 1) Уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе и проверити њихов однос и усклађеност у складу са горе наведеним условима и законско техничком регулативом, и дати закључак да ли је испоштовано захтевано са евентуалним предлогом мера за усклађивање. У зонама повећане осетљивости Елаборатом морају бити прорачунате и вредности нивоа електромагнетног поља и извршена провера њихове усклађености са законском регулативом. По изградњи објекта (пре добијања употребне дозволе) потребно је да Инвеститор објекта достави А.Д. „Електромрежа Србије” извештај о првим испитивањима јачине електричног поља и магнетне индукције од стране овлашћене лабораторије (правног лица) за испитивање нејонизујећег зрачења која је овлашћена од стране надлежног Министарства, чиме би се додатно проверили резултати добијени прорачуном у Елаборату, односно да ли је задовољен члан 5 „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима” („Сл. Гласник РС”, бр. 104/2009).
- 2) Анализирати индуктивни и галвански утицај на потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала.
- 3) Анализирати индуктивни утицај на потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Напомена: Елаборатом мора бити обрађена изградња комплетне инфраструктуре (јавне расвете, саобраћајница, водовод и канализација, топоводи, дистрибутивна мрежа, озелењавање и др.). Такође је неопходно да се у елаборату дефинишу безбедносне мере приликом извођења радова и експлоатације објеката.

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и
- потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Предвидети мере попут сопствених и колективних средстава заштите, галванских уметака чији је изолациони ниво виши од граничних вредности утицаја, изоловање надземних делова пластичним омотачима и слично.

Уколико постоје метални цевоводи, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

У случају да се из Елабората утврди колизија далековода и планираних објеката са пратећом инфраструктуром и уколико се утврди јавни (општи) интерес планираног објекта и достави налог мера за измештање (реконструкцију или адаптацију) од стране надлежних органа, потребно је да се:

- Приступи склапању Уговора о пословно-техничкој сарадњи ради регулisaња међусобних права и обавеза између "Електроурежа Србије" А. Д. и свих релевантних правних субјеката у реализацији пројекта адаптације или реконструкције далековода, у складу са „Законом о енергетици“ („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021) и „Законом о планирању и изградњи“ („Сл. гласник РС“ број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС и 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. Закон и 9/2020).
- О трошку Инвеститора планираних објеката, а на бази пројектих задатака усвојених на Стручном панелу за пројектно техничку документацију "Електроурежа Србије" А. Д., уради техничка документација за адаптацију или реконструкцију и достави "Електроурежа Србије" А. Д. на сагласност.
- О трошку Инвеститора планираних објеката, евентуална адаптација или реконструкција далековода (односно отклањање свих колизија констатованих Елаборатом) изврши пре почетка било каквих радова на планираним објектима у непосредној близини далековода.
- Пре почетка било каквих радова у близини далековода о томе обавесте представници "Електроурежа Србије" А. Д.

Наша препорука је да се било који објекат, планира ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода и евентуална адаптација или реконструкција далековода. Такође, наша препорука је и да минимално растојање планираних објеката, пратеће инфраструктуре и инсталација, од било ког дела стуба далековода буде 12 m, што не искључује потребу за Елаборатом.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, као и у случају пада дрвета.
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5 m од проводника далековода напонског нивоа 110 kV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.

- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековада, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековада. Терен испод далековада и око стубова далековада се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.
- Делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најистуренијих делова далековада под напоном.

Уобичајена је пракса да се у постојећим коридорима далековада могу изводити санације, адаптације и реконструкције, ако то у будућности због потреба интервенција и ревитализација електроенергетског система буде неопходно, а не може бити сагледано у овом часу.

Важност предметних услова је две године од датума издавања или краће уколико дође до промене законских регулатива и прописа. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за анализу стања елемената преносног система, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Стефану Марићу на тел. 011/3957-244 и Валеријану Аксићу на тел. 011/3957-390.

С поштовањем,

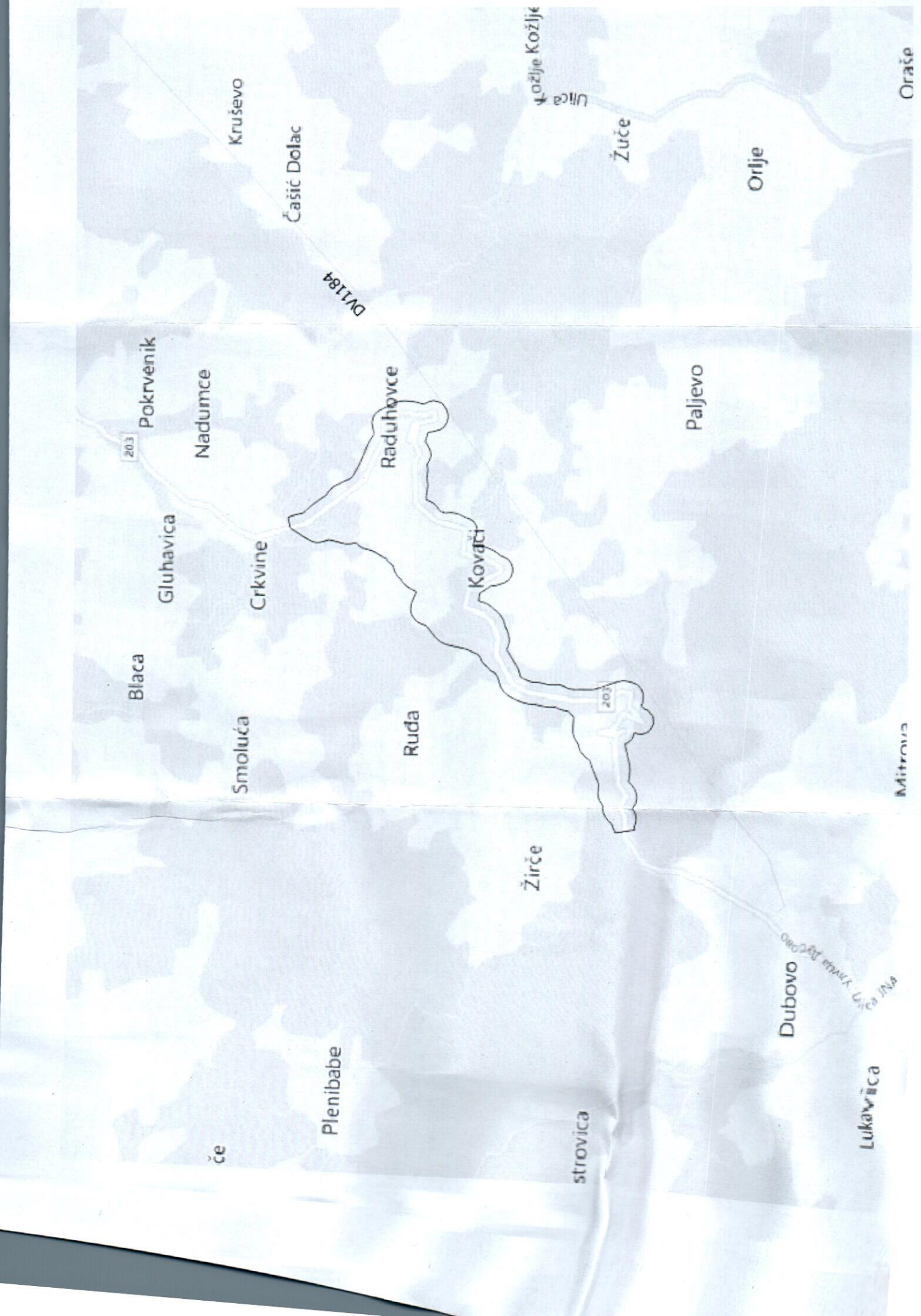
Извршни директор за пренос
електричне енергије



Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Инвестиције и развој, Дирекција за инвестиције, Сектор за инвестиционе пројекте високонапонских водова
 - Инвестиције и развој, Дирекција за развој, Сектор за развој преносног система
 - Инвестиције и развој, Дирекција за развој, Сектор за техничко-технолошки развој и инвестициони план
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Сектор за анализу стања елемената преносног система, Служба за испитивање и анализу стања елемената високонапонских водова
- Други оригинал:
- Архива



Blaca

Pokrvenik

Gluhavića

Nadumce

Smoluća

Crkvine

Čašić Dolac

Kruševo

Raduhovce

Ruda

Kovaci

Žirče

Žuče

Paljevo

Orlje

Mitrova

Oraše

Dubovo

Lukavica

Plenibabe

strovica

D1184

203

203

Ulica
Kožiće

Ulica
Jugoslavije



ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ

ПИСАРНИЦА - PISARNICA

02.06/2022

IV 03 350-118/2022
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТУТИН
ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ,
ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ И
КОМУНАЛНО СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
РАХМАН ФЕКИЋ



AAAE9128976739515

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд

Бр. Д:04-96-232633/1-2022.

27.05. 2022 год.

11070 Београд - Нови Београд, Булевар уметности бр.12

ПРЕДМЕТ: ОДГОВОР НА ЗАХТЕВ ВАШ БРОЈ 350-86-7/2022 ОД 12.05.2022. Г.
И НАШ БРОЈ 207813/1-2022 ОД 16.05.2022.Г.

Поштовани,

Разматрајући достављени захтев и изласком на лицу места обавештавамо Вас да на наведеном подручју где је планирана израда прве измене и допуне Просторног плана надлежна електродистрибуција има следеће ЕЕО напонског нивоа 04 и 10 kV:

1. ДВ 10 kV ПРАВАЦ ЦРКВИНЕ-ДЕЛИМЕЋЕ.
2. НН МРЕЖЕ СА ТС 10/04 kV : ЦРКВИНЕ 1 И 2, РАДУХОВЦЕ, КОВАЧЕ 1 И КОВАЧЕ РЕПЕТИТОР.

Уколико изградњом нове деонице пута трасом предвиђеном у првој измени и допуну Просторног плана општине Тутин буду угрожени ЕЕ објекти за њихово измештање потребно подржавати се Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних водова напонског нивоа од 1 до 400 kV као и закона о Енергетици Републике Србије.

С Поштовањем

Предложио:

Водећи стручни сарадник за ПТиСГ

Мурат Ујкановић, дипл.инж.ел.

Руководилац Погона Тутин



H. Ewina

Месуд Мустафић, стр.маст.инж.ел. и рач.

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 204751/2-2022

ДАТУМ: 24.05.2022.

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 71

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ КРАГУЈЕВАЦ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ ПАЗАР

28 НОВЕМБАР БР.55 НОВИ ПАЗАР

ТЕЛ: 020/332190

ОПШТИНА ТУТИН

Општинска управа

Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове

Ул. Богољуба Чукића бр. 7, Тутин

ПРЕДМЕТ: ИЗДАВАЊЕ ПОДАТАКА И УСЛОВА ЗА ПОТРЕБЕ ИЗРАДЕ ПРВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ТУТИН И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ТУТИН НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

: Ваш захтев бр. 350-86-9/2022 од 12.05.2022. год.

Поступајући по вашем захтеву, а у складу са Законом о електронским комуникацијама "Службени гласник РС" број 44 од 2010. године и Законом о планирању и изградњи "Службени гласник РС" број 145 од 2014. године, Предузећа за телекомуникације "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" А.Д. БЕОГРАД, Одељење за планирање и изградњу мреже Нови Пазар, након извршеног прегледа достављене планско-техничке документације доставља вам из надлежности ТЕЛЕКОМ-а.

Телекомуникациони каблови су полажу у зони регионалних и локалних путева, а на основу услова које прописују надлежне институције. Стога је потребно планирати телекомуникациони коридор уз све саобраћајнице на подручју који обухвата план без обзира на ранг пута.

Потребно је планирати постављање ПВЦ цеви Ø 110mm на местима укрштања траса са коловозом као и испод бетонских и асфалтних површина на трасама каблова како би се избегла накнадна раскопавања.

Приликом измене саобраћајног решења и одређивање трасе измештања деонице државног пута II А реда број 203 Пазариште-Тутин, планирати полагање одговарајућих цеви (ПЕ/ПВЦ ф 40mm-100mm –дуж целе трасе планираних саобраћајница, као и прелаза улице) за накнадно провлачење телекомуникационих каблова Телекома у оквиру парцела у власништву имаоца саобраћајне инфраструктуре.

Потребно је предвидети нове телекомуникационе коридоре (пре свега уз постојеће и планиране саобраћајнице и постављање слободних цеви ПЕ/ПВЦ ф 40мм-100мм за потребе Телеком-а), како би се омогућило прикључење постојећих и планираних објеката на подручју обухваћеном планом генералне регулације на постојећу мрежу Телекома.

Постојећи објекти и мрежа каблова Телекома на посматраном подручју који су потенцијално угрожени изградњом планираних нових саобраћајних коридора или неких других објеката и садржаја, односно реконструкцијом постојећих, морају бити адекватно заштићени пројектима измештања постојећих кабловских релација односно других објеката Телекома. Доношењем новог планског документа не сме се ограничити нити онемогућити приступ, односно службеност пролаза парцелама са инфраструктуром Телекома.

Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).

Постојећи ТК објекти су и надлежности "Телеком Србија" а.д., Служба за Мрежне операције Нови Пазар па се сагласност за изградњу- извођење радова издаје под следећим условима:

ЗАШТИТА КАБЛОВА КОЈИ СЕ НЕ ИЗМЕШТАЈУ:

Планираним радовима не сме доћи до угрожавања механичке стабилности и техничких карактеристика постојеће ТК инфраструктуре, ни до угрожавања нормалног функционисања ТК саобраћаја, и мора увек бити обезбеђен адекватан приступ постојећој ТК инфраструктури ради редовног одржавања и евентуалних интервенција;

1. Пре почетка извођења радова потребно је обратити се „Телекому Србија” Служби за Мрежне операције Нови Пазар , ул 28 Новембар 55, са обавештењем о датуму почетка радова и имену и контакт телефону одговорног лица. Радници Телекома ће након тога извршити идентификацију и обележавање трасе постојећих подземних каблова у зони планираних радова (помоћу инструмента трагача каблова, увидом у техничку документацију изведеног стања и по потреби пробним ископима на траси), како би се утврдио његов тачан положај и дубина и дефинисали коначни услови заштите ТК инфраструктуре;
2. Пројектант, односно извођач радова је у обавези да поштује важеће техничке прописе у вези са дозвољеним растојањима планираног објекта од постојећих ТТ каблова;
3. Заштиту и обезбеђење постојеће ТК инфраструктуре треба извршити пре почетка било каквих грађевинских радова и предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности како не би, на било који начин, дошло до угрожавања механичке стабилности, техничке исправности и оптичких карактеристика постојеће ТК инфраструктуре;

4. Грађевинске радове у непосредној близини постојеће ТК инфраструктуре вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл);
5. У случају евентуалног оштећења постојеће ТК инфраструктуре или прекида ТК саобраћаја услед извођења радова, извођач радова је дужан да предузме „Телеком Србија“ а.д. надокнади целокупну штету по свим основама (трошкове санације и накнаду губитка услед прекида ТК саобраћаја);
6. Уколико у току важења ових услова настану промене које се односе на ситуацију трасе – локацију предметног објекта, инвеститор/извођач радова је у обавези да промене пријави и затражи измену услова;
7. Ови технички услови важе годину дана од дана издавања. По истеку рока важности обавезно је подношење захтева за обнову техничких услова.

УКОЛИКО ПРЕДМЕТНА ИЗГРАДЊА УСЛОВЉАВА ИЗМЕШТАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ТК ОБЈЕКТА/КАБЛОВА:

8. Уколико предметна изградња условљава измештање постојећих ТК објеката/каблова, неопходно је урадити **Техничко решење/Пројекат измештања, заштите и обезбеђења постојећих ТК објеката/каблова** у сарадњи са надлежном Службом „Телекома Србија“. Такво Техничко решење мора бити **саставни део** потребне техничке документације.

Извод из Пројекта за грађевинску дозволу који садржи поменуто Техничко решење са графичким прилогом и предмером и предрачуном материјала и радова, са издатим Техничким условима, треба доставити обрађивачу услова, ради добијања сагласности.

Уколико се за предметне радове не ради Пројекат за грађевинску дозволу, то не ослобађа инвеститора обавезе да изради Техничко решење/Пројекат за извођење радова на измештању, заштити и обезбеђењу постојећих ТК каблова и да на њега тражи сагласност Телекома.

9. Радови на заштити и обезбеђењу, односно радови на измештању постојећих ТК објеката/каблова, изводе се о трошку инвеститора, осим у случајевима када је ова област другачије дефинисана постојећим споразумима (Путеви Србије...). Обавеза инвеститора је и да регулише имовинско – правне односе и прибави потребне сагласности за будуће трасе ТК каблова, пре почетка радова на њиховом измештању.
10. Уколико се за предметне радове не ради Пројекат за грађевинску дозволу, а изградња условљава измештање постојећих ТК објеката у обиму који излази из обухвата постојећих грађевинских и употребних дозвола за ТК објекте, инвеститор је обавезан да уради Пројекат измештања ТК објеката са свим потребним сагласностима и условима за добијање употребне дозволе.
11. Измештање треба извршити на безбедну трасу, пре почетка радова на изградњи за коју се траже услови.
12. Приликом избора извођача радова на измештању постојећих ТК каблова водити рачуна да је извођач регистрован и лиценциран за ту врсту делатности и да буде са листе квалификованих извођача радова „Телекома Србија“ а.д.

13. Обавеза инвеститора је да извођачу радова, поред остале техничке документације, достави и копију издатих услова (текст и ситуације) и Техничко решење измештања, заштите и обезбеђења постојећих ТК каблова угрожених изградњом, на које је „Телеком Србија“ а.д. дао своју сагласност. За непоступање по наведеним условима инвеститор радова сноси пуну одговорност.

Приликом даље разраде планских докумената на предметном подручју, сарађивати са предузећем за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д., Одељење за планирање и изградњу мреже Нови Пазар, контакт особа Неџат Жупић, телефон: 020/332 190 и 064/614 1379

С поштовањем,

Dženan
Ćeranić
200016260
0

Digitally signed
by Dženan
Ćeranić
200016260
Date: 2022.05.24
09:25:03 +02'00'

Шеф Службе за планирање и
изградњу мреже Крагујевац



Александар Сенић, дипл. инж.

Republika Srbija
Opština Tutin
Opštinska uprava
Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne i
Komunalno-stambene poslove
Bogoljuba Čukića 7
36320 Tutin

Vaš dopis br.:

350-86-11/2022

Kontakt:

+381 63 645 363

Naša referenca br.:

20/278/22

Datum:

05.10.2022.

Predmet: **Zahtev za izdavanje podataka i uslova za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu**

Veza: predmet br. 350-86-11/2022

Poštovana/Poštovani,

* Agencija za privredne registre je dana 01.07.2020. godine donela Rešenje broj BD 44868/2020, kojim je usvojena registraciona prijava statusne promene izdvajanja uz osnivanje. Donošenjem navedenog rešenja sprovedena je statusna promena izdvajanje uz osnivanje i istom je sa privrednog društva Telenor, kao prenosioca, prenet deo imovine i infrastrukture potrebne za obavljanje delatnosti novog pravnog lica kao Sticaoca, CETIN d.o.o. Beograd - Novi Beograd (u daljem tekstu: CETIN doo).

U okviru ove statusne promene, prava i obaveze Telenor d.o.o Beograd koji regulišu deo poslovanja u smislu delatnosti pružanja usluga iznajmljivanja infrastrukture koja se koristi za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija i svih pratećih usluga u koje spada i izvođenje, izgradnja i održavanje navedene infrastrukture kao i izgradnja, postavljanje i održavanje odnosne infrastrukture, zajedno sa pripadajućom imovinom, pravima, obavezama i odgovornošću koja je sa istim povezana i koja je potrebna kako bi sticalac obavljao goreopisanu delatnost (u daljem tekstu: Poslovanje) prenet je na novo pravno lice CETIN doo, koje je formirano i registrovano Rešenjem Agencije za privredne registre BD 44878/20 od 01.07.2020.godine.

Poštovana/Poštovani,

U vezi sa Vašim zahtevom za dostavljanjem podataka o razvojnim planovima mreže CETIN doo na području **Zahtev za izdavanje podataka i uslova za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu** a u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji («Sl glasnik RS», br. 72/09, 81/09 – ispravka, 64/10 – US i 24/11), dostavljamo Vam podatke o preferentnim lokacijama i položaju preferentnih zona mreže CETIN doo na predmetnom području. Na predmetnom području nema baznih stanica CETIN doo. U pomenutim preferentnim zonama i na preferentnim lokacijama je planirana izgradnja telekomunikacionih objekata sa pripadajućom infrastrukturuom za GSM, UMTS I LTE javnu mobilnu telefoniju, kao i za ostale telekomunikacione sisteme koji tehnološki nasleđuju ove sisteme. Pod telekomunikacionim objektom sa pripadajućom infrastrukturuom se u ovom slučaju podrazumevaju telekomunikacioni objekti baznih radio-stanica i radio-relejnih stanica sa pripadajućim antenskim sistemima i infrastrukturuom koja obuhvata zemljište, građevinu ili zgradu, antenske nosače i stubove, pristupni put, instalaciju i postrojenja za električnu energiju, kablovsku kanalizaciju i drugo neophodno za izgradnju telekomunikacionog objekta javne mobilne telekomunikacione mreže. Niskonaponska energetska mreža čija je dogradnja neophodna za napajanje planiranih objekata, kao i mreža pristupnih puteva nisu predmet ovog materijala.

Na predmetnom prostoru ne postoje optički kablovi u vlasništvu CETIN doo. Kada su u pitanju buduće optičke deonice, pošto u novom razvojnom planu mreže nisu precizno definisane mikrolokacije telekomunikacionih objekata pre svega iz pravnih razloga, podatke o budućim optičkim trasama čija je namena povezivanje postojećih i/ili budućih lokacija telekomunikacionih objekata će biti dostavljeni u daljim fazama naše saradnje.

U Prilogu 1 je data tabela sa podacima o preferentnim zonama izgradnje novih telekomunikacionih objekata CETIN doo u granicama **Zahtev za izdavanje podataka i uslova za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu**.

Prilozi:

Prilog 1: Podaci o preferentnim zonama izgradnje novih telekomunikacionih objekata CETIN doo u granicama **Zahtev za izdavanje podataka i uslova za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu**.

Sa poštovanjem,
CETIN d.o.o.

Pjer Vučković, dipl.inž.
Direktor strategije, planiranja i razvoja mreže

Prilog 1: Podaci o preferentnim zonama izgradnje novih telekomunikacionih objekata CETIN doo u granicama Zahtev za izdavanje podataka i uslova za potrebe izrade Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu.

R. Br	Planirane lokacije	Istočna geografska dužina	Severna geografska širina	Prečnik preferentne zone (m)	Visina stubova (nosača) u odnosu na nivo tla [m]
1	Žirče	7448049	4764439	400	25-35

U pomenutim preferentnim zonama i na preferentnim lokacijama je planirana izgradnja objekata telekomunikacione infrastrukture za sisteme GSM i UMTS javne mobilne telefonije, kao i za ostale telekomunikacione sisteme koji tehnološki nasleđuju GSM i UMTS sistem. Pod telekomunikacionom infrastrukturom se u ovom slučaju podrazumevaju telekomunikacioni objekti baznih radio-stanica i radio-relejnih stanica, sa pripadajućim antenskim sistemima, stubovima ili nosačima na zgradama za montažu antena, kontejneri ili prostorije za smeštaj opreme, kao i uređaji za napajanje opreme sa priključenjem na energetska mrežu.



Број: 1-01-3491-145/22-1
Датум: 17.05.2022.
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Општина Тутин
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне
и комунално-стамбене послове
Богољуба Чукића 7
36320 ТУТИН
ПАК: 576242

Предмет: Захтев за издавање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину

У вези са Вашим дописом број: 350-86-12/2022 од 12.05.2022. године, из делокруга рада Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција), обавештавамо вас следеће:

- Агенција не располаже подацима који се односе на постојеће телекомуникационе инфраструктурне објекте, осим за локације радио станица, а остали подаци се могу добити од телекомуникационих оператора и провајдера;
- подаци се односе на тренутно стање у бази података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра и бази података о коришћењу радио-дифузног спектра и налазе се у одговарајућим Регистрима.

У прилогу овог дописа достављамо вам извод из базе података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра за Тутин, на дан 16.05.2022. године (на DVD-у).

Такође вас обавештавамо да претрагу података по општинама можете вршити коришћењем следећих линкова:

- за претрагу Регистра "База података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра":
<http://registar.ratel.rs/cyr/reg203>
- за претрагу Регистра "База података коришћењу радио-дифузног спектра":
<http://registar.ratel.rs/cyr/reg204>

Контакт особа у Агенцији за податке који се односе на извод из базе података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра је Драгица Безаревић, е-пошта: dragica.bezarevic@ratel.rs, тел 011/2026-847.

При изради предметног плана и техничке документације, неопходно је обезбедити заштиту електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава и предвидети техничке и друге захтеве при изградњи пратеће инфраструктуре потребне за постављање

електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме, сагласно одредбама Закона и правилника, како је наведено у даљем тексту.

Захтеви за утврђивање заштитног појаса и начин извођења радова у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и захтеви који се односе на утврђивање радио коридора прописани су чл. 45. и 46. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и и 95/18-др. закон, у даљем тексту: Закон), Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објекта („Службени гласник РС”, број 16/12, у даљем тексту: Правилник) ближе су прописани захтеви за утврђивање заштитног појаса и начина извођења радова у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и захтеви који се односе на утврђивање радио-коридора, димензија заштитне зоне и изградње објекта у оквиру те зоне. Правилник је доступан на: https://www.ratel.rs/uploads/documents/pdf_documents/documents/Regulativa/Pravilnici/Pravilnici_koje_donosi_MTID/Pravilnik%20o%20koridorima,%20SGRS%2016-12.pdf.

Посебно указујемо на следеће чланове Правилника:

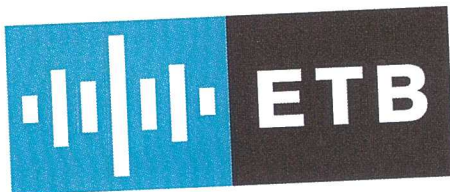
Члан 4.- Зоне штетног утицаја електроенергетских постројења на електронске комуникационе водове и мреже; Члан 5.- Паралелно вођење, приближавање и укрштање подземног и надземног електронског комуникационог вода са електроенергетском инфраструктуром; Члан 6.- Зоне електронске комуникационе инфраструктуре према другим инсталацијама и објектима; Члан 7.- Водовод и канализација; Члан 8.- Гасовод; Члан 9.- Топловод; Члан 10.- Остали цевоводи и објекти; Члан 11.- Подводне инсталације; Поглавље - Величина заштитне зоне радио центара и радио коридори, чл. 13, 14, 15, 16, 18 и 20.

Агенција води ажурну евиденцију оператора јавних комуникационих мрежа и услуга у електронској форми, а која садржи подручја на којима су успостављене мреже или на којима се пружају услуге. Евиденција је доступна на: <http://registar.ratel.rs/cyr/reg201>.

С поштовањем,


ДИРЕКТОР
Драган Пејовић
Драган Пејовић

Прилог: као у тексту



ЈП Емисиона техника и везе Београд
Кнеза Вишеслава 88 | 11 030 Београд | Србија
Т + 381 11 3693 251
www.etv.rs

ПИБ 106475271 | матични број 20610131
број рачуна 205-154307-51
Комерцијална банка АД Београд

Сектор технике
Број: 2595/22-1
Датум: 18.05.2022. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТУТИН, ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ, ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ И КОМУНАЛНО-
СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ

36320 Тутин
Хусеин-бега Градашчевића 7

Предмет: **Захтев за издавање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину**

Веза: ваш број 350-86-13/2022 од 12.05.2022. године

У вези Вашег предметног захтева, обавештавамо Вас да територију предметног плана покривају следеће емисионе станице:

Копаоник Гобелја

43°19'03.51"N 20°49'21.38"E

Тутин

43°00'27.50"N 20°18'22.10"E

Координате су дате у WGS84 формату.

Дигитални телевизијски програми се емитују на 24, 32 и 34 каналу са Копаоника док се емитовање изводи по стандарду EN 302 755 (DVB-T2), уз стандард за видео компресију H.264 (ISO/IEC 14496-10) и аудио MPEG2 Layer 1.

Емитовање радијског сигнала се изводи по стандарду – SRPS N.N6.015 (ETS 300384) и SRPS N.N6.015/1 (EN 50067).

Преко територије обухвата плана не прелазе радиорелејни коридори ЈП ЕТВ

ЈП ЕТВ нема планове за изградњу нових објеката на територији обухвата плана и нема посебне услове по питању предметног просторног Плана и стратешке процене утицаја на животну средину.

ЈП „Емисиона техника и везе“

В.Д. директора

Сава Савић

Доставити:

- Општинској управи за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене и грађевинске послове општине Тутин
- Архиви



IV 03 350-108/14
JAVNO KOMUNALNO STAMBENO PREDUZEĆE

„GRADAC“

Ul. III Sandžačka brigada bb.36320 Tutin, Tef./Fax: 020-811-152, 020-812-980,
Tekući račun: 205-31368-74, PIB:102020490, MB: 07386346,
e-mail: jkpgradac@gmail.com



REPUBLIKA SRBIJA
OPŠTINA TUTIN

ODELJENJE ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE I
KOMUNALNO STAMBENE POSLOVE

T U T I N

Na osnovu podnetog zahteva opštine Tutin br.350-86-14/2022 od 12.05.2022. godine, a radi izdavanja podataka lokacijskih uslova za izradu Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin i Strateške procene uticaja Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin na životnu sredinu

O B A V E Š T E N J E

Tehnička služba JKSP „Gradac“ iz Tutina, a na osnovu uvida u svoje poslovne knjige, Vas obaveštava da u blizini navedene saobraćajne trase državnog puta IIA Pazarište -Tutin, od sela Crkvine do ulaza u Tutin nemamo izgrađenih kako vodovodnih tako i kanalizacionih objekata kojima gazduje komunalno preduzeće „Gradac“ iz Tutina.

Po potrebi u toku projektovanja obratiti se stručnoj službi Komunalnog preduzeća radi dobijanja naknadnih upustava.

Važnost uslova ili obaveštenja je godinu dana od dana izdavanja.

U Tutinu,
25.05.2022. godine



JKSP „Gradac“

ПРИМЉЕНО
PRIMLJENO

15. 6. 2022

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Општина Тутин

Општинска управа

Одељење за урбанизам, имовинска-правне
и комунално-стамбене послове Стевана

Богољуба Чукића бр. 7

36320 Тутин

ПАК: 576242

Ваш број: _____

Наш број: 06-07-4/1642/1Датум: 1. 4. 06. '922

РН 631/22

Предмет: Услови за израду Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин

Поштовани,

У вези Вашег захтева за издавање услова за израду Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин, обавештавамо Вас да у обухвату предметних измена и допуна плана у надлежности ЈП „Србијагас“ не постоји изграђена гасоводна мрежа или објекти, сходно томе ЈП „Србијагас“ нема посебних услова са становишта прописане заштите изграђене гасоводне мреже.

Рок важности овог документа је годину дана од дана његовог издавања.

С поштовањем,

**СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ
ДИРЕКТОР**

Владимир Ликић, дипл.инж.маш.





Општина Тутин
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-
правне и комунално-стамбене послове

Рахман Фекић, начелник

Богољуба Чукића бр. 7
36320 Тутин

260322-2022



Департман за спољне везе и односе
са државним органима у Србији

Број: НИМ_444000/12-06/003000/2022

Датум: 24. 05. 2022

ПРЕДМЕТ: Достављање података и услова за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину

Поштовани господине Фекићу,

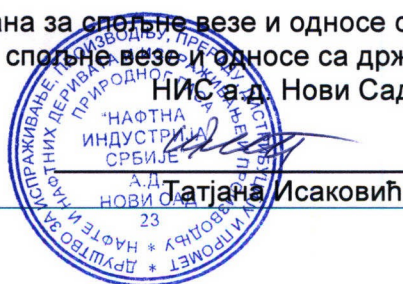
У складу са захтевом Одељења за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове Општинске управе Општине Тутин, број: 350-86-16/2022 од 12. маја 2022. године, сагласно одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др. закон, 9/2020 и 52/2021), НИС а.д. Нови Сад доставља следеће:

Увидом у достављену документацију, утврђено је да у обухвату Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину, НИС а.д. Нови Сад не изводи и не планира да изводи геолошке истражне радовне нафте и гаса, нема објекте инфраструктуре: станице за снабдевање горивом моторних возила (бензинске станице), складишта, стоваришта, водове, инсталације, нити друге објекте, те немамо посебних услова нити предлога.

За све додатне информације можете контактирати Департман за спољне везе и односе са државним органима у Србији, телефон: +381 11 205 81 90 e-mail: serbian.gr@nis.eu

С поштовањем,

Директор Департмана за спољне везе и односе са државним органима у Србији
Департман за спољне везе и односе са државним органима у Србији
НИС а.д. Нови Сад



Татјана Исаковић

НИС а.д. Нови Сад
Народног фронта 12,
21000 Нови Сад
Тел: +381 21 481 1111
office@nis.eu
www.nis.eu

ПИБ: 104052135
Матични број: 20084693
Основни капитал друштва: 993.786.000 € у целости уписан, уплаћен и унет
Регистар привредних субјеката БД 92142/2005
Banca Intesa а.д. Београд:
160-92713-36
Војвођанска банка а.д. Нови Сад:
325-9500600038722-90

SA 12.00.01-072, верзија 2.1



Београд, Булевар краља Александра 282
172.

www.putevi-srbije.rs

ОПШТИНА ТУТИН - ОРШТИНА ТУТИН
ПИСАРНИЦА

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ТУТИН

Одељење за урбанизам, имовинско – правне и комунално – стамбене послове

Богољуба Чукића 7

36320 Тутин

ПРИМЉЕНО
22.6.2022
350-86-17/22

На основу вашег дописа број 350-86-17/2022 од 12.5.2022. године, наш број 953-10366 од 16.5.2022. године за издавање услова за израду **прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин**, у складу са Законом о планирању и изградњи ("Сл. гл. РС", број 72/09, 81/09, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/1, 31/19, 37/19- др. закон, 9/20. и 52/21) и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл. гл. РС", број 32/19), обавештавамо вас следеће:

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, бр. 105/13, 119/13, 93/15) и пратећим Референтним системом мреже државних путева РС, март 2022. године у обухвату предметног плана се налази државни пут:

- **Државни пут IIА реда број 203** Дољевиће - Пазариште - Тутин - Брегови на деоници 20302 од поч. чвора број 20301 Пазариште код km 3+373 до зав. чв. број 20202 Тутин код km 28+365, а у обухвату плана оријентационо од km 14+590 до km 24+340.

Плански основ:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гл. РС“ број 88/10);
- Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Сл. гл. РС“ број 39/14);
- Просторни план општине Тутин („Сл. лист општине Тутин“ бр. 8/2017).

Изменом плана ће се формирати плански основ за изградњу нове (измештене) трасе државног пута утврђивањем правила уређења и грађења за обухват измештене деонице државног пута IIА реда број 203. Пазариште – Тутин (предмет ове измене и допуне је само део територије која се налази у обухвату и издати услови и подаци се тичу само наведеног подручја).

Услови за израду прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин:

- Решење ускладити са решењем и стеченим обавезама према важећој планској документацији и планској документацији чија израда је у току, важећој пројектној документацији за коју су издати услови ЈП „Путеви Србије“, као и са саобраћајно-техничким и пројектним условима издатим од стране ЈП „Путеви Србије“ на предметном подручју.
- Државни пут на графичким прилозима и у тексту плана означити према Уредби о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, бр. 105/13, 119/13, 93/15) и пратећим Референтном систему мреже државних путева РС, март 2022. године /ранг, ознака, опис пута, деонице и стационаже на границама плана и на местима планираних интервенција).
- У текстуалном и графичком делу плана детаљне регулације прецизирати:
 - **заштитни појас** државног пута другог реда ширине 10m са обе стране путног земљишта, којим се одређује положај грађевинске линије; заштитни појас може бити и веће ширине уколико се тако дефинише овим планом;
 - **граница путног земљишта** је линија са обе стране усека и насипа, удаљена најмање један метар од линија које чине крајње тачке попречног профила пута, ван насеља, мерено на спољну страну;
 - **путно земљиште** је континуална површина унутар граница путног земљишта;
 - **појас регулације државног пута** чини земљиште унутар регулационих линија тј. катастарска парцела којој припада пут;
 - **граница експропријације** за новоизграђене деонице је линија до које се врши експропријација, а утврђује се на прописаном одстојању од 3m (за овај ранг пута) мереном од границе путног земљишта на спољну страну пута;
 - **појас експропријације** је континуална површина унутар граница експропријације.
- Планско решење ускладити са поглављем X Посебни услови изградње и реконструкције јавних путева Закона о путевима („Сл. гл. РС“ бр. 41/18. и 95/18-др.закон) и осталом подзаконском регулативом која регулише предметну материју.



- За нову деоницу државног пута потребно је јасно приказати границу експропријације која ће бити основ за издавање локацијских услова у поступку израде техничке документације.
- Сва планска решења у обухвату измене треба да имају ниво детаљности довољан за издавање локацијских услова у поступку израде техничке документације.
- Елементе пута и раскрсница, као и решење постојећег и перспективног пешачког, стационарног, бициклическог и јавног саобраћаја предвидети са максималном елиминацијом конфликта истих са државним путевима, у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/2011) и осталим важећим стандардима и прописима.
- Ширину коловоза пројектовати према Закону о путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/2018 и 95/2018-др.закон) и Правилнику о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гл. РС“, бр. 50/2011).
- Елементе трасе пута пројектовати према елементима ситуационог плана и подужног профила за рачунске брзине које одговарају категорији и типу државних путева II реда. Гранични елементи подразумевају прорачун минималних и максималних вредности за попречни профил, ситуациони план, нивелациони план и прегледност на основу рачунске брзине.
- Достављеним елаборатом је наведено следеће (*преузето из Плана детаљне регулације за реконструкцију путног правца Нови Пазар – Тутин, за деоницу путног правца на територији Тутина („Службени лист општине Тутин” бр.2/2020)*):
 - Ширина саобраћајних трака $t_v = 2 \times 2,75 \text{ m}$
 - Ширина ивичних трака $t_i = 2 \times 0,25 \text{ m}$
 - Ширина банке $b = 1,00 \text{ m}$
 - Ширина берме $B_r = 0,50 \text{ m}$
 - Ширина ригола у усеку (асф.ригол без ивичњака) $R = 0,50 \text{ m}$.

Измештање предметног државног пута ће се вршити на две деонице, деоница 1 и деоница 2. Деоница 1, гледано из правца Новог Пазара ка Тутину, почиње одвајањем са постојећег пута (кп.бр. 1032 КО Радуховце) у десну страну, код места Луке у КО Радуховце, делом преко кп.бр. 1025/3 и 1025/2, затим иде преко кп.бр. 95, делом на кп.бр. 1033, онда преко кп.бр. 990 КО Ковачи и затим преко кп.бр. 381/1 и 381/2 КО Жирче, где се поново спаја са постојећом трасом пута (кп.бр. 992 КО Жирче). Дужина деонице 1 је око 2,8 km и ова деоница замењује дужину од око 6,10 km постојеће трасе пута.

Деоница 2, гледано такође из правца Новог Пазара ка Тутину, почиње на око 900 m од краја деонице 1, одакле се са постојеће трасе пута (кп.бр. 992 КО Жирче), одваја у десно, преко кп.бр. 418/2 и 418/1, затим делом преко кп.бр. 431/3 (општински пут О-1, сече га), а онда преко кп.бр. 993/1 и 993/2, све у КО Жирче, где се поново спаја са постојећом трасом (кп.бр. 1071/1 КО Митрова), на око 600 m северно од Дубова, тачније од Хотела “Хибис”. Дужина деонице 2 је око 1,4 km и ова деоница замењује дужину од око 2,8 km постојеће трасе пута.

- За дефинисање коначних елемената ситуационог, нивелационог и регулационог плана саобраћајних површина потребно је израдити Идејно решење са неопходним пројектним елементима уз све захтеве безбедности саобраћаја на државном путу.
- У делу поред постојеће трасе предметног државног пута потребно је утврдити све инфраструктурне коридоре (електро инсталације, ПГТ, гасне инсталације, водоводне и канализационе инсталације и слично).

Услови за постављање инсталација у заштитном појасу државног пута:

Услови за паралелно вођење инсталација поред државног пута:

- Инсталације у заштитном појасу државног пута пројектовати на прописаној удаљености (најмање 3m) од крајње тачке попречног профила пута – ножице насипа тупа државног пута, или спољне ивице канала за одводњавање, на начин одређен планским документом и условима надлежних институција.
- Не дозвољава се вођење инсталација по банкени, по косинама насипа државног пута, кроз јаркове и кроз локације које могу иницирати отварање клизишта или угрозити косине насипа државног пута, а посебно оне које могу директно или индиректно угрозити елементе путног профила државног пута.

Услови за укрштање инсталација са државним путем:

- Да се укрштање са државним путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод тупа државног пута, управно на државни пут у прописаној заштитној цеви.



- Заштитна цев за сваку инсталацију (вод) мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила државног пута, увећана за по 3m са сваке стране.
- Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35-1,50m и више у зависности од конфигурације терена.
- Минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала државног пута за одводњавање (планираног или постојећег), од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,00-1,20m.
- При изради техничке документације у делу инсталација у заштитном појасу државног пута неопходно је учртати попречне профиле са апсолутним котама, назначеним стационажама пута, димензијама и положајем заштитних цеви и инсталација:
 - на почетку и крају паралелног вођења,
 - на месту лома инсталација,
 - на месту подбушивања трупа коловоза,
 - на месту уласка и изласка инсталација из кат. парцела које припадају државном путу.
- Техничка документација у складу са важећом законском регулативом мора бити потписана и оверена од стране одговорног пројектанта са приложеном лиценцом.
- Техничка документација мора поседовати решење о фирми и решење о одређивању одговорног пројектанта и лиценце.
- Техничка документација мора бити усклађена са предметним условима, Законом о планирању и изградњи, Законом о путевима, Законом о безбедности саобраћаја на путевима (Сл. гл. РС“, бр.41/09, 53/10, 101/11, 32/13, 55/14, 96/15, 9/16, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19. и 128/2020 - др. закон), Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/2011) и осталим важећим законима, прописима, правилницима и стандардима који важе за ову врсту посла.

За све предвиђене интервенције и инсталације које се воде кроз појас регулације (парцелу) државног пута потребно је обратити се управљачу државног пута за прибављање услова и сагласности за израду пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са важећом законском регулативом.

Контакт: Душица Богићевић, дипл. прост. планер 011 3040664, dusica.bogicevic@putevi-srbije.rs

Са поштовањем,

Обрадила:	
Душица Богићевић, дипл. прост. пл.	26
Контролисао:	
Дејан Лукић, дипл. грађ. инж.	18

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА
СТРАТЕГИЈУ, ПРОЈЕКТОВАЊЕ И РАЗВОЈ

Миодраг Поледица, маг. инж. саобр.

Достављено:

1. Наслову
2. Архиви
3. Одељењу за пројектну и планску документацију

ОПШТИНА ТУТИН

Одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-стамбене послове

Градски трг
36 320 Тутин

Предмет: Мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Прве измене и допуне просторног плана општине Тутин.

Поштовани,

Дописом број 03-350-199-1/2022 од 02.12.2022. године, наш број 953-10366/22 од 07.12.2022. године, тражили сте **мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Прве измене и допуне просторног плана општине Тутин.**

Стратешком проценом утицаја на животну средину врши се провера планских решења на животну средину и предлажу се мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Поступајући у складу са одредбама члана 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10), доставили сте нам предметни Извештај. Увидом у достављени Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Прве измене и допуне просторног плана општине Тутин, установљено је да су сагледани могући негативни утицаји на животну средину и предвиђене смернице за њихово смањење, односно довођење утицаја планираних активности у прихватљиве оквиру у којима се конфликти у простору своде на најмању могућу меру.

Мишљења смо да је у поглављу 3.5.6 на страни 63. Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Прве измене и допуне просторног плана општине Тутин потребно изменити меру: „Обавезно је подизање заштиних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама и појединачним локацијама, односно свим осетљивим рецепторима“ следећом смерницом „На местима где долази до прекорачења саобраћајне буке, у близини насељених места и објеката, потребно је планирати техничке мере заштите - конструкције за заштиту од буке“

Имајући у виду да Јавно предузеће „Путеви Србије“ као управљач над државним путевима у Републици Србији, са аспекта заштите животне средине врши праћење шире зоне утицаја пута на околину, мишљења смо да је предметни Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину усклађен са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10).

Особа за контакт: Урош Милинчић, маст.географ-за област животне средине, тел. 011 30 40 735, 066 833 84 58
е-пошта: uros.milincic@putevi-srbije.rs

С поштовањем,

ЈП „Путеви Србије“
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Миодраг Поледица, маст.инж.саобр.

Обрадио:	
Урош Милинчић, маст. географ	УМ
Контролисао:	
Мимоза Јеличић, маст. географ	ЈМ

Достављено:

1. Наслову
2. ЈП "Путеви Србије", Архива
3. ЈП "Путеви Србије", Одељење за заштиту животне средине



Република Србија
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
Београд, Кнеза Вишеслава 66, поштански фах 100
Тел.: 011/30 50 923 Факс: 011/30 50 847
<http://www.hidmet.gov.rs>



Број: 922-3-46/2022.

Датум: 24. мај 2022. године

Република Србија
Општина Тутин
Општинска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне
и комунално- стамбене, послове

Ул. Богољуба Чукића бр. 7
36320 Тутин

У вези са вашим дописом 350-86-18/2022 од 11.05.2022. године, у прилогу вам достављамо 1 (један) примерак УСЛОВА који се дају за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин.



Проф. др Југослав Николић, дипл.мет.

Република Србија
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
Број: 922-3-46/2022
Датум: 24. мај 2022. године
Београд

На захтев Општинске управе Тутин, Републички хидрометеоролошки завод (у даљем тексту: РХМЗ) на основу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије" број 72/09 и други) даје

ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКЕ УСЛОВЕ

за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин (у даљем тексту: Просторни план).

Техничка документација за израду Просторног плана мора да задовољи и следеће УСЛОВЕ:

1. За израду климатолошке подлоге подручја обухваћеног Просторним планом потребно је користити податке из државне мреже метеоролошких станица РХМЗ.
2. При изради хидролошких подлога за потребе планирања и пројектовања на подручјима обухваћеним Просторним планом користити податке из државне мреже хидролошких станица РХМЗ, а на мањим сталним и повременим/бујичним водотоцима треба користити метеоролошке услове из Услови 1 и одговарајуће климатолошке и хидролошке анализе.
3. При изради геотехничких и хидрогеолошких подлога за потребе предметног Просторног плана користити метеоролошке податке из Услови 1.
4. Планска документација треба да буде у складу са "Уредбом о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врстама ограничења које се могу увести у заштитним зонама" ("Службени гласник РС" број 34/13).
5. Законом о одбрани од града ("Службени гласник РС" 54/15), члан 13, предвиђено је увођење заштитних зона око лансирних (противградних) станица, у којима је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођења радова који могу нарушити испаливање противградних ракета, које спадају у 1. категорију експлозивних материја. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од противградних станица Центра за одбрану од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Захтевом број 150-86-18/2022 од 12.05.2022. године (достављен 16.05.2022. године) Општинска управа Тутин је затражила податке и хидрометеоролошке услове РХМЗ за потребе израде Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин и Стратешке процене утицаја Прве измене и допуне Просторног плана општине Тутин на животну средину.

Увидом у достављену документацију, Стручне службе РХМЗ закључиле су следеће:

- Локације метеоролошких станица дате су у Табели 1.

Табела 1: Локације метеоролошких станица

Ред. бр.	Назив метеоролошке станице	Програм рада	WGS84 координате	
			X	Y
1	Тутин	климатолошка станица	42.99580278	20.33043333
2	Мелаје	падавинска станица	43.11735000	20.28345000
3	Рибарићи	падавинска станица	42.96913333	20.45084444
4	Режевиће	падавинска станица	43.08426389	20.18826111

- РХМЗ располаже хидролошким подацима са једне хидролошке станице површинских вода на реци Ибар (Услов 2). Локација хидролошке станице површинских вода дата је у Табели 2.

Табела 2: Локације хидролошких станица површинских вода

Ред. бр.	Назив водотока	Назив хидролошке станице	УТМ координате положаја станице		Kota "0" (mm)
			X	Y	
1	Ибар	Батраге	451277	4753705	700 (условна)

- Уколико се укаже потреба за пројектовањем хидротехничких објеката на мањим сталним или повременим/бујичним водотоцима у оквиру Просторног плана на којима РХМЗ не врши мерења и осматрања, хидролошке прорачуне карактеристичних рачунских великих вода треба урадити методама које се примењују за хидролошки неизучене сливове, а које се базирају на физичко-географским карактеристикама слива и анализи максималних годишњих падавина, при чему треба користити релевантне хидролошке податке и метеоролошке податке из Услови 1. Средње и мале воде одредити методама регионалне анализе.
- На подручју предметног Просторног плана нема хидролошких станица подземних вода, па при изради геотехничких и хидрогеолошких подлога користити метеоролошке податке из Услови 1.
- У границама предметног Просторног плана, а унутар заштитне зоне од 500 метара, налазе се лансирне (противградне) станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете, које спадају у 1. категорију експлозивних материја. Локације лансирних (противградних) станица дате су у Табели 3.

Табела 3: Локације лансирних (противградних) станица

Ред. бр.	Назив лансирне станице	Гаус Кригерове координате		Н (mm)	Општина/Град
		Х	У		
1	Морани	4773038	7448119	1040	Тутин
2	Драга	4749838	7449676	1300	Тутин
3	Набоје	4765788	7434317	1320	Тутин
4	Баћица	4776606	7435885	1190	Тутин
5	Рудница	4763083	7440969	1200	Тутин
6	Црниш	4759013	7453823	1220	Тутин

За достављање података са мерних места из државних мрежа метеоролошких и хидролошких станица РХМЗ наведених у условима, неопходно је обратити се РХМЗ посебним захтевом у коме ће бити прецизно наведени називи мерних места и тип, врста и обим података који су потребни за израду пројектне документације.

Статистичке вредности основних климатолошких и хидролошких елемената за метеоролошке и изабране хидролошке станице доступне су на сајту РХМЗ: www.hidmet.gov.rs.

Уколико постоји интерес за израду климатолошке подлоге, одговарајући захтев доставити Одсеку за примењену климатологију РХМЗ.

У вези са делом захтева за Стратешку процену утицаја плана на животну средину напомиње се да су Законом о министарствима, донетим 11. 03. 2011. године, послови које је обављао РХМЗ из области заштите животне средине прешли у надлежност Агенције за заштиту животне средине при надлежном министарству.

На основу напред наведеног Стручне службе РХМЗ дале су услове као у диспозитиву. За додатне информације можете се обратити на телефоне: 011/3050-841 и 011/3050-858.

56

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ОКРУЖНОГ
УПРАВЉАЊА
ДРЕЖИЦА
ДИРЕКТОР
Проф. др Југослав Николић, дипл. мет.



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД

Број: 02-269-1/2022

Датум: 10.06.2022.

Београд

На основу члана 47б. и члана 47в. Закона о планирању и изградњи (Сл.гласник РС број 72/09, 81/09 исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20) на захтев подносиоца достављају се

Сеизмолошки услови за Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин

Сходно члану 47б. Закона, да орган, посебна организација, односно ималац јавних овлашћења издаје услове и податке за израду планског документа без накнаде и таксе, осим накнаде стварних трошкова (материјални трошкови), Сеизмолошки услови и подаци за израду планског документа уступају се без накнаде.

Овлашћено лице

Бранко Драгичевић

Напомена:

Овај документ је потписан електронски квалификованим потписом. У случају да се штампа на папиру, његова веродостојност се утврђује поређењем са електронским оригиналом који се чува у архиви електронских докумената Републичког сеизмолошког завода.

На основу начела Закона о планирању и изградњи да се планирањем, уређењем и коришћењем простора може превентивно утицати између осталог и на заштиту и од природних непогода (члан 3, тачка 6), чланом 47б прописано је да носилац израде планског документа доставља захтев за издавање услова из своје надлежности надлежним органима, посебним организацијама и имаоцима јавних овлашћења, који у складу са овим законом и посебним прописима утврђују **услове за планирање и уређење простора**.

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда на планском подручју за

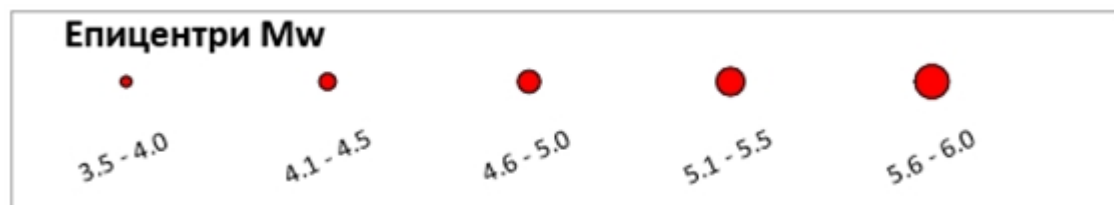
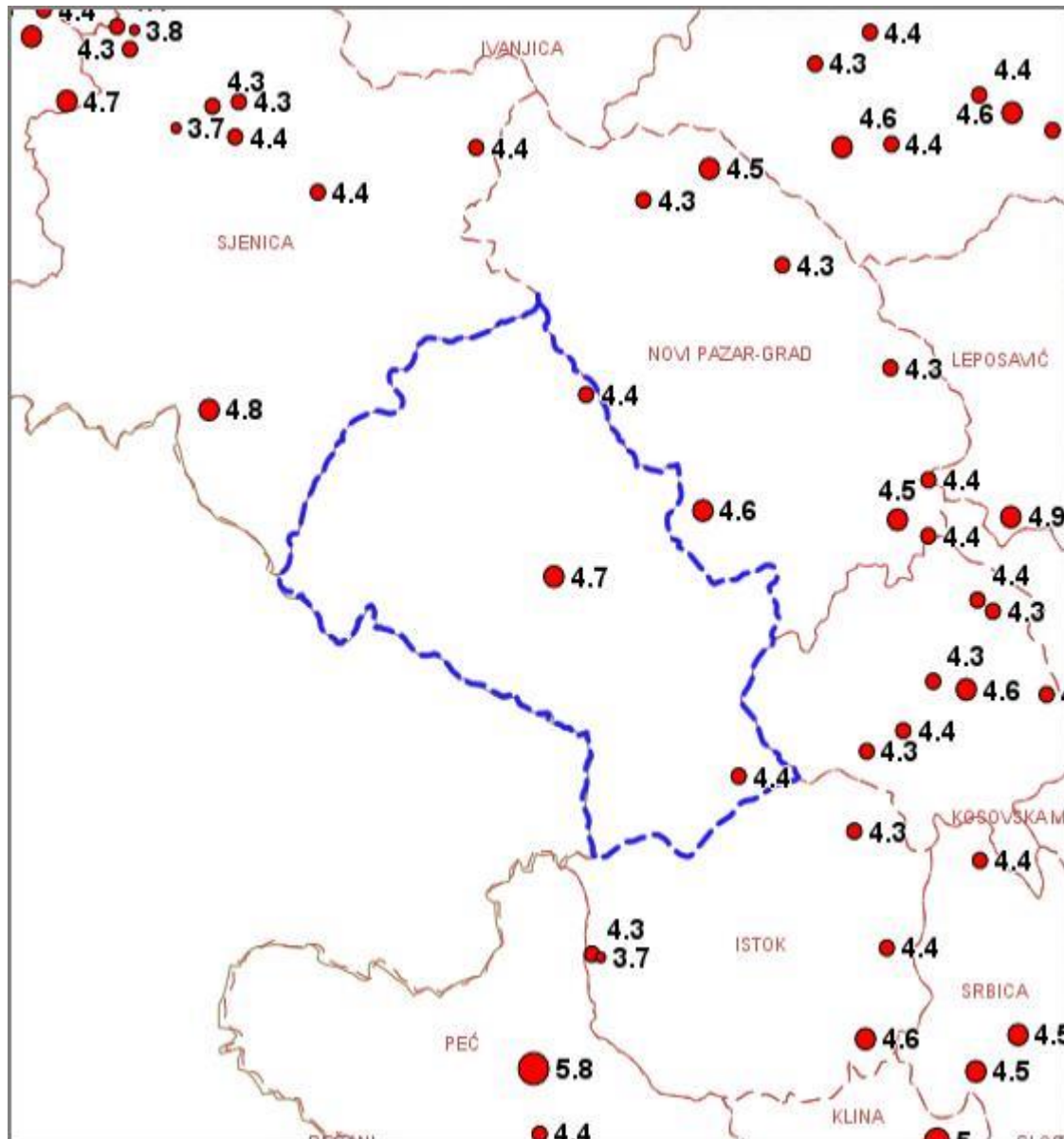
Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин

израђене су:

1. Карта епицентара земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју, ПРИЛОГ 1.
2. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($v_{s,30} \geq 800 \text{m/s}$), израђене у складу са захтевима Еврокода 8 (EN 1998-1), изражено у јединицама гравитационог убрзања g ($g=9.81 \text{m/s}^2$), за планско подручје, ПРИЛОГ 2.
3. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. израженог у степенима макросеизмичког интензитета земљотреса MCS скале, израђена на основу израчунатих вредности убрзања за тло типа А помножено фактором тла за одговарајућу прорачунску тачку како би се обухватило дејство земљотреса на локалном тлу, за шире планско подручје, ПРИЛОГ 3.
4. Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. по параметру максималног хоризонталног убрзања $[g]$, за планско подручје, ПРИЛОГ 4.
5. Табела епицентара догођених земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја, а од утицаја за сагледавање сеизмичког хазарда, ПРИЛОГ 5.

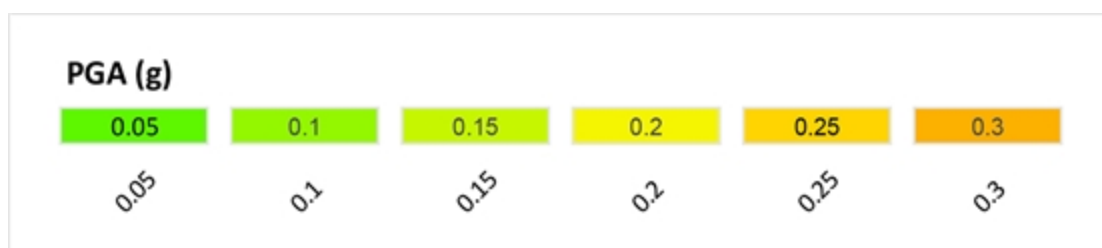
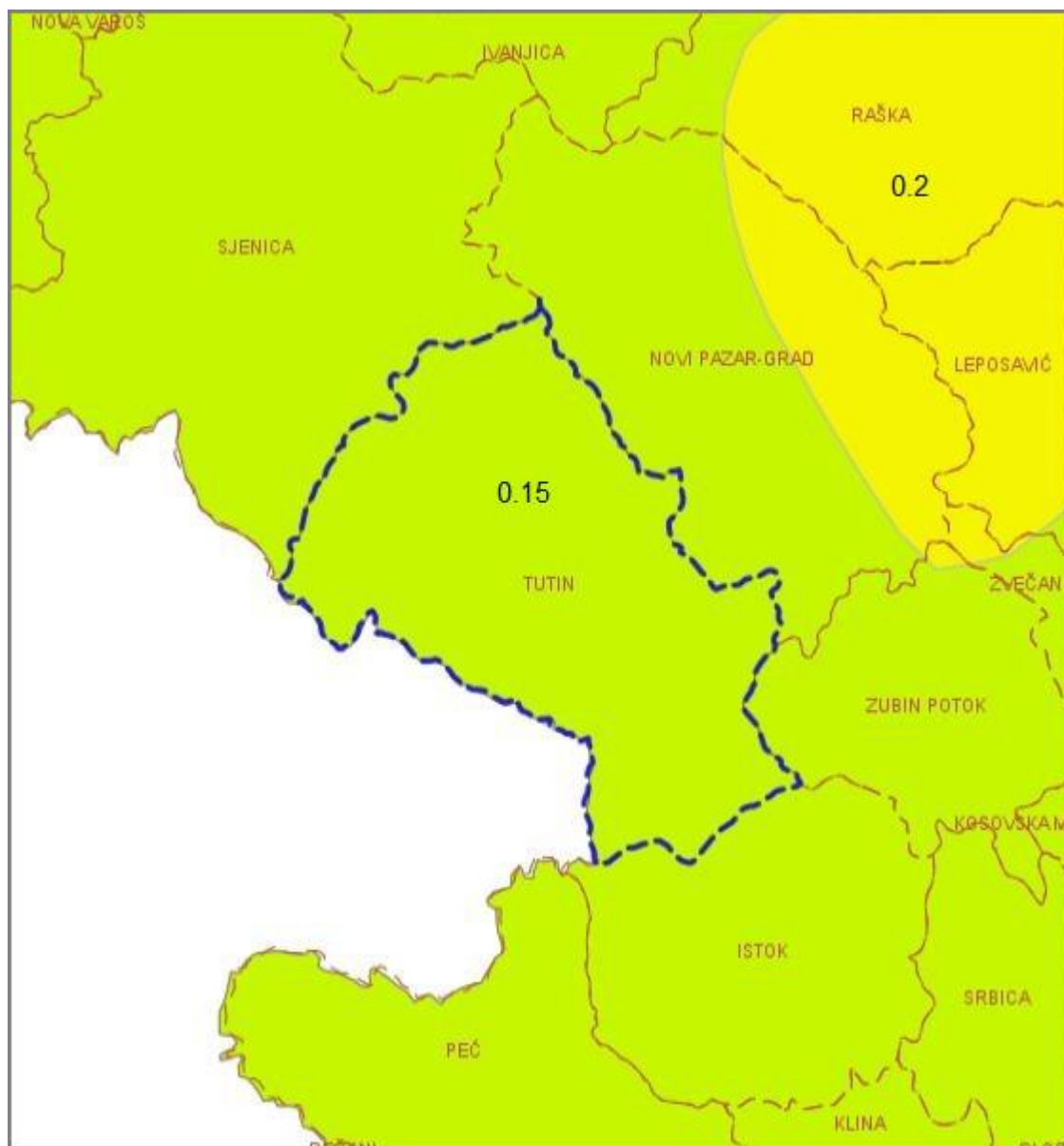
ПРИЛОГ 1

Карта епицентара земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју или у непосредној околини, а од утицаја су на планско подручје, за **Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин**



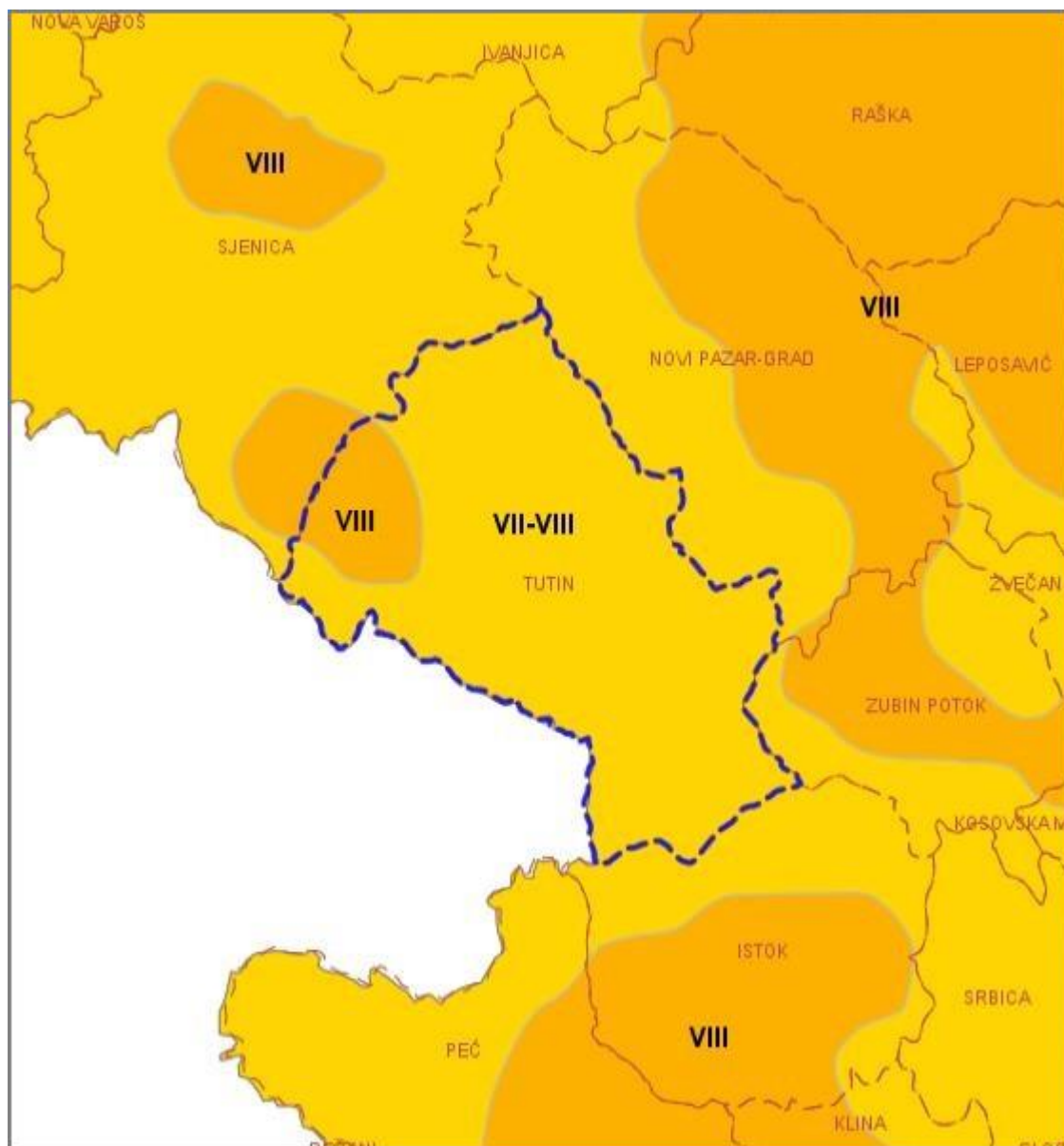
ПРИЛОГ 2

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($V_{s,30} > 800 \text{ m/s}$) на планском подручју за **Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин**



ПРИЛОГ 3

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен у степенима макросеизмичког интензитета на планском подручју за **Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин**



ПРИЛОГ 4

Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен по параметру максималног хоризонталног убрзања [g] на тлу типа А ($V_s, 30 > 800 \text{ m/s}$) приказан у колони PGA(g) за **Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин**

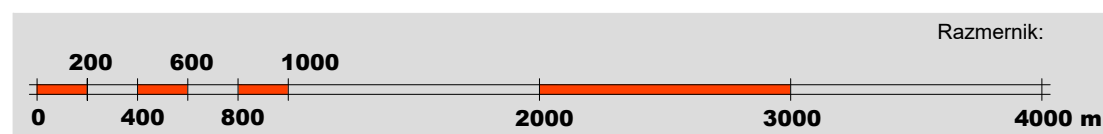
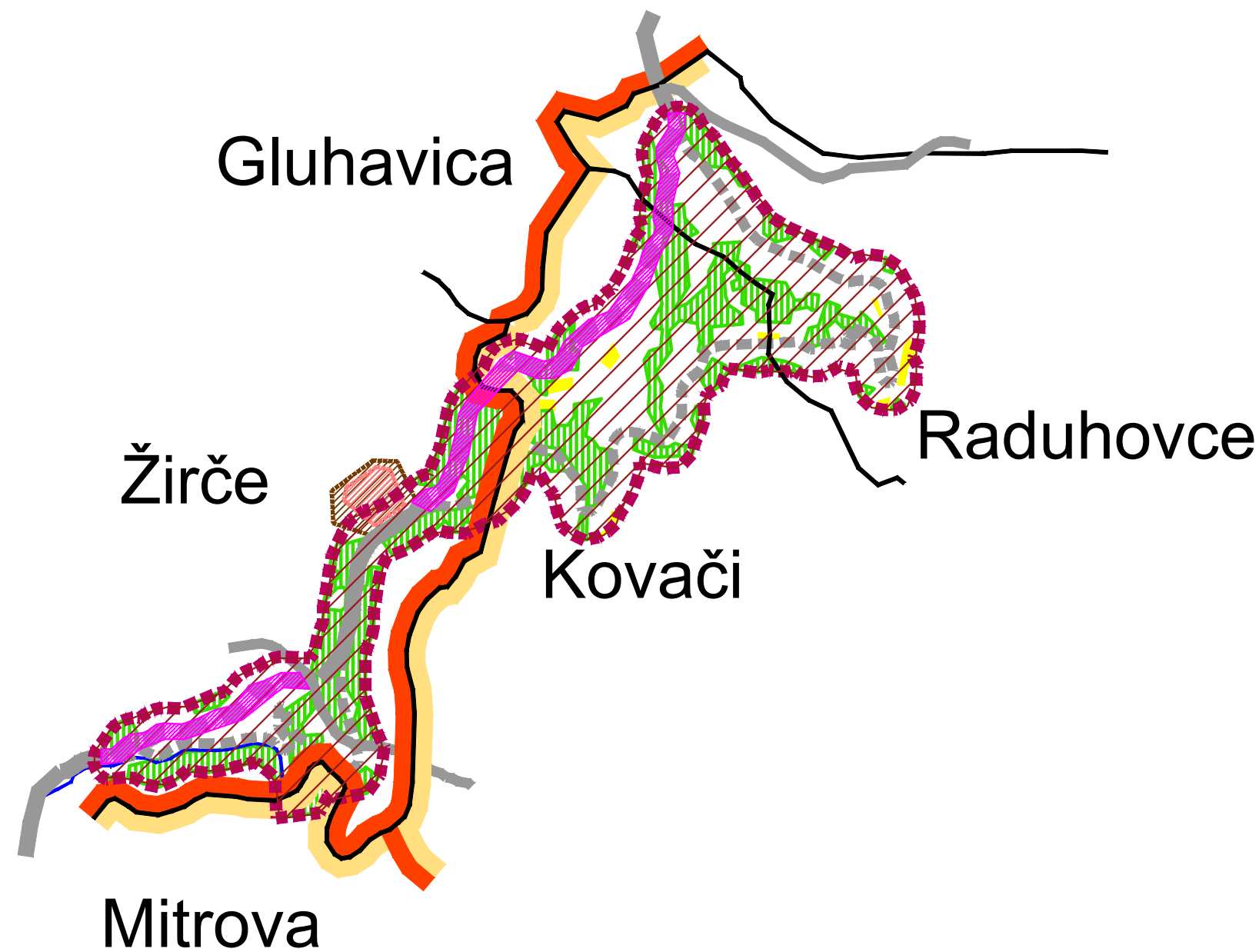
Место	Lat	Lon	PGA (g)
Полигон 1			0.15

ПРИЛОГ 5

Табела епицентара догођених земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја за **Прву измену и допуну Просторног плана општине Тутин**



Год	Мес	Дан	Час	Мин	Сек	Lat	Lon	Дубина	M_w
1662	2	11	0	0	0	42.700	20.300	20	5.8
1921	11	1	16	29	30	43.247	20.097	12	4.4
1923	2	2	4	31	50	43.122	20.343	7	4.4
1931	11	26	21	26	48	42.832	20.703	9	4.4
1958	8	9	9	34	24	43.281	20.021	11	4.4
1959	6	17	12	32	6	42.659	20.306	11	4.4
1964	10	29	4	35	59	43.008	20.315	18	4.7
1966	8	25	6	54	13	43.050	20.450	10	4.6
1972	6	28	1	43	55	43.140	20.620	33	4.3
1975	3	1	12	6	25	42.900	20.600	5	4.3
1977	9	14	8	50	42	43.276	20.241	3	4.4
1978	11	20	9	55	52	42.777	20.619	12	4.4
1979	11	15	19	35	60	43.110	20.000	9	4.8
1980	6	14	6	42	6	43.070	20.655	3	4.4
1981	2	28	22	53	8	42.944	20.660	10	4.3
1981	3	2	22	23	53	42.884	20.484	23	4.4
1981	3	3	6	1	3	43.045	20.627	4	4.5
1981	3	4	20	29	50	42.936	20.763	3	4.4
1981	3	7	6	53	13	43.047	20.730	3	4.9
1981	3	8	13	35	6	42.913	20.633	11	4.4
1981	3	11	3	0	6	42.988	20.714	4	4.3
1982	10	13	20	41	28	42.850	20.589	10	4.3
1992	1	22	3	41	50	43.204	20.521	8	4.3
1996	7	16	2	41	24	42.995	20.700	5	4.4
1996	9	28	15	21	0	42.939	20.690	13	4.6

1997	7	31	10	41	16	43.035	20.655	13	4.4
1997	11	13	0	48	47	43.264	20.454	14	4.5
1999	5	21	1	12	34	43.244	20.394	10	4.3
1999	8	13	21	28	59	42.772	20.352	3	4.3
2009	4	14	9	42	39	42.770	20.360	3	3.7
2010	3	10	13	38	5	42.720	20.600	5	4.6





LEGENDA

GRANICE

-  Granica obuhvata Prve izmene i dopune plana
-  Granica katastarske opštine


RURALNI REJONI

-  Polimorfni ruralni rejon
-  Rejon intenzivnog mešovitog stočarstva

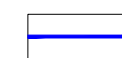
ŠUME

-  Postojeće šume




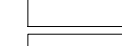
OSTALE POVRŠINE


-  Građevinsko područje

VODE

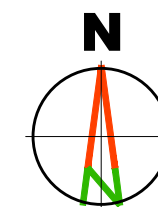
-  Reka

SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA

-  Postojeći državni put IIA reda
-  Planirani državni put IIA reda
-  Postojeći opštinski put
-  Planirani opštinski put

-  Ekološka celina „Prve izmene i dopune Prostornog plana opštine Tutin“

-  Ekološki pojas „Područje - nova trasa državnog puta IIA reda broj 203“



Naziv dokumenta:

IZVEŠTAJ O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU PRVE IZMENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA OPŠTINE TUTIN

Naručilac Strateške procene uticaja:

OPŠTINA TUTIN
Tutin, ul. Bogoljuba Čukića br. 7

Obrađivač:
ECOLogica URBO DOO
Kragujevac

Odgovorno lice:
Evica Rajić, dipl.ekolog



Naziv priloga:

EKOLOŠKA VALORIZACIJA PROSTORA

Razmera:
1:25 000

Datum:
Oktobar, 2022.godine

Broj lista:
1